REPORT RESUMES

ED 016 223 AL 000 977

FUNDAMENTALS OF AMHARIC (REVISED EDITION), UNITS I-III (PRONUNCIATION AND LESSONS 1-15).
BY- BARTON, DONALD K. AND OTHERS
UTAH UNIV., SALT LAKE CITY
PUB DATE 67
EDRS PRICE MF-$1.50 HC-$14.24 354P.

DESCRIPTORS- *AMHARIC, *LANGUAGE INSTRUCTION, *GRAMMAR, PATTERN DRILLS (LANGUAGE), PHONOLOGY, LANGUAGE STYLES, FORM CLASSES (LANGUAGES), ROMANIZATION, STANDARD SPOKEN USAGE, ETHIOPIA, UNIVERSITY OF UTAH,

THIS IS THE FIRST OF A THREE-VOLUME, NINE-UNIT COURSE IN BASIC AMHARIC. VOLUME ONE TOGETHER WITH VOLUME TWO (UNITS IV-VIII OR LESSONS 16-35) DEAL WITH THE PROBLEMS OF PRONUNCIATION AND THE ORAL-AURAL MASTERY OF BASIC GRAMMATICAL CONSTRUCTIONS. EACH LESSON INCLUDES A DIALOG, GRAMMATICAL NOTES, PATTERN DRILLS, EXERCISES, AND A VOCABULARY LIST. AT THE END OF EACH VOLUME ARE APPENDED ENGLISH-AMHARIC AND AMHARIC-ENGLISH GLOSSARIES. THIS COURSE WILL PREPARE THE STUDENT TO PERFORM AT A PROFICIENCY LEVEL IN SPOKEN AMHARIC OF S-3, FOLLOWING THE EVALUATION OF CRITERIA OF THE FOREIGN SERVICE INSTITUTE. (TP)

ED016223

University of Utah

FUNDAMENTALS OF AMHARIC
(Revised)
Units I – III

Coordinator: Donald K. Barton
Materials Production: Taddese Beyene
Assistant: Teshome Habte-Gabriel

FEB. 28TH
MDCCCL

U.S. DEPARTMENT OF HEALTH, EDUCATION & WELFARE
OFFICE OF EDUCATION

THIS DOCUMENT HAS BEEN REPRODUCED EXACTLY AS RECEIVED FROM THE PERSON OR ORGANIZATION ORIGINATING IT. POINTS OF VIEW OR OPINIONS STATED DO NOT NECESSARILY REPRESENT OFFICIAL OFFICE OF EDUCATION POSITION OR POLICY.

Peace Corps Project
University of Utah Press
Salt Lake City, Utah

AL 000 977

FUNDAMENTALS OF AMHARIC

(Revised Edition)

Units I - III

(Pronunciation and Lessons 1 - 15)

Coordinator: Dr. Donald K. Barton
Materials Production : Taddese Beyene
Assistant Materials Production : Teshome Habte-Gabriel
Illustrations : Larry B. Prestwich

Sponsored by

PEACE CORPS

UNIVERSITY OF UTAH

1967

"PERMISSION TO REPRODUCE THIS
[redacted] MATERIAL HAS BEEN GRANTED
BY Mr. Alan M. Kulakow,
Peace Corps
TO ERIC AND ORGANIZATIONS OPERATING
UNDER AGREEMENTS WITH THE U.S. OFFICE OF
EDUCATION. FURTHER REPRODUCTION OUTSIDE
THE ERIC SYSTEM REQUIRES PERMISSION OF
THE [redacted] OWNER."

PREFACE

This is the first of three volumes of Fundamentals of Amharic in their revised form prepared at the University of Utah under the sponsorship of Peace Corps and intended to teach Amharic to Peace Corps trainees going to Ethiopia. Together with another volume, Amharic and English (University of Utah, 1966), they serve as corps materials linking foreign language study (i.e. Amharic) with the study of English as a foreign language on the assumption that such contrastive analysis may have great benefit for volunteers in learning a foreign language and in preparing them to teach English in the foreign field.

The authors wish to express their sincere appreciation to Peace Corps and, in particular, to Mr. Alan Kulakow of the Training Division for their constant encouragement and direction in the preparation and revision of these materials. Acknowledgement is likewise to be made of the invaluable suggestions contributed by the Ethiopian Amharic instructors at the University of Utah for expanding, revising and improving the original text.

D. K. Barton
T. Beyene

Salt Lake City, Utah
May 20, 1967

TABLE OF CONTENTS

INTRODUCTION iv

PRONUNCIATION 1

CLASSROOM EXPRESSIONS 63

UNIT I 64

  Lesson One 64

    Greetings. ɪne _____nəñ. ɪñña _____nən.

    Negative: ɪne _____aydəlləhum.
    ɪñña _____aydəllənɪm.

    Plural marker.

  Lesson Two 73

    Greetings. ante _____nəh. anči _____ nəš.
    ɪsswo _____nəwot.
    Negative: ante _____ aydəlləhɪm.

    anči_____ aydəlləšɪm. ɪsswo _____ aydəllum.

  Lesson Three 90

    Greetings. ɪssu _____ nəw. ɪsswa _____ nat
    ɪssaččəw _____ naččəw. ato _____ nəw.
    wəyəro, weyzərit _____ nat.

    Negative : ɪssu _____ aydəlləm.

      ɪsswa _____ aydəlləččɪm.

      ɪssaččəw _____ aydəllum.

Lesson Four 108

Greetings. ɪnnantə _____naččɪhu
ɪnnəssu_____naččəw.
Negative: ɪnnantə _____aydəllaččɪhum
ɪnnəssu _____ aydəllum.
Identification : yɪh mɪndɪn nəw?
ɪnnəzzih mɪndɪn naččəw?

Lesson Five 126

UNIT II 134

Lesson Six 134

Age and Name.
Greetings. Numerals. Age. Possessive suffixes.

Lesson Seven 152

Family Relations.
Greetings

Lesson Eight.................................... 172

Time

Lesson Nine 189

Days . Weeks. Months. Year.

Weather. Months. Seasons. Date.

Lesson Ten 205

Review

Addition. Subtraction. Multiplication. Division.

UNIT III 214

Lesson Eleven 214

Directions.
ɪzzih. ɪzziya. bəstək'əññ. bəstəgra.
bəstəhuala. fitləfit. at'əgəb. bəlay
bətočč.

Lesson Twelve 229

Past of Verb "to be". Personal endings.
(Subject suffixes).

Perfect (Past tense). Personal endings.
al- (ɪ)m- negative particle.

Lesson Thirteen 253

bə. lay. bə- wɪst'. bə- sɪr.

Lesson Fourteen 265

Verb "to have" with singular and plural nouns.

Lesson Fifteen 290

Review.

VOCABULARY: ENGLISH-AMHARIC 302

VOCABULARY: AMHARIC-ENGLISH 323

CHARTS AND MAPS

CHARTS:

Chart One 65

Chart Two 95

Chart Three.......................................118

Chart Four 137

Chart Five 155

Chart Six 166

MAPS:

Map of Ethiopia viii

Map of Addis Ababa 217

INTRODUCTION

COURSE MATERIALS

It has been estimated that less than half the people of Ethiopia speak Amharic as their native tongue. Nevertheless, Amharic is the official national language and its popularity throughout the Empire is increasing rapidly. In areas where Amharic is not the mother language, it is the second language of most educated people. Currently Amharic is being taught in all public schools and can be used almost anywhere in Ethiopia. This course will by-pass the numerous Amharic dialects and teach the language as it is spoken in the capital city of Addis Ababa.

The present materials, a revision of Fundamentals of Amharic (University of Utah, 1966), have been prepared under the auspices of Peace Corps as a basic functional course in Amharic to be used in training programs to prepare personnel for service in Ethiopia.

In view of the fact that most volunteers going to Ethiopia must at some time teach English, much of the content of Lessons 1 - 5 in Fundamentals of Amharic parallels the grammatical subject matter in Amharic and English (University of Utah, 1966) in order to provide volunteers with some insights into the problems of teaching English as a foreign language.

Fundamentals of Amharic (Revised Edition) is composed of three volumes. Volumes I and II deal with the problems of pronunciation and the oral-aural mastery of basic structural materials. Volume III has two parts: 1) a collection of dialogues and narratives which are intended to improve aural comprehension and which offer extensive vocabulary study including colloquialisms suited to every-day situations; 2) an introduction to the writing system in Amharic with a study of the syllabary and representative texts from elementary to literary style. The study of the syllabary may be begun at any time, but for those interested primarily in developing verbal skills, it is felt that this phase is best left until the completion of Volume II before undertaking a study of the writing system in detail.

Pedagogically this text, complete with audio tapes, utilizes proven audio-lingual techniques. Grammatical information is expressed simply in sections entitled Notes and is presented always from the point of view of how a thing is said as opposed to why. Models illustrating usage are clearly marked and provide examples for the instructor to follow.

Vocabulary study anticipates absolute mastery. It is expected, therefore, that the vocabulary of each lesson will be thoroughly learned before moving to the next. Appended to many lessons is an enrichment vocabulary to be used at the instructor's discretion.

Matters of pronunciation are presented with a minimum of explanation. Exercises focus on specific kinds of difficulties and include ear-training drills for vocabulary purposes (i.e. learning to distinguish words which sound much alike but having different meanings). All representation of sounds in Amharic is achieved by the use of transcription symbols.

The materials presented in Fundamentals of Amharic (Revised Edition), if learned well, will prepare the student to perform at a proficiency level in spoken-Amharic of S - 3, following the evaluation criteria of the Foreign Service Institute.

SUGGESTIONS FOR THE USE OF THESE MATERIALS

To The Instructor

1. Teach and insist on the mastery of each lesson.

2. Use Amharic as the exclusive language of the classroom so far as possible. If necessary, give the student the English word but return immediately to Amharic.

3. Insist on accuracy and fluency. Once a pattern has been correctly put together require the student to repeat it at conversational tempo.

4. Using the text:

    a) In class, only the instructor will use the text. Students will respond with books closed. All vocabulary will be learned through repetition after the instructor. Drills will be modeled by the instructor.

    b) Certain types of drills occur repeatedly. Feel free to improvise on their vocabulary but do not change the models.

    c) The text contains numerous short narratives. Read the narrative somewhat slowly once and then repeat it at normal speed.

d) Questions given by the instructor are to be repeated by the student and then the answer given. Answers are to be repeated if inaccurate, slow, or poorly pronounced.

e) Intonation is to be taught primarily by imitation. Insist or repetition of items poorly pronounced.

To the Student

1. Successful volunteers are usually those who know the language.

2. Use Amharic whenever you can and always when speaking with the Ethiopians.

3. Strive for accuracy and fluency. This will be possible only by extensive over-learning. Once through is never enough.

4. Work in class will be with books closed.

5. In audio-lingual teaching techniques there is much needed repetition. Be patient and be content to say things simply at first.

6. Role playing will facilitate language learning. Visualize yourself as being in Ethiopia.

7. Ask always how a thing is said in Amharic, not why.

ETHIOPIA

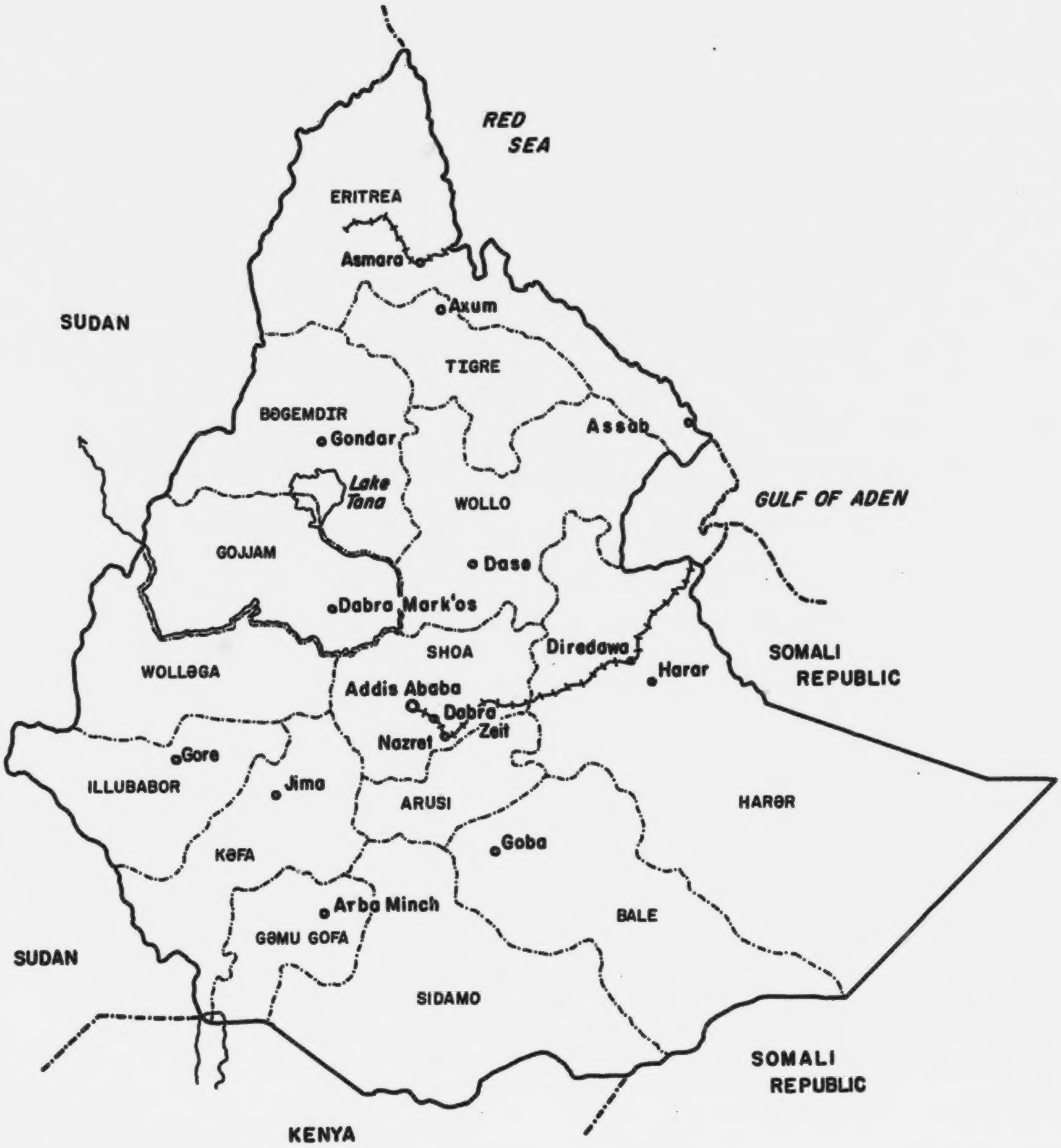
RED SEA
ERITREA
Asmara
Axum
SUDAN
TIGRE
BƏGEMDIR
Gondar
Assab
Lake Tana
WOLLO
GULF OF ADEN
GOJJAM
Dase
Dabra Mark'os
SHOA
Diredawa
SOMALI REPUBLIC
Harar
WOLLƏGA
Addis Ababa
Dabra Zeit
Nazret
Gore
ILLUBABOR
Jima
ARUSI
HARƏR
KƏFA
Goba
Arba Minch
BALE
GƏMU GOFA
SUDAN
SIDAMO
SOMALI REPUBLIC
KENYA

PRONUNCIATION

There are seven vowels and twenty-six consonants in Amharic. Many of these sounds are new to those whose native tongue is English. To master them will require much practice. In this text the various sounds of Amharic will be represented by symbols with examples in English which approximate the sounds of Amharic. The symbols, with their approximate English sound and examples in Amharic are given below.

Symbol	English		Amharic	
/i/	sheep	šiyp *	fit	'face'
/e/	set	set	bet	'house'
/ɪ/	children	čɪldrɪn	sɪm	'name'
/ə/	just	jəst	bərr	'door'
/a/	how	haw	nat	'she is'
/u/	boot	buwt *	muz	'banana'
/o/	home	howm *	mot	'death'

---

* The vowels in these words are followed by an off-glide of /y/ in the case of sheep and /w/ in the case of boot and home. The same vowels are pronounced without off-glides in Amharic.

CONSONANTS

Symbol	English	Amharic	
/p/	pan	paris	'Paris'
/p'/*	___	p'awlos	'Paul'
/b/	boy	bunna	'coffee'
/t/	toy	tarik	'story'
/t'/*	___	t'əlla	'bear' (home made)
/d/	do	dulla	'stick, club'
/k/	key	kot	'coat'
/k'/*	___	k'ob	'cap'
/g/	go	gənna	'Christmas'
/f/	far	fəri	'coward'
/s/	so	sar	'grass'
/z/	zoo	zega	'national'
/ž/	pleasure	gɪži	'buy' (imperative, you feminine
/š/	shoe	šum	'chief, boss, officer'

---

* The glottalized sounds are produced by a simultaneous closure and release of a) the lips and the glottis for /p'/

b) the tip of the tongue against the back of the upper teeth and the glottis for /t'/

c) the back of the tongue against the soft palate and the glottis for /k'/

d) the front part of the tongue against the soft palate and the glottis for /č'/

e) the tip of the tongue against the back of the upper teeth and the glottis for /ts'/

Symbol	English	Amharic	
/h/	he	haya	'twenty'
/ts'/*	___	ts'əhay	'sun'
/č/	chew	čər	'kind'
/č'/*	___	č'əw	'salt'
/j/	judge	joro	'ear'
/m/	my	man	'who'
/n/	no	nəgə	'tomorrow'
/ñ/	canyon onion	nəñ	'I am'
/l/	leak	lam	'cow'
/r/	row **	ras	'head'
/w/	wet	waga	'price'
/y/	yet	ya	'that'

Consonat Length

Consonant length (doubling of consonants) is indicated by writing the same consonant twice.

Examples:	ɪšši	'O.K.' 'alright'
	bərr	'door'

---

* See foot note, preceding page.

** 'r' in Amharic is always pronounced by one or more taps of the tongue and resembles the pronunciation of this letter in Spanish.

PUNCTUATION AND INTONATION

/./ A period marks the end of a sentence. It is characterized by a falling intonation at the end of a statement sentence.

Example:

/sɪme aləmu nəw./ 'My name is Alemu'.

/,/ A comma marks the end of one intonation group and the beginning of another in the same sentence. It indicates that the sentence is not completed and it is characterized by a relatively sustained intonation.

Example:

/awon, sɪme aləmu nəw./

'Yes, my name is Alemu'.

/?/ A question mark indicates the end of an interrogative sentence. It is characterized by a sharp rise in intonation at the end of an interrogative sentence.

Example:

/sɪme aləmu nəw?/ 'Is my name Alemu?'

EXERCISES

1. /k/ non-glottalized   /k'/ glottalized

1.1 Practice

/k/ non-glottalized	/k'/ glottalized
kəlla	k'əlla.
kura	k'ura.
kolla	k'olla.
kəji	k'əji.
kədda	k'ədda.
lɪkk	lɪk'k'.
bɪrk	bɪrk'.
dɪnk	dɪnk'.
nəkka	nək'k'a.
lakə	lak'ə.

1.2 Same or different?

k'ədda - kədda	D
k'ədda - k'ədda	S
kədda - kədda	___
kədda - k'ədda	___
k'ədda - kədda	___
kədda - kədda	___
k'ədda - k'ədda	___
k'ədda - kədda	___

1.3 Non-glottalized or glottalized?

k'ədda	glottalized.
kədda	non-glottalized.
k'ədda	___.
kədda	___.
kədda	___.
k'ədda	___.
kədda	___.
k'ədda	___.

1.4 /k'ədda/ 'he poured', /kədda/ 'he betrayed'.

Say 'poured' or 'betrayed'.

k'ədda........................ poured.
kədda......................... betrayed.
kədda......................... _________.
k'ədda........................ _________.
k'ədda........................ _________.
kədda......................... _________.
k'ədda........................ _________.
k'ədda........................ _________.

1.5 Practice.

k'ən	- 'day'.	k'es	- 'priest'.
k'um	- 'stand up'	k'ɪn	- 'good natured',
k'im	- 'grudge'.	k'ob	- 'cap',
k'al	- 'word'.	k'oda	- 'leather, skin or hide'.
lɪk'k'	- 'vacant'.	bɪrk'	- 'rare'.
dɪnk'	- 'wonderful'	sɪnk'	- 'provision'.

1.6 Say 'k'ədda' or 'kədda'.

poured........................ k'ədda.
betrayed...................... kədda.
betrayed...................... _______.
poured........................ _______.
betrayed...................... _______.
poured........................ _______.
poured........................ _______.
betrayed...................... _______.

PRACTICE INTONATION

1.7 Statement intonation.

ato abbəbə gəbəre nəw.
ato asəffa gəbəre nəw.
wəyzəro sofiya astəmari nat.
wəyzərit bırtukan ts'əhafi nat.

1.8 Question intonation.

ato abbəbə gəbəre nəw?
ato asəffa gəbəre nəw?
wəyzəro sofiya astəmari nat?
wəyzərit bırtukan ts'əhafi nat?

1.9 Say 'Same' or 'Different'.

ato abbəbə gəbəre nəw.
ato abbəbə gəbəre nəw? .... D

ato abbəbə gəbəre nəw.
ato abbəbə gəbəre nəw. .... S

gənnət təmari nat?
gənnət təmari nat? .... _

ato aləmu nəggade nəw?
ato aləmu nəggade nəw. .... _

wəyzərit aster ts'əhafi nat.
wəyzərit aster ts'əhafi nat. .... _

wəyzəro sofiya astəmari nat?
wəyzəro sofiya astəmari nat. .... _

getahun təmari nəw.
getahun təmari nəw? .... _

1.10 Say 'question' or 'statement'.

wəyzəro sofiya astəmari nat.......... statement.
wəyzərit bɪrtukan ts'əhafi nat?..... question.
wəyzərit aster ts'əhafi nat?......... __________.
ato yohannɪs astəmari nəw............ __________.
wəyzəro yəši astəmari nat?........... __________.
ato aləmu nəggade nəw?............... __________.
ato aləmu nəggade nəw................ __________.
məsfɪn təmari nəw.................... __________.

1.11 Change the statement to a question.

ast: ato abbəbə gəbəre nəw.
t-w: ato abbəbə gəbəre nəw?

ast: wəyzərit aster ts'əhafi nat.
t-w: wəyzərit aster ts'əhafi nat?

ast: ato aləmu nəggade nəw.
t-w: ________________________________.

ast: getahun təmari nəw.
t-w: ________________________________.

ast: ato asəffa gəbəre nəw.
t-w: ________________________________.

ast: wəyzərit bɪrtukan ts'əhafi nat.
t-w: ________________________________.

ast: wəyzəro sofiya astəmari nat.
t-w: ________________________________.

ast: wəyzərit mulu təmari nat.
t-w: wəyzərit mulu təmari nat?

1.12 Change the question to a statement.

ast: wəyzəro sofiya astəmari nat?
t-w: wəyzəro sofiya astəmari nat.

ast: ato asəffa gəbəre nəw?
t-w: ato asəffa gəbəre nəw.

ast: wəyzərit bɪrtukan ts'əhafi nat?
t-w: ______________________________.

ast: wəyzəro yəši astəmari nat?
t-w: ______________________________.

ast: getahun təmari nəw?
t-w: ______________________________.

ast: ato aləmu nəggade nəw?
t-w: ______________________________.

ast: wəyzərit aster ts'əhafi nat?
t-w: ______________________________.

ast: ato abbəbə gəbəre nəw?
t-w: ______________________________.

2. Non-glottalized /t/ glottalized /t'/

2.1 Practice

tɪl	t'ɪl.
təbba	t'əbba.
təra	t'əra.
təga	t'əga.
tɪrr	t'ɪrr.
lɪt	lɪt'.
šɪnt	šɪnt'.
mɪrt	mɪrt'.
bat	bat'.
lat	lat'.

2.2 Same or different?

t'əbba - təbba	D
t'əbba - t'əbba	S
təbba - təbba	_
təbba - t'əbba	_
t'əbba - təbba	_
təbba - təbba	_
t'əbba - t'əbba	_
t'əbba - təbba	_

2.3 Non-glottalized or glottalized?

t'əbba	glottalized.
təbba	non-glottalized.
təbba	________________.
təbba	________________.
t'əbba	________________.
təbba	________________.
t'əbba	________________.
t'əbba	________________.

2.4 /tɪl/ 'worm', /t'ɪl/ 'quarrel'.

tɪl........................ worm.
t'ɪl....................... quarrel.
t'ɪl....................... ________.
tɪl........................ ________.
t'ɪl....................... ________.
t'ɪl....................... ________.
tɪl........................ ________.
tɪl........................ ________.

2.5 Practice

t'əlla
t'ət't'a
t'ena
t'ərra
t'ɪrr

šɪnt'
mɪrt'
bat'
lat'
lɪt'

2.6 Say 'tɪl' or 't'ɪl'.

quarrel.................... t'ɪl.
worm....................... tɪl.
worm....................... _____.
quarrel.................... _____.
quarrel.................... _____.
worm....................... _____.
quarrel.................... _____.
worm....................... _____.

PRACTISE INTONATION

(Repeat after the instructor)

2.7 ato abbəbə gəbəre nəw, ato asəffam gəbəre nəw.
ato aləmu nəggade nəw, ato ləmmam nəggade nəw.
ato yohannɪs astəmari nəw, ato gɪrmam astəmari nəw.
təsfaye təmari nəw, məsfɪnɪm təmari nəw.
gənnət təmari nat, zəwditum təmari nat.

2.8 gəbərewočč naččəw.
nəggadewočč naččəw.
astəmariwočč naččəw.
ts'əhafiwočč naččəw.
təmariwočč naččəw.

2.9 ɪnnəssu gəbərewočč naččəw.
ɪnnəssu nəggadewočč naččəw.
ɪnnəssu astəmariwočč naččəw.
ɪnnəssu ts'əhafiwočč naččəw.
ɪnnəssu təmariwočč naččəw.

2.10 ato asəffanna ato abbəbə gəbərewočč naččəw.
ato ləmmanna ato aləmu nəggadewočč naččəw.
ato yohannɪsɪnna ato gɪrma astəmariwočč naččəw.
wəyzərit saranna wəyzərit bɪrtukan ts'əhafiwočč naččəw.
wəyzəro almazɪnna wəyzəro yəši astəmariwočč naččəw.
getahunɪnna zəwditu təmariwočč naččəw.

2.11

təmari nəh?	antə təmari nəh?
təmari nəš?	anči təmari nəš?
awon nəñ.	awon, təmari nəñ.

awon, ɪne təmari nəñ.

ts'əhafi nəh?	antə ts'əhafi nəh?
ts'əhafi nəš?	anči ts'əhafi nəš?
yəlləm aydəlləhum.	yəlləm, ts'əhafi aydəlləhum.

yəlləm, ɪne ts'əhafi aydəlləhum.

3. /p/ non-glottalized /p'/ glottalized

3.1 Practice

pawlos	p'awlos.
pappas	p'ap'p'as.
pagume	p'agume.
pet'ros	p'et'ros.
ityoppɪya	ityop'p'ɪya.
pərak'lit'os	p'ərak'lit'os.
lappis	lap'p'is.
filippos	filip'p'os.
pilat'os	p'ilat'os.
t'ərəppeza	t'ərəp'p'eza.

3.2 Same or different?

p'awlos - pawlos	D
p'awlos - p'awlos	S
pawlos - p'awlos	_
p'awlos - p'awlos	_
pawlos - pawlos	_
p'awlos - pawlos	_
p'awlos - p'awlos	_
pawlos - p'awlos	_

3.3 Non-glottalized or glottalized.

p'awlos	glottalized.
pawlos	non-glottalized.
pawlos	________________.
p'awlos	________________.
p'awlos:	________________.
pawlos	________________.
p'awlos	________________.
pawlos	________________.

INTONATION PRACTICE

3.4 QUESTION VS. STATEMENT

Statement:-	Question:-
yɪh məts'ɪhaf nəw.	yɪh məts'ɪhaf nəw?
yɪh ɪrsas nəw.	yɪh ɪrsas nəw?
yɪh wəmbər nəw.	yɪh wəmbər nəw?
yɪh bɪɪr nəw..	yɪh bɪɪr nəw?
yɪh t'ərəp'p'eza nəw.	yɪh t'ərəp'p'eza nəw?
yɪh bərr nəw.	yɪh bərr nəw?
yɪh məskot nəw.	yɪh məskot nəw?

3.5 Same or different?

yɪh məts'ɪhaf nəw.	yɪh məts'ɪhaf nəw?.......D
yɪh t'ərəp'p'eza nəw?	yɪh t'ərəp'p'eza nəw?....S
yɪh bərr nəw.	yɪh bərr nəw............_
yɪh məskot nəw.	yɪh məskot nəw?..........._
yɪh ɪrsas nəw?	yɪh ɪrsas nəw?..........._
yɪh wəmbər nəw.	yɪh wəmbər nəw.........._
yɪh bɪɪr nəw.	yɪh bɪɪr nəw?............_

3.6 Say 'statement' or 'question'

yɪh ɪrsas nəw?...................... question.
yɪh wəmbər nəw...................... statement.
yɪh t'ərəp'p'eza nəw................ __________.
yɪh bɪɪr nəw?....................... __________.
yɪh bərr nəw........................ __________.
yɪh məskot nəw?..................... __________.
yɪh məts'ɪhaf nəw................... __________.
yɪh dəbtər nəw...................... __________.

4 Non-glottalized /s/ glottalized /ts'/

4.1 Practice

səgga	ts'əgga.
ansa	ants'a.
nəssa	nəts'ts'a.
k'ɪrs	k'ɪrts'.
ase	ats'e,
anəsə	anəts'ə.
anəsa	an̊əts'a.
mansat	mants'at.
səb	ts'əb.
amməsə	amməts'ə.

4.2 Same or different?

ts'əgga - səgga	D
ts'əgga - ts'əgga	S
səgga - səgga	_
səgga - ts'əgga	_
ts'əgga - ts'əgga	_
ts'əgga - səgga	_
səgga - ts'əgga	_
ts'əgga - ts'əgga	_

4.3 Non-glottalized or glottalized?

ts'əgga	glottalized.
səgga	non-glottalized.
səgga	________________.
ts'əgga	________________.
səgga	________________.
ts'əgga	________________.
səgga	________________.
səgga	________________.

4.4 /ts'əgga/ 'grace', /səgga/ 'he worried.

Say 'grace' or 'worried'.

ts'əgga	grace.
səgga	worried.
ts'əgga	________.
səgga	________.
ts'əgga	________.
ts'əgga	________.
səgga	________.
ts'əgga	________.

4.5 Practice

ts'əhay	'sun'.
ts'əhafi	'secretary/writer'.
ts'əgga	'grace'.
ts'əlot	'prayer'.
ts'afə	'he wrote'.
ts'əlləyə	'he prayed'.
dɪmts'	'voice'.
k'ɪrts'	'shape'.
gɪlts'	'clear'.
gɪbts'	'Egypt'.
gəts'ts'	'page'.

4.6 Say 'ts'əgga' or 'səgga'.

grace	ts'əgga.
worried	səgga.
worried	________.
grace	________.
worried	________.
grace	________.
grace	________.
worried	________.

5. Non-glottalized /č/ glottalized /č'/

5.1 Practice

nəčč	nəč'č'.
čɪbbo	č'ɪbbo.
məči	məč'i.
fəči	fəč'i.
rəči	rəč'i.
gəči	gəč'i.
bɪčča	bɪč'č'a.
čok	č'ok.
gači	gač'i.
fɪči	fɪč'i.

5.2 Same or different?

nəč'č'	nəč'č'	S
nəčč	nəč'č'	D
nəč'č'	nəčč	___
nəč'č'	nəč'č'	___
nəčč	nəčč	___
nəč'č'	nəčč	___
nəč'č'	nəč'č'	___
nəčč	nəč'č'	___

5.3 Non-glottalized or glottalized?

nəčč	non-glottalized.
nəč'č'	glottalized.
nəč'č'	______________.
nəčč	______________.
nəč'č'	______________.
nəčč	______________.
nəčč	______________.
nəč'č'	______________.

5.4 /nəč'č'/ 'white', /nəčč/ 'she is'.

Say 'white' or 'she is'

nəč'č'	white.
nəčč	she i
nəčč	______.
nəčč	______.
nəč'č'	______.
nəčč	______.
nəč'č'	______.
nəč'č'	______.

5.6 Practice

č'əw	'salt'.
č'ɪs	'smoke'.
č'ammma	'shoe'.
č'oma	'fat'.
č'olle	'crafty'.
mɪlač'č'	'razor'.
wɪč'č'	'out/outside'.
k'ərač'	'tax-collector'.
k'orač'	'one who cuts'.

5.7 Say 'nəčč' or 'nəč'č'.

white	nəč'č'.
she is	nəčč.
white	______.
white	______.
she is	______.
she is	______.
white	______.
white	______.

6. Flapped /r/* Trilled (doubled) /rr/*

6.1 Practice

bəra	bərra.
bəre	bərre.
bure	burre.
kora	korra.
t'əra	t'ərra.
fɪraš	fɪrraš.
t'ɪri	t'ɪrri.
marəs	marrəs.
fəraš	fərraš.
arəgə	arrəgə.
sərək'ə	sərrək'ə.

6.2 Same or different?

bərre - bərre	S
bərre - bəre	D
bərre - bərre	_
bəre - bəre	_
bərre - bəre	_
bəre - bərre	_
bərre - bərre	_
bəre - bəre	_

6.3 Trilled or flapped?

bərre	trilled.
bəre	flapped.
bəre	________.
bərre	________.
bəre	________.
bərre	________.
bəre	________.
bərre	________.

---

* The flapped-r is pronounced with a single flap of the tongue whereas the trilled-r, sometimes called a multivibrant-r, several such flaps.

6.4 /bərre/ 'my door', /bəre/ 'ox'.

Say 'my door' or 'ox'.

bəre	ox.
bərre	my door.
bərre	________.
bəre	________.
bərre	________.
bəre	________.
bəre	________.
bərre	________.

6.5 Practice

bərre	'my door'.
bərr	'door'.
korra	'he became proud'.
bɪrr	'dollar'.
mərra	'he led'.
kɪrr	'thread'.
bərra	'it came on (light)'.
arrəsə	'he farmed'.

6.6 Say 'bəre' or 'bərre'.

ox	bəre.
my door	bərre.
my door	________.
ox	________.
my door	________.
ox	________.
my door	________.
ox	________.

7. Single /l/ Double /ll/*

7.1 Practice

alə.	allə.
alu.	allu.
bəlu.	bəllu.
məla.	məlla.
wɪl.	wɪll.
alaččəw.	allaččəw.
aləmu.	alləmu.
alat.	allat.
məlat'.	məllat'.
məlak.	məllak.

7.2 Same or different?

alə	alə	S
allə	allə	S
alə	allə	_
alə	allə	_
allə	alə	_
allə	allə	_
alə	allə	_
alə	alə	_

7.3 Single /l/ or double /ll/?

alə.	single.
allə.	double.
allə.	______.
alə.	______.
allə.	______.
alə.	______.
alə.	______.
allə.	______.

---

* Most double consonants in Amharic may be approximated by consecutive sequence in two different words in English: double /ll/: pale light, double /nn/: tan neck, etc.

7.4 /allə/ 'there is' /alə/ 'he said'.

Say 'there is' or 'he said'.

alə	he said.
allə	there is.
allə	________.
alə	________.
alə	________.
allə	________.
alə	________.
allə	________.

7.5 Practice

allə	'there is'.
allu	'there are'.
bəlla	'he ate'.
bəllu	'they ate'.
fəlla	'it boiled'.
fəlləgə	'he looked for'.
zəllələ	'he jumped'.
šəlləmə	'he rewarded'.

7.6 Say 'alə' or 'allə'.

there is	allə.
he said	alə.
he said	_____.
there is	_____.
he said	_____.
there is	_____.
there is	_____.
he said	_____.

8 Non-palatalized /n/ Palatalized /ñ/

8.1 Practice

ɪnna	ɪñña.
nən	nəñ.
k'ən	k'əñ.
məttan	məttañ.
ayyən	ayyəñ.
ayyun	ayyuñ.
allən	alləñ.
nəbbərən	nəbbərəñ.
sət't'ən	sət't'əñ.
t'ərran	t'ərrañ.

8.2 Same or different?

nəñ - nəñ	S
nəñ - nən	D
nən - nən	___
nən - nəñ	___
nəñ - nəñ	___
nəñ - nən	___
nən - nən	___
nəñ - nən	___

8.3 Non-palatalized or palatalized?

nən	non-palatalized.
nəñ	palatalized.
nən	________________.
nən	________________.
nəñ	________________.
nən	________________.
nəñ	________________.
nəñ	________________.

8.4 /nən/ 'we are', /nəñ/ 'I am'.

Say 'we are' or 'I am'

nən......................	we are.
nəñ......................	I am.
nəñ......................	______.
nən......................	______.
nəñ......................	______.
nən......................	______.
nəñ......................	______.
nəñ......................	______.

8.5 Practice

ɪñña.....................	'we'.
amarɪñña.................	'Amharic'.
səñño....................	'Monday'.
maksəñño.................	'Tuesday'.
šəññə....................	'he saw off'. (accompanied)
šəññu....................	'they saw off'. (accompanied)
nəñ......................	'I am'.
k'əñ.....................	'right'.
moñ......................	'fool'.
alləñ....................	'I have'.

8.6 Say 'nən' or 'nəñ'.

We are...................	'nən'.
I am.....................	'nəñ'.
We are...................	______.
We are...................	______.
I am.....................	______.
I am.....................	______.
We are...................	______.
I am.....................	______.

9 Single /n/ Double /nn/

9.1 Practice

wana	wanna.
gəna	gənna.
at'əna	at'ənna.
məna	mənna.
bun	bunn.
k'ənat	k'ənnat.
bɪnəsa	bɪnnəsa.

9.2 Same or different?

wanna - wanna	S
wanna - wana	D
wana - wana	_
wanna - wanna	_
wana - wanna	_
wanna - wanna	_
wana - wanna	_
wanna - wana	_

9.3 Single /n/ or double /nn/?

wana	single.
wanna	double.
wana	______.
wana	______.
wanna	______.
wanna	______.
wana	______.
wanna	______.

9.4 /wana/ 'swimming', /wanna/ 'main' or 'important'.

wanna	important.
wana	swimming.
wana	__________.
wanna	__________.
wana	__________.
wana	__________.
wanna	__________.
wanna	__________.

9.5 Practice

wanna	'important'.
gənna	'Christmas'.
mənna	'manna'.
zɪnna	'fame'.
at'ənna	'he studied'.
at'ənnu	'they studied'.
zənnəbə	'it rained'.

9.6 Say 'wana' or 'wanna'.

important	wanna.
swimming	wana.
swimming	______.
important	______.
swimming	______.
swimming	______.
important	______.
important	______.

10. Single /m/ Double /mm/

10.1

Single /m/	Double /mm/
ləmɪn................	ləmmɪn.
lɪmar................	ləmmar.
ləma.................	ləmma.
yamal................	yammal.
yɪt'əmal.............	yɪt'əmmal.
məmar................	məmmar.
amat.................	ammat.
lam..................	lamm.
yɪmərall.............	yɪmmərall.
məməzgəb.............	məmməzgəb.

10.2 Same or different?

ləmmɪn - ləmɪn....... D
ləmmɪn - ləmmɪn...... S
ləmɪn - ləmmɪn...... _
ləmɪn - ləmɪn....... _
ləmmɪn - ləmɪn....... _
ləmmɪn - ləmmɪn...... _
ləmɪn - ləmmɪn...... _
ləmmɪn - ləmmɪn...... _

10.3 Single /m/ or double /mm/?

ləmmɪn............... double.
ləmɪn................ single.
ləmmɪn............... ______.
ləmɪn................ ______.
ləmɪn................ ______.
ləmmɪn............... ______.
ləmmɪn............... ______.
ləmɪn................ ______.

10.4 /ləmmɪn/ 'beg' imperative, /ləmɪn/ 'why'.

Say 'beg' or 'why'.

ləmɪn	why.
ləmmɪn	beg.
ləmmɪn	___.
ləmɪn	___.
ləmmɪn	___.
ləmɪn	___.
ləmɪn	___.
ləmmɪn	___.

10.5 Practice

ləmma	'it became fertile'.
səmma	'he heard'.
dəmma	'he bled'.
ləmmənə	'he begged'.
jəmmərə	'he began'.
gamma	'mane of horse'.
amməmə	'it caused pain'.
k'əmma	'he took'(by force).

10.6 Say 'ləmɪn' or 'ləmmɪn'.

why	ləmɪn.
beg	ləmmɪn.
beg	______.
why	______.
beg	______.
why	______.
why	______.
beg	______.

11. Single /b/ Double /bb/

11.1 Practice

agəba	agəbba.
aba	abba.
abay	abbay.
səba	səbba.
t'əb	t'əbb.
gɪb	gɪbb.
gɪbi	gɪbbi.
yɪt'əbal	yɪt'əbbal.

11.2 Same or different?

abay - abay.......... S
abbay - abay.......... D
abay - abbay......... _
abbay - abbay......... _
abay - abbay......... _
abay - abay.......... _
abbay - abay.......... _
abay - abbay......... _

11.3 Single /b/ or double /bb/?

abbay................. double.
abay.................. single.
abbay................. ______.
abbay................. ______.
abay.................. ______.
abay.................. ______.
abbay................. ______.
abay..................

11.4 /abbay/ 'River Nile', /abay/ 'liar'.

Say 'liar' or 'Nile'.

abbay......................	Nile.
abay......................	liar.
abay......................	____.
abbay......................	____.
abay......................	____.
abbay......................	____.
abbay......................	____.
abay......................	____.

11.5 Practice

agəbba......................	'he married'.
abba......................	'father' (clergy).
abbat......................	'father'.
dubba......................	'pumpkin'.
dabbo......................	'bread'.
lɪbb......................	'heart'.
dɪbb......................	'bear' (animal).

11.6 Say 'abbay' or 'abay'.

Nile......................	abbay.
liar......................	abay.
Nile......................	____.
liar......................	____.
liar......................	____.
Nile......................	____.
Nile......................	____.
liar......................	____.

12. Single /t/ Double /tt/

12.1 Practice

kote	kotte.
məto	mətto.
yašətal	yašəttal.
mətəw	məttəw.
mətərgom	məttərgom.
mətəkat	məttəkat.
mətəkos	məttəkos.
yɪšətall	yɪšəttall.

12.2 Same or different?

kotte - kotte	S
kote - kotte	D
kote - kote	___
kotte - kote	___
kotte - kotte	___
kote - kotte	___
kotte - kote	___
kotte - kotte	___

12.3 Single or double?

kotte	Double.
kote	Single.
kote	________.
kotte	________.
kotte	________.
kote	________.
kote	________.
kotte	________.

12.4 /kotte/ 'hoof', /kote/ 'my coat'.

Say 'hoof' or 'my coat'.

kote	my coat.
kotte	hoof.
kotte	________.
kote	________.
kotte	________.
kotte	________.
kote	________.
kotte	________.

12.5 Practice

mətta	'he hit'.
fətta	'he untied'.
kətto	'never'.
šɪtto	'perfume'.
mətto	'he, having hit'.
kotte	'hoof'.
məttəw	'to be left'.
məttərgom	'to be translated'.

12.6 Say 'kotte' or 'kote'.

hoof	kotte.
my coat	kote.
my coat	______.
hoof	______.
my coat	______.
hoof	______.
hoof	______.
my coat	______.

13 Single /d/ Double /dd/

13.1 Practice

adañ	addañ.
mədar	məddar.
mədañña	məddañña.
tɪdar	tɪddar.
mədəbdəb	məddəbdəb.
gɪd	gɪdd.
adɪn	addɪn.
bədɪl	bəddɪl.
yɪdaññall	yɪddaññall.

13.2 Same or different?

addañ - addañ	S
addañ - adañ	D
adañ - adañ	___
addañ - addañ	___
adañ - addañ	___
addañ - adañ	___
adañ - adañ	___
adañ - addañ	___

13.3 Double or Single?

addañ	double.
adañ	single.
adañ	______.
addañ	______.
adañ	______.
adañ	______.
addañ	______.
adañ	______.

13.4 /addañ/ 'hunter', /adañ/ 'saviour'.

Say 'hunter' or 'saviour'.

addañ.	hunter.
adañ.	saviour.
adañ.	________.
addañ.	________.
adañ.	________.
addañ.	________.
adañ.	________.
addañ.	________.

13.4 Practice

addañ.	'hunter'.
kədda.	'he betrayed'.
gɪdd.	'obligation'.
wɪdd.	'expensive'.
addərə.	'he spent the night'.
gəddələ.	'he killed'.
kəddənə.	'he covered'.
bəddɪl.	'by luck'.

13.6 Say 'addañ' or 'adañ'.

hunter.	addañ.
saviour.	adañ.
hunter.	______.
saviour.	______.
saviour.	______.
hunter.	______.
hunter.	______.
saviour.	______.

14. Single /k/ Double /kk/

14.1 Practice

lak.	lakk.
yakal.	yakkal.
məkan.	məkkan.
yəkul.	yəkkul.
tɪkas.	tɪkkas.
nəka.	nəkka.
yɪkas.	yɪkkas.
lɪkas.	lɪkkas.
yɪkab.	yɪkkab.
tɪkual.	tɪkkual.

14.2 Same or different?

lakk - lakk	S
lak - lakk	D
lak - lak	_
lakk - lak	_
lak - lakk	_
lakk - lak	_
lakk - lakk	_
lak - lakk	_

14.3 Single or double?

lakk.	double.
lak.	single.
lakk.	______.
lakk.	______.
lak.	______.
lakk.	______.
lakk.	______.
lak.	______.

14.4 /lakk/ 'put the blame on' (imperative).

/lak/ 'send', you, masc. (imperative).

Say 'blame' or 'send'.

lak	send.
lakk	blame.
lakk	_____.
lak	_____.
lakk	_____.
lak	_____.
lak	_____.
lakk	_____.

14.5 Practice

lɪkk	'correct'.
lakk	'put the blame on'.
ləkka	'he measured'.
nəkka	'he touched'.
məkkərə	'he advised'.
səkkərə	'he got drunk'.
t'ənəkkərə	'he became strong'.
akkəmə	'he treated' (a patient).

14.6 Say 'lakk' or 'lak'.

send	lak.
blame	lakk.
blame	_____.
send	_____.
blame	_____.
blame	_____.
send	_____.
blame	_____.

15. Single /f/ Double /ff/

15.1 Practice

səfi	səffi.
kəfa	kəffa.
akafa	akaffa.
afəru	affəru.
ɪləfalləhu	ɪləffalləhu.
t'ɪfi	t'ɪffi.
t'əfɪr	t'əffɪr.
afɪs	affɪs.
ɪfətalləhu	ɪffətalləhu.
k'əfo	k'əffo.

15.2 Same or different?

səffi - səfi	D
səfi - səffi	S
səfi - səfi	_
səffi - səfi	_
səffi - səffi	_
səfi - səfi	_
səfi - səffi	_
səffi - səfi	_

15.3 Single or double?

səfi	Single.
səffi	Double.
səffi	______.
səfi	______.
səffi	______.
səfi	______.
səffi	______.
səfi	______.

15.4 /səfi/ 'tailor', /səffi/ 'wide'.

Say 'tailor' or 'wide'

səfi........................	tailor.
səffi........................	wide.
səffi........................	______.
səfi........................	______.
səffi........................	______.
səfi........................	______.
səfi........................	______.
səffi........................	______.

15.5 Practice

səffi........................	'wide'.
k'əffo........................	'he, having skinned'.
affɪs........................	'pour!'
təffa........................	'he spat'.
gəffa........................	'he pushed'.
t'əffa........................	'he/it got lost'.
kəffɪta........................	'height'.
šɪffɪta........................	'rash'.
kuffɪň........................	'measles'

15.6 Say 'səffi' or 'səfi'

tailor........................	səfi.
wide........................	səffi.
tailor........................	______.
tailor........................	______.
wide........................	______.
tailor........................	______.
wide........................	______.
tailor........................	______.

16. Single /z/ Double /zz/

16.1 Practice

taza	tazza.
azañ	azzañ.
wəzu	wəzzu.
azaba	azzaba.
məzəzu	məzzəzu.
yɪzəgall	yɪzzəgall.
yaz	yazz.
yɪzəgallu	yɪzzəgallu.

16.2 Same or different?

azzañ - azañ	D
azañ - azañ	S
azañ - azañ	_
azzañ - azzañ	_
azzañ - azañ	_
azañ - azzañ	_
azzañ - azzañ	_
azañ - azzañ	_

16.3 Single or double?

azzañ	Double.
azañ	Single.
azañ	______.
azzañ	______.
azañ	______.
azzañ	______.
azzañ	______.
azañ	______.

16.4 /azzañ/ 'she having ordered me'
/azañ/ 'sympathetic'

Say 'order' or 'sympathetic'

azañ	sympathetic.
azzañ	order.
azzañ	____________.
azañ	____________.
azzañ	____________.
azañ	____________.
azañ	____________.
azzañ	____________.

16.5 Practice

azzənə	'he regretted'.
aggəzzə	'he helped'.
məzzənə	'he weighed'.
gəzza	'he bought'.
ɪnnəzzih	'these'.
ɪnnəzziya	'those'.
ɪzzih	'here'.
ɪzziya	'there'.

16.6 Say 'azzañ' or 'azañ'

order	azzañ.
sympathetic	azañ.
sympathetic	______.
order	______.
order	______.
sympathetic	______.
sympathetic	______.
order	______.

17. Single /g/ Double /gg/

17.1 Practice

ləga	ləgga.
məgaz	məggaz.
agazat	aggazat.
agaž	aggaž.
məgat	məggat.
zɪg	zɪgg.
agɪz	aggɪz.
nəgədə	nəggədə.
məgotət	məggotət.
magaža	maggaža.

17.2 Same or different?

aggaž - aggaž	S
agaž - aggaž	D
aggaž - agaž	_
agaž - aggaž	_
aggaž - aggaž	_
agaž - agaž	_
agaž - aggaž	_
aggaž - agaž	_

17.3 Single or double?

agaž	Single.
aggaž	Double.
aggaž	______.
agaž	______.
aggaž	______.
agaž	______.
agaž	______.
aggaž	______.

17.4 /agaž/ 'carrier', /aggaž/ 'helper'.

Say 'carrier' or 'helper'.

agaž	carrier.
aggaž	helper.
agaž	________.
agaž	________.
aggaž	________.
agaž	________.
agaž	________.
aggaž	________.

17.5 Practice

zəgga	'he closed'.
ləgga	'he kicked' (a ball).
səgga	'he got worried'.
aggəzə	'he helped'.
dəggəmə	'he repeated'.
məggəbə	'he fed'.
hɪgg	'law'.
dəgg	'kind'.

17.6 Say 'agaž' or 'aggaž'

carrier	agaž.
helper	aggaž.
helper	______.
carrier	______.
helper	______.
carrier	______.
helper	______.
carrier	______.

18. Single /k'/ Double /k'k'/

18.1 Practice

bək'a	bək'k'a.
mak'	mak'k'.
yɪk'əbball	yɪk'k'əbball.
yɪk'əddall	yɪk'k'əddall.
yɪk'əmmall	yɪk'k'əmmall.
yɪk'ət'all	yɪk'k'ət'all.

18.2 Same or different?

bək'k'a	bək'k'a	S
bək'a	bək'k'a	D
bək'a	bək'a	_
bək'a	bək'k'a	_
bək'k'a	bək'a	_
bək'a	bək'k'a	_
bək'k'a	bək'k'a	_
bək'a	bək'a	_

18.3 Single or double?

bək'k'a	Double.
bək'a	Single.
bək'a	______.
bək'k'a	______.
bək'k'a	______.
bək'a	______.
bək'k'a	______.
bək'k'a	______.

18.4 /bək'k'a/ 'it is enough' /bək'a/ 'by a thing'.

Say 'enough' or 'by a thing'

bək'a.	by (with) a thing.
bək'k'a.	enough.
bək'a.	__________.
bək'k'a.	__________.
bək'a.	__________.
bək'k'a.	__________.
bək'a.	__________.
bək'a.	__________.

18.5 Practice

sək'k'	'belt'.
lɪk'k'	'loose'.
bək'k'a	'it is enough'.
nək'k'a	'he woke'.
ak'k'əfə	'he embraced'.
t'ək'k'əmə	'it became useful'.
nək'k'əfə	'he criticized'.

18.6 Say 'bək'k'a' or 'bək'a'.

enough	bək'k'a.
by a thing	bək'a.
by a thing	_______.
enough	_______.
enough	_______.
by a thing	_______.
enough	_______.
by a thing	_______.

19. Single /t'/ Double /t't'/

19.1 Practice

bət'a.................... bət't'a.
bɪt'ɪr................... bɪt't'ɪr.
yamət'al................. yamət't'al.
yɪt'ət't'al.............. yɪt't'ət't'al.
wət'..................... wət't'.

19.2 Same or different?

bət't'a - bət't'a........ S
bət'a - bət't'a........ D
bət't'a - bət'a.......... _
bət'a - bət'a.......... _
bət'a - bət't'a........ _
bət't'a - bət'a.......... _
bət'a - bət'a.......... _
bət't'a - bət'a.......... _

19.3 Single or double?

bət'a.................... Single.
bət't'a.................. Double.
bət't'a.................. ______.
bət'a.................... ______.
bət't'a.................. ______.
bət'a.................... ______.
bət't'a.................. ______.
bət't'a.................. ______.

19.4 /bət'a/ 'by lots', /bət't'a/ 'he operated on the body'.

Say 'he operated' or 'by lot'

bət'a	by drawing lots.
bət't'a	he operated.
bət'a	____________.
bət't'a	____________.
bət'a	____________.
bət't'a	____________.
bət't'a	____________.
bət'a	____________.

19.5 Practice

mət't'a	'he came'.
t'ət't'a	'he drank'.
wət't'a	'he left/he went out'.
k'ət't'a	'he punished'.
sət't'ə	'he gave'.
fət't'ərə	'he created'.
at't'ərə	'he/it was (too) short'
gət't'əmə	'he composed' (poetry).

19.6 Say 'bət'a' or 'bət't'a'.

by lots	bət'a.
he operated	bət't'a.
he operated	________.
by lots	________.
he operated	________.
by lots	________.
by lots	________.
he operated	________.

20. Single /s/ Double /ss/

20.1 Practice

məsal	məssal.
kəsəw	kəssəw.
yɪsab	yɪssab.
tɪsam	tɪssam.
yɪkəsal	yɪkəssal.
tɪsal	tɪssal.
məsab	məssab.

20.2 Same or different?

yɪkəsal - yɪkəsal....... S
yɪkəssal - yɪkəsal....... D
yɪkəsal - yɪkəssal...... _
yɪkəssal - yɪkəsal....... _
yɪkəsal - yɪkəsal....... _
yɪkəsal - yɪkəssal...... _
yɪkəssal - yɪkəsal....... _
yɪkəsal - yɪkəssal...... _

20.3 Single or double?

yɪkəsal.................. Single.
yɪkəssal................. Double.
yɪkəsal.................. ______.
yɪkəssal................. ______.
yɪkəssal................. ______.
yɪkəsal.................. ______.
yɪkəsal.................. ______.
yɪkəssal................. ______.

20.4 /yɪkəsal/ 'he looses weight', /yɪkəssal/ 'he sues'

Say 'he sues' or 'he looses weight'

yɪkəsal	he looses weight.
yɪkəssal	he sues.
yɪkəssal	________________.
yɪkəsal	________________.
yɪkəssal	________________.
yɪkəsal	________________.
yɪkəsal	________________.
yɪkəssal	________________.

20.5 Practice

rəssa	'he forgot'.
assərə	'he tied'.
assəbə	'he thought'.
hassab	'plan'.
wəssədə	'he took'.
kəssəsə	'he accused'.
kɪss	'accusation'.
gɪss	'verb'.

20.6 Say 'yɪkəsal' or 'yɪkəssal'

he looses weight	yɪkəsal.
he sues	yɪkəssal.
he looses weight	________.
he looses weight	________.
he sues	________.
he sues	________.
he looses weight	________.
he sues	________.

21. Single /š/ Double /šš/

21.1 Practice

ɪši	ɪšši.
ašarə	aššarə.
məšom	məššom.
məšar	məššar.
yɪšəññall	yɪššəññall.
məšələm	məššələm.
məšəbət	məššəbət.
yɪšət'all	yɪššət'all.
məšəññət	məššəññət.

21.2 Same or different?

ɪšši - ɪši	D
ɪši - ɪšši	D
ɪšši - ɪšši	_
ɪšši - ɪši	_
ɪši - ɪši	_
ɪšši - ɪšši	_
ɪši - ɪšši	_
ɪši - ɪši	_

21.3 Single or double?

ɪšši	Double.
ɪši	Single.
ɪšši	______.
ɪši	______.
ɪšši	______.
ɪši	______.
ɪšši	______.
ɪši	______.

21.4 /ɪšši/ 'O.K.', 'alright'
/ɪši/ 'massage' - imperative (you, fem.).

Say 'O.K.' or 'massage'

ɪši	massage.
ɪšši	O.K.
ɪšši	________.
ɪši	________.
ɪšši	________.
ɪši	________.
ɪšši	________.
ɪšši	________.

21.5

Practice

wɪšša	'dog'.
mɪššɪt	'evening'.
məššə	'it became evening'.
ɪšši	'O.K.'.
bašša	'title' (with names).
fašša	'bandage'.
gašša	'shield'.
gošš	'buffalo'.

21.6 Say 'ɪšši' or 'ɪši'

O.K.	ɪšši.
massage	ɪši.
massage	____.
O.K.	____.
O.K.	____.
massage	____.
O.K.	____.
O.K.	____.

22. Single /y/ Double /yy/

22.1 Practice

ayat	ayyat.
kayat	kayyat.
məyaz	məyyaz.
bɪyat	bɪyyat.
lɪyaz	lɪyyaz.
bayat	bayyat.
bayəw	bayyəw.
məyaža	məyyaža.

22.2 Same or different?

ayyat - ayyat	S
ayat - ayyat	D
ayyat - ayat	_
ayyat - ayyat	_
ayat - ayat	_
ayyat - ayat	_
ayat - ayyat	_
ayyat - ayat	_

22.3 Single or double?

ayyat	Double.
ayat	Single.
ayyat	______.
ayat	______.
ayyat	______.
ayyat	______.
ayat	______.
ayyat	______.

22.4 /ayyat/ 'he saw her' /ayat/ 'grand parent'

Say 'he saw her' or 'grand parent'

ayyat	he saw her.
ayat	grand parent.
ayat	________.
ayyat	________.
ayat	________.
ayyat	________.
ayat	________.
ayat	________.

22.5 Practice

ayyə	'he saw'.
k'oyyə	'he waited'.
ləyyə	'he distinguished'.
k'əyyərə	'he changed'.
ayyələ	'he became stronger'.
lɪyyu	'different'.
k'oyyu	'they waited'.
ayyu	'they saw'.

22.6 Say 'ayyat' or 'ayat'

grand parent	ayat.
he saw her	ayyat.
he saw her	_____.
grand parent	_____.
he saw her	_____.
grand parent	_____.
grand parent	_____.
he saw her	_____.

23. Single /w/ Double /ww/

23.1 Practice

məwəssən..................	məwwəsən.
məwəkkəl..................	məwwəkkəl.
məwət't'ən................	məwwət't'ən.
yɪwaññall.................	yɪwwaññall.
yɪwaššall.................	yɪwwaššall.

23.2 Same or different?

məwwəsən - məwəssən....... D
məwwəsən - məwwəsən....... S
məwəssən - məwwəsən....... _
məwəssən - məwəssən....... _
məwwəsən - məwəssən....... _
məwəssən - məwəssən....... _
məwəssən - məwwəsən....... _
məwəssən - məwwəsən....... _

23.3 Single or double?

məwwəsən..................	Double.
məwəssən..................	Single.
məwəssən..................	______.
məwwəsən..................	______.
məwəssən..................	______.
məwwəsən..................	______.
məwəssən..................	______.
məwwəsən..................	______.

23.4 /məwwəsən/ 'to be decided' /məwəssən/ 'to decide'

Say 'to decide' or 'to be decided'

məwwəsən	to be decided.
məwəssən	to decide.
məwəssən	______________.
məwwəsən	______________.
məwəssən	______________.
məwwəsən	______________.
məwwəsən	______________.
məwəssən	______________.

23.5 Practice

awwək'ə	'he knew'.
awwəkə	'he disturbed'.
məwwas	'to borrow'.
yəwwah	'innocent'.
dəwwələ	'he rang'.
səwwərə	'he veiled'/concealed'.
ləwwət'ə	'he changed'.
məwwadəd	'to be fond of each other'.

23.6 Say 'məwwəsən' or 'məwəssən'

to be decided	məwwəsən.
to decide	məwəssən.
to decide	_________.
to be decided	_________.
to decide	_________.
to be decided	_________.
to decide	_________.
to be decided	_________.

24. Without /h/ With /h/

24.1 Practice

Without /h/	With /h/
t'ərəp'p'eza	t'ərəp'p'ezah.
geta	getah.
astəmari	astəmarih.
barnət'a	barnət'ah.
šurrab	šurrahɪh.
surri	surrih.
məkina	məkinah.
təmari	təmarih.
adrašša	adraššah.
kuas	kuasɪh.

24.2 Same or different?

barnət'a - barnət'ah..... D
barnət'a - barnət'a...... S
barnət'ah - barnət'a...... _
barnət'ah - barnət'ah..... _
barnət'ah - barnət'a...... _
barnət'a - barnət'ah..... _
barnət'ah - barnət'ah..... _
barnət'a - barnət'ah..... _

24.3 With or without final /h/?

barnət'a.................. Without.
barnət'ah................. With.
barnət'a.................. ________.
barnət'ah................. ________.
barnət'a.................. ________.
barnət'a.................. ________.
barnət'ah................. ________.
barnət'a.................. ________.

24.4 /barnət'a/ 'hat', /barnət'ah/ 'your hat'

Say 'hat' or 'your hat'

barnət'a........................	hat.
barnət'ah........................	your hat.
barnət'a........................	________.
barnət'ah........................	________.
barnət'a........................	________.
barnət'a........................	________.
barnət'ah........................	________.
barnət'a........................	________.

24.5 Practice

təmaribetɪh......................	'your school'.
wəndɪmmɪh........................	'your brother'.
agərɪh...........................	'your country'.
sijarah..........................	'your cigarette'.
kabbortah........................	'your overcoat'.
ɪhɪtɪh...........................	'your sister'.
ayatɪh...........................	'your grand parent'.
tɪmhɪrtɪh........................	'your field of study'.

24.6 Say 'barnət'a' or 'barnət'ah'.

hat..............................	barnət'a.
your hat.........................	barnət'ah.
your hat.........................	________.
hat..............................	________.
your hat.........................	________.
hat..............................	________.
hat..............................	________.
your hat.........................	________.

25. /ə/ 'shwa' /ɪ/ 'capital i'

25.1 Practice

bərr	bɪrr.
səm	sɪm.
k'ən	k'ɪn.
bəl	bɪl.
səs	sɪs.
səmen	sɪmen.
ləbb	lɪbb.
sik'əna	sɪk'əna.
bimət'a	bɪmət'a.

25.2 Same or different?

bərr - bərr	S
bərr - bɪrr	D
bərr - bɪrr	_
bɪrr - bɪrr	_
bɪrr - bərr	_
bərr - bɪrr	_
bɪrr - bərr	_
bərr - bərr	_

25.3 'shwa' or 'capital i'?

bərr	shwa.
bɪrr	capital i.
bɪrr	________.
bərr	________.
bɪrr	________.
bərr	________.
bərr	________.
bɪrr	________.

25.4 /bərr/ 'door' /bɪrr/ 'dollar'

Say 'door' or 'dollar'

bərr.	door.
bɪrr.	dollar.
bɪrr.	______.
bərr.	______.
bɪrr.	______.
bərr.	______.
bɪrr.	______.
bərr.	______.

25.5 Practice

bərr.	'door'.
k'ən.	'day'.
səm.	'wax'.
bəl.	'say!'
səs.	'name of a wild animal'.
gər.	'innocent'/kind'.
aməl.	'character'.
aləm.	'world'.

25.6 Say 'bərr' or'bɪrr'.

dollar.	bɪrr.
door.	bərr.
door.	____.
dollar.	____.
door.	____.
dollar.	____.
dollar.	____.
dɔor.	____.

26. /Final /h/ Final /hu/

26.1 Practice

bəllah.....................	bəllahu.
t'ət't'ah.................	t'ət't'ahu.
səmah.....................	səmahu.
fərrah....................	fərrahu.
t'əffah...................	t'əffahu.
mollah....................	mollahu.
mət't'ah..................	mət't'hu.
k'ollah...................	k'ollahu.
gəzah.....................	gəzahu.
nəkkah....................	nəkkahu.

26.2 Same or different?

səmah - səmahu..........	D
səmahu - səmahu.........	S
səmah - səmah...........	_
səmah - səmahu..........	_
səmahu - səmah..........	_
səmahu - səmahu.........	_
səmah - səmah...........	_
səmahu - səmah..........	_

26.3 Final /h/ or final /hu/?

səmah.....................	Final h.
səmahu....................	Final hu.
səmahu....................	________.
səmah.....................	________.
səmahu....................	________.
səmah.....................	________.
səmah.....................	________.
səmahu....................	________.

26.4 /səmah/ 'you heard' /səmahu/ 'I hezrd'

Say 'I heard' or 'you heard'.

səmahu	I heard.
səmah	you heard.
səmahu	________.
səmahu	________.
səmah	________.
səmah	________.
səmahu	________.
səmah	________.

26.5 Practice

mət't'ahu	'I came'.
wət't'ahu	'I went out'.
gəbbahu	'I entered'.
rəssahu	'I forgot'.
ləggahu	'I kicked' (a ball).
at'ənnahu	'I studied'.
agəbbahu	'I married'.
afəllahu	'I boiled'.

26.6 Say 'səmah' or 'səmahu'.

I heard	səmahu.
you heard	səmah.
I heard	______.
I heard	______.
you heard	______.
I heard	______.
you heard	______.
you heard	______.

27. Small /i/ Capital /ɪ/

27.1 Practice

bil	bɪl.
t'im	t'ɪm.
k'il	k'ɪl.
addis	addɪs.
lihed	lɪhed.

27.2 Same or different?

t'ɪm - t'im	D
t'ɪm - t'ɪm	S
t'im - t'ɪm	_
t'im - t'im	_
t'ɪm - t'ɪm	_
t'ɪm - t'im	_
t'im - t'im	_
t'ɪm - t'im	_

27.3 Capital /ɪ/ or small /i/?

t'ɪm	capital ɪ.
t'im	small i.
t'im	________.
t'ɪm	________.
t'ɪm	________.
t'im	________.
t'ɪm	________.
t'im	________.

27.4 /t'ɪm/ 'thirst' /t'im/ 'beard'

Say 'thirst' or 'beard'.

t'im	beard.
t'ɪm	thirst.
t'im	______.
t'ɪm	______.
t'ɪm	______.
t'im	______.
t'im	______.
t'ɪm	______.

27.5 Practice

t'ɪm	'thirst'.
k'ɪl	'gourd'.
sɪm	'name'.
bɪrr	'dollar'.
sɪs	'thin'.
k'ɪn	'good natured'.
mɪn	'what'.
sɪnt	'how much/how many'.

27.6 Say 't'ɪm' or 't'im'.

beard	t'im.
thirst	t'ɪm.
thirst	____.
beard	____.
thirst	____.
beard	____.
thirst	____.
beard	____.

FUNDAMENTALS OF AMHARIC

CLASS-ROOM DIRECTIONS

1.	tənəsa	'stand up'	(you, masculine)
	tənəši	'stand up'	(you, feminine)
	tənəsu	'stand up'	(you, plural)
	yɪnnəsu	'stand up'	(you, formal)
2.	k'uč'č' bəl	'sit down'	(you, masculine)
	k'uč'č' bəyi	'sit down'	(you, feminine)
	k'uč'č' bəlu	'sit down'	(you, plural)
	k'uč'č' yɪbəlu	'sit down'	(you, formal)
3.	ɪnnɪjəmmɪr	'let us begin'.	
4.	addamt'	'listen'	(you, masculine)
	addamči	'listen'	(you, feminine)
	addamt'u	'listen'	(you, plural)
	yaddamt'u	'listen'	(you, formal)
5.	ɪndəgəna	'again'.	
6.	dɪgəməw	'repeat it'	(you, masculine)
	dɪgəmiw	'repeat it'	(you, feminine)
	dɪgəmut	'repeat it'	(you, plural)
	yɪdgəmut	'repeat it'	(you, formal)
7.	lɪkk nəw.	'it is correct'.	
8.	lɪkk aydəlləm.	'it is not correct'.	
9.	bət'am t'ɪru.	'very good'.	
10.	məllɪs	'answer'	(you, masculine)
	məllɪši	'answer'	(you, feminine)
	məllɪsu	'answer'	(you, plural)
	yɪməllɪsu	'answer'	(you, formal)
11.	məts'ɪhafɪhɪn zɪga	'close your book'	(you, masculine)
	məts'ɪhafɪšɪn zɪgi	'close your book'	(you, feminine)
	məts'ɪhafaččɪhun zɪgu	'close your book'	(you, plural)
	məts'ɪhafɪwon yɪzgu	'close your book'	(you, formal)
12.	ɪnnɪrəf.	'let us rest'.	
13.	ɪšši	'O.K., alright'.	
14.	təra bətəra	'One by one'.	
15.	hullaččɪhum	'All of you'.	

FUNDAMENTALS OF AMHARIC

UNIT I

andəñña tɪmhɪrt

səlamta

1. astəmari: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
təmariwočč: t'ena yɪst'ɪllɪñ.

2. astəmari: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
təmariwočč: t'ena yɪst'ɪllɪñ.

astəmari: ɪndəmɪn naččɪhu?
təmariwočč: dəhna.

3. astəmari: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
təmariwočč: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
astəmari: ɪndəmɪn naččɪhu?
təmariwočč: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.

4. astəmari: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
təmariwočč: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
astəmari: ɪndəmɪn naččɪhu?
təmariwočč: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.
ɪndəmɪn nəwot?

5. təmariwočč: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
astəmari: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
təmariwočč: ɪndəmɪn nəwot?
astəmari: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.
ɪndəmɪn naččɪhu?
təmariwočč: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.

Notes:
1. The suffix -aččɪhu - 'you' plural.
2. The suffix -wot - 'you' singular, formal.
3. n- before vowels and nə- before consonants is the stem of the verb 'to be'.

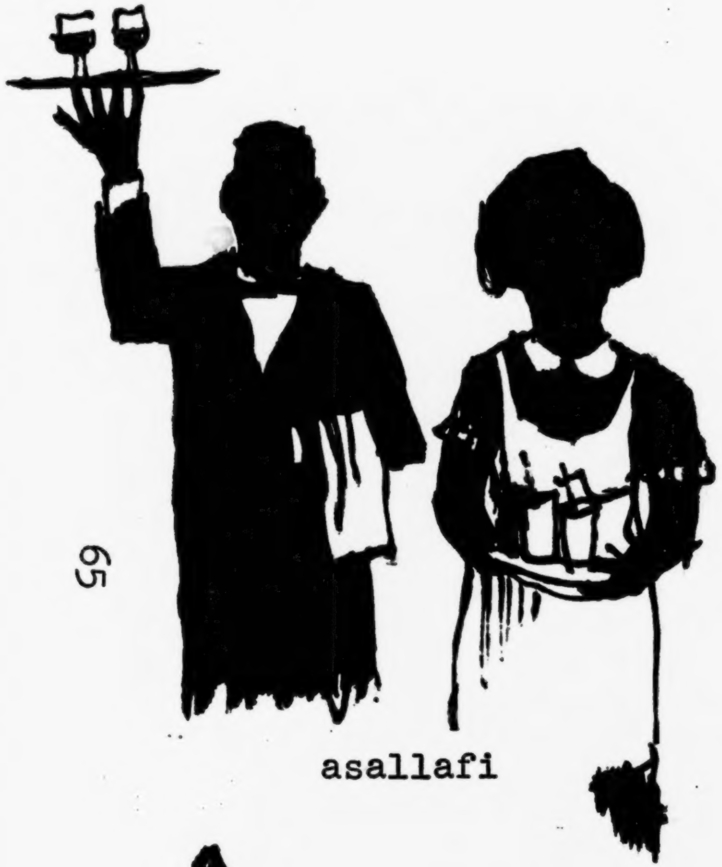

asallafi

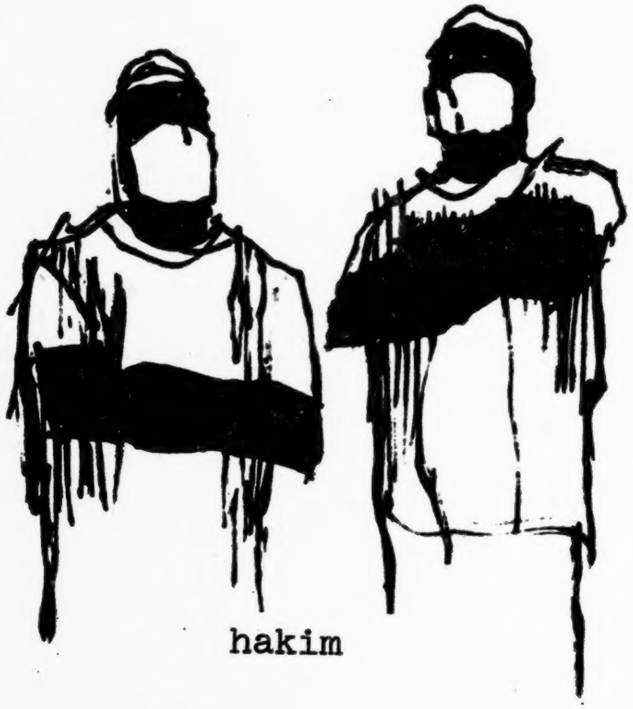

hakim

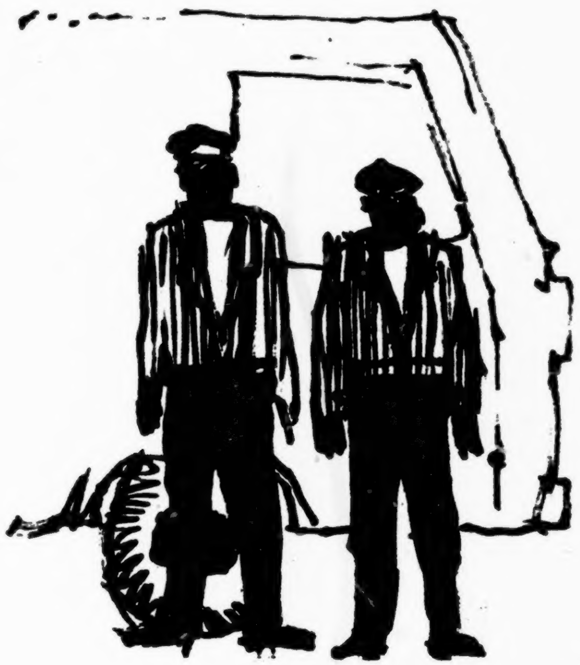

awtobus nəji

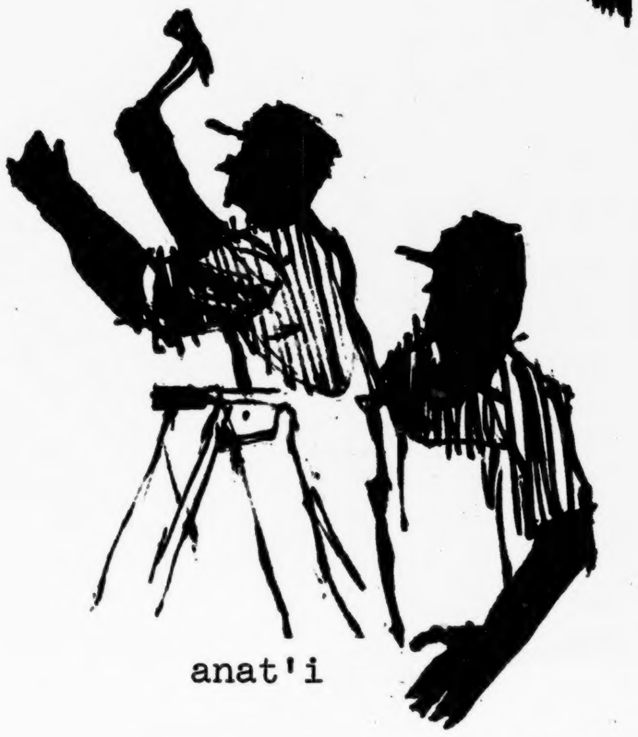

anat'i

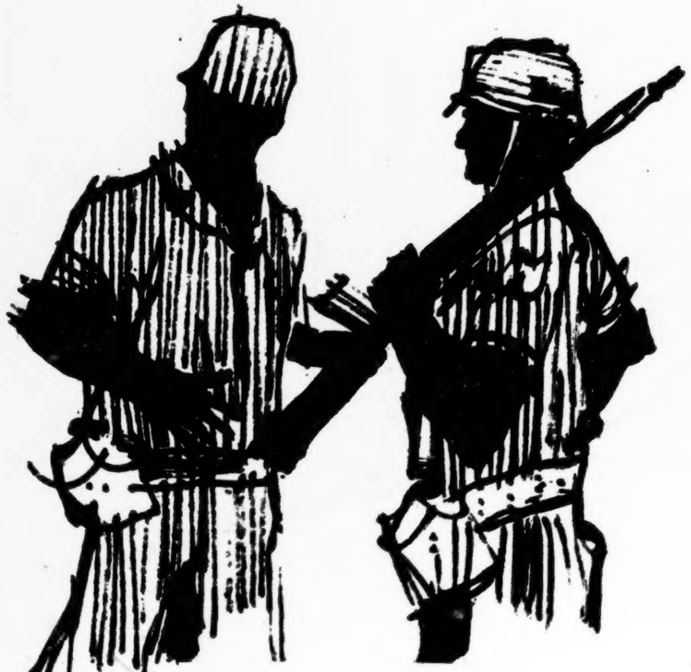

wəttadər

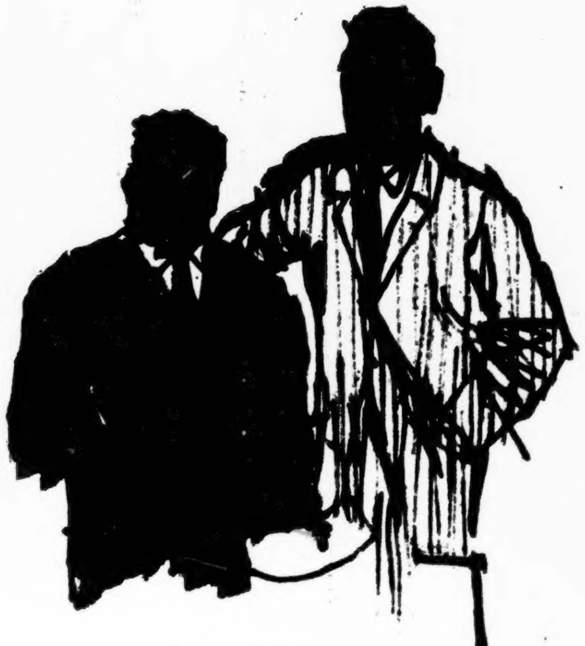

t'əbək'a

andəñña tɪmhɪrt

Model:

ɪne təmari nəñ.
ɪñña təmariwočč nən.

Notes:

1) Independent Personal Pronouns

ɪne	'I'
ɪñña	'we'

2) Stem of verb 'to be'

n(ə) /n-/ before vowels
/nə-/ before consonants

3)

təmari	'student'
təmariwočč	'students'

4) Plural marker

-(w)očč /-wočč/ after vowels
/-očč/ after consonants

1.1

1. ast: təmari.
t-w: ɪne təmari nəñ.

2. ast: gəbəre.
t-w: ______________.

3. ast: ts'əhafi.
t-w: ______________.

4. ast: nəggade.
t-w: ______________.

5. ast: astəmari.
t-w: ______________.

6. ast: yəsəlam guadd abal.
t-w: ____________________.

7. ast: t'əbək'a.
t-w: ____________________.

8. ast: yəsəlam guadd abal.
t-w: ____________________.

1.2

1. ast: təmari.
t-w: ɪňňa təmariwočč nən.

2. ast: gəbəre.
t-w: ____________________.

3. ast: məkanik.
t-w: ____________________.

4. ast: polis.
t-w: ____________________.

5. ast: nərs.
t-w: ____________________.

6. ast: hakim.
t-w: ____________________.

7. ast: asallafi.
t-w: ____________________.

8. ast: məhandis.
t-w: ____________________.

1.3

1. ast: ɪne təmari.
t-w: ɪne təmari nəň.

2. ast: ɪňňa təmari.
t-w: ɪňňa təmariwočč nən.

3. ast: ɪne polis.
t-w: ____________________.

4. ast: ɪne t'əbək'a.
t-w: ____________________.

5. ast: ɪňňa gəbəre.
t-w: ____________________.

6. ast: ɪňňa nərs.
t-w: ____________________.

7. ast: ɪne gərəd.
t-w: ____________________.

8. ast: ɪňňa aškər.
t-w: ____________________.

1.4

1. ast: ɪne təmari nəň.
t-w: ɪňňa təmariwočč nən.

2. ast: ɪne gəbəre nəň.
t-w: ____________________.

3. ast: ɪne daňňa nəň.
t-w: ____________________.

4. ast: ɪne anat'i nəň.
t-w: ____________________.

5. ast: ɪne nəggade nəň.
t-w: ____________________.

6. ast: ɪne astəmari nəň.
t-w: ____________________.

7. ast: ɪne wəttadər nəň.
t-w: ____________________.

8. ast: ɪne polis nəň.
t-w: ____________________.

Model:

ɪne təmari aydəlləhum.[1]
ɪñña təmariwočč aydəllənɪm.[2]

Notes: 1) Negative Particles

ay- -(ɪ)m	Negative prefix and suffix
/-ɪm/	after consonants
/-m/	after vowels
-dəllə-	Negative stem of verb 'to be'

2) Subject Markers

-hu	'I' (suffix)
-n	'we' (suffix)

1.5

1. ast: təmari.
   t-w: ɪne təmari aydəlləhum.
2. ast: gəbəre.
   t-w: ________________________.
3. ast: polis.
   t-w: ________________________.
4. ast: asallafi.
   t-w: ________________________.
5. ast: hakim.
   t-w: ________________________.
6. ast: aškər.
   t-w: ________________________.
7. ast: zəbəñña.
   t-w: ________________________.
8. ast: dañña.
   t-w: ________________________.

---

[1] aydəlləhum 'I am not'.
[2] aydəllənɪm 'we are not'.

1.6

1. ast: təmari.
   t-w: ɪñña təmariwočč aydəllənɪm.

2. ast: məhandis.
   t-w: ______________________________.

3. ast: awtobus nəji.
   t-w: ______________________________.

4. ast: astəmari.
   t-w: ______________________________.

5. ast: lɪbs səfi.
   t-w: ______________________________.

6. ast: wət'bet.
   t-w: ______________________________.

7. ast: t'əbək'a.
   t-w: ______________________________.

8. ast: anat'i.
   t-w: ______________________________.

1.7

1. ast: təmari.
   t-w: ɪne təmari aydəlləhum.

2. ast: ɪñña.
   t-w: ɪñña təmariwočč aydəllənɪm.

3. ast: hakim.
   t-w: ______________________________.

4. ast: ɪñña.
   t-w: ______________________________.

5. ast: zəbəñña.
   t-w: ______________________________.

6. ast: ɪñña.
t-w: ______________________________.

7. ast: aškər.
t-w: ______________________________.

8. ast: ɪñña.
t-w: ______________________________.

1.8 Narrative

ɪne təmari nəñ.
ɪñña təmariwočč nən.
ɪñña gəbərewočč nən.
ɪne nərs nəñ.
ɪñña asallafiwočč aydəllənɪm.
ɪne t'əbək'a nəñ.
ɪñña t'əbək'a nəñ.
ɪñña t'əbək'awočč nən.
ɪñña anat'iwočč aydəllənɪm.

k'alat (vocabulary)

anat'i	'carpenter'
andəñña	'first'
andəñña tɪmhɪrt	'first lesson'
asallafi	'waiter'
astəmari	'teacher'
aškər	'man-servant'
awtobus	'bus'
awtobus nəji	'bus-driver'
dañña	'judge'
dəhna	'fine; well'
gəbərə	'farmer'
gərəd	'maid'
gəts'ts'	'page' (book)
hakim	'doctor'
ɪndəmɪn	'how'
ɪndəmɪn naččɪhu?	'How are you?' (plural)
ɪndəmɪn nəwot?	'How are you?' (formal)
ɪgziabher	'God'
ɪgziabher yɪmməsgən	'Thanks' (literally: Thanks be to God)
lɪbs	'clothing'
lɪbs səfi	'tailor'
məhandis	'engineer'
məkanik	'mechanic'
nəggadə	'merchant'
nərs	'nurse'
polis	'policeman'
təmari	'student'
təmariwočč	'students'
t'əbək'a	'lawyer'
t'ena	'health'
t'ena yɪst'ɪllɪñ	'hello' (literally: May He (God) give you health)
ts'əhafi	'secretary'
wəttadər	'soldier; army-man'
wət'bet	'kitchen'
yəsəlam guadd abal	'Peace Corps member'
zəbəñña	'guard'

huləttəñña tɪmhɪrt

sәlamta

1. astəmari: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
   təmariwočč: t'ena yɪst'ɪllɪñ.

2. astəmari: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
   təmariwočč: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
   astəmari: ɪndəmɪn naččɪhu?
   təmariwočč: dəhna nən.

3. astəmari: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
   təmariwočč: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
   astəmari: ɪndəmɪn naččɪhu?
   təmariwočč: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.
   ɪndəmɪn nəwot?

4. astəmari: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
   təmari 1: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
   astəmari: ɪndəmɪn nəh?
   təmari 1: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.
   ɪndəmɪn nəwot?

5. təmari 1: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
   təmari 2: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
   təmari 1: ɪndəmɪn nəh?
   təmari 2: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.
   ɪndəmɪn nəh?

Notes:
1. nə- is the stem of the verb 'to be'.
2. The suffix -n - 'we' (literally 'us').
3. The suffix -h - 'you' sing/masc. informal.

hulətəňňa tɪmhɪrt

Model:

antə ityop'p'ɪyawi nəh.
anči amerikawit nəš.
ɪsswo amerikawi nəwot.

Notes: 1. Independent Personal Pronouns

antə	'you'	sing/masc.
anči	'you'	sing/fem.
ɪsswo	'you'	sing/masc./fem. formal

2. Stem of 'Be'.

n(ə)-	/n-/ before vowels.
	/nə-/ before consonants.

3. Subject Makers

-h	'you'	sing.masc.
-š	'you'	sing.fem.
-wot	'you'	sing.masc/fem. (object but functions as subject)

4. Nationality Markers (suffixes)

-wi	masculine	ityop'p'ɪyawi	'Ethiopian'
-wit	feminine	amerikawit	'American'
-wɪyan	plural	ɪnglizawɪyan	'Englishmen'

2.1 Complete the sentences in the affirmative.

1. ast: antə gəbəre.
   t-w: antə gəbəre nəh.

2. ast: təmari.
   t-w: antə təmari________.

3. ast: yəsəlam guadd abal.
   t-w: antə ______________.

4. ast: nəggade.
   t-w: ________________.

5. ast: ts'əhafi.
t-w: ________________________.

6. ast: amerika.
t-w: ________________________.

7. ast: ɪngliz.
t-w: ________________________.

8. ast: fərənsay.
t-w: ________________________.

2.2 Answer in the Affirmative.

1. ast: antə gəbəre nəh?
t-w: a) awon gəbəre nəñ.
b) awon ɪne gəbəre nəñ.

2. ast: antə təmari nəh?
t-w: a) awon __________.
b) awon ɪne ________________.

3. ast: antə yəsəlam guadd abal nəh?
t-w: a) awon __________.
b) awon ____________________.

4. ast: antə nəggade nəh?
t-w: a) ________________.
b) __________________________.

5. ast: antə ts'əhafi nəh?
t-w: a) ________________.
b) __________________________.

6. ast: antə amerikawi nəh?
t-w: a) ________________.
b) __________________________.

7. ast: antə ɪnglizawi nəh?
t-w: a) ________________.
b) __________________________.

8. ast: antə fərənsawi nəh?
t-w: a) ________________.
b) __________________________.

2.3 Complete the following sentences in the Affirmative

1. ast: ančі təmari.
t-w: anči təmari nəš.

2. ast: ts'əhafi.
t-w: anči ts'əhafi __________.

3. ast: astəmari.
t-w: anči ____________________.

4. ast: balətɪdar.
t-w: ____________________.

5. ast: astəmari.
t-w: ____________________.

6. ast: amerika.
t-w: ____________________.

7. ast: ityop'p'ɪya.
t-w: ____________________.

8. ast: məskob.
t-w: ____________________.

2.4

1. ast: anči təmari nəš?
t-w: a) awon təmari nəñ.
b) awon ɪne təmari nəñ.

2. ast: anči ts'əhafi nəš?
t-w: a) awon ______________.
b) awon ɪne ____________________.

3. ast: anči astəmari nəš?
t-w: a) awon ______________.
b) awon ____________________.

4. ast: anči balətɪdar nəš?
t-w: a) ____________________.
b) ______________________________.

5. ast: ančí astamami nəš?
t-w: a) ____________________.
b) ____________________________.

6. ast: ančí amerikawit nəš?
t-w: a) ____________________.
b) ____________________________.

7. ast: ančí ityop'p'ɪyawit nəš?
t-w: a) ____________________.
b) ____________________________.

8. ast: ančí məskobawit nəš?
t-w: a) ____________________.
b) ____________________________.

2.5

1. ast: ɪsswo məhandis.
t-w: ɪsswo məhandis nəwot.

2. ast: t'əbək'a.
t-w: ɪsswo t'əbək'a ____________.

3. ast: dañña.
t-w: ɪsswo ________________.

4. ast: wəttaddər.
t-w: ____________________________.

5. ast: direktər.
t-w: ____________________________.

6. ast: yətɪmhɪrt bet direktər.
t-w: ____________________________.

7. ast: jərmən.
t-w: ____________________________.

8. ast: afrika.
t-w: ____________________________.

2.6

1. ast: ɪsswo məhandis nəwot?
t-w: a) awon məhandis nəñ.
b) awon ɪne məhandis nəñ.

2. ast: ɪsswo t'əbək'a nəwot?
t-w: a) awon t'əbək'a ____________.
b) awon ɪne t'əbək'a ____________.

3. ast: ɪsswo dañña nəwot?
t-w: a) awon ________________.
b) awon ɪne ________________.

4. ast: ɪsswo wəttaddər nəwot?
t-w: a) awon ________________.
b) awon ____________________.

5. ast: ɪsswo direktər nəwot?
t-w: a) awon ________________.
b) ________________________.

6. ast: ɪsswo yətɪmhɪrt bet direktər nəwot?
t-w: a) ____________________.
b) ________________________.

7. ast: ɪsswo jərmənawi nəwot?
t-w: a) ____________________.
b) ________________________.

8. ast: ɪsswo afrikawi nəwot?
t-w: a) ____________________.
b) ________________________.

2.7

1. ast: ɪne astəmari.
t-w: ɪne astəmari nəñ.

2. ast: anči amerikawit.
t-w:
____________________________.

3. ast: ɪsswo polis.
t-w:
____________________________.

4. ast: antə asallafi.
t-w:
____________________________.

5. ast: ančɨ balətɪdar.
t-w: ______________________________.

6. ast: ɪne hakim.
t-w: ______________________________.

7. ast: ɪsswo ityop'p'ɪyawi.
t-w: ______________________________.

8. ast: antə ts'əgur astəkakay.
t-w: ______________________________.

2.8

1. ast: ɪne hakim.
t-w: ɪne hakim nəň.

2. ast: ts'əhafi.
t-w: ɪne ________________________.

3. ast: anči.
t-w: ______________________________.

4. ast: astamami.
t-w: ______________________________.

5. ast: yətɪmhɪrt bet direktər.
t-w: ______________________________.

6. ast: ɪsswo.
t-w: ______________________________.

7. ast: fotograf anši.
t-w: ______________________________.

8. ast: antə.
t-w: ______________________________.

2.9 dɪrsət (Narrative)

ɪne haddis nəñ. ityop'p'ɪyawi nəñ. afrikawi nəñ. təmari nəñ. yətəfəri məkonnɪn tɪmhɪrt bet təmari nəñ. ɪne astəmari aydəlləhum. amerikawi aydəlləhum.

2.10 məllɪsu (Answer)

1. ɪne man nəñ?
2. ɪne mɪndɪn nəñ?
3. ɪne astəmari nəñ?
4. ɪne afrikawi nəñ?
5. ɪne ityop'p'ɪyawi nəñ?
6. ɪne amerikawi nəñ?
7. ɪne yətəfəri məkonnɪn tɪmhɪrt bet təmari nəñ?
8. ɪne hakim nəñ?

2.11 nɪgɪggɪr (dialogue)

1. təmari 1: antə man nəh?
t.2: ɪne __________ nəñ.

t.1: antə mɪndɪn nəh?
t.2: ɪne ____________________.

t.1: antə astəmari nəh?
t.2: ________________________.

t.1: antə yəyunivərsiti təmari nəh?
t.2: ________________________.

2. təmari 3: anči man nəš?
t.4: ɪne ____________ nəň.

t.3: anči mɪndɪn nəš?
t.4: ɪne ____________________.

t.3: anči afrikawit nəš?
t.4: ________________________.

t.3: anči balətɪdar nəš?
t.4: ________________________.

3. təmari 5: ɪsswo man nəwot?
t.6: ɪne ________________nəň.

t.5: ɪsswo mɪndɪn nəwot?
t.6: ɪne ____________________.

t.5: ɪsswo ityop'p'ɪyawi nəwot?
t.6: ________________________.

t.5: ɪsswo yəsəlam guadd abal nəwot?
t.6: ________________________.

Model:

antə ityop'p'ɪyawi aydəlləhɪm.
ančí amerikawit aydəlləšɪm.
ɪsswo afrikawi aydəllum.

Notes:

1) Negative Particles

ay- -(ɪ)m Prefix and suffix.
See andəñña tɪmhɪrt page 69.

2) Negative stem of 'Be'

-dəllə- It is always an infix. It is preceded by the negative prefix ay- and followed by the negative suffix -(ɪ)m.

3. Subject Markers

-h	'you' sing/masc.
-š	'you' sing/fem.
-u	'you' sing.masc/fem. formal

2.12 Complete the sentences in the Negative.

1. ast: antə nəggade.
t-w: antə nəggade aydəlləhɪm.

2. ast: awtobus nəji.
t-w: antə awtobus nəji ______________.

3. ast: taksi nəji.
t-w: ______________________________.

4. ast: ayroplan nəji.
t-w: ______________________________.

5. ast: amerikawi.
t-w: ______________________________.

6. ast: amarɪñña astəmari.
t-w: ______________________________.

7. ast: ɪnglizɪñña astəmari.
t-w: ______________________________.

8. ast: məhandis.
t-w: ______________________________.

2.13 Answer in the Negative

1. ast: antə nəggade nəh?
t-w: a) yəlləm nəggade aydəlləhum.
b) yəlləm ɪne nəggade aydəlləhum.

2. ast: antə awtobus nəji nəh?
t-w: a) yəlləm ____________________.
b) yəlləm ɪne ____________________.

3. ast: antə taksi nəji nəh?
t-w: a) yəlləm ____________________.
b) yəlləm ____________________.

4. ast: antə ayroplan nəji nəh?
t-w: a) ____________________.
b) ____________________.

5. ast: antə afrikawi nəh?
t-w: a) ____________________.
b) ____________________.

6. ast: antə amarɪñña astəmari nəh?
t-w: a) ____________________.
b) ____________________.

7. ast: antə sayɪns astəmari nəh?
t-w: a) ____________________.
b) ____________________.

8. ast: antə yəsəlam guadd direktər nəh?
t-w: a) ____________________.
b) ____________________.

2.14 Complete the sentence in the Negative

1. ast: anči wəyzərit aster.
t-w: anči wəyzərit aster aydəlləšɪm.

2. ast: anči wəyzərit ts'əhay.
t-w: anči wəyzərit ts'əhay ____________________.

3. ast: anči ɪnglizawit.
t-w: ____________________.

4. ast: anči astamami.
t-w: ____________________.

5. ast: anči hakim.
t-w: ______________________________.

6. ast: anči ts'əgur astəkakay.
t-w: ______________________________.

7. ast: yətɪmhɪrt bet direktər.
t-w: ______________________________.

8. ast: anči ityop'p'ɪyawit.
t-w: ______________________________.

2.15 Answer in the Negative

1. ast: anči wəyzərit aster nəš?
t-w: a) yəlləm wəyzərit aster aydəlləhum.
b) yəlləm ɪne wəyzərit aster aydəlləhum.

2. ast: anči wəyzərit ts'əhay nəš?
t-w: a) yəlləm ____________________.
b) yəlləm ɪne ______________________________.

3. ast: anči ɪnglizawit nəš?
t-w: a) yəlləm ____________________.
b) yəlləm ______________________________.

4. ast: anči astəmari nəš?
t-w: a) ______________________________.
b) ____.

5. ast: anči hakim nəš?
t-w: a) ______________________________.
b) ____.

6. ast: anči ts'əgur astəkakay nəš?
t-w: a) ______________________________.
b) ____.

7. ast: anči yətɪmhɪrt bet direktər nəš?
t-w: a) ______________________________.
b) ____.

8. ast: anči ityop'p'ɪyawit nəš?
t-w: a) ______________________________.
b) ____.

2.16 Complete the sentence in the Negative

1. ast: ɪsswo lɪbs səfi.
t-w: ɪsswo lɪbs səfi aydəllum.

2. ast: ɪsswo mekanik.
t-w: ɪsswo mekanik ______________.

3. ast: ɪsswo anat'i.
t-w: ______________________.

4. ast: ɪsswo asallafi.
t-w: ______________________.

5. ast: ɪsswo yəbankbet ts'əhafi.
t-w: ______________________.

6. ast: ɪsswo yəbankbet direktər.
t-w: ______________________.

7. ast: ɪsswo zəbəñña.
t-w: ______________________.

8. ast: ɪsswo ayroplan nəji.
t-w: ______________________.

2.17 Answer in the Negative

1. ast: ɪsswo lɪbs səfi nəwot?
t-w: a) yəlləm lɪbs səfi aydəlləhum.
b) yəlləm ɪne lɪbs səfi aydəlləhum.

2. ast: ɪsswo mekanik nəwot?
t-w: a) yəlləm ______________.
b) yəlləm ɪne ______________________.

3. ast: ɪsswo anat'i nəwot?
t-w: a) yəlləm ______________.
b) yəlləm ______________________.

4. ast: ɪsswo asallafi nəwot?
t-w: a) ______________________.
b) ______________________________.

5. ast: ɪsswo yəbankbet ts'əhafi nəwot?
t-w: a) ______________________.
b) ______________________________.

6. ast: ɪsswo yəbankbet direktər nəwot?
t-w: a) ______________________.
b) ______________________________.

7. ast: ɪsswo zəbəñña nəwot?
t-w: a) ______________________.
b) ______________________________.

8. ast: ɪsswo ayroplan nəji nəwot?
t-w: a) ______________________.
b) ______________________________.

2.18 Complete the following sentences in the Negative.

1. ast: ɪne astəmari.
t-w: ɪne astəmari aydəlləhum.

2. ast: ɪsswo ts'əhafi.
t-w: ɪsswo ______________________.

3. ast: anči balətɪdar.
t-w: ______________________________.

4. ast: antə yəsəlam guadd abal.
t-w: ______________________________.

5. ast: anči yəsəlam guadd ts'əhafi.
t-w: ______________________________.

6. ast: ɪne ato aləmu.
t-w: ______________________________.

7. ast: anči wəyzəro almaz.
t-w: ______________________________.

8. ast: antə ɪnglizɪñña astəmari.
t-w: ______________________________.

2.19 Change to the Negative.

1.	ɪne nəggade nəň.	1b.	ɪne nəggade aydəlləhum.
2.	anči təmari nəš.	2b.	____________________.
3.	antə məhandis nəh.	3b.	____________________.
4.	ɪsswo ɪnglizawi nəwot.	4b.	____________________.
5.	anči yəsəlam guadd ts'əhafi.	5b.	____________________.
6.	ɪne ambasaddər.	6b.	____________________.
7.	antə yəsəlam guadd direktər.	7b.	____________________.
8.	ɪsswo hakim.	8b.	____________________.

2.20 dɪrsət

1. ɪne haddis nəň. ityop'p'ɪyawi nəň. amerikawi aydəlləhum. təmari nəň. astəmari aydəlləhum.

2. antə efrem nəh. antə təmari nəh. hakim aydəlləhɪm. ityop'p'ɪyawi nəh. amerikawi aydəlləhɪm.

3. anči aster nəš. wəyzəro aster aydəlləšɪm. wəyzərit aster nəš. anči təmari aydəlləšɪm. ts'əhafi nəš. anči fərənsawit aydəlləšɪm. ityop'p'ɪyawit nəš.

4. ɪsswo ato aləmu nəwot. ato ləmma aydəllum. ɪsswo yətɪmhɪrt bet direktər nəwot. yəbankbet ts'əhafi aydəllum. ɪsswo afrikawi nəwot. awroppawi aydəllum.

2.21 nɪgɪggɪr

1. təmari 1: antə man nəh?
t.2: ɪne__________________.

t.1: sɪrah mɪndɪn nəw?
t.2: ____________________.

t.1: zegɪnnetɪh mɪndɪn nəw?
t.2: ______________________________.

t.1: antə fərənsawi nəh?
t.2: ______________________________.

t.1: antə amarɪñña astəmari nəh?
t.2: ______________________________.

2. təmari 3: anči man nəš?
t.4: ______________________________.

t.3: anči wəyzərit aster nəš?
t.4: ______________________________.

t.3: sɪraš mɪndɪn nəw?
t.4: ______________________________.

t.3: zegɪnnətɪš mɪndɪn nəw?
t.4: ______________________________.

3. təmari 5: ɪsswo man nəwot?
t.6: ______________________________.

t.5: ɪsswo ato aləmu nəwot?
t.6: ______________________________.

t.5: sɪrawo mɪndɪn nəw?
t.6: ______________________________.

t.5: t'əbək'a nəwot?
t.6: ______________________________.

t.5: zegɪnnətɪwo mɪndɪn nəw?
t.6: ______________________________.

t.5: ityop'p'ɪyawi nəwot?
t.6: ______________________________.

k'alat

amarɪñña	'Amharic'
afrika	'Africa'
afrikawi	'African' (masculine)
afrikawit	'African' (feminine)
ambasaddər	'ambassador'
amerika	'America'
amerikawi	'American' (masculine)
amerikawit	'American' (feminine)
ato	'Mr.'
awroppawi	'European'
ayroplan nəji	'pilot'
balətɪdar	'married person'
direktər	'director'
yətɪmhɪrtbet direktər	'School Director'
yəbankbet direktər	'Director of a Bank'
dɪrsət	'narrative'
fərənsay	'French'
fərənsawi	'French man'
fotograf anši	'photographer'
huləttəñña tɪmhɪrt	'second lesson'
ityop'p'ɪya	'Ethiopia'
ityop'p'ɪyawi	'Ethiopian' (masculine)
ityop'p'ɪyawit	'Ethiopian' (feminine)
ɪndəmɪn nəh?	'How are you?' (singular)
ɪnglizawi	'English man'
ɪnglizawɪyan	'English men'
ɪnglizəñña	'English'
jərmən	'German'
jərmənawi	'German' (masculine)
man	'who'
məllɪsu	'answer!' (you, plural)
məskob	'Moscow; Russia'
məskobawit	'Russian' (feminine)
nɪgɪggɪr	'dialogue'
sayɪns	'Science'
sɪrah	'your work'
taksī nəji	'taxi-driver'
ts'əgur	'hair'
ts'əgur astəkakay	'hair dresser; barber'
wəyzərit	'Miss.'
wəyzəro	'Mrs.'
yə-	'of' (like student of, school of...)
yətəfəri məkonnɪn tɪmhɪrtbet	'Teferi Məkonnen School'
yəyuniversiti təmari	'University student'
zəgɪnnətɪh	'your nationality'

sosteñña tɪmhɪrt

səlamta

1. astəmari: t'əna yɪst'ɪllɪñ.
tərmariwočč: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
astəmari: ɪndəmɪn naččɪhu?
təmariwočč: dəhna nən, ɪgziabher yɪmməsgən,
dəhna, ɪndəmɪn nəwot?
astəmari: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.

2. astəmari: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
təmari 1: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
astəmari: ɪndəmɪn nəh?
təmari 1: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.
ɪndəmɪn nəwot?
astəmari: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.

3. astəmari: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
təmari 1: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
astəmari: ɪndəmɪn nəš?
təmari 1: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.
ɪndəmɪn nəwot?
astəmari: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.

4. təmari 1: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
astəmari: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
təmari 1: ɪndəmɪn nəwot?
astəmari: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən,
ɪndəmɪn nəh?

5. təmari 1: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
təmari 2: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
təmari 1: ɪndəmɪn nəh?
təmari 2: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən,
ɪndəmɪn nəš?
təmari 1: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.

Notes:
1. -n - 'us'. Object suffix.
2. -h - 'you' masc/singular/informal.
3. -š - 'you' fem/sing. informal.
4. nə- is the stem of the verb 'to be'.

sostəñña tɪmhɪrt

Model:

ɪssu ato abbəbə nəw.
ɪsswa wəyzərit aster nat.
ɪssaččəw wəyzəro yəši naččəw.

Notes:

1. Independent Personal Pronouns

ɪssu	'he' singular, masculine.
ɪsswa	'she' singular, feminine.
ɪssaččəw	'he/she' singular formal

2. Stem of 'Be'

n(ə)- See andəñña tɪmhɪrt page 66.

3. Subject Markers

-w	'him' functions as subject here.
-at	'her' functions as subject here.
-aččəw	'him/her' functions as subject here.

4. Titles

ato 'Mr', wəyzərit 'Miss' and wəyzəro 'Mrs'. All titles used with first names.

3.1 Complete the following sentences in the affirmative

1. ast: ɪssu gəbəre.
   t-w: ɪssu gəbəre nəw.

2. ast: astəmari.
   t-w: ɪssu astəmari ____________.

3. ast: nəggade.
   t-w: ɪssu ______________________.

4. ast: məhandis.
   t-w: ___________________________.

5. ast: t'əbək'a.
t-w: ____________________.

6. ast: dañña.
t-w: ____________________.

7. ast: ɪnglizɪñña astəmari.
t-w: ____________________.

8. ast: ityop'p'ɪya.
t-w: ____________________.

3.2 Answer in the affirmative.

1. ast: ɪssu gəbəre nəw?
t-w: a) awon gəbəre nəw.
b) awon ɪssu gəbəre nəw.

2. ast: ɪssu astəmari nəw?
t-w: a) awon ______________.
b) awon ɪssu ________________.

3. ast: ɪssu nəggade nəw?
t-w: a) awon ______________.
b) awon ____________________.

4. ast: ɪssu məhandis nəw?
t-w: a) ____________________.
b) ____________________________.

5. ast: ɪssu t'əbək'a nəw?
t-w: a) ____________________.
b) ____________________________.

6. ast: ɪssu dañña nəw?
t-w: a) ____________________.
b) ____________________________.

7. ast: ɪssu hisab astəmari nəw?
t-w: a) ____________________.
b) ____________________________.

8. ast: ɪssu ityop'p'ɪyawi nəw?
t-w: a) ____________________.
b) ____________________________.

3.3 Complete the following sentences in the Affirmative

1. ast: ɪsswa təmari.
   t-w: ɪsswa təmari nat.

2. ast: ts'əhafi.
   t-w: ɪsswa ts'əhafi ____________.

3. ast: astəmari.
   t-w: ɪsswa ______________________.

4. ast: balətɪdar.
   t-w: ____________________________.

5. ast: astamami.
   t-w: ____________________________.

6. ast: amerika.
   t-w: ____________________________.

7. ast: ityop'p'ɪya.
   t-w: ____________________________.

8. ast: hakim.
   t-w: ____________________________.

3.4 Answer in the Affirmative.

1. ast: ɪsswa təmari nat?
   t-w: a) awon təmari nat.
   b) awon ɪsswa təmari nat.

2. ast: ɪsswa ts'əhafi nat?
   t-w: a) awon ________________.
   b) awon ɪsswa ______________.

3. ast: ɪsswa astəmari nat?
   t-w: a) awon ________________.
   b) awon _________________.

4. ast: ɪsswa balətɪdar nat?
   t-w: a) _______________________.
   b) ________________________.

5. ast: ɪsswa astamami nat?
t-w: a) ____________________.
b) ______________________________.

6. ast: ɪsswa amerikawit nat?
t-w: a) ____________________.
b) ______________________________.

7. ast: ɪsswa ityop'p'ɪyawit nat?
t-w: a) ____________________.
b) ______________________________.

8. ast: ɪsswa hakim nat?
t-w: a) ____________________.
b) ______________________________.

3.5 Complete the following sentences in the Affirmative.

1. ast: ɪssaččəw ato abbəbə.
t-w: ɪssaččəw ato abbəbə naččəw.

2. ast: wəyzəro hanna.
t-w: ɪssaččəw ______________________.

3. ast: wəyzəro sofiya.
t-w: ________________________________.

4. ast: ato ləmma.
t-w: ________________________________.

5. ast: astəmari.
t-w: ________________________________.

6. ast: ts'əhafi.
t-w: ________________________________.

7. ast: nəggade.
t-w: ________________________________.

8. ast: wəttaddər.
t-w: ________________________________.

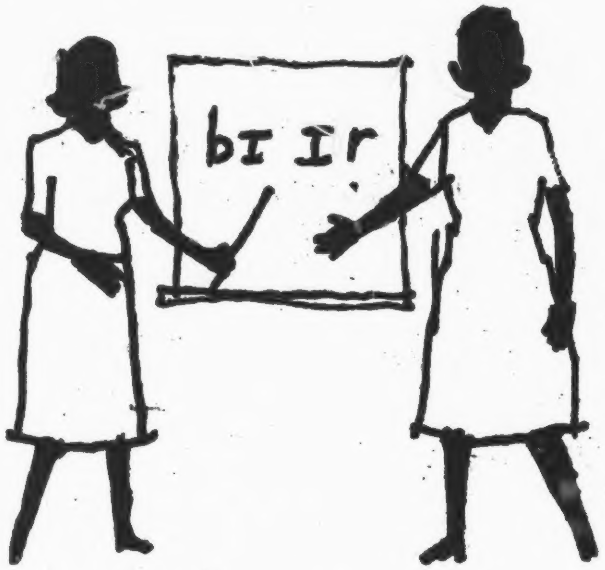

astəmari
wəyzəro sofiya
wəyzəro almaz
wəyzəro yəši

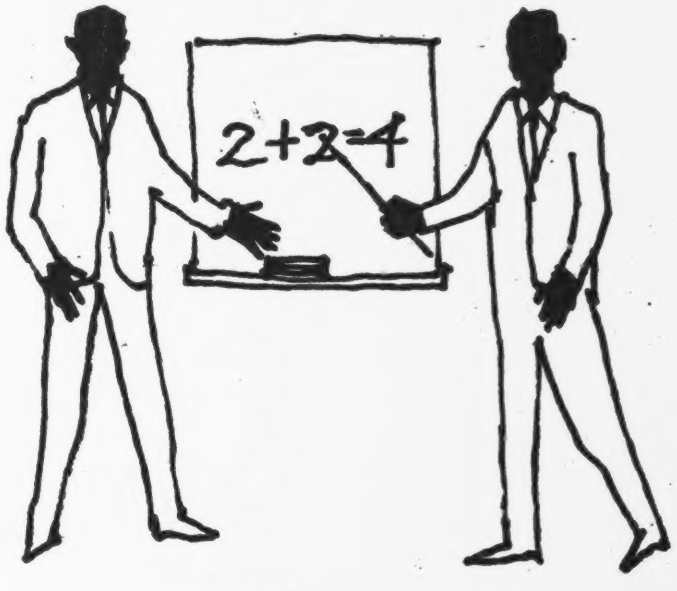

astəmari
ato yohannɪs
ato gɪrma

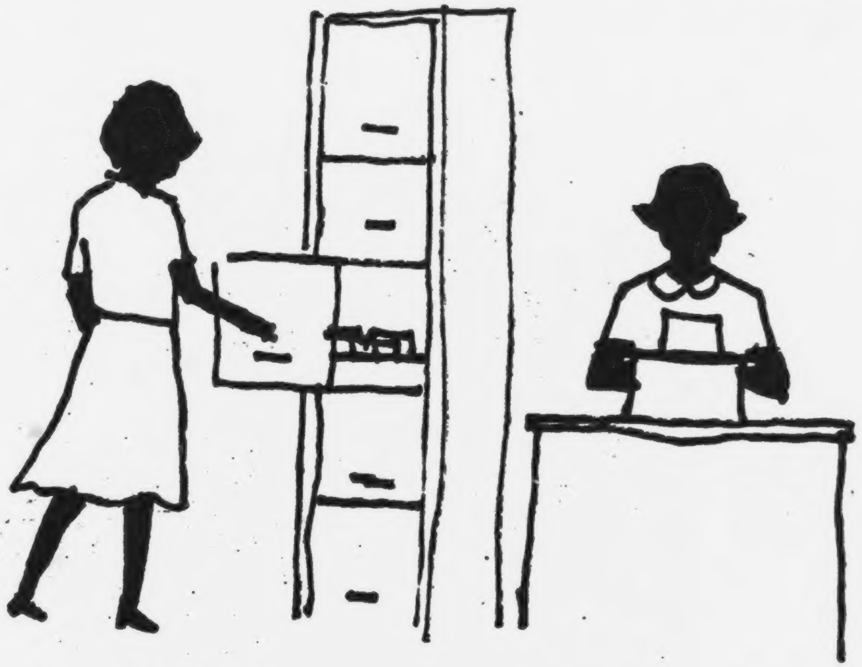

ts'əhafi
wəyzərit aster
wəyzərit sara
wəyzərit bɪrtukən

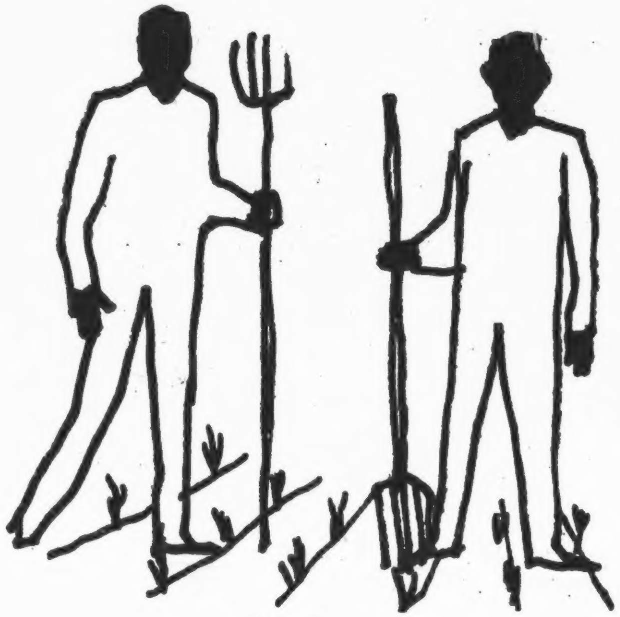

gəbəre
ato abbəbə
ato asəffa

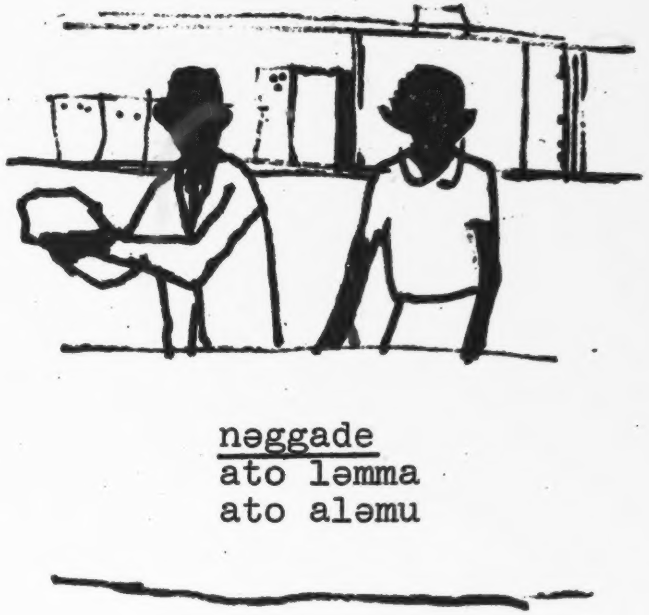

nəggade
ato ləmma
ato aləmu

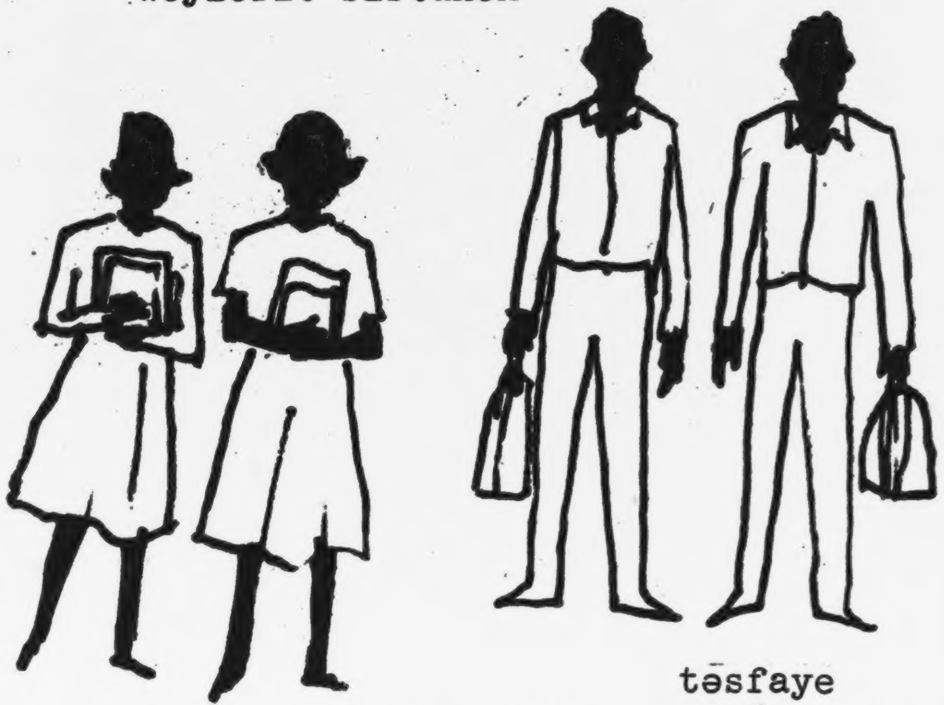

təmari

mulu
gənnət
zəwditu

təsfaye
məsfɪn
getahun

3.6 Answer the questions in the Affirmative.

1. ast: ɪssaččəw ato abbəbə naččəw?
t-w: a) awon ato abbəbə naččəw.
b) awon ɪssaččəw ato abbəbə naččəw.

2. ast: ɪssaččəw wəyzəro hanna naččəw?
t-w: a) awon ____________________.
b) awon ɪssaččəw ____________________.

3. ast: ɪssaččəw wəyzəro sofiya naččəw?
t-w: a) awon ____________________.
b) awon ____________________________.

4. ast: ɪssaččəw ato ləmma naččəw?
t-w: a) ____________________________.
b) ____________________________________.

5. ast: ɪssaččəw astəmari naččəw?
t-w: a) ____________________________.
b) ____________________________________.

6. ast: ɪssaččəw t'əbək'a naččəw?
t-w: a) ____________________________.
b) ____________________________________.

7. ast: ɪssaččəw nəggade naččəw?
t-w: a) ____________________________.
b) ____________________________________.

8. ast: ɪssaččəw wəttadder naččəw?
t-w: a) ____________________________.
b) ____________________________________.

3.7 ato - ɪssu nəw.

1. ast: ato abbəbə gəbəre nəw.
t-w: ɪssu gəbəre nəw.
gəbəre nəw.

2. ast: ato asəffa gəbəre nəw.
t-w: ɪssu gəbəre nəw.
gəbəre nəw.

3. ast: ato yohannɪs astəmari nəw.
t-w: ɪssu astəmari nəw.
astəmari ________.

4. ast: ato ləmma nəggade nəw.
t-w: ____________________.
____________.

5. ast: ato gɪrma astəmari nəw.
t-w: ____________________.
____________.

6. ast: ato aləmu nəggade nəw.
t-w: ____________________.
____________.

3.8 wəyzəro
wəyzərit - ɪsswa nat.

1. ast: wəyzəro sofiya astəmari nat.
t-w: ɪsswa astəmari nat.
astəmari nat.

2. ast: wəyzəro almaz astəmari nat.
t-w: ɪsswa astəmari nat.
____________.

3. ast: wəyzəro yəši astəmari nat.
t-w: ____________________.
____________.

4. ast: wəyzərit aster ts'əhafi nat.
t-w: ____________________.
____________.

5. ast: wəyzərit sara ts'əhafi nat.
t-w: ____________________.
____________.

6. ast: wəyzərit bɪrtukan ts'əhafi nat.
t-w: ____________________.
____________.

3.9 ato
wəyzəro - ɪssaččəw naččəw.

1. ast: ato abbəbə gəbəre naččəw.
t-w: ɪssaččəw gəbəre naččəw.
gəbəre naččəw.

2. ast: wəyzəro almaz astəmari naččəw.
t-w: ɪssaččəw astəmari naččəw.
astəmari naččəw.

3. ast: ato ləmma nəggade naččəw.
t-w: ______________________________.
________________________.

4. ast: wəyzəro yəši astamami naččəw.
t-w: ______________________________.
________________________.

5. ast: ato ləmma məhandis naččəw.
t-w: ______________________________.
________________________.

6. ast: ato yohannɪs amarɪñña astəmari naččəw.
t-w: ______________________________.
________________________.

7. ast: wəyzəro sofiya balətɪdar naččəw.
t-w: ______________________________.
________________________.

8. ast: wəyzəro sara ts'əhafi naččəw.
t-w: ______________________________.
________________________.

3.10 dɪrsət - addamt'u.

1) ɪssu ato abbəbə nəw.
ato abbəbə ityop'p'ɪyawi nəw.
ato abbəbə habtam gəbəre nəw.
ato abbəbə ahun haya ammɪst amətu nəw.
ato abbəbə balətɪdar nəw.

2) ɪsswa wəyzəro sara nat.
wəyzəro sara ityop'p'ɪyawit nat.
ɪsswa ts'əhafi nat.
ɪsswa ahun haya sost amətwa nəw.
ɪsswam balətɪdar nat.

3) ɪssaččəw ato yohannɪs naččəw.
ato yohannɪs ityop'p'ɪyawi naččəw.
ɪssaččəw t'ɪru astəmari naččəw.
ɪssaččəw amarɪñña astəmari naččəw.

3.11 məllɪsu

1. ɪssu man nəw? (ato abbəbə)
2. zegɪnnətu mɪndɪn nəw?
3. sɪraw mɪndɪn nəw?
4. ahun sɪnt amətu nəw?
5. ɪsswa man nat? (wəyzəro sara)
6. zegɪnnətwa mɪndɪn nəw?
7. sɪrawa mɪndɪn nəw?
8. ahun sɪnt amətwa nəw?
9. ɪssaččəw man naččəw? (ato yohannɪs)
10. zegɪnnətaččəw mɪndɪn nəw?
11. sɪraččəw mɪndɪn nəw?
12. ahun sɪnt amətaččəw nəw?

3.12 nɪgɪggɪr

1. təmari 1: ɪssu man nəw?
t.2: ____________________________.

t.1: zegɪnnətu mɪndɪn nəw?
t.2: ____________________________.

t.1: sɪraw mɪndɪn nəw?
t.2: ____________________________.

t.1: ahun sɪnt amətu nəw?
t.2: ____________________________.

2. təmari 3: ɪsswa man nat?
t.4: ____________________________.

t.3: zegɪnnətwa mɪndɪn nəw?
t.4: ____________________________.

t.3: sɪrawa mɪndɪn nəw?
t.4: ____________________________.

t.3: ahun sɪnt amətwa nəw?
t.4: ____________________________.

3. təmari 5: ɪssaččəw man naččəw?
t.6: ____________________________.

t.5: zegɪnnətaččəw mɪndɪn nəw?
t.6: ____________________________.

t.5: sɪraččəw mɪndɪn nəw?
t.6: ____________________________.

t.5: ahun sɪnt amətaččəw nəw?
t.6: ____________________________.

Model:

ɪssu ato abbəbə aydəlləm.
ɪsswa wəyzərit aster aydəlləččɪm.
ɪssaččəw ato yohannɪs aydəllum.

Notes: Negative Particles

ay- -(ɪ)m Prefix and suffix, See page 69.

Negative stem of 'Be'

-dəll(ə)- Always an infix, See Page 69.

Subject markers

Unmarked - 'he'
əčč - 'she'
u - 'he/she' formal

3.13 Complete the following sentences in the Negative.

1. ast: ɪssu ato abbəbə.
   t-w: ɪssu ato abbəbə aydəlləm.

2. ast: astəmari.
   t-w: ɪssu astəmari aydəlləm.

3. ast: gəbəre.
   t-w: ______________________________.

4. ast: nəggade.
   t-w: ______________________________.

5. ast: məhandis.
   t-w: ______________________________.

6. ast: amerika.
   t-w: ______________________________.

7. ast: ɪngliz.
   t-w: ______________________________.

8. ast: fərənsay.
   t-w: ______________________________.

3.14 Complete the following sentences in the Negative.

1. ast: ɪsswa astamami.
   t-w: ɪsswa astamami aydəlləččɪm.

2. ast: hakim.
   t-w: ɪsswa hakim aydəlləččɪm.

3. ast: yət'ɪrs hakim.
   t-w: ______________________________.

4. ast: yayn hakim.
   t-w: ______________________________.

5. ast: fərənsayɪñña astəmari.
   t-w: ______________________________.

6. ast: amarɪñña astəmari.
   t-w: ______________________________.

7. ast: ɪnglizɪñña astəmari.
   t-w: ______________________________.

8. ast: amerika.
   t-w: ______________________________.

3.15 Complete the following sentences in the Negative.

1. ast: ɪssaččəw wəyzəro marta.
   t-w: ɪssaččəw wəyzəro marta aydəllum.

2. ast: ato abbəbə.
   t-w: ______________________________.

3. ast: mekanik.
   t-w: ______________________________.

4. ast: yəsəlam guadd abal.
   t-w: ______________________________.

5. ast: yətɪmhɪrtbet direktər.
   t-w: ______________________________.

6. ast: habtam gəbəre.
t-w: ______________________________.

7. ast: habtam nəggade.
t-w: ______________________________.

8. ast: t'ɪru anat'i.
t-w: ______________________________.

3.16 Answer the following questions in the Negative.

1. ast: ɪssu ato abbəbə nəw?
t-w: a) yəlləm ato abbəbə aydəlləm.
b) yəlləm ɪssu ato abbəbə aydəlləm.

2. ast: ɪsswa astamami nat?
t-w: a) yəlləm astamami aydəlləččɪm.
b) yəlləm ɪsswa astamami aydəlləččɪm.

3. ast: ɪssaččəw t'ɪru mekanik naččəw?
t-w: a) yəlləm t'ɪru mekanik aydəllum.
b) yəlləm ɪssaččəw t'ɪru mekanik aydəllum.

4. ast: ɪssu astəmari nəw?
t-w: a) ____________________________.
b) ____.

5. ast: ɪsswa amerikawit nat?
t-w: a) ____________________________.
b) ____.

6. ast: ɪssaččəw yətɪmhɪrtbet direktər naččəw?
t-w: a) ____________________________.
b) ____.

7. ast: ɪsswa amarɪñña astəmari nat?
t-w: a) ____________________________.
b) ____.

8. ast: ɪssu ɪnglizawi nəw?
t-w: a) ____________________________.
b) ____.

9. ast: ɪsswa yayn hakim nat?
t-w: a) ______________________.
b) __________________________________.

10. ast: ɪssaččəw yəsəlam guadd abal naččəw?
t-w: a) ______________________.
b) __________________________________.

11. ast: ɪssu yət'ɪrs hakim nəw?
t-w: a) ______________________.
b) __________________________________.

12. ast: ɪssaččəw habtam səw naččəw?
t-w: a) ______________________.
b) __________________________________.

Model:

1. ato aləmu gəbəre nəw wəyɪss nəggade?
yəlləm gəbəre aydəlləm.
nəggade nəw.
2. wəyzəro sofiya ts'əhafi nat wəyɪss astəmari?
yəlləm ts'əhafi aydəlləččɪm.
astəmari nat.

Note: wəyɪss - 'or', with question sentences only.

3.17

1. ast: ato asəffa gəbəre nəw wəyɪss nəggade?
t-w: yəlləm nəggade aydəlləm. gəbəre nəw.

2. ast: wəyzəro almaz ts'əhafi nat wəyɪss astəmari?
t-w: yəlləm ts'əhafi aydəlləččɪm. astəmari nat.

3. ast: ato ləmma nəggade nəw wəyɪss gəbəre?
t-w: __________________________. ____________.

4. ast: wəyzərit mulu təmari nat wəyɪss ts'əhafi?
t-w: __________________________. ____________.

5. ast: ato aləmu nəggade nəw wəyɪss astəmari?
t-w: ____________________. __________.

6. ast: wəyzərit sara astəmari nat wəyɪss ts'əhafi?
t-w: ____________________. __________.

7. ast: wəyzəro yəši astəmari nat wəyɪss təmari?
t-w: ____________________. __________.

8. ast: wəyzərit zəwditu astəmari nat wəyɪss təmari?
t-w: ____________________. __________.

3.18 dɪrsət

ato abbəbə ityop'p'ɪyawi naččəw. agəraččəw ityop'p'ɪya nəw. ɪssaččəw arba amətaččəw nəw. baləbetaččəw wəyzəro yəši naččəw. ɪssaččəwɪm ityop'p'ɪyawi naččəw. wəyzəro yəši balətɪdar naččəw. sərratəñña aydəllum.

təsfayenna fana yato abbəbənna yəwəyzəro yəši lɪjočč naččəw. təsfaye təmari nəw. fana təmari aydəlləččɪm. ts'əhafi nat.

təsfaye asra hulətt amətu nəw. fana haya hulətt amətwa nəw.

yato abbəbə bətəsəb bet baddis abəba wɪst' nəw.

3.19 məllɪsu

1. yato abbəbə agər yət nəw?
2. zegɪnnətaččəw mɪndɪn nəw?
3. sɪnt amətaččəw nəw?
4. yəbaləbetaččəw sɪm man nəw?
5. yəwəyzəro yəši sɪra mɪndɪn nəw?
6. təsfaye ts'əhafi nəw?
7. fana təmari nat?
8. wəyzəro yəši astamami naččəw?

3.20 nɪgɪggɪr

1. təmari 1: ɪssu man nəw?
t.2: ______________________________.

t.1: sɪraw mɪndɪn nəw?
t.2: ______________________________.

t.1: agəru yət nəw?
t.2: ______________________________.

t.1: yəityop'p'ɪya wanna kətəma man nəw?
t.2: ______________________________.

2. təmari 3: ɪsswa man nat?
t.4: ______________________________.

t.3: sɪrawa mɪndɪn nəw?
t.4: ______________________________.

t.3: agərwa yət nəw?
t.4: ______________________________.

t.3: yamerika wanna kətəma man nəw?
t.4: ______________________________.

3. təmari 5: ɪssaččəw man naččəw?
t.6: ______________________________.

t.5: sɪraččəw mɪndɪn nəw?
t.6: ______________________________.

t.5: agəraččəw yət nəw?
t.6: ______________________________.

t.5: sɪnt amətaččəw nəw?
t.6: ______________________________.

k'alat

addamt'u	'listen!' (you, plural)
ahun	'now'
agər	'country'
agəru	'his country'
agərwa	'her country'
agəraččəw	'his (formal) country'
amət	'age; year'
amətu	'his age'
amətwa	'her age'
amətaččəw	'his (formal) age'
ammıst	'five'
arba	'forty'
asra hulətt	'twelve'
baddis abəba wıst'	'in Addis Abeba'
b(ə)- -wıst'	'in; inside'
baləbetaččəw	'his/her (formal) husband' or 'wife'.
bətəsəb	'family'
fərənsayıñña	'French' (language)
hisab	'mathematic'
habtam	'rich; wealthy'
haya	'twenty'
ındəmın nəš?	'How are you?' (feminine)
ıngliz	'British'
ıssaččəwım	'also he '(formal) ;'he too'
lıjočč	'children'
sərratəñña	'labourer'
səw	'person'
sınt	'how much; how many?'
sıraw	'his work'
sıraččəw	'his (formal) work'
sırawa	'her work'
sost	'three'
sostəñña	'third'
təsfayenna	'Tesfaye and...'
t'ıru	'good'
wanna kətəma	'capital city'
wanna	'main; important'
wəyyıs	'or' used with question sentences only.
yayn hakim	'oculist'
yət'ırs hakim	'dentist'
zəgınnətu	'his nationality'
zəgınnətwa	'her nationality'
zəgınnətaččəw	'his (formal) nationality'

arattəñña tɪmhɪrt

səlamta

1. ast: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
t-w: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
ast: ɪndəmɪn naččɪhu?
t-w: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.
ɪndəmɪn nəwot?
ast: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.

2. ast: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
t. t'ena yɪst'ɪllɪñ.
ast: ɪndəmɪn nəh?
t. dəhna nəñ. ɪgziabher yɪmməsgən
dəhna nəñ. ɪndəmɪn nəwot?
ast: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.

3. ast: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
t. t'ena yɪst'ɪllɪñ.
ast: ɪndəmɪn nəš?
t. dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.
ɪndəmɪn nəwot?
ast: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.

4. t.1: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
t.2: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
t.1: ɪndəmɪn nəh?
t.2: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.
ɪndəmɪn nəh?
t.1: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.

5. t.2: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
t.3: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
t.2: ɪndəmɪn nəš?
t.3: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.
ɪndəmɪn nəh?
t.2: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.

Notes: 1. -ñ - 'me'. subject marker (object suffix)
2. nə- - stem of the verb 'to be'.

aratəňňa tɪmhɪrt

Model:

ɪnnantə ts'əhafiwočč naččɪhu.
ɪnnəssu təmariwočč naččəw.

Notes:

1. Independent Personal Pronouns

ɪnnantə	'you' plural
ɪnnəssu	'they'

2. Stem of 'Be'

n(ə)- See page 66.

3. Subject markers

-aččɪhu	'you' plural (suffix)
-aččəw	'they' (suffix) object-suffix, functions as subject.

4.1 Complete the following sentences in the Affirmative.

1. ast: ɪnnantə ts'əhafi.
   t-w: ɪnnantə ts'əhafiwočč naččɪhu.
2. ast: nəggade.
   t-w: ɪnnantə nəggade________________.
3. ast: gəbəre.
   t-w: ________________________.
4. ast: astəmari.
   t-w: ________________________.
5. ast: hakim.
   t-w: ________________________.
6. ast: yəsəlam guadd astəmari.
   t-w: ________________________.
7. ast: yəsəlam guadd abal.
   t-w: ________________________.
8. ast: amerikawɪyan.
   t-w: ________________________.

4.2 Complete the following sentences in the Affirmative.

1. ast: ɪnnəssu məhandis.
t-w: ɪnnəssu məhandisočč naččəw.

2. ast: wəttaddər.
t-w: ɪnnəssu ______________________.

3. ast: gobəz wəttaddər.
t-w: ______________________________.

4. ast: t'ɪru təmari.
t-w: ______________________________.

5. ast: yəsəlam guadd astəmari.
t-w: ______________________________.

6. ast: habtam nəggade.
t-w: ______________________________.

7. ast: habtam gəbəre.
t-w: ______________________________.

8. ast: hisab astəmari.
t-w: ______________________________.

4.3 Answer in the Affirmative.

1. ast: ɪnnantə ts'əhafiwočč naččɪhu?
t-w: a) awon ts'əhafiwočč nən.
b) awon ɪñña ts'əhafiwočč nən.

2. ast: ɪnnantə nəggadewočč naččɪhu?
t-w: a) awon ____________________.
b) awon ɪñña ____________________.

3. ast: ɪnnantə gəbərewočč naččɪhu?
t-w: a) ____________________________.
b) ____________________________.

4. ast: ɪnnantə astəmariwočč naččɪhu?
t-w: a) ____________________________.
b) ____________________________.

5. ast: ɪnnantə hakimočč naččɪhu?
t-w: a) ______________________.
b) ________________________________.

6. ast: ɪnnantə yəsəlam guadd astəmariwočč naččɪhu?
t-w: a) ______________________.
b) ________________________________.

7. ast: ɪnnantə yəsəlam guadd abaločč naččɪhu?
t-w: a) ______________________.
b) ________________________________.

8. ast: ɪnnantə amerikawɪyan naččɪhu?
t-w: a) ______________________.
b) ________________________________.

4.4 məllɪsu.

1. ast: ɪnnəsu məhandisočč naččəw?
t-w: a) awon məhandisočč naččəw.
b) awon ɪnnəssu məhandisočč naččəw.

2. ast: ɪnnəssu wəttaddəročč naččəw?
t-w: a) ______________________.
b) ________________________________.

3. ast: ɪnnəssu gobəz wəttaddəročč naččəw?
t-w: a) ______________________.
b) ________________________________.

4. ast: ɪnnəssu t'ɪru təmariwočč naččəw?
t-w: a) ______________________.
b) ________________________________.

5. ast: ɪnnəssu yəsəlam guadd astəmariwočč naččəw?
t-w: a) ______________________.
b) ________________________________.

6. ast: ɪnnəssu habtam nəggadewočč naččəw?
t-w: a) ______________________.
b) ________________________________.

7. ast: ɪnnəssu habtam gəbərewočč naččəw?
t-w: a) ______________________________.
b) ____.

8. ast: ɪnnəssu hisab astəmariwočč naččəw?
t-w: a) ______________________________.
b) ____.

4.5 Change to the Plural.

1. ast: ɪne astəmari nəñ.
t-w: ɪñña astəmariwočč nən.

2. ast: antə gəbəre nəh.
t-w: ɪnnantə ____________________.

3. ast: ɪsswa hakim nat.
t-w: ______________________________.

4. ast: ɪsswo məhandis nəwot.
t-w: ______________________________.

5. ast: ɪssu t'əbək'a nəw.
t-w: ______________________________.

6. ast: anči ts'əhafi nəš.
t-w: ______________________________.

7. ast: ɪssaččəw yət'ɪrs hakim naččəw.
t-w: ______________________________.

8. ast: ɪne polis nəñ.
t-w: ______________________________.

Model ato abbəbə gəbəre nəw.
ato asəffa gəbəre nəw.

a) ato abbəbənna ato asəffa gəbərewočč naččəw.
b) ɪnnəssu gəbərewočč naččəw.

Note: Connective

-(ɪ)nna	'and'
/-ɪnna/	after consonants
/-nna/	after vowels.

4.6 Connect the pair of sentences by /-(ɪ)nna/

1. ast: ato abbəbə gəbəre nəw.
ato asəffa gəbəre nəw.
t-w: a) ato abbəbənna ato asəffa gəbərewočč naččəw.
b) ɪnnəssu gəbərewočč naččəw.

2. ast: ato ləmma nəggade nəw.
ato aləmu nəggade nəw.
t-w: a) ato aləmunna ato ləmma ____________________.
b) ɪnnəssu ______________________.

3. ast: ato yohannɪs astəmari naččəw.
ato gɪrma astəmari naččəw.
t-w: a) ato yohannɪsɪnna ________________________.
b) ______________________________.

4. ast: wəyzəro sofiya astəmari naččəw.
wəyzəro almaz astəmari naččəw.
t-w: a) ____.
b) ______________________________.

5. ast: wəyzərit mulu təmari nat.
wəyzərit zəwditu təmari nat.
t-w: a) ____.
b) ______________________________.

6. ast: wəyzərit sara ts'əhafi nat.
wəyzərit bɪrtudan ts'əhafi nat.
t-w: a) ____.
b) ______________________________.

4.7

1. ast: ato abbəbənna ato asəffa gəbərewočč naččəw?
t-w: a) awon gəbərewočč naččəw.
b) awon ato abbəbənna ato asəffa gəbərewočč naččəw.

2. ast: ato ləmmanna ato aləmu nəggadewočč naččəw?
t-w: a) awon ____________________.
b) awon ato ləmmanna ______________________________.

3. ast: ato yohannɪsɪnna ato gɪrma astəmariwočč naččəw?
t-w: a) awon ____________________.
b) awon ____________________________________.

4. ast: wəyzərit mulunna ato məsfɪn təmariwočč naččəw?
t-w: a) ____________________.
b) ____.

5. ast: wəyzəro almazɪnna wəyzəro yəši astəmariwočč naččəw?
t-w: a) ____________________.
b) ____.

6. ast: wəyzərit asterɪnna wəyzərit sara ts'əhafiwočč naččəw?
t-w: a) ____________________.
b) ____.

Model:

ɪnnantə ts'əhafiwočč aydəllaččɪhum.
ɪnnəssu təmariwočč aydəllum.

Notes:

1. Negative Particles
ay- -(ɪ)m See page 69.

2. Negative stem of 'Be'
-dəll(ə)- See page 69.

3. Subject markers

-aččɪhu	'you'	See page 109.
-u*	'they'	(subject maker)

---

* Note that this is the same suffix used with the negative of 'Be' for ɪsswo 'you' singular, formal, ɪssaččəw 'he/she' formal.

4.8 Complete the sentences in the Negative.

1. ast: ɪnnantə ts'əhafiwočč.
   t-w: ɪnnantə ts'əhafiwočč aydəllaččɪhum.

2. ast: nəggade.
   t-w: ɪnnantə nəggadewočč aydəllaččɪhum.

3. ast: gəbəre.
   t-w: ______________________________.

4. ast: astəmari.
   t-w: ______________________________.

5. ast: hakim.
   t-w: ______________________________.

6. ast: yəsəlam guadd astəmari.
   t-w: ______________________________.

7. ast: yəsəlam guadd abal.
   t-w: ______________________________.

8. ast: amerikawɪyan.
   t-w: ______________________________.

4.9 Complete the sentence in the Negative.

1. ast: ɪnnəssu məhandis.
   t-w: ɪnnəssu məhandisočč aydəllum.

2. ast: wəttaddər.
   t-w: ɪnnəssu wəttaddəročč aydəllum.

3. ast: t'ɪru təmari.
   t-w: ______________________________.

4. ast: yəsəlam guadd astəmari.
   t-w: ______________________________.

5. ast: habtam nəggade.
t-w: ______________________________.

6. ast: habtam gəbəre.
t-w: ______________________________.

7. ast: hisab astəmari.
t-w: ______________________________.

8. ast: hakim.
t-w: ______________________________.

4.10 Answer in the Negative.

1. ast: ɪnnantə ts'əhafiwočč naččɪhu?
t-w: a) yəlləm ts'əhafiwočč aydəllənɪm.
b) yəlləm ɪñña ts'əhafiwočč aydəllənɪm.

2. ast: ɪnnantə nəggadewočč naččɪhu?
t-w: a) yəlləm ______________________________.
b) yəlləm ɪñña ______________________________.

3. ast: ɪnnantə gəbərewočč naččɪhu?
t-w: a) ______________________________.
b) ______________________________.

4. ast: ɪnnantə astəmariwočč naččɪhu?
t-w: a) ______________________________.
b) ______________________________.

5. ast: ɪnnəssu məhandisočč naččəw?
t-w: a) ______________________________.
b) ______________________________.

6. ast: ɪnnəssu t'ɪru təmariwočč naččəw?
t-w: a) ______________________________.
b) ______________________________.

7. ast: ɪnnəssu hisab astəmariwočč naččəw?
t-w: a) ______________________________.
b) ______________________________.

8. ast: ɪnnəssu yəsəlam guadd abaločč naččəw?
t-w: a) ______________________________.
b) ______________________________.

4.11 Change to the plural.

1. ɪne astəmari aydəlləhum. 1a) ɪňňa astəmariwočč aydəllənɪm.
2. anči ts'əhafi aydəlləšɪm. 2a) ______________________.
3. ɪsswo hakim aydəllum. 3a) ______________________.
4. ɪsswa astamami aydəlləččɪm. 4a) ______________________.
5. antə wəttaddər aydəlləhɪm. 5a) ______________________.
6. ɪssu gobəz təmari aydəlləm. 6a) ______________________.
7. ɪssaččəw habtam aydəllum. 7a) ______________________.
8. ɪne amerikawi aydəlləhum. 8a) ______________________.

4.12 Change to the Negative.

1. ɪne gəbəre nəň. 1a) ɪne gəbəre aydəlləhum.
2. antə gobəz təmari nəh. 2a) ______________________.
3. anči t'ɪru astamami nəš. 3a) ______________________.
4. ɪsswo habtam nəggade nəwot. 4a) ______________________.
5. ɪssu hisab astəmari nəw. 5a) ______________________.
6. ɪsswa ityop'p'ɪyawit nat. 6a) ______________________.
7. ɪssaččəw yətɪmhɪrtbet
   direktər naččəw. 7a) ______________________.
8. ɪňňa yəsəlam guadd abaločč
   nən. 8a) ______________________.
9. ɪnnantə amerikawɪyan
   naččɪhu. 9a) ______________________.
10. ɪnnəssu hakimočč naččəw. 10a) ______________________.

3

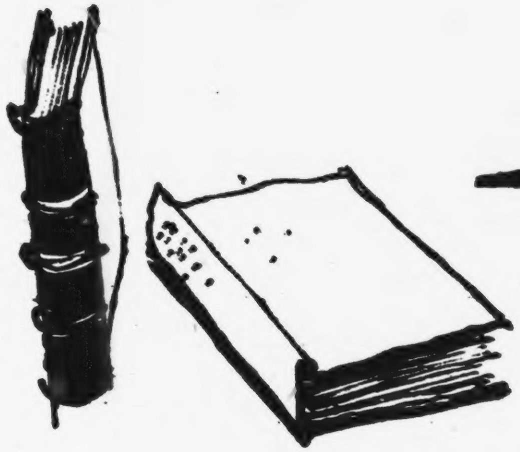

məts'ɪhaf

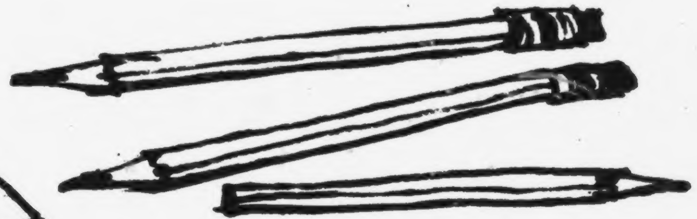

ɪrsas

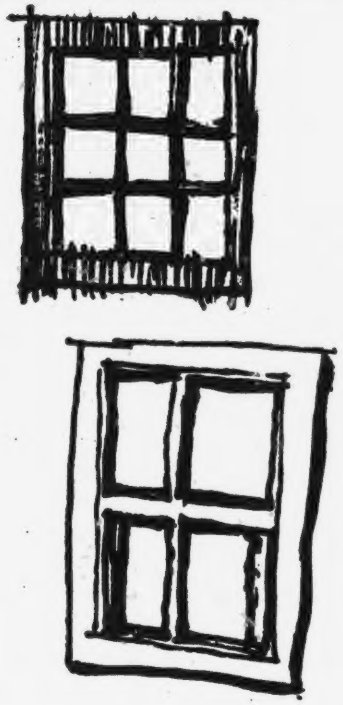

məskot

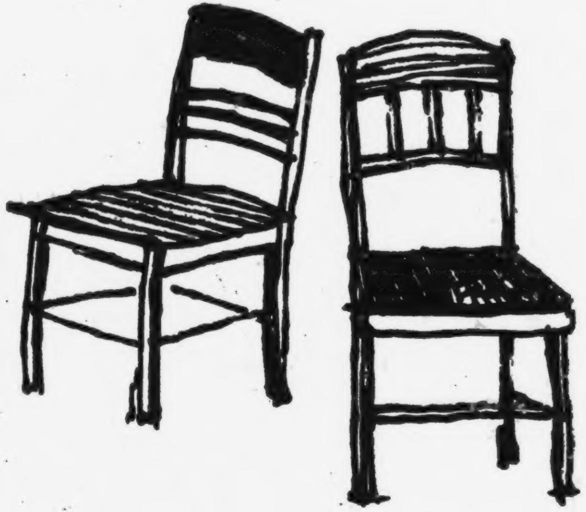

wəmbər

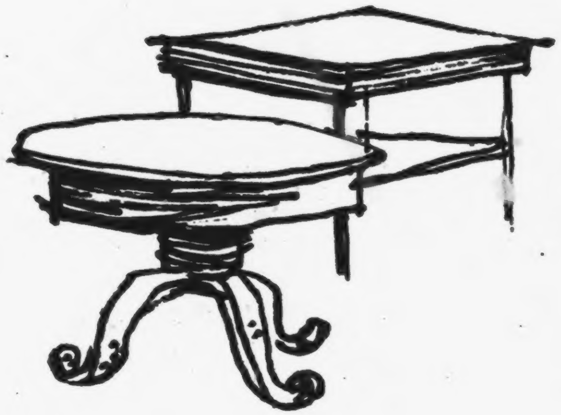

t'ərəp'eza

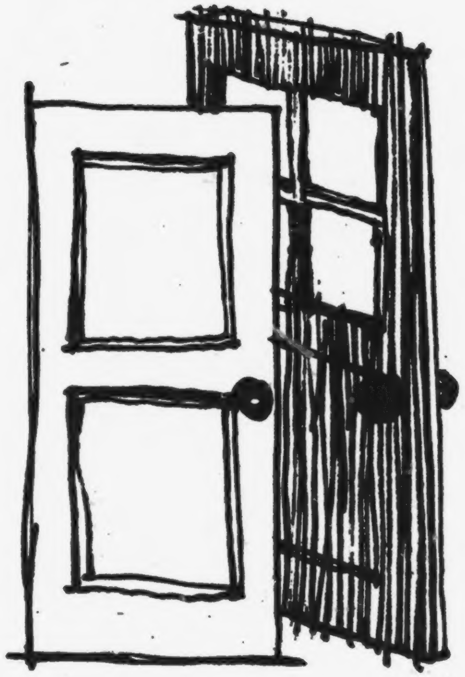

bərr

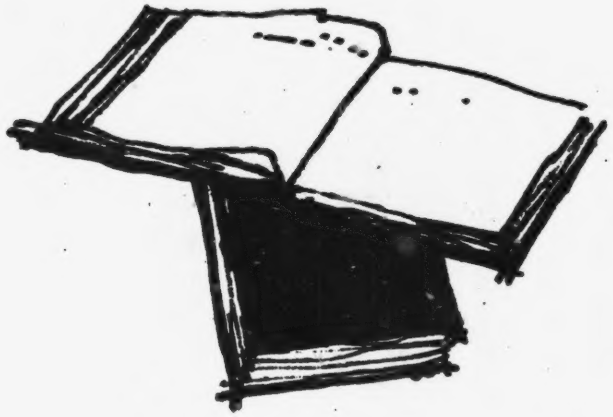

dəbtər

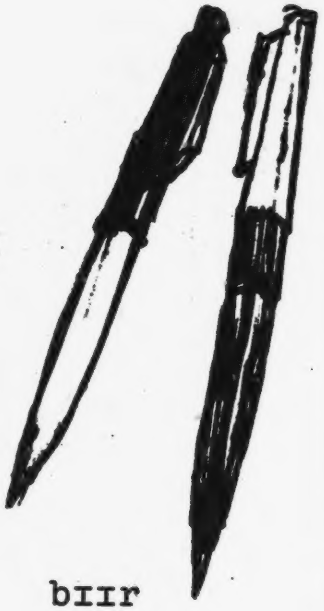

bɪɪr

Model:

yɪh mɪndɪn nəw?
mətsʼɪhaf nəw.

Notes:

yɪh	'this'
mɪndɪn	'what'

4.13

1. ast: mətsʼɪhaf.
   t-w: mətsʼɪhaf nəw.

2. ast: ɪrsas.
   t-w: ɪrsas nəw.

3. ast: bɪɪr.
   t-w: bɪɪr nəw.

4. ast: wəmbər.
   t-w: wəmbər nəw.

5. ast: tʼərəpʼpʼeza.
   t-w: tʼərəpʼpʼeza nəw.

6. ast: bərr.
   t-w: bərr nəw.

7. ast: məskot.
   t-w: məskot nəw.

8. ast: dəbtər.
   t-w: dəbtər nəw.

4.14

1. ast: yɪh mɪndɪn nəw?
   t-w: mətsʼɪhaf nəw.

2. ast: yɪh mɪndɪn nəw?
   t-w: ɪrsas nəw.

3. ast: yɪh mɪndɪn nəw?
t-w: bɪɪr nəw.

4. ast: yɪh mɪndɪn nəw?
t-w: wəmbər nəw.

5. ast: yɪh mɪndɪn nəw?
t-w: t'ərəp'p'eza nəw.

6. ast: yɪh mɪndɪn nəw?
t-w: bərr nəw.

7. ast: yɪh mɪndɪn nəw?
t-w: məskot nəw.

8. ast: yɪh mɪndɪn nəw?
t-w: dəbtər nəw.

4.15

təmari 1: yɪh mɪndɪn nəw?
təmari 2: məts'ɪhaf nəw.

təmari 2: yɪh mɪndɪn nəw?
təmari 3: ______________________________.

təmari 3: yɪh mɪndɪn nəw?
təmari 4: ______________________________.

təmari 4: yɪh mɪndɪn nəw?
təmari 5: ______________________________.

təmari 5: yɪh mɪndɪn nəw?
təmari 6: ______________________________.

təmari 6: yɪh mɪndɪn nəw?
təmari 7: ______________________________.

təmari 7: yɪh mɪndɪn nəw?
təmari 8: ______________________________.

4.16

1. ast: yɪh mɪndɪn nəw? məskot nəw?
   t-w: awon nəw.

2. ast: yɪh mɪndɪn nəw? məts'ɪhaf nəw?
   t-w: yəlləm aydəlləm.

3. ast: yɪh mɪndɪn nəw? dəbtər nəw?
   t-w: ____________________.

4. ast: yɪh mɪndɪn nəw? ɪrsas nəw?
   t-w: ____________________.

5. ast: yɪh mɪndɪn nəw? t'ərəp'p'eza nəw?
   t-w: ____________________.

6. ast: yɪh mɪndɪn nəw? bərr nəw?
   t-w: ____________________.

7. ast: yɪh mɪndɪn nəw? bɪɪr nəw?
   t-w: ____________________.

8. ast: yɪh mɪndɪn nəw? məskot nəw?

Model:

> ɪnnəzzih mɪndɪn naččəw?
> məts'ɪhafočč naččəw.

Note: ɪnnəzzih 'these'

4.17

astəmari:-	təmariwočč:-
1. məts'ɪhafočč.	ɪnnəzzih məts'ɪhafočč naččəw.
2. ɪrsasočč.	ɪnnəzzih ɪrsasočč naččəw.
3. bɪɪročč.	ɪnnəzzih bɪɪročč naččəw.
4. wəmbəročč.	ɪnnəzzih wəmbəročč naččəw.
5. t'ərəp'p'ezawočč.	ɪnnəzzih t'ərəp'p'ezawočč naččəw.
6. bərročč.	ɪnnəzzih bərročč naččəw.
7. məskotočč.	ɪnnəzzih məskotočč naččəw.
8. dəbtəročč.	ɪnnəzzih dəbtəročč naččəw.

4.18

astəmari:-	təmariwočč:-
1. yɪh məts'ɪhaf nəw.	ɪnnəzzih məts'ɪhafočč naččəw.
2. yɪh ɪrsas nəw.	ɪnnəzzih ɪrsasočč naččəw.
3. yɪh bɪɪr nəw.	ɪnnəzzih bɪɪročč naččəw.
4. yɪh wəmbər nəw.	ɪnnəzzih wəmbəročč naččəw.
5. yɪh t'ərəp'p'eza nəw.	ɪnnəzzih t'ərəp'p'ezawočč naččəw.
6. yɪh bərr nəw.	ɪnnəzzih bərročč naččəw.
7. yɪh məskot nəw.	ɪnnəzzih məskotočč naččəw.
8. yɪh dəbtər nəw.	ɪnnəzzih dəbtəročč naččəw.

4.19

1.	ast:	ɪnnəzzih mɪndɪn naččəw?	məts'ɪhaf.
	t-w:	məts'ɪhafočč naččəw.	
2.	ast:	ɪnnəzzih mɪndɪn naččəw?	ɪrsas.
	t-w:	ɪrsasočč naččəw.	
3.	ast:	ɪnnəzzih mɪndɪn naččəw?	bɪɪr.
	t-w:	______________________.	
4.	ast:	ɪnnəzzih mɪndɪn naččəw?	wəmbər.
	t-w:	______________________.	
5.	ast:	ɪnnəzzih mɪndɪn naččəw?	t'ərəp'p'eza.
	t-w:	______________________.	
6.	ast:	ɪnnəzzih mɪndɪn naččəw?	bərr.
	t-w:	______________________.	
7.	ast:	ɪnnəzzih mɪndɪn naččəw?	məskot.
	t-w:	______________________.	
8.	ast:	ɪnnəzzih mɪndɪn naččəw?	dəbtər.
	t-w:	______________________.	

4.20

1. ast: ɪnnəzzih mɪndɪn naččəw? bɪɪročč naččəw?
t-w: awon naččəw. bɪɪročč naččəw.

2. ast: ɪnnəzzih mɪndɪn naččəw? bərročč naččəw?
t-w: yəlləm aydəllum. bərročč aydəllum.

3. ast: ɪnnəzzih mɪndɪn naččəw? ɪrsasočč naččəw?
t-w: ________________. ________________.

4. ast: ɪnnəzzih mɪndɪn naččəw? məts'ɪhafočč naččəw?
t-w: ________________. ________________.

5. ast: ɪnnəzzih mɪndɪn naččəw? dəbtəročč naččəw?
t-w: ________________. ________________.

6. ast: ɪnnəzzih mɪndɪn naččəw? məskotočč naččəw?
t-w: ________________. ________________.

7. ast: ɪnnəzzih mɪndɪn naččəw? t'ərəp'p'ezawočč naččəw?
t-w: ________________. ________________.

8. ast: ɪnnəzzih mɪndɪn naččəw? wəmbəročč naččəw?
t-w: ________________. ________________.

4.21 nɪgɪggɪr

1. təmari 1: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
t.2: __________________________.

t.1: wədet tɪhedalləh?
t.2: wədə təmaribet.

t.1: bəmɪn tɪhedalləh?
t.2: bawtobus.

t.1: kəman gar tɪhedalləh?
t.2: kəguaddəññaye gar.

2. təmari 3: t'ena yɪst'ɪllɪň.
t.4: ______________________.

t.3: wədet tɪhejialləš?
t.4: wədə kətəma.

t.3: bəmɪn tɪhejialləš?
t.4: bəməkina.

t.3: kəman gar tɪhejialləš?
t.4: kəwəndɪmme gar.

3. təmari 5: t'ena yɪst'ɪllɪň.
t.6: ______________________.

t.5: wədet yɪhedallu?
t.6: wədəbet.

t.5: bəmɪn yɪhedallu?
t.6: bəgre.

t.5: kəman gar yɪhedallu?
t.6: bɪččayen.

k'alat

awon	'yes'
awon naččəw	'yes they are'
amerikawɪyan	'Americans'
aratteñña	'fourth'
astamami	'nurse'
astamamiwočč	'nurses'
astəmariwočč	'teachers'
b(ə)-	'by...'
bəgre	'by walking'(literally: by my feet)
bəməkina	'by car'
bəmɪn	'by what?'
bərr	'door'
bərročč	'doors'
bɪččayen	'by myself; alone'
bɪɪr	'pen'
dəbtər	'exercise-book'
dəbtəročč	'exercise-books'
gəbərə	'farmer'
gəbərəwočč	'farmers'
gobəz	'strong' (persons)
hakimočč	'doctors'
ɪnnəzzih	'these'
ɪrsas	'pencil'
ɪrsasočč	'pencils'
k(ə)- gar	'with'
kəguaddəññaye gar	'with my friend'
kəman gar	'with whom ?
kəwəndɪmme gar	'with my brother'
məhandisočč	'engineers'
məskot	'window'
məskotočč	'windows'
məts'ɪhaf	'book'
məts'ɪhafočč	'books'
nəggadewočč	'merchants'
polisočč	'police men'
təmaribet	'school'
tɪhedalləh	'you are going; you will go' (masc)
tɪhejialləš	'you are going; you will go' (fem.)
t'ərəp'p'eza	'table'
t'ərəp'p'ezawočč	'tables'
ts'əhafiwočč	'secretaries'
wədə	'to; towards'
wədet	'to where'
wədə bet	'to (my) house; (going) home'
wəmbər	'chair'
wəmbəročč	'chairs'
yɪhedallu	'he/she(fər)is going; he will go.

FUNDAMENTALS OF AMHARIC

REVIEW - UNIT 1

1. **'Be' with personal endings.**

stem. /n(ə)-/.

	1.	nəñ	'I'
	2.	nəh	'you' (singular masculine)
		nəš	'you' (singular feminine)
singular		nəwot	'you' (polite singular)
	3.	nəw	'he'
		nat*	'she'
		naččəw	'he/she' (formal)
	4.	nən	'we'
plural	5.	naččɪhu	'you' (plural)
	6.	naččəw	'they'

*nəčč is also used.

Exercise: Make a list of the pronoun suffixes.

2. **Independent personal Pronouns.**

1.	ɪne	'I'
2.	antə	'you' (singular masculine)
3.	anči	'you' (singular feminine)
4.	ɪsswo/ɪrswo	'you' (formal)
5.	ɪssu /ɪrsu	'he'
6.	ɪsswa/ɪrswa	'she'
7.	ɪssaččəw/ɪrsaččəw	'he/she' (formal)
8.	ɪñña	'we'
9.	ɪnnantə	'you' (plural)
10.	ɪnnəssu/ɪnnərsu	'they'.

Exercise: Make 10 sentences that use both the independent personal pronouns and the personal endings.

Examples:

1. ɪne dəhna nəñ.
2. ɪne təmari nəñ.

3. Plural Demonstrative.

yɪh	'this' (masculine & neuter)
ɪnnəzzih	'these' (plural)

Exercise: Make sentences with the singular demonstratives. Use the following nouns:

Masculine & Neuter

mətsʼɪhaf.
wəmbər.
ato asəffa.
ɪrsas.
ato gɪrma.

4. Yes-no questions. Practice the Intonation.

Statements:-	Questions:-
1. mətsʼɪhaf nəw.	mətsʼɪhaf nəw?
ɪrsas aydəlləm.	ɪrsas aydəlləm?
dəbtər nəw.	dəbtər nəw?
wəmbər nəw.	________________?
2. yɪh bərr nəw.	________________?
yɪh tʼərəpʼpʼeza nəw.	________________?
yɪh məskot aydəlləm.	________________?
yɪh bərr aydəlləm.	________________?
3. ɪnnəzzih bərročč naččəw.	____________________________?
ɪnnəzzih bərročč aydəllum.	____________________________?
ɪnnəzzih ɪrsasočč aydəllum.	____________________________?
ɪnnəzzih dəbtəročč naččəw.	____________________________?

5. wh questions.

Example 1: yɪh mətsʼɪhaf nəw.
yɪh mətsʼɪhaf nəw?
yɪh mɪndɪn nəw?

Example 2: ɪnnəzzih məts'ɪhafoč̌č̌ nač̌č̌əw.
ɪnnəzzih məts'ɪhafoč̌č̌ nač̌č̌əw?
ɪnnəzzih mɪndɪn nač̌č̌əw?

Exercise: Change the statements to yes-no questions and then to wh questions.

1. yɪh ɪrsas nəw.	yɪh mɪndɪn nəw?
2. yɪh bərr nəw.	____________________?
3. yɪh dəbtər nəw.	____________________?
4. ɪnnəzzih bɪɪroč̌č̌ nač̌č̌əw.	____________________?
5. ɪnnəzzih məskotoč̌č̌ nač̌č̌əw.	____________________?
6. yɪh t'ərəp'p'eza nəw.	____________________?
7. yɪh wəmbər nəw.	____________________?
8. ɪnnəzzih məts'ɪhafoč̌č̌ nač̌č̌əw.	____________________?

6. Negatives:

Negative particles /ay- -(ɪ)m/

....

aydəlləhum.............	I am not.
aydəlləhɪm.............	you (sing.masc.)
aydəlləšɪm.............	you (sing.fem.)
aydəllum...............	you (formal)
aydəlləm...............	he/it
aydəlləč̌č̌ɪm...........	she
aydəllum...............	he/she (formal)
aydəllənɪm.............	we
aydəllač̌č̌ɪhum.........	you (plural)
aydəllum...............	they

Exercise 1:

Affirmative.	Negative.
ɪne astəmari nəñ	ɪne astəmari aydəlləhum.
ɪssu nəggade nəw.	____________________.
ɪnnantə təmariwoč̌č̌ nač̌č̌ɪhu.	____________________.
ɪnnəssu astəmariwoč̌č̌ nač̌č̌əw.	____________________.
ɪñña gəbərewoč̌č̌ nən.	____________________.
anči ts'əhafi nəš.	____________________.
ɪsswo astəmari nəwot.	____________________.
ɪssač̌č̌əw dəhna nač̌č̌əw.	____________________.
antə təmari nəh.	____________________.
ɪsswa ts'əhafi nat.	____________________.

Exercise 2:

What is the negative prefix?
What is the negative suffix?
(compare French 'ne...pas')
What is the negative stem of the verb 'to be'?
What are the personal endings that are attached to the stem?
What is unusual about the third person masculine and neuter, he/it?
And how about the third person plural, they?

Exercise 3:

Make the following sentences negative:

Affirmative.	Negative.
ɪňňa astəmariwočč nən.	ɪňňa astəmariwočč aydəllənɪm.
yɪh məts'ɪhaf nəw.	____________.
ɪsswa ts'əhafi nat.	____________.
ɪnnəssu nəggadewočč naččəw.	____________.
antə təmari nəh.	____________.
ɪsswo astəmari nəwot.	____________.
ɪssaččəw gəbəre naččəw.	____________.
anči ts'əhafi nəš.	____________.
ɪnnəssu təmariwočč naččəw.	____________.
ɪnnantə ts'əhafiwočč naččɪhu.	____________.

7. Plural /-(w)očč/

Exercise 1: Make the following nouns plural.

Singular	Plural
gəbəre.	gəbərewočč.
ts'əhafi.	ts'əhafiwočč.
nəggade.	nəggadewočč.
wəmbər.	wəmbəročč.
ɪrsas.	____________.
astəmari.	____________.
təmari.	____________.
məts'ɪhaf.	____________.
bərr.	____________.
məskot.	____________.

Exercise 2: Make the following sentences plural using the plural demonstrative:

Singular	Plural
yɪh ɪrsas nəw.	ɪnnəzzih ɪrsasočč naččəw.
yɪh təmari nəw.	______________.
yɪh wəmbər nəw.	______________.
yɪh məts'ɪhaf nəw.	______________.
yɪh bɪɪr nəw.	______________.
yɪh t'ərəp'p'eza nəw.	______________.
yɪh məskot nəw.	______________.
yɪh bərr nəw.	______________.
yɪh dəbtər nəw.	______________.
yɪh nəggade nəw,	______________.
yɪh gəbəre nəw.	______________.

Exercise 3: Give the plural of the following:

Singular	Plural
ɪssu astəmari nəw.	ɪnnəssu astəmariwočč naččəw.
ɪssu gəbəre nəw.	______________.
ɪsswa ts'əhafi nat.	______________.
ɪne təmari nəñ.	______________.
anči astəmari nəš.	______________.
ɪssaččəw nəggade naččəw.	______________.
antə təmari nəh.	______________.
ɪsswo astəmari nəwot.	______________.

8. Conjunction.

/-(ɪ)nna/ 'and'.

Exercise 1: Connect the pair of nouns on the left by using /-(ɪ)nna/ and then make sentences in the plural.

1. ato abbəbə/ato asəffa, gəbəre.
ato abbəbənna ato asəffa gəbərewočč naččəw.

2. ato ləmma/ato aləmu, nəggade.
______________________________.

3. ato yohannɪs/ato gɪrma, astəmari.
________________________________.

4. wəyzəro sofiya/wəyzəro almaz, astəmari.
________________________________.

5. wəyzərit aster?wəyzərit sara ts'əhafi.
________________________________.

6. wəyzərit mulu/wəyzərit gənnət, təmari.
________________________________.

7. ato yohannɪs/wəyzəro yəši, astəmari.
________________________________.

8. wəyzəro yəši/ato gɪrma, astəmari.
________________________________.

Exercise 2: Connect the pair of nouns on the left by /-(ɪ)nna/

1. ato abbəbə gəbəre nəw. ato asəffa gəbəre nəw.	ato abbəbənna ato asəffa gəbərewočč naččəw.
2. ato ləmma nəggade nəw. ato aləmu nəggade nəw.	______________________ ______________________.
3. wəyzəro sofiya astəmari nat. wəyzəro almaz astəmari nat.	______________________ ______________________.
4. ato yohannɪs astəmari nəw. ato gɪrma astəmari nəw.	______________________ ______________________.
5. wəyzərit sara ts'əhafi nat. wəyzərit aster ts'əhafi nat.	______________________ ______________________.
6. wəyzərit gənnət təmari nat. wəyzərit mulu təmari nat.	______________________ ______________________.
7. təsfaye təmari nəw. məsfɪn təmari nəw.	______________________ ______________________.
8. wəyzəro yəši astəmari nat. wəyzəro almaz astəmari nat.	______________________ ______________________.

Exercise 3: Ask questions with 'or' following the example given below:-

Example:

ato asəffa/gəbəre/nəggade.
ato asəffa gəbəre nəw, wəyıss nəggade?

1. ato abbəbə/gəbəre/astəmari.
______________________, __________________.

2. wəyzəro sofiya/astəmari/ts'əhafi.
______________________, __________________.

3. getahun/təmari/astəmari.
______________________, __________________.

4. ato gırma/ts'əhafi/astəmari.
______________________, __________________.

5. wəyzərit aster/ts'əhafi/təmari.
______________________, __________________.

6. wəyzərit mulu/astəmari/təmari.
______________________, __________________.

7. ato aləmu/nəggade/gəbəre.
______________________, __________________.

8. wəyzəro yəši/ts'əhafi/astəmari.
______________________, __________________.

9. Language markers /-ɪñña/

Exercise. Give the languages:

Tribe/nationality:	Languages:
1. amar(a)	amarɪñña.
2. tɪgr(e)	tɪgrɪñña.
3. ɪngliz	________.
4. jərmən	________.
5. gurag(e)	________.
6. arəb	________.
7. ǰapan	________.
8. gall(a)	________.
9. t'alyan	________.
10. məskob	________.

10. Substitute.

ɪne wəttadər nəñ.

1. aydəlləhum.
2. ityop'p'ɪyawi.
3. ɪssu.
4. nəw.
5. gobəz astəmari.
6. təmari.
7. ɪñña.
8. amerika.
9. yəsəlam gudd abal.
10. ɪsswo.
11. direktər.
12. ɪssaččəw.

FUNDAMENTALS OF AMHARIC

sɪddɪstəñña tɪmhɪrt

səlamta

1. ast: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
t-w: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
ast: ɪndəmɪn addəraččɪhu?
t-w: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.

2. ast: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
t-w: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
ast: ɪndəmɪn addəraččɪhu?
t-w: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.
ɪndəmɪn addəru?
ast: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.

3. t-w: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
ast: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
t-w: ɪndəmɪn addəru?
ast: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.
ɪndəmɪn addəraččɪhu?
t-w: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.

4. ast: dəhna walu.
t-w: dəhna yɪwalu.

5. t-w: dəhna yɪwalu.
ast: dəhna walu.

1. ast: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
t. t'ena yɪst'ɪllɪñ.
ast: ɪndəmɪn addəřš?
t. dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.

2. ast: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
t. t'ena yɪst'ɪllɪñ.
ast: ɪndəmɪn addəřš?
t. dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.
ɪsswos ɪndəmɪn addəru?
ast: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.

3. t. t'ena yɪst'ɪllɪñ.
ast: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
t. ɪndəmɪn addəru?
ast: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.
ančiss ɪndəmɪn addəřš?
t. dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.

4. ast: dəhna wayi.
t. dəhna yɪwalu.

5. t. dəhna yɪwalu.
ast: dəhna wayi.

1. ast: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
t. t'ena yɪst'ɪllɪñ.
ast: ɪndəmɪn addərk?
t. dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.

2. ast: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
t. t'ena yɪst'ɪllɪñ.
ast: ɪndəmɪn addərk?
t. dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.
ɪsswos ɪndəmɪn addəru?
ast: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.

3. t. t'ena yɪst'ɪllɪñ.
ast: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
t. ɪndəmɪn addəru?
ast: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.
ɪndəmɪn addərk?
t. dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.

4. ast: dəhna wal.
t. dəhna yɪwalu.

5. t. dəhna yɪwalu.
ast: dəhna wal.

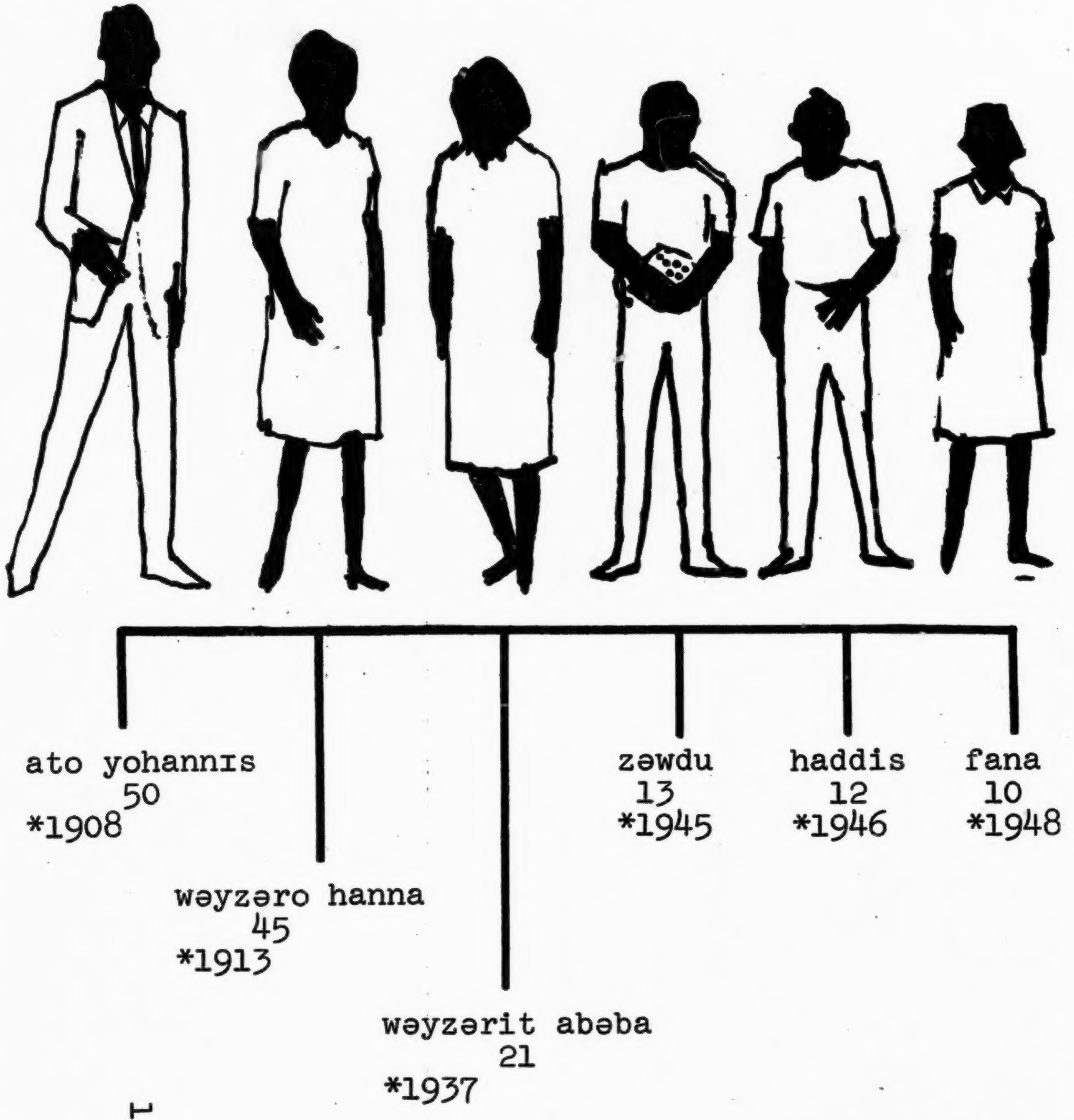
ato yohannɪs
50
*1908
wəyzəro hanna
45
*1913
wəyzərit abəba
21
*1937
zəwdu
13
*1945
haddis
12
*1946
fana
10
*1948

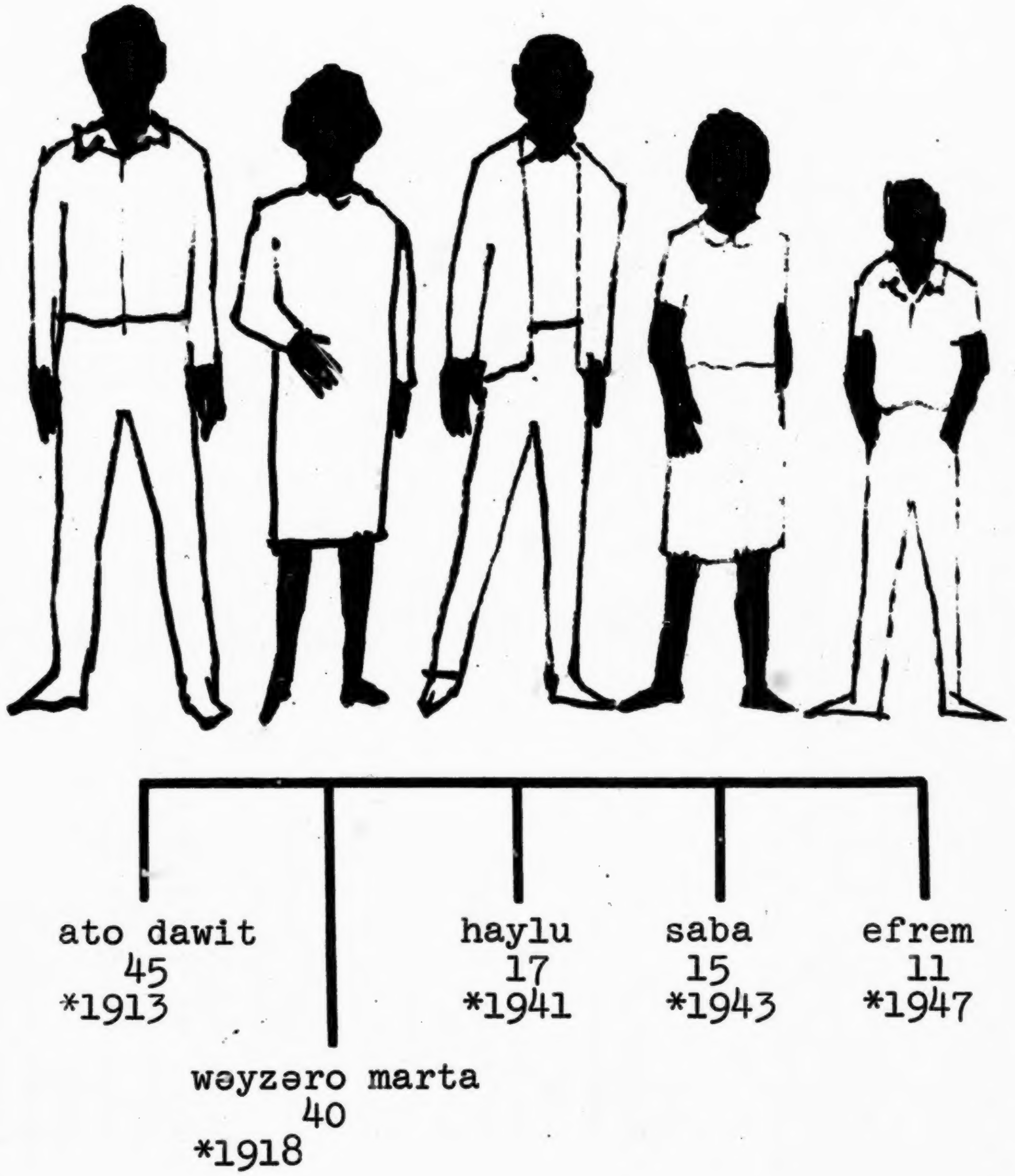
ato dawit
45
*1913
wəyzəro marta
40
*1918
haylu
17
*1941
saba
15
*1943
efrem
11
*1947

*yətɪwlɪdd

k'ut'ɪr

and	1	haya	20
hulətt	2	səlasa	30
sost	3	arba	40
aratt	4	hamsa/amsa	50
ammɪst	5	sɪlsa/sɪdsa	60
sɪddɪst	6	səba	70
səbatt	7	səmanya	80
sɪmmɪnt	8	zət'əna	90
zət'əñ	9	məto	100
assɪr	10	hulətt məto	200
asra and/asrand	11	sost məto	300
asra hulətt	12	aratt məto	400
asra sost	13	ammɪst məto	500
asra aratt/asraratt	14	sɪddɪst məto	600
asra ammɪst/asrammɪst	15	səbatt məto	700
asra sɪddɪst	16	sɪmmɪnt məto	800
asra səbatt	17	zət'əñ məto	900
asra sɪmmɪnt	18	ši	1,000
asra zət'əñ	19	assɪr ši	10,000

Model

yɪh zəwdu nəw.
asra sost amətu nəw.

Notes:

amət - 'year', or 'age'.
-u - suffixed to nouns which end in consonants means 'his' (possessive).

6.1 astemari pointing to the chart.

1. yɪh zəwdu nəw. asra sost amətu nəw.
2. yɪh haylu nəw. asra səbatt amətu nəw.
3. yɪh efrem nəw. asra and amətu nəw.
4. yɪh haddis nəw. asra hulətt amətu nəw.

6.2

1. assɪr.	assɪr amət.	assɪr amətu nəw.
2. asrand.	____________.	________________.
3. asra hulətt.	____________.	________________.
4. asra sost.	____________.	________________.
5. haya.	____________.	________________.
6. haya ammɪst.	____________.	________________.
7. səlasa.	____________.	________________.
8. hamsa.	____________.	________________.

Model.

zəwdu sɪnt amətu nəw?
asra sost amətu nəw.

6.3

1. sɪnt amətu nəw?
2. sɪnt amətu nəw?
3. sɪnt amətu nəw?
4. sɪnt amətu nəw?
5. sɪnt amətu nəw?
6. sɪnt amətu nəw?
7. sɪnt amətu nəw?
8. sɪnt amətu nəw?

6.4

1. ast: zəwdu sɪnt amətu nəw? 13
t-w: ______________________.

2. ast: haylu sɪnt amətu nəw? 17
t-w: ______________________.

3. ast: haddis sɪnt amətu nəw? 12
t-w: ______________________.

4. ast: efrem sɪnt amətu nəw? 11

Model.

yɪčči abəba nat.
haya and amətwa nəw.

Note: -wa suffixed to nouns means 'her' (possessive).
yɪčči 'this' (feminine).

6.5 astəmari pointing to the chart.

1. yɪčči abəba nat.
   haya and amətwa nəw.

2. yɪčči fana nat.
   assɪr amətwa nəw.

3. yɪčči saba nat.
   asra ammɪst amətwa nəw.

6.6

1. assɪr.	assɪr amət.	assɪr amətwa nəw.
2. asra ammɪst.	________.	________.
3. asra sɪmmɪnt.	________.	________.
4. haya and.	________.	________.
5. haya hulətt.	________.	________.
6. haya aratt.	________.	________.
7. haya ammɪst.	________.	________.
8. haya sɪmmɪnt.	________.	________.

6.7

1. sɪnt amətwa nəw?
2. sɪnt amətwa nəw?
3. sɪnt amətwa nəw?
4. sɪnt amətwa nəw?
5. sɪnt amətwa nəw?
6. sɪnt amətwa nəw?
7. sɪnt amətwa nəw?
8. sɪnt amətwa nəw?

6.8

1. ast: abəba sɪnt amətwa nəw? 21
   t-w: ____________________.

2. ast: saba sɪnt amətwa nəw? 15
   t-w: ____________________.

3. ast: fana sɪnt amətwa nəw? 10
   t-w: ____________________.

6.9 astəmari pointing to the chart.

1. ast: yɪh man nəw?
   t-w: zəwdu nəw.
   ast: sɪnt amətu nəw?
   t-w: asra sost amətu nəw.
2. ast: yɪčči man nat?
   t-w: ____________________.
   ast: sɪnt amətwa nəw?
   t-w: ____________________.

3. ast: yɪh man nəw?
t-w: ____________________.
ast: sɪnt amətu nəw?
t-w: ____________________.

4. ast: yɪčči man nat?
t-w: ____________________.
ast: sɪnt amətwa nəw?
t-w: ____________________.

5. ast: yɪčči man nat?
t-w: ____________________.
ast: sɪnt amətwa nəw?
t-w: ____________________.

6. ast: yɪh man nəw?
t-w: ____________________.
ast: sɪnt amətu nəw?
t-w: ____________________.

Model.
1. ɪññih ato yohannɪs naččəw.
hamsa amətaččəw nəw.
2. ɪññih wəyzəro hanna naččəw.
arba ammɪst amətaččəw nəw

Notes: ɪññih - 'this' formal (masc/fem.)
-aččəw - 'his/her' (possessive) formal.

6.10 astəmari pointing to the chart.

1. ɪññih ato yohannɪs naččəw.
hamsa amətaččəw nəw.

2. ɪññih wəyzəro hanna naččəw.
arba ammɪst amətaččəw nəw.

3. ɪññih wəyzəro marta naččəw.
arba amətaččəw nəw.

4. ɪññih ato dawit naččəw.
arba ammɪst amətaččəw nəw.

6.11

1. səlasa.	səlasa amət.	səlasa amətaččəw nəw.
2. səlasa sost.	__________.	____________________.
3. səlasa ammɪst.	__________.	____________________.
4. arba.	__________.	____________________.
5. arba ammɪst.	__________.	____________________.
6. hamsa.	__________.	____________________.
7. hamsa sost.	__________.	____________________.
8. hamsa ammɪst.	__________.	____________________.

6.12

1. sɪnt amətaččəw nəw?
2. sɪnt amətaččəw nəw?
3. sɪnt amətaččəw nəw?
4. sɪnt amətaččəw nəw?
5. sɪnt amətaččəw nəw?
6. sɪnt amətaččəw nəw?
7. sɪnt amətaččəw nəw?
8. sɪnt amətaččəw nəw?

6.13

1. ast: ato yohannɪs sɪnt amətaččəw nəw? 50
t-w: ____________________.

2. ast: ato dawit sɪnt amətaččəw nəw? 45
t-w: ____________________.

3. ast: wəyzəro hanna sɪnt amətaččəw nəw? 45
t-w: ____________________.

4. ast: wəyzəro marta sɪnt amətaččəw nəw? 40
t-w: ____________________.

6.14 astəmari pointing to the chart.

1. ast: ɪññih man naččəw?
t-w: ____________________.
ast: sɪnt amətaččəw nəw?
t-w: ____________________.

2. ast: ɪññɪh man naččəw?
t-w: ____________________.
ast: sɪnt amətaččəw nəw?
t-w: ____________________.

3. ast: ɪññɪh man naččəw?
t-w: ______________________.
ast: sɪnt amətaččəw nəw?
t-w: ______________________.

6.15

astəmari:-	təmariwočč:-
1. ato yohannɪs.	sɪnt amətaččəw nəw?
2. saba.	______________________?
3. wəyzəro hanna.	______________________?
4. wəyzərit fana.	______________________?
5. haylu.	______________________?
6. haddis.	______________________?
7. efrem.	______________________?
8. wəyzəro marta.	______________________?
9. wəyzəro hanna.	______________________?
10. ato dawit.	______________________?

Model

1. sɪnt amətɪh nəw?
   haya aməte nəw.
2. sɪnt amətɪš nəw?
   haya and aməte nəw.
3. sɪnt amətwo nəw?
   səlasa ammɪst aməte nəw.

Notes: Possessive ending - suffixed to nouns.

'my' - -ye after vowels.
-e after consonants.

'your' - Singular masculine, informal.
-h after vowels.
-ɪh after consonants.

'your' - Singular feminine, informal.
-š after vowels.
-ɪš after consonants.

'you' - formal.
-wo

6.16

1.	ast:	sɪnt amətɪh nəw?
	t.1:	( ) aməte nəw.
2.	ast:	sɪnt amətɪš nəw?
	t.2:	( ) aməte nəw.
3.	ast:	sɪnt amətu nəw?
	t.3:	( ) amətu nəw.
4.	ast:	sɪnt amətwa nəw?
	t-w:	( ) amətwa nəw.
5.	ast:	sɪnt amətaččəw nəw?
	t-w:	( ) amətaččəw nəw.

6.17

t.1:	sɪnt amətɪh nəw?
t.2:	( ) aməte nəw.
t.2:	sɪnt amətɪš nəw?
t.3:	( ) amete nəw.
t.3:	sɪnt amətwa nəw?
t.4:	( ) amətwa nəw.
t.4:	------- sɪnt amətwa nəw?
t.5:	( ) amətwa nəw.
t.5:	------- sɪnt amətu nəw?
t.6:	( ) amətu nəw.
t.6:	------- sɪnt amətaččəw nəw?
t.7:	( ) amətaččəw nəw.
t.7:	------- sɪnt amətwa nəw?
t.8:	( ) amətwa nəw.
t.8:	------- sɪnt amətu nəw?
t.1:	( ) amətu nəw.

Model

1. sɪmu zəwdu nəw.
   asra sost amətu nəw.
2. sɪmwa abəba nəw.
   haya and amətwa nəw.

Notes:

sɪm - 'name'.
-wa - 'her' after vowels and consonants.

6.18 astəmari pointing to the chart.

1. sɪmu haddis nəw.
   asra hulətt amətu nəw.
2. sɪmwa fana nəw.
   assɪr amətwa nəw.
3. sɪmu haylu nəw.
   asra səbatt amətu nəw.
4. sɪmwa saba nəw.
   asra ammɪst amətwa nəw.
5. sɪmu efrem nəw.
   asra and amətu nəw.
6. sɪmwa abəba nəw.
   haya and amətwa nəw.

6.19

1. haddis.
2. haylu.
3. zəwdu.
4. efrem.
5. abəba.
6. fana.
7. saba.

sɪmu haddis nəw.
____________________.
____________________.
____________________.
____________________.
____________________.
____________________.

6.20

1. sɪmu man nəw?
2. sɪmu man nəw?
3. sɪmu man nəw?
4. sɪmu man nəw?

1. sɪmwa man nəw?
2. sɪmwa man nəw?
3. sɪmwa man nəw?
4. sɪmwa man nəw?

6.21

1. ast: sɪmu man nəw? haddis.
t-w: sɪmu haddis nəw.
ast: sɪnt amətu nəw?
t-w: ________________.

2. ast: sɪmwa man nəw? saba.
t-w: ________________.
ast: sɪnt amətwa nəw?
t-w: ________________.

3. ast: sɪmwa man nəw? fana.
t-w: ________________.
ast: sɪnt amətwa nəw?
t-w: ________________.

4. ast: sɪmu man nəw? haylu.
t-w: ________________.
ast: sɪnt amətu nəw?
t-w: ________________.

5. ast: sɪmu man nəw? zəwdu.
t-w: ________________.
ast: sɪnt amətu nəw?
t-w: ________________.

6. ast: sɪmwa man nəw? abəba.
t-w: ________________.
ast: sɪnt amətwa nəw?
t-w: ________________.

Model

1. sɪmaččəw ato yohannɪs nəw.
   hamsa amətaččəw nəw.
2. sɪmaččəw wəyzəro marta nəw.
   arba amətaččəw nəw.

Note: **-aččəw** - suffixed to nouns means 'his'or 'her' formal.
See Unit II lesson 6 page 141.

6.22 astəmari pointing to the chart.

1. sɪmaččəw ato yohannɪs nəw.
   hamsa amətaččəw nəw.

2. sɪmaččəw wəyzəro hanna nəw.
   arba ammɪst amətaččəw nəw.

3. sɪmaččəw ato dawit nəw.
   arba ammɪst amətaččəw nəw.

4. sɪmaččəw wəyzəro marta nəw.
   arba amətaččəw nəw.

6.23

1. ato yohannɪs.	sɪmaččəw ato yohannɪs nəw.
2. wəyzəro hanna	________________________.
3. ato dawit.	________________________.
4. wəyzəro marta.	________________________.

6.24

1. sɪmaččəw man nəw?
2. sɪmaččəw man nəw?
3. sɪmaččəw man nəw?
4. sɪmaččəw man nəw?
5. sɪmaččəw man nəw?
6. sɪmaččəw man nəw?
7. sɪmaččəw man nəw?
8. sɪmaččəw man nəw?

6.25

1. ast: sɪmaččəw man nəw? weyzəro hanna.
   t-w: sɪmaččəw weyzəro hanna nəw.
   ast: sɪnt amətaččəw nəw?
   t-w: arba ammɪst amətaččəw nəw.

2. ast: sɪmaččəw man nəw? ato dawit.
   t-w: ______________________________.
   ast: sɪnt amətaččəw nəw?
   t-w: ______________________________.

3. ast: sɪmaččəw man nəw? weyzəro marta.
   t-w: ______________________________.
   ast: sɪnt amətaččəw nəw?
   t-w: ______________________________.

4. ast: sɪmu man nəw? efrem.
   t-w: ______________________________.
   ast: sɪnt amətu nəw?
   t-w: ______________________________.

5. ast: sɪmwa man nəw? abəba.
   t-w: ______________________________.
   ast: sɪnt amətwa nəw?
   t-w: ______________________________.

6. ast: sɪmwa man nəw? fana.
   t-w: ______________________________.
   ast: sɪnt amətwa nəw?
   t-w: ______________________________.

7. ast: sɪmu man nəw? haylu.
   t-w: ______________________________.
   ast: sɪnt amətu nəw?
   t-w: ______________________________.

8. ast: sɪmu man nəw? zəwdu.
   t-w: ______________________________.
   ast: sɪnt amətu nəw?
   t-w: ______________________________.

6.26

t.1: sɪmɪh man nəw?
t.2: sɪme -------- nəw.
t.1: sɪnt amətɪh nəw?
t.2: ______ aməte nəw.

t.2: sɪmɪš man nəw?
t.3: sɪme -------- nəw.
t.2: sɪnt amətɪš nəw?
t.3: ______ aməte nəw.

t.3: sɪmu man nəw?
t.4: sɪmu ------- nəw.
t.3: sɪnt amətu nəw?
t.4: ______ amətu nəw.

t.4: sɪmwa man nəw?
t.5: sɪmwa ------- nəw.
t.4: sɪnt amətwa nəw?
t.5: ______ amətwa nəw.

t.5: sɪmaččəw man nəw?
t.6: sɪmaččəw ------- nəw.
t.5: sɪnt amətaččəw nəw?
t.6: ______ amətaččəw nəw.

6.27 nɪgɪggɪr

ato gɪrma: sɪmɪh man nəw?
məsfɪn: sɪme məsfɪn nəw.
ato gɪrma: agərɪh yət nəw?
məsfɪn: agəre ityop'p'ɪya nəw.
ato gɪrma: zegɪnnətɪh mɪndɪn nəw?
məsfɪn: zegɪnnəte ityop'p'ɪyawi nəw.
ato gɪrma: sɪrah mɪndɪn nəw?
məsfɪn: təmari nəñ.

6.28

astəmari: sɪmɪš man nəw?
aster: sɪme aster nəw.

astəmari: agərɪš yət nəw?
aster: agəre ityop'p'ɪya nəw.

astəmari: zegɪnnətɪš mɪndɪn nəw?
aster: zegɪnnəte ityop'p'ɪyawi nəw.

astəmari: sɪraš mɪndɪn nəw?
aster: ts'əhafi nəñ.

6.29

ts'əhafi: sɪmwo man nəw?
ato yohannɪs: sɪme yohannɪs nəw.

ts'əhafi: agərwo yət nəw?
ato yohannɪs: agəre ityop'p'ɪya nəw.

ts'əhafi: zegɪnnətwo mɪndɪn nəw?
ato yohannɪs: zegɪnnəte ityop'p'ɪyawi nəw.

ts'əahafi: sɪrawo mɪndɪn nəw?
ato yohannɪs: astəmri nəñ.

6.30 dɪrsət

sɪme bəyənə nəw. təmari nəñ. wət't'at nəñ, šɪmagɪle aydəlləhum. asra ammɪst aməte nəw. ɪhɪt alləñ.[1] sɪmwa elzabet' nəw. tannaše nat. abbate ato ayələ nəw. ɪssu polis nəw. ɪnnate səlasa aratt amətwa nəw. yəset ayat alləñ. ɪssaččəw arogit naččəw. səba and amətaččəw nəw.

---

[1] alləñ -'I have' See Lesson 14 Unit III

k'alat̀

agəre	'my country'
agərɪš	'your country' (fem.)
agərɪh	'your country' (masc.)
agərwo	'your country' (formal)
amət	'year; age'
arogit	'old lady'
dəhna wal	'Good day' (2nd per. sing.masc.)
dəhna walu	'Good day' (2nd per. plural)
dəhna wayi	'Good day' (2nd per. fem. sing)
dəhna yɪwalu	'Good day' (2nd per. formal)
ɪndəmɪn addərk?	'Good morning' (2nd per.sing.masc.)
ɪndəmɪn addərš?	'Good morning' (2nd per.sing.fem)
ɪndəmɪn addəru?	'Good morning' (2nd per.formal)
ɪndəmɪn addəraččɪhu?	'Good morning' (2nd per.plural)
ɪññih	'this'(of person) formal.
sɪddɪstəñña	'sixth'
sɪm	'name'
šɪmagɪle	'old man'
tannaše	'my younger'
wət't'at	'young person'
yəset ayat	'grand-mother'
yɪčči	'this' (person/thing) fem.sing.
zəgɪnnəte	'my nationality'

səbattəñña tɪmhɪrt

səlamta

1. ast: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
t-w: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
ast: ɪndəmɪn walaččɪhu?
t-w: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.

2. ast: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
t-w: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
ast: ɪndəmɪn walaččɪhu?
t-w: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.
ɪsswos ɪndəmɪn walu?
ast: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.

3. t-w: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
ast: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
t-w: ɪndəmɪn walu?
ast: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.
ɪnnantəss ɪndəmɪn walaččɪhu?
t-w: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.

4. ast: dəhna amšu.
t-w: dəhna yamšu.

5. t-w: dəhna yamšu.
ast: dəhna amšu.

1. ast: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
ɪndəmɪn walk?
t-w: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.
ɪsswos ɪndəmɪn walu?
ast: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.

2. t-w: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
ɪndəmɪn walu?
ast: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.
antəss ɪndəmɪn walk?
t-w: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.

3. ast: dəhna amš.
t-w: dəhna yamšu.

4. t-w: dəhna yamšu.
ast: dəhna amš.

1. ast: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
t. t'ena yɪst'ɪllɪñ.
ast: ɪndəmɪn walš?
t. dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.

2. ast: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
t. t'ena yɪst'ɪllɪñ.
ast: ɪndəmɪn walš?
t. dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.
ɪsswos ɪndəmɪn walu.
ast: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.

3. t. t'ena yɪst'ɪllɪñ.
ast: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
t. ɪndəmɪn walu?
ast: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.
ɪndəmɪn walš?
t. dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.

4. ast: dəhna amši.
t. dəhna yamšu.

5. t. dəhna yamšu.
ast: dəhna amši.

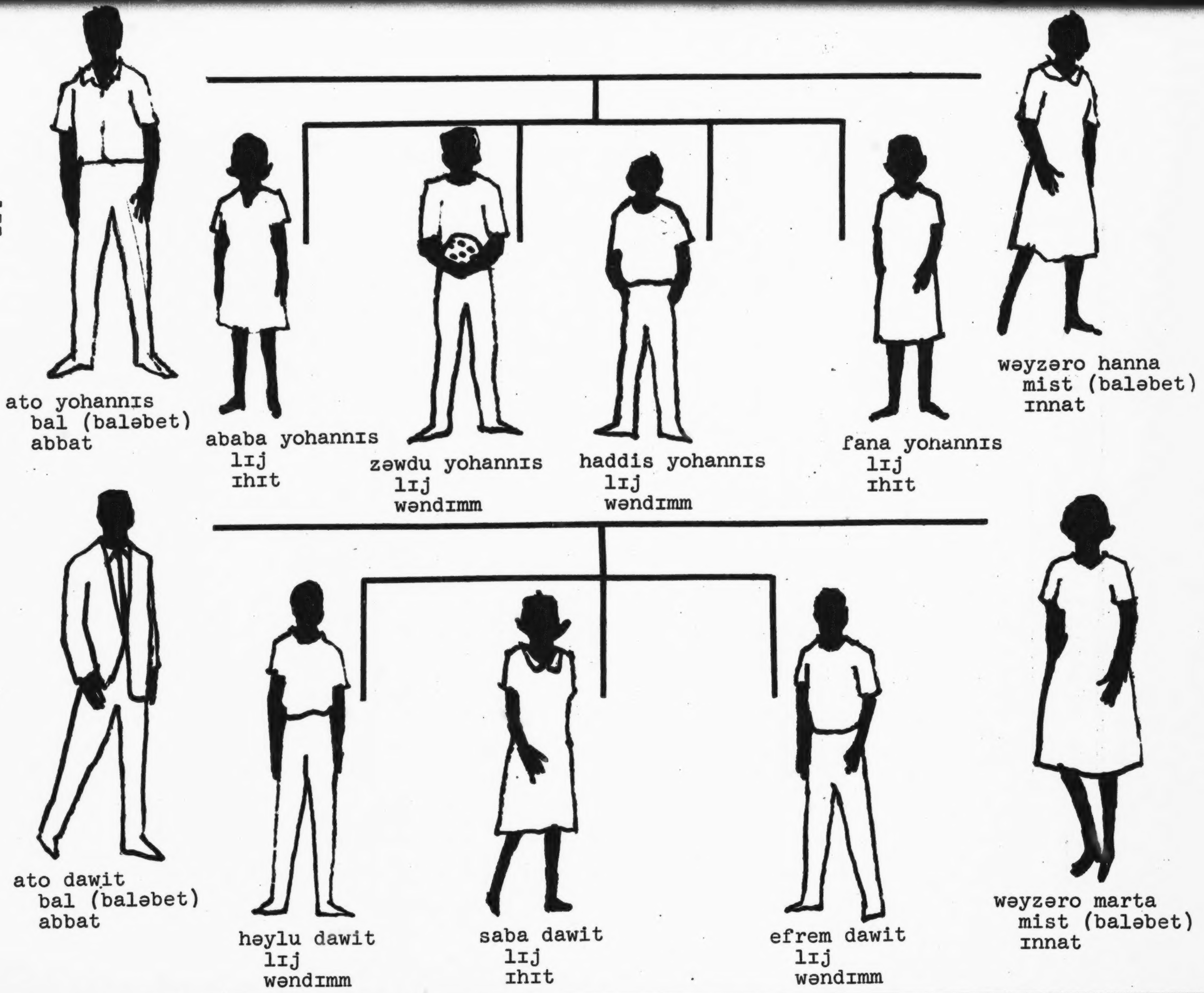
ato yohannɪs
bal (baləbet)
abbat
ababa yohannɪs
lɪj
ɪhɪt
zəwdu yohannɪs
lɪj
wəndɪmm
haddis yohannɪs
lɪj
wəndɪmm
fana yohannɪs
lɪj
ɪhɪt
wəyzəro hanna
mist (baləbet)
ɪnnat
ato dawit
bal (baləbet)
abbat
həylu dawit
lɪj
wəndɪmm
saba dawit
lɪj
ɪhɪt
efrem dawit
lɪj
wəndɪmm
wəyzəro marta
mist (baləbet)
ɪnnat

Model.

ato yohannɪs yəwəyzəro hanna bal naččəw.
ato yohannɪs yabəba abbat naččəw.

Note: yə- before consonants and y- before vowels means 'of', 'belonging to'.

7.1 astəmari pointing to the chart.

ato yohannɪs

1. ato yohannɪs yəzəwdu abbat naččəw.
2. ato yohannɪs yəhaddis abbat naččəw.
3. ato yohannɪs yəfana abbat naččəw.
4. ato yohannɪs yabəba abbat naččəw.
5. ato yohannɪs yəwəyzəro hanna bal/baləbet/ naččəw.

7.2 ato yohannɪs

1. ast: ato yohannɪs/wəyzəro hanna.
t-w: ato yohannɪs yəwəyzəro hanna bal/baləbet/ naččəw.

2. ast: ato yohannɪs/fana.
t-w: ato yohannɪs yəfana abbat naččəw.

3. ast: ato yohannɪs/zəwdu.
t-w: ______________________________.

4. ast: ato yohannɪs/haddis.
t-w: ______________________________.

5. ast: ato yohannɪs/abəba.
t-w: ______________________________.

6. ast: ato yohannɪs/wəyzəro hanna.
t-w: ______________________________.

7.3

1. ast: ato yohannɪs man naččəw? wəyzəro hanna.
t-w: yəwəyzəro hanna bal/baləbet/naččəw.

2. ast: ato yohannɪs man naččəw? fana.
t-w: ______________________________.

3. ast: ato yohannɪs man naččəw? abəba.
   t-w: ______________________________.

4. ast: ato yohannɪs man naččəw? zəwdu.
   t-w: ______________________________.

5. ast: ato yohannɪs man naččəw? haddis.
   t-w: ______________________________.

6. ast: ato yohannɪs man naččəw? wəyzəro hanna.
   t-w: ______________________________.

7.4 astəmari pointing to the chart.

wəyzəro hanna

1. wəyzəro hanna yəzəwdu ɪnnat naččəw.
2. wəyzəro hanna yəhaddis ɪnnat naččəw.
3. wəyzəro hanna yəfana ɪnnat naččəw.
4. wəyzəro hanna yabəba ɪnnat naččəw.
5. wəyzəro hanna yato yohannɪs mist naččəw.

7.5 wəyzəro hanna

1. ast: wəyzəro hanna/ato yohannɪs.
   t-w: wəyzəro hanna yato yohannɪs mist naččəw.

2. ast: wəyzəro hanna/zəwdu.
   t-w: ______________________________:

3. ast: wəyzəro hanna/fana.
   t-w: ______________________________.

4. ast: wəyzəro hanna/haddis.
   t-w: ______________________________.

5. ast: wəyzəro hanna/abəba.
   t-w: ______________________________.

6. ast: wəyzəro hanna/ato yohannɪs.
   t-w: ______________________________.

7.6

1. ast: wəyzəro hanna man naččəw? ato yohannɪs.
   t-w: yato yohannɪs mist naččəw.

2. ast: wəyzəro hanna man naččəw? zəwdu.
   t-w: ______________________________.

3. ast: wəyzəro hanna man naččəw? haddis.
   t-w: ______________________________.

4. ast: wəyzəro hanna man naččəw? fana.
   t-w: ______________________________.

5. ast: wəyzəro hanna man naččəw? abəba.
   t-w: ______________________________.

6. ast: wəyzəro hanna man naččəw? ato yohannɪs.
   t-w: ______________________________.

7.7 astəmari pointing to the chart.

abəba

1. abəba yato yohannɪs lɪj nat.
2. abəba yəfana ɪhɪt nat.
3. abəba yəzəwdu ɪhɪt nat.
4. abəba yəhaddis ɪhɪt nat.
5. abəba yəwəyzəro hanna lɪj nat.

7.8 abəba

1. ast: abəba/ato yohannɪs.
   t-w: abəba yato yohannɪs lɪj nat.

2. ast: abəba/wəyzəro hanna.
   t-w: ______________________________.

3. ast: abəba/fana.
   t-w: ______________________________.

4. ast: abəba/haddis.
t-w: ____________________________.

5. ast: abəba/zəwdu.
t-w: ____________________________.

6. ast: abəba/ato yohannɪs.
t-w: ____________________________.

7.9 abəba

1. ast: abəba man nat? wəyzəro hanna.
t-w: yəwəyzəro hanna lɪj nat.

2. ast: abəba man nat? fana.
t-w: ____________________________.

3. ast: abəba man nat? haddis.
t-w: ____________________________.

4. ast: abəba man nat? zəwdu.
t-w: ____________________________.

5. ast: abəba man nat? ato yohannɪs.
t-w: ____________________________.

6. ast: abəba man nat? wəyzəro hanna.
t-w: ____________________________.

7.10 astəmari pointing to the chart.

zəwdu

1. zəwdu yato yohannɪs lɪj nəw.
2. zəwdu yabəba wəndɪmm nəw.
3. zəwdu yəfana wəndɪmm nəw.
4. zəwdu yəhaddis wəndɪmm nəw.
5. zəwdu yəwəyzəro hanna lɪj nəw.

7.11 zəwdu

1. ast: zəwdu/abəba.
   t-w: zəwdu yabəba wəndɪmm nəw.

2. ast: zəwdu/ato yohannɪs.
   t-w: ______________________________.

3. ast: zəwdu/fana.
   t-w: ______________________________.

4. ast: zəwdu/haddis.
   t-w: ______________________________.

5. ast: zəwdu/wəyzəro hanna.
   t-w: ______________________________.

6. ast: zəwdu/abəba.
   t-w: ______________________________.

7.12 zəwdu

1. ast: zəwdu man nəw? ato yohannɪs.
   t-w: yato yohannɪs lɪj nəw.

2. ast: zəwdu man nəw? wəyzəro hanna.
   t-w: ______________________________.

3. ast: zəwdu man nəw? abəba.
   t-w: ______________________________.

4. ast: zəwdu man nəw? fana.
   t-w: ______________________________.

5. ast: zəwdu man nəw? haddis.
   t-w: ______________________________.

6. ast: zəwdu man nəw? ato yohannɪs.
   t-w: ______________________________.

7.13 astəmari pointing to the chart.

fana

1. fana yato yohannɪs lɪj nat.
2. fana yabəba ɪhɪt nat.
3. fana yəhaddis ɪhɪt nat.
4. fana yəzəwdu ɪhɪt nat.
5. fana yəwəyzəro hanna lɪj nat.

7.14 fana

1. ast: fana/abəba.
   t-w: fana yabəba ɪhɪt nat.

2. ast: fana/haddis.
   t-w: ______________________________.

3. ast: fana/ato yohannɪs.
   t-w: ______________________________.

4. ast: fana/wəyzəro hanna.
   t-w: ______________________________.

5. ast: fana/zəwdu.
   t-w: ______________________________.

6. ast: fana/abəba.
   t-w: ______________________________.

7.15 fana

1. ast: fana man nat? ato yohannɪs.
   t-w: yato yohannɪs lɪj nat.

2. ast: fana man nat? haddis.
   t-w: ______________________________.

3. ast: fana man nat? zəwdu.
   t-w: ______________________________.

4. ast: fana man nat? zəwdu.
t-w: ______________________.

5. ast: fana man nat? abəba.
t-w: ______________________.

6. ast: fana man nat? ato yohannɪs.

7.16 astəmari pointing to the chart.

haddis

1. haddis yato yohannɪs lɪj nəw.
2. haddis yabəba wəndɪmm nəw.
3. haddis yəzəwdu wəndɪmm nəw.
4. haddis yəfana wəndɪmm nəw.
5. haddis yəwəyzəro hanna lɪj nəw.

7.17 haddis

1. ast: haddis/abəba.
t-w: haddis yabəba wəndɪmm nəw.

2. ast: haddis/zəwdu.
t-w: ____________________________.

3. ast: haddis/ato yohannɪs.
t-w: ____________________________.

4. ast: haddis/fana.
t-w: ____________________________.

5. ast: haddis/wəyzəro hanna.
t-w: ____________________________.

6. ast: haddis/abəba.
t-w: ____________________________.

7.18 haddis.

1. ast: haddis man nəw? zəwdu.
t-w: yəzəwdu wəndɪmm nəw.

2. ast: haddis man nəw? ato yohannɪs.
t-w: ____________________.

3. ast: haddis man nəw? fana.
t-w: ____________________.

4. ast: haddis man nəw? abəba.
t-w: ____________________.

5. ast: haddis man nəw? wəyzəro hanna.
t-w: ____________________.

6. ast: haddis man nəw? zəwdu.
t-w: ____________________.

7.19

1. ast: yato yohannɪs baləbet /mist/man naččəw?
t-w: a) wəyzəro hanna naččəw.
b) yato yohannɪs baləbet wəyzəro hanna naččəw.

2. ast: yəzəwdu ɪnnat man naččəw?
t-w: a) ____________________.
b) ____.

3. ast: yəfana ɪhɪt man nat?
t-w: a) ____________________.
b) ____.

4. ast: yəhaddis abbat man naččəw?
t-w: a) ____________________.
b) ____.

5. ast: yəfana ɪnnat man naččəw?
t-w: a) ____________________.
b) ________________________________.

6. ast: yəwəyzəro hanna baləbet/bal/man naččəw?
t-w: a) ____________________.
b) ________________________________.

7. ast: yabəba ɪnnat man naččəw?
t-w: a) ____________________.
b) ________________________________.

8. ast: yabəba abbat man naččəw?
t-w: a) ____________________.
b) ________________________________.

Model

> yato yohannɪs lɪjočč ɪnnəman naččəw?
> abəba, zəwdu, haddisɪnna fana naččəw.

Notes: ɪnnə- before consonants and ɪnn- before vowels suffixed to man 'who' or proper names means plural.

7.20

1. ast: yəwəyzəro hanna lɪjočč ɪnnəman naččəw?
t-w: a) abəba, zəwdu, haddisɪnna fana naččəw.
b) yəwəyzəro hanna lɪjočč abəba, zəwdu, haddisɪnna fana naččəw.

2. ast: yabəba wəndɪmmočč ɪnnəman naččəw?
t-w: a) ____________________.
b) ________________________________.

3. ast: yəzəwdu ɪhɪtočč ɪnnəman naččəw?
t-w: a) ____________________.
b) ________________________________.

4. ast: yəfana wəndɪmmočč ɪnnəman naččəw?
t-w: a) ____________________.
b) ____.

5. ast: yəhaddis ɪhɪtočč ɪnnəman naččəw?
t-w: a) ____________________.
b) ____.

6. ast: yato yohannɪs lɪjočč ɪnnəman naččəw?
t-w: a) ____________________.
b) ____.

7.21

1. t.1: ato yohannɪs man naččəw?
ast: a) yəwəyzəro hanna bal/baləbet/ naččəw.
b) ato yohannɪs yəwəyzəro hanna bal naččəw.

2. t.2: ato yohannɪs yəfana abbat naččəw?
ast: a) awon naččəw.
b) awon, ato yohannɪs yəfana abbat naččəw.

3. t.3: ato yohannɪs yənnəman abbat naččəw?
ast: a) yəfana, yəzəwdu, yəhaddisɪnna yabəba abbt naččəw.
b) ato yohannɪs yəfana, yəzəwdu, yəhaddisɪnna yabəba abbat naččəw.

4. t.4: yabəba ɪnnat man naččəw?
ast: a) wəyzəro hanna naččəw.
b) yabəba ɪnnat wəyzəro hanna naččəw.

5. t.5: yəzəwdu ɪhɪtočč ɪnnəman naččəw?
ast: a) abəbanna fana naččəw.
b) yəzəwdu ɪhɪtočč abəbanna fana naččəw.

6. t.6: yəfana wəndɪmmočč ɪnnəman naččəw?
ast: a) zəwdunna haddis naččəw.
b) yəfana wəndɪmmočč zəwdunna haddis naččəw.

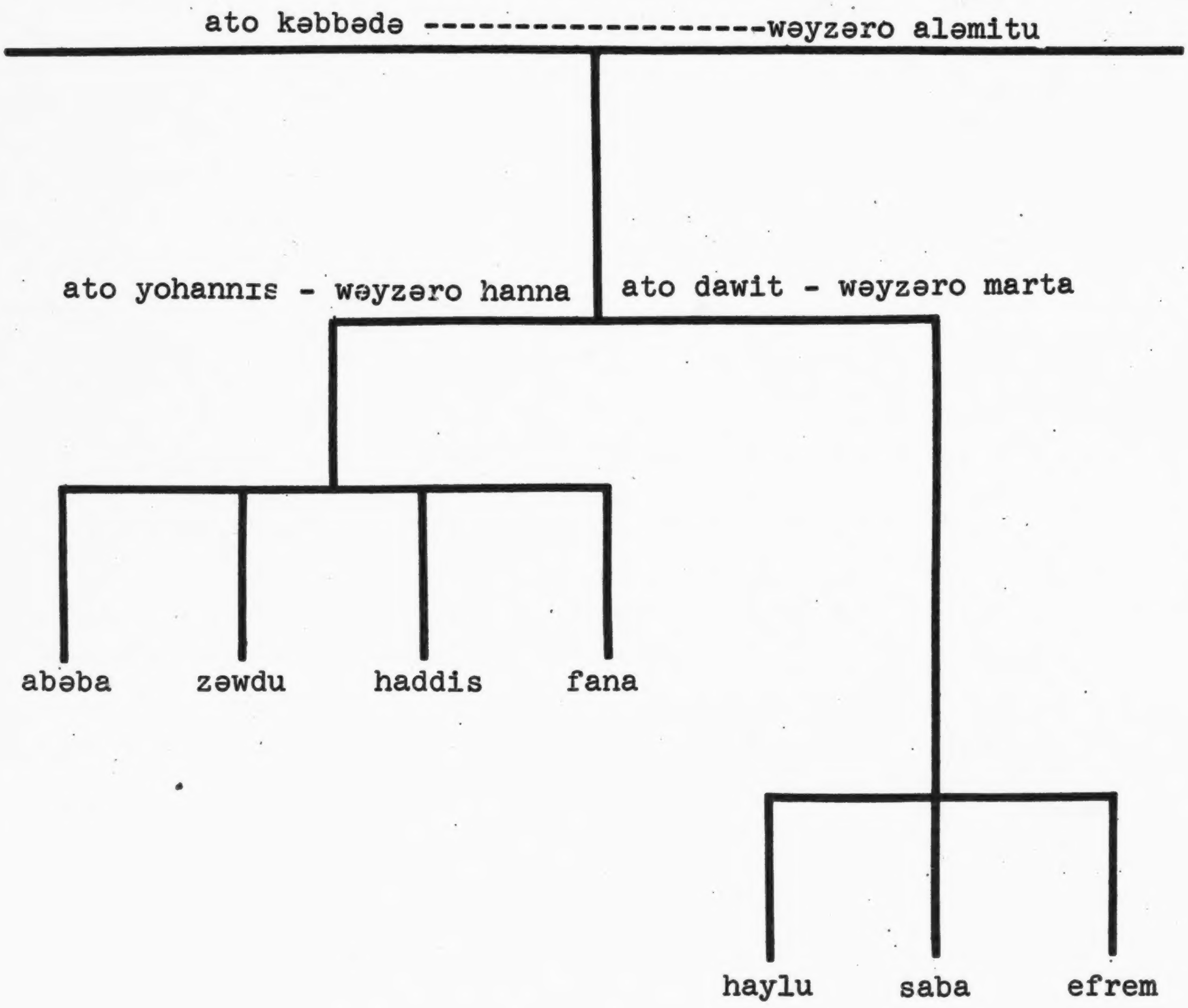
ato kəbbədə ------------------wəyzəro aləmitu
ato yohannıs - wəyzəro hanna
ato dawit - wəyzəro marta
abəba
zəwdu
haddis
fana
haylu
saba
efrem

yakıst lıjočč
yəhıt lıjočč
yəlıj lıjočč

kəbbədə
(wənd)ayat

yaggot lıjočč
yəwəndımm lıjočč
yəlıj lıjočč

7. t.7: abəba man nat?
ast: a) yəwəyzəro hanna lɪj nat.
b) abəba yəwəyzəro hanna lɪj nat.

8. t.8: zəwdu yəman wəndɪmm nəw?
ast: a) yəhaddis wəndɪmm nəw.
b) zəwdu yəhaddis wəndɪmm nəw.

9. t.9: zəwdu, haddis, fananna abəba yəman lɪjočč naččəw?
ast: a) yato yohannɪsɪnna yəwəyzəro hanna lɪjočč naččəw.
b) zəwdu, haddis, fananna abəba yato yohannɪsɪnna yəwəyzəro hanna lɪjočč naččəw.

7.22

1. t.1: yabəba abbat man naččəw?
t.2: ato yohannɪs naččəw.

2. t.2: yato yohannɪs baləbet man naččəw?
t.3: wəyzəro hanna naččəw.

3. t.3: yəhaddis ɪhɪtočč ɪnnəman naččəw?
t.4: ________________________________.

4. t.4: yəfana wəndɪmmočč ɪnnəman naččəw?
t.5: ________________________________.

5. t.5: yəwəyzəro hanna baləbet man naččəw?
t.6: ________________________________.

6. t.6: yəwəyzəro hanna wəndočč lɪjočč ɪnnəman naččəw?
t.7: ________________________________.

7. t.7: yəwəyzəro hanna lɪjočč ɪnnəman naččəw?
t.8: ________________________________.

8. t.8: yəfana wəndɪmmočč sɪnt naččəw?
t.9: ________________________________.

9. t.9: yato yohannɪs setočč lɪjočč ɪnnəman naččəw?
t.10: ________________________________.

10. t.10: abbatɪh man naččəw?
t.11: ________________________________.

11. t.11: wəndɪmɪš man nəw?
t.1: ________________________________.

7.23

1. ast: wəyzəro hanna/haylu.
   t-w: wəyzəro hanna yəhaylu akɪst naččəw.

2. ast: wəyzəro hanna/saba.
   t-w: wəyzəro hanna yəsaba akɪst naččəw.

3. ast: wəyzəro hanna/efrem.
   t-w: ______________________________.

4. ast: wəyzəro hanna/haylu.
   t-w: ______________________________.

7.24

1. ast: ato dawit/abəba.
   t-w: ato dawit yabəba aggot naččəw.

2. ast: ato dawit/zəwdu.
   t-w: ______________________________.

3. ast: ato dawit/haddis.
   t-w: ______________________________.

4. ast: ato dawit/fana.
   t-w: ______________________________.

7.25

1. ast: abəba/haylu.
   t-w: abəba yəhaylu akɪst lɪj nat.

2. ast: haddis/saba.
   t-w: ______________________________.

3. ast: fana/efrem.
   t-w: ______________________________.

4. ast: zəwdu/haylu.
   t-w: ______________________________.

7.26

1. ast: haylu/fana.
   t-w: haylu yəfana aggot lɪj nəw.

2. ast: saba/haddis.
   t-w: ______________________________.

3. ast: efrem/abəba.
   t-w: ______________________________.

4. ast: haylu/haddis.
   t-w: ______________________________.

7.27

1. ast: yabəba aggot man naččəw?
   t-w: yabəba aggot ato dawit naččəw.

2. ast: yəhaylu akɪst man naččəw?
   t-w: ______________________________.

3. ast: yəsaba akɪst lɪjočč ɪnnəman naččəw?
   t-w: ______________________________.

4. ast: yəfana aggot lɪjočč ɪnnəman naččəw?
   t-w: ______________________________.

5. ast: yəhaddis aggot man naččəw?
   t-w: ______________________________.

6. ast: yəzəwdu akɪst lɪjočč ɪnnəman naččəw?
   t-w: ______________________________.

7. ast: yefrem akɪst lɪjočč ɪnnəman naččəw?
   t-w: ______________________________.

8. ast: yabəba aggot lɪjočč ɪnnəman naččəw?
   t-w: ______________________________.

7.28

1. ast: yaggotɪh sɪm man nəw?
   t: ______________________________.
2. ast: yakɪstɪš sɪm man nəw?
   t. ______________________________.
3. ast: yaggotɪwo sɪm man nəw?
   t. ______________________________.
4. ast: yaggotɪh lɪjočč sɪm man nəw?
   t. ______________________________.
5. ast: yakɪstɪš lɪjočč sɪm man nəw?
   t. ______________________________.
6. ast: yəwənd ayatɪh sɪm man nəw?
   t. ______________________________.
7. ast: yayatoččɪš sɪm man nəw?
   t. ______________________________.
8. ast: yeset ayatɪš sɪm man nəw?
   t. ______________________________.

7.29 dɪrsət

1) ato kəbbədə ityop'p'ɪyawi naččəw. yəbaləbetaččəw sɪm wəyzəro aləmitu nəw. ato kəbbədə bət'am yətawwək'u gəbəre naččəw. ato kəbbədənna wəyzəro aləmitu hulətt lɪjoččɪnna səbatt yəlɪj lɪjočč alluaččəw. yəlɪjoččaččəw sɪm wəyzəro hannanna ato dawit nəw. yəlɪj lɪjoččaččəw sɪm abəba, zəwdu, haddis, fana, haylu, sabanna efrem nəw.

ato kəbbədənna wəyzəro aləmitu ləwəyzəro hannanna lato dawit lɪjočč ayat naččəw. yəwəyzəro hannanna yato dawit lɪjočč lato kəbbədənna ləwəyzəro aləmitu yəlɪj lɪjočč naččəw.

2) wəyzəro hannanna ato dawit ɪhɪtɪnna wəndɪmm naččəw. wəyzəro hanna lato dawit lɪjočč akɪst naččəw. ato dawit ləwəyzəro hanna lɪjočč aggot naččəw. yəwəyzəro hanna lɪjočč lato dawit lɪjočč yakɪst lɪjočč naččəw. yato dawit lɪjočč ləwəyzəro hanna lɪjočč yaggot lɪjočč naččəw.

k'alat

abbat	'father'
aggot	'uncle'
akɪst	'aunt'
alluaččəw	'they have'
bal/baləbet	'husband' or 'wife'
bət'am	'very'
dəhna amš	'Good Evening' (you, sing.masc.)
dəhna amši	'Good Evening' (you, sing.fem)
dəhna amšu	'Good Evening' (you, plural)
dəhna yamšu	'Good Evening' (you, formal)
ɪhɪt	'sister'
ɪndəmɪn walk?	'Good afternoon' (you, sing.masc.)
ɪndəmɪn walš?	'Good afternoon' (you, sing.fem.)
ɪndəmɪn walu?	'Good afternoon' (you, formal)
ɪndəmɪn walaččɪhu?	'Good afternoon' (you, plural)
ɪnnat	'mother'
ɪnnəman	'who' (plural)
l(ə)-	'to; for'
lato	'to Mr.' or 'for Mr.'
ləwəyzəro	'to Mrs.' or 'for Mrs'
mist	'wife'
wəndɪmm	'brother'
yəlɪj lɪj	'grand son'
yətawək'u	'well known; famous'
yəwənd ayat	'grand father'
y(ə)-	'belonging to'
yəwəyzəro	'belonging to Mrs.'

sɪmmɪntəñña tɪmhɪrt

səlamta

1. ast: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
ɪndəmɪn amməšaččɪhu?
t-w: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.
ɪsswos ɪndəmɪn amməšu?
ast: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.

2. t-w: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
ɪndəmɪn amməšu?
ast: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.
ɪndəmɪn amməšaččɪhu?
t-w: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.

3. ast: dəhna ɪdəru.
t-w: dəhna yɪdəru.

4. t-w: dəhna yɪdəru
ast: dəhna ɪdəru.

1. ast: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
ɪndəmɪn amməšəh?
t. dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.
ɪsswos ɪndəmɪn aməššu?
ast: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.

2. t. t'ena yɪst'ɪllɪñ.
ɪndəmɪn amməšu?
ast: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.
antəss ɪndəmɪn amməšəh?
t. dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.

3. ast: dəhna ɪdər.
t. dəhna ɪdəru.

4. t. dəhna yɪdəru.
ast: dəhna ɪdər.

1. ast: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
ɪndəmɪn aməšššəš?
t. dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.
ɪsswos ɪndəmɪn aməššu?
ast: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.

2. t. t'ena yɪst'ɪllɪñ.
ɪndəmɪn aməššu?
ast: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.
ančiss ɪndəmɪn aməššəš?
t. dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.

3. ast: dəhna ɪdəri.
t. dəhna yɪdəru.

4. t. dəhna yɪdəru.
ast: dəhna ɪdəri.

yəsəat ak'k'ot'at'ər

Model.

sɪnt səat nəw?
and səat nəw.

Note: Days and nights have equal length of time, that is, 12 hours each. The day begins at sun rise (1 o'clock Ethiopian time and 7 A.M. Western time) and ends at sunset (12 o'clock Ethiopian time and 6 P.M. Western time). The night begins again at 1 o'clock (7 P.M. Western time) and continues through 12 o'clock (6 A.M. Western time).

8.1 astəmari: Set the clock for the full hour as indicated on the left column.

1. and	and səat	and səat nəw.
2. hulətt	hulətt səat	hulətt səat nəw.
3. sost	sost səat	sost səat nəw.
4. aratt	aratt səat	aratt səat nəw.
5. ammɪst	ammɪst səat	ammɪst səat nəw.
6. sɪddɪst	sɪddɪst səat	sɪddɪst səat nəw.
7. səbatt	səbatt səat	səbatt səat nəw.
8. sɪmmɪnt	sɪmmɪnt səat	sɪmmɪnt səat nəw.
9. zət'əñ	zət'əñ səat	zət'əñ səat nəw.
10. assɪr	assɪr səat	assɪr səat nəw.
11. asra and	asra and səat	asra and səat nəw
12. asra hulətt	asra hulətt səat	asra hulətt səat nəw.

8.2

1. sɪnt səat nəw?
2. sɪnt səat nəw?
3. sɪnt səat nəw?
4. sɪnt səat nəw?
5. sɪnt səat nəw?
6. sɪnt səat nəw?
7. sɪnt səat nəw?
8. sɪnt səat nəw?

8.3 astəmari: Set the clock for the hour indicated on the right.

1. sɪnt səat nəw? and.
and səat. and səat nəw.

2. sɪnt səat nəw? hulətt.
__________. ______________.

3. sɪnt səat nəw? sost.
__________. ______________.

4. sɪnt səat nəw? aratt.
__________. ______________.

5. sɪnt səat nəw? ammɪst.
__________. ______________.

6. sɪnt səat nəw? sɪddɪst.
__________. ______________.

7. sɪnt səat nəw? səbatt.
__________. ______________.

8. sɪnt səat nəw? sɪmmɪnt.
__________. ______________.

9. sɪnt səat nəw? zət'əñ.
__________. ______________.

10. sɪnt səat nəw? assɪr.
__________. ______________.

Model

ahun sɪnt səat nəw?
kət'əwatu and səat təkkul nəw.
kəmɪššɪtu hulətt səat nəw.
kələlitu arat səat təkkul nəw.
kək'ənu hulətt təkkul nəw.

Notes:

ahun	'now'.
kət'əwatu	'in the morning'.
kəmɪššɪtu	'in the evening'.
kələlitu	'at night'.
kək'ənu	'during the day'.

tək- 'with'. -kkul, ɪkkul 'half' (time and money).

8.4

1. kət'əwatu and təkkul.
kət'əwatu and səat təkkul.
kət'əwatu and səat təkkul nəw.

2. kət'əwatu hulətt təkkul.
kət'əwatu hulətt səat təkkul.
kət'əwatu hulətt səat təkkul nəw.

3. kəmɪššɪtu sost təkkul.
kəmɪššɪtu sost səat təkkul.
kəmɪššɪtu sost səat təkkul nəw.

4. kəmɪššɪtu aratt təkkul.
kəmɪššɪtu aratt səat təkkul.
kəmɪššɪtu aratt səat təkkul nəw.

5. kək'ənu ammɪst təkkul.
kək'ənu ammɪst səat təkkul.
kək'ənu ammɪst səat təkkul nəw.

6. kək'ənu sɪddɪst təkkul.
kək'ənu sɪddɪst səat təkkul.
kək'ənu sɪddɪst səat təkkul nəw.

7. kəlelitu səbatt təkkul.
kəlelitu səbatt səat təkkul.
kəlelitu səbatt səat təkkul nəw.

8. kəlelitu sɪmmɪnt təkkul.
kəlelitu sɪmmɪnt səat təkkul.
kəlelitu sɪmmɪnt səat təkkul nəw.

9. kək'ənu zət'əň təkkul.
kək'ənu zət'əň səat təkkul.
kək'ənu zət'əň səat təkkul nəw.

10. kəlelitu assɪr təkkul.
kəlelitu assɪr səat təkkul.
kəlelitu assɪr səat təkkul nəw.

8.5 astəmari: Set the clock for the hours indicated on the right.

1. ahun, sɪnt səat nəw? and (kət'əwatu).
   and təkkul. and səat təkkul. and səat təkkul nəw.

2. ahun, sɪnt səat nəw? hulətt (kət'əwatu).
   __________. ______________. ____________________.

3. ahun, sɪnt səat nəw? sost (kəmɪššətu).
   __________. ______________. ____________________.

4. ahun, sɪnt səat nəw? aratt (kəmɪššɪtu).
   __________. ______________. ____________________.

5. ahun, sɪnt səat nəw? ammɪst (kək'ənu).
   __________. ______________. ____________________.

6. ahun, sɪnt səat nəw? sɪddɪst (kək'ənu).
   __________. ______________. ____________________.

7. ahun, sɪnt səat nəw? səbatt (kəlelitu).
   __________. ______________. ____________________.

8. ahun, sɪnt səat nəw? sɪmmɪnt (kəlelitu).
   __________. ______________. ____________________.

Model

sɪnt səat nəw?
and səat kərub nəw.

Notes:

kə-	'with'.
rub	'quarter', 1/4

8.6 astəmari: Set the clock for the hours indicated on the left.

1. and kərub. and səat kərub. and səat kərub nəw.
2. hulətt kərub. ______________. ____________________.
3. sost kərub. ______________. ____________________.
4. aratt kərub. ______________. ____________________.
5. ammɪst kərub. ______________. ____________________.

6. sɪddɪst kərub. ______________. ___________________.
7. səbatt kərub. ______________. ___________________.
8. sɪmmɪnt kərub. ______________. ___________________.
9. zət'əñ kərub. ______________. ___________________.
10. assɪr kərub. ______________. ___________________.

8.7

1. sɪnt səat nəw? and
and səat. and səat nəw.

2. sɪnt səat nəw? and təkkul.
and səat təkkul. and səat təkkul nəw.

3. sɪnt səat nəw? and kərub.
and səat kərub. and səat kərub nəw.

4. sɪnt səat nəw? hulətt.
______________. __________________.

5. sɪnt səat nəw? sost təkkul.
______________. __________________.

6. sɪnt səat nəw? aratt kərub.
______________. __________________.

7. sɪnt səat nəw? ammɪst təkkul.
______________. __________________.

8. sɪnt səat nəw? sɪddɪst kərub.
______________. __________________.

9. sɪnt səat nəw? sɪddɪst.
______________. __________________.

10. sɪnt səat nəw? sɪmmɪnt təkkul.
______________. __________________.

11. sɪnt səat nəw? zət'əñ.
______________. __________________.

12. sɪnt səat nəw? assɪr kərub.
______________. __________________.

Model

sɪnt səat nəw?
land səat rub gudday nəw.

Notes:

l- before vowels and lə- before consonants means 'for'
gudday 'minus/less'.

8.8

1. ləhulətt rub gudday.
   ləhulətt səat rub gudday. ləhulətt səat rub gudday nəw.
2. ləsost rub gudday.
   ləsost səat rub gudday. ləsost səat rub gudday nəw.
3. laratt rub gudday.
   laratt səat rub gudday. laratt səat rub gudday nəw.
4. lammɪst rub gudday.
   lammɪst səat rub gudday. lammɪst səat rub gudday nəw.
5. ləsɪddɪst rub gudday.
   ləsɪddɪst səat rub gudday. ləsɪddɪst səat rub gudday nəw.
6. ləsəbatt rub gudday.
   ləsəbatt ____________. ____________________.
7. ləsɪmmɪnt rub gudday.
   ____________________. ____________________.
8. ləzət'əň rub gudday.
   ____________________. ____________________.

8.9

1. sɪnt səat nəw? land rub gudday.
   land səat rub gudday. land səat rub gudday nəw.
2. sɪnt səat nəw? ləhulətt rub gudday.
   ____________________. ____________________.
3. sɪnt səat nəw? ləsost rub gudday.
   ____________________. ____________________.

4. sɪnt səat nəw? laratt rub gudday.
_______________. ________________________.

5. sɪnt səat nəw? lammɪst rub gudday.
_______________. ________________________.

6. sɪnt səat nəw? ləsəbatt rub gudday.
_______________. ________________________.

7. sɪnt səat nəw? ləsɪmmɪnt rub gudday.
_______________. ________________________.

8. sɪnt səat nəw? ləzət'əñ rub gudday.
_______________. ________________________.

Model.

sɪnt səat nəw? 2:10
hulətt kassɪr nəw.
hulətt səat kassɪr dək'ik'a nəw.

8.10

1. ast: hulətt kəhaya. 2:20
t-w: a) hulətt səat kəhaya.
b) hulətt səat kəhaya dək'ik'a nəw.

2. ast: hulətt kəhaya ammɪst. 2:25
t-w: a) ___________________.
b) ______________________________.

3. ast: aratt kammɪst. 4:05.
t-w: a) ___________________.
b) ______________________________.

4. ast: aratt kəhaya ammɪst. 4:25
t-w: a) ___________________.
b) ______________________________.

5. ast: sɪddɪst kassɪr. 6:10
t-w: a) ___________________.
b) ______________________________.

6. ast: səbatt kəhaya. 7:20
t-w: a) ____________________.
b) ________________________________.

7. ast: sɪmmɪnt kəhaya ammɪst. 8:25
t-w: a) ____________________.
b) ________________________________.

8. ast: asra and kammɪst. 11:05
t-w: a) ____________________.
b) ________________________________.

8.11

1. ast: ləsost haya ammɪst gudday. 2:35
t-w: a) ləsost səat haya ammɪst gudday nəw.
b) ləsost səat haya ammɪst dək'ik'a gudday nəw.

2. ast: ləsost haya gudday. 2:40
t-w: a) ________________________________.
b) ____.

3. ast: ləsost assɪr gudday. 2:50
t-w: a) ________________________________.
b) ____.

4. ast: ləsost ammɪst gudday. 2:55
t-w: a) ________________________________.
b) ____

5. ast: lammɪst assɪr gudday. 4:50
t-w: a) ________________________________.
b) ____.

6. ast: ləsɪddɪst haya gudday. 5:40
t-w: a) ________________________________.
b) ____.

7. ast: lassɪr haya ammɪst gudday. 9:35
t-w: a) ________________________________.
b) ____.

8. ast: ləsɪmmɪnt ammɪst gudday. 7:55
t-w: a) ________________________________.
b) ____.

8.12

1. ast: sɪnt səat nəw? 1:30
t-w: ______________________________.

2. ast: sɪnt səat nəw? 2:15
t-w: ______________________________.

3. ast: sɪnt səat nəw? 3:20
t-w: ______________________________.

4. ast: sɪnt səat nəw? 10:50
t-w: ______________________________.

5. ast: sɪnt səat nəw? 4:45
t-w: ______________________________.

6. ast: sɪnt səat nəw? 5:25
t-w: ______________________________.

7. ast: sɪnt səat nəw? 6:20
t-w: ______________________________.

8. ast: sɪnt səat nəw? 7:00
t-w: ______________________________.

9. ast: sɪnt səat nəw? 2:30
t-w: ______________________________.

10. ast: sɪnt səat nəw? 3:35
t-w: ______________________________.

11. ast: sɪnt səat nəw? 4:40
t-w: ______________________________.

12. ast: sɪnt səat nəw? 8:45
t-w: ______________________________.

13. ast: sɪnt səat nəw? 9:00
t-w: ______________________________.

14. ast: sɪnt səat nəw? 8:15
t-w: ______________________________

8.13

1. təmari 1: sɪnt səat nəw?
astəmari: ləsost səat haya dək'ik'a gudday nəw.

2. təmari 2: sɪnt səat nəw?
astəmari: ______________________________.

3. təmari 3: sɪnt səat nəw?
astəmari: ______________________________.

4. təmari 4: sɪnt səat nəw?
astəmari: ______________________________.

5. təmari 5: sɪnt səat nəw?
astəmari: ______________________________.

6. təmari 6: sɪnt səat nəw?
astəmari: ______________________________.

7. təmari 7: sɪnt səat nəw?
astəmari: ______________________________.

8. təmari 8: sɪnt səat nəw?
astəmari: ______________________________.

8.14

1. təmari 1: sɪnt səat nəw?
t.2: səbatt səat k̈ərub nəw.

2. t.2: sɪnt səat nəw?
t.3: ______________________________.

3. t.3: sɪnt səat nəw?
t.4: ______________________________.

4. t.4: ahun, sɪnt səat nəw?
t.5: ______________________________.

5. t.5: ahun, sɪnt səat nəw?
t.6: ______________________________.

6. t.6: ahun, sɪnt səat nəw?
t.7: ______________________________.

8.15 nɪgɪggɪr

1. təmari 1: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
t.2: ________________________.

t.1: ɪbakkɪh sɪnt səat nəw?
t.2: lammɪst rub gudday nəw?

t.2: wədet tɪhedalləh?
t.1: wədə aggote bet.

t.2: yaggotɪh sɪm man nəw?
t.1: ato kasa nəw.

t.2: betaččəw yət nəw?
t.1: mərkato nəw.

2. təmari 3: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
t.4: ________________________

t.3: ɪbakkɪš sɪnt səat nəw?
t.4: ________________________.

t.4: wədet tɪhejialləš?
t.3: wədə akɪste bet.

t.4: yakɪstɪš sɪm man nəw?
t.3: wəyzəro almaz nəw.

t.4: betaččəw yət nəw?
t.3: gulləlle nəw.

3. təmari 5: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
t.6: ________________________.

t.5: ɪbakkɪwo sɪnt səat nəw?
t.6: ________________________.

t.6: wədet yɪhedallu?
t.5: wədə gəbəya.

t.6: yəgəbəyaw sɪm man nəw?
t.5: addis kətəma nəw.

t.6: addis kətəma yət nəw?
t.5: ruk' nəw.

8.16 nɪgɪggɪr

dəssaləñ: t'ena yɪst'ɪllɪñ, sɪme dəssaləñ nəw.

samuəl: ɪne samuəl ɪbbalalləhu (nəñ).

dəssaləñ: kəyət agər mət't'ah (nəh), samuəl?

samuəl: kamerica mət't'ahu (nəñ), antəs?

dəssaləñ: ɪne ityop'p'ɪyawi nəñ.
zəmədoččɪh ɪzzih naččəw?

samuəl: yəlləm, bamerica wɪst naččəw.

dəssaləñ: yət, bamerica wɪst'?

samuəl: San Fransisko naččəw.

dəssaləñ: wəndɪmmɪnna ɪhɪt alləh?

samuəl: and wəndɪmmɪnna and ɪhɪt alləñ, antəs?

dəssaləñ: ɪne bɪčča nəñ. wəndɪmmɪhɪnna ɪhɪtɪh
tallak'oččɪh naččəw?

samuəl: wəndɪmme tallak'e nəw. ɪhɪte gɪn tannaše nat.

dəssaləñ: bət'am ɪdɪləñña nəh.

samuəl: mɪnalbat.

dəssaləñ: yɪk'ɪrta, ahun lɪhid, yəkɪfɪl səat nəw.

samuəl: dəhna hun, məlkam tɪmhɪrt.

dəssaləñ: lantəm, t'ena yɪst'ɪllɪñ.

8.17 dɪrsət

məššə. nəgə tɪllɪk' fətəna alləñ. bɪzu gize yəlləñɪm. mɪn ladrɪg? dəgmo kalmaz gar k'ət'əro alləñ. məče ɪsəralləhu?

səatu yɪrot'al. ahun kamɪšɪtu aratt səat nəw. ləfətənaw gize assɪr səat gudday nəw. mɪn ladrɪg? lɪteñña. nəgə t'əwat' at'ənalləhu.

mɪn ladrɪg? ləfətəna and səat gudday nəw. səatu yɪrot'al. ahun, ammɪst dək'ik'a gudday nəw. dəwəlu tədəwwalə. wəy gud! gize təč'č'awətəbɪñ wəyɪss təč'č'awətkubət?

k'alat

ahun	'now'
alləh	'you have' (sing.)
alləñ	'I have' (sing.)
antəs?	'and you?'
at'onalləhu	'I will study/I am studying'
bət'am	'very'
bɪčča	'alone'
bɪzu	'many/much'
dəhna ɪdər	'Good night' (masc.sing)
dəhna ɪdəri	'Good night' (fem. sing)
dəhna ɪdəru	'Good night' (plural)
dəhna yɪdəru	'Good night' (sing.formal)
dəgmo	'also'
dək'ik'a	'minute'
dəwəl	'bell'
dəwəlu tədəwwələ	'the bell rang'
fətəna	'test; examination'
gəbəya	'market'
ɪbbakɨh	'please' (you, masc.sing)
ɪbbakɪš	'please' (you, fem. sing)
ɪbbakwo	'please' (you, formal)
ɪbbalalləhu	'I am called'
ɪndəmɪn aməššəh?	'Good Evening' (literally: How did you pass the evening)
ɪndəmɪn aməššəš?	'Good Evening' (you, fem. sing.)
ɪndəmɪn aməššu?	'Good Evening' (you, formal)
ɪndəmɪn aməššaččɪhu	'Good Evening' (you, plural)
ɪsəralləhu	'I am working/I will work'
ɪzzɨh	'here'
k(ə)-	'from; since'
kək'ənu	'during/since the day'
kəlelitu	'at (since) the night'
kəmɪšɪtu	'in (since) the evening'
kət'əwatu	'in (since) the morning'

5

k(ə)-	'from; since'
kək'ənu	'during the day'
kəlelitu	'at night'
kəmɪšɪtu	'in the evening'
kət'watu	'in the morning'
k'ət'əro	'appointment'
lantəm	'for you also'
l(ɪ)-	'let me...'
lɪhid	'let me go'
lɪtəñña	'let me sleep'
məlkam	'good; well'
mət't'ah	'you came'
məče	'when'
mɪnalbat	'perhaps'
mɪn ladrɪg?	'what can I do'
məššə	'it is dark/night'
nəgə	'tomorrow'
ruk'	'far'
səat	'hour; time; watch'
tallak'	'elder'
tallak'očč	'elders'
tallak'oččɪh	'your elders'
təč'č'awətəbɪñ	'he teased (deceived) me'
təč'č'awətkubət	'I teased (deceived) him'
təkkul	'half' (time and money)
tɪhedalləh	'you are going; you will go'
tɪhejialləš	'you(fem) are going; will go'
wəy gud!	'Goodness!
yəkɪfɪl səat	'class hour'
yɪhedal	'he is going; he will go'
yɪrot'al	'it/he is running; it will run'
zəməd	'relative'

zet'ənəñña tɪmhɪrt

k'ənočč, weroččɪnna amətə mɪhrət

yəsammɪnt k'ənočč

səñño	'Monday'.
maksəñño	'Tuesday'.
rob (rəbu)	'Wednesday'.
hamus	'Thursday'.
arb	'Friday'.
k'ɪdame	'Saturday'.
ɪhud	'Sunday'.

Note: The first day of the week is Monday.

astəmari: Pointing to a calendar.

yəsammɪnt k'ənočč	məskərəm				
səñño	1	8	15	22	29
maksəñño	2	9	16	23	30
rob (rəbu)	3	10	17	24	
hamus	4	11	18	25	
arb	5	12	19	26	
k'ɪdame	6	13	20	27	
ɪhud	7	14	21	28	

Model.

k'ənu mɪndɪn nəw?

a) səñño nəw.
b) k'ənu səñño nəw.

Notes:

1. The masculine definite article is -u after consonants.
   -w after vowels.
   suffixed to masculine and neuter nouns.
2. The feminine definite article is -wa
3. With kinship terms:
   definite article masculine is -(ɪ)yyəw
   definite article feminine is -(ɪ)yyəwa
   Exceptions: a) lɪj plus def. art.fem. -lɪjɪtwa
   b) lɪjagərəd plus def. article feminine -lɪjagərəditwa.

9.1

1. ast: k'ənu mɪndɪn nəw? səñño.
   t-w: a) səñño nəw.
   b) k'ənu səñño nəw

2. ast: k'ənu mɪndɪn nəw? maksəñño.
   t-w: a) maksəñño nəw.
   b) k'ənu maksəñño nəw.

3. ast: k'ənu mɪndɪn nəw? rob.
   t-w: a) ______________.
   b) ____________________.

4. ast: k'ənu mɪndɪn nəw? hamus.
   t-w: a) ______________.
   b) ____________________.

5. ast: k'ənu mɪndɪn nəw? arb.
   a) ____________________.
   b) ______________________.

6. ast: k'ənu mɪndɪn nəw? k'ɪdame.
t-w: a) ______________.
b) ___________________.

7. ast: k'ənu mɪndɪn nəw? ɪhud.
t-w: a) ______________.
b) ___________________.

Model.

zare mɪndɪn nəw?
zare səñño nəw.

nəgə mɪndɪn nəw?
nəgə maksəñño nəw.

Note: Vocabulary:- zare 'today', nəgə 'tomorrow'.

9.2

1. ast: zare mɪndɪn nəw? maksəñño.
t-w: zare maksəñño nəw.

2. ast: nəgə mɪndɪn nəw? rob.
t-w: nəgə rob nəw.

3. ast: zare mɪndɪn nəw? hamus.
t-w: __________________.

4. ast: zare mɪndɪn nəw? arb.
t-w: __________________.

5. ast: nəgə mɪndɪn nəw? k'ɪdame.
t-w: __________________.

6. ast: nəgə mɪndɪn nəw? ɪhud.
t-w: __________________.

7. ast: zare mɪndɪn nəw? səñño.
t-w: __________________.

9.3

1. zare mındın nəw?
2. zare mındın nəw?
3. zare mındın nəw?
4. zare mındın nəw?

1. nəgə mındın nəw?
2. nəgə mındın nəw?
3. nəgə mındın nəw?
4. nəgə mındın nəw?

Model.

ayyəru ındet nəw?
ayyəru t'ıru nəw.

Note: Vocabulary:-

ayyər	'air', 'weather'.
ındet	'how'.

9.4

1. ayyəru t'ıru nəw.
2. ayyəru muk' nəw.
3. ayyəru k'əzk'azza nəw.
4. ayyəru bət'am t'ıru nəw.

9.5

1. ast: ayyəru ındet nəw? muk'.
   t-w: ____________________.
2. ast: ayyəru ındet nəw? k'əzk'azza.
   t-w: ____________________.
3. ast: ayyəru ındet nəw? t'ıru.
   t-w ____________________.
4. ast: ayyəru ındet nəw? bət'am t'ıru.
   t-w: ____________________.

9.6

təmari 1: k'ənu mɪndɪn nəw?
t.2: səñño nəw. k'ənu səñño nəw.

t.2: zare mɪndɪn nəw?
t.3: zare ________ nəw.

t.3: nəgə mɪndɪn nəw?
t.4: nəgə _________ nəw.

t.4: k'ənu mɪndɪn nəw?
t.5: ______. ______________.

t.5: zare mɪndɪn nəw?
t.6: ______. _____________.

t.6: nəgə mɪndɪn nəw?
t.7: ______. _____________.

t.7: k'ənu mɪndɪn nəw?
t.8: ______. _____________.

wəročč

1. məskərəm
2. t'ɪk'ɪmt
3. hɪdar
4. tahsas
5. t'ɪrr
6. yəkkatit
7. məggabit
8. miyaziya
9. gɪnbot
10. səne
11. hamle
12. nəhase
13. p'agume

Note: The first month of the year is September and each month is 30 days long except the last (13th) month which is 5 days long or 6 days in each leap year.

	məskərəm				
səñño		3	10	21	24
maksəñño		4	11	22	25
rob		5	12	23	26
hamus		6	13	24	27
arb		7	14	23	28
k'ɪdame	$\boxed{1}$	8	15	22	29
ɪhud	2	9	16	23	30

	t'ɪk'ɪmt				
səñño	1	8	15	22	29
maksəñño	2	9	16	$\boxed{23}$	30
rob	3	10	17	24	
hamus	4	11	18	25	
arb	5	12	19	26	
k'ɪdame	6	13	20	27	
ɪhud	7	14	21	28	

	hɪdar				
səñño		6	13	20	27
maksəñño		7	14	21	28
rob	1	8	15	22	29
hamus	2	9	16	23	30
arb	3	10	17	24	
k'ɪdame	4	11	18	25	
ɪhud	5	12	19	26	

	tahsas				
səñño		4	11	18	25
maksəñño		5	12	19	26
rob		6	13	20	27
hamus		7	14	21	28
arb	1	8	15	22	$\boxed{29}$
k'ɪdame	2	9	16	23	30
ɪhud	3	10	17	24	

	t'ɪrr					
səñño		2	9	16	23	30
maksəñño		3	10	17	24	
rob		4	$\boxed{11}$	18	25	
hamus		5	12	19	26	
arb		6	13	20	27	
k'ɪdame		7	14	21	28	
ɪhud	1	8	15	22	29	

	yəkkatit				
səñño		7	14	21	28
maksəñño	1	8	15	22	29
rob	2	9	16	$\boxed{23}$	30
hamus	3	10	17	24	
arb	4	11	18	25	
k'ɪdame	5	$\boxed{12}$	19	26	
ɪhud	6	13	20	27	

	məggabit				
səñño		5	12	19	26
maksəñño		6	13	20	27
rob		7	14	21	28
hamus	1	8	15	22	29
arb	2	9	16	23	30
k'ɪdame	3	10	17	24	
ɪhud	4	11	18	25	

	miyazia				
səñño		3	10	17	24
maksəñño		4	11	18	25
rob		5	12	19	26
hamus		6	13	20	$\boxed{27}$
arb		7	14	21	28
k'ɪdame	1	8	15	22	29
ɪhud	$\boxed{2}$	9	16	23	30

	gɪnbot				
səñño	1	8	15	22	29
maksəñño	2	9	16	23	30
rob	3	10	17	24	
hamus	4	11	18	25	
arb	5	12	19	26	
k'ɪdame	6	13	20	27	
ɪhud	7	14	21	28	

	səne				
səñño		6	13	20	27
maksəñño		7	14	21	28
rob	1	8	15	22	29
hamus	2	9	16	23	30
arb	3	10	17	24	
k'ɪdame	4	11	18	25	
ɪhud	5	12	19	26	

	hamle				
səñño		4	11	18	25
maksəñño		5	12	19	26
rob		6	13	20	27
hamus		7	14	21	28
arb	1	8	15	22	29
k'ɪdame	2	9	$\boxed{16}$	23	30
ɪhud	3	10	17	24	

	nəhase						p'agume
səñño		2	9	16	23	30	
maksəñño		3	10	17	24		1
rob		4	11	18	25		2
hamus		5	12	19	26		3
arb		6	13	20	27		4
k'ɪdame		7	14	21	28		5
ɪhud	1	8	15	22	29		

məskərəm 1 - addis amət
t'ɪk'ɪmt 23 - yəzəwd bəal
tahsas 29 - yəlɪdət bəal
t'ɪrr 11 - t'ɪmk'ət
yəkkatit 12 - yəsəmarɪtat k'ən
23 - yadwa dɪl
miyazia 2 - fasika
27 - yənəts'ənnət bəal
hamle 16 - yəgɪrmawinətaččəw
yəlɪdət k'ən

Model

wəru mɪndɪn nəw? məskərəm.
a) məskərəm nəw.
b) wəru məskərəm nəw.

Note: Vocabulary:- wər 'month'.

9.7 astəmari: Pointing to the calendar.

1. ast: wəru mɪndɪn nəw? t'ɪk'ɪmt.
t-w: a) t'ɪk'ɪmt nəw.
b) wəru t'ɪk'ɪmt nəw.

2. ast: wəru mɪndɪn nəw? hɪdar.
t-w: a) ________.
b) ____________.

3. ast: wəru mɪndɪn nəw? tahsas..
t-w: a) ________.
b) ____________.

4. ast: wəru mɪndɪn nəw? t'ɪrr.
t-w: a) ________.
b) ____________.

5. ast: wəru mɪndɪn nəw? yəkkatit.
t-w: a) ________.
b) ____________.

6. ast: wəru mɪndɪn nəw? məggabit.
t-w: a) ________.
b) ____________.

7. ast: wəru mɪndɪn nəw? miyaziya.
t-w: a) ________.
b) ____________.

8. ast: wəru mɪndɪn nəw? gɪnbot.
t-w: a) ________.
b) ____________.

9. ast: wəru mɪndɪn nəw? səne.
t-w: a) ________.
b) ____________.

10. ast: wəru mɪndɪn nəw? hamle.
t-w: a) ________.
b) ____________.

11. ast: wəru mɪndɪn nəw? nəhase.
t-w: a) ____________.
b) ____________________.

12. ast: wəru mɪndɪn nəw? p'agume.
t-w: a) ____________.
b) ____________________.

13. ast: wəru mɪndɪn nəw? məskərəm.
t-w: a) ____________.
b) ____________________.

Model

yəmmimət'aw wər mɪndɪn nəw?
yəmmɪmət'aw wər hamle nəw.

Notes:

yəmmi - Relative construction.

-w - Personal suffix object.

yəmmimət'aw - next (literally, that which comes or the coming).

9.8

1. yəmmimət'aw wər tahsas nəw.
2. yəmmimət'aw wər t'ɪrr nəw.
3. yəmmimət'aw wər yəkkatit nəw.
4. yəmmimət'aw wər məggabit nəw.
5. yəmmimət'aw wər miyazia nəw.
6. yəmmimət'aw wər gɪnbot nəw.
7. yəmmimət'aw wər səne nəw.
8. yəmmimət'aw wər hamle nəw.

9.9

1. ast: yəmmimət'aw wər mɪndɪn nəw? məskərəm.
t-w: yəmmimət'aw wər məskərəm nəw.

2. ast: yəmmimət'aw wər mɪndɪn nəw? t'ɪk'ɪmt.
t-w: ______________________________.

3. ast: yəmmimət'aw wər mɪndɪn nəw? hɪdar.
t-w: ______________________________.

4. ast: yəmmimət'aw wər mɪndɪn nəw? tahsas.
   t-w: ______________________________.

5. ast: yəmmimət'aw wər mɪndɪn nəw? t'ɪrr.
   t-w: ______________________________.

6. ast: yəmmimət'aw wər mɪndɪn nəw? yəkkatit.
   t-w: ______________________________.

7. ast: yəmmimət'aw wər mɪndɪn nəw? məggabit.
   t-w: ______________________________.

8. ast: yəmmimət'aw wər mɪndɪn nəw? miyazia.
   t-w: ______________________________.

9.10

1. ast: wəru mɪndɪn nəw? t'ɪrr.
   t-w: wəru t'ɪrr nəw.

2. ast: yəmmimət'aw wər mɪndɪn nəw? yəkkatit.
   t-w: ______________________________.

3. ast: yɪh wər mɪndɪn nəw? məggabit.
   t-w: ______________________________.

4. ast: yəmmimət'aw wər mɪndɪn nəw? səne.
   t-w: ______________________________.

5. ast: yɪh wər mɪndɪn nəw? məskərəm.
   t-w: ______________________________.

6. ast: wəru mɪndɪn nəw? miyazia.
   t-w: ______________________________.

7. ast: yəmmimət'aw wər mɪndɪn nəw? hamle.
   t-w: ______________________________.

8. ast: yɪh wər mɪndɪn nəw? gɪnbot.
   t-w: ______________________________.

wərat

ts'ədəy	'Spring'
bəga	'Summer'
bəlg	'Fall'
krəmt/kɪrəmt	'Winter'

9.11

1. ast: bəbəga wərat yamerika ayyər ɪndet nəw?
   t-w: bəbəga wərat yamerika ayyər muk' nəw.

2. ast: bəkrəmt wərat yəityop'p'ɪya ayyər ɪndet nəw?
   t-w: ____.

3. ast: bəzzih wər ayyəru ɪndet nəw?
   t-w: ____.

4. ast: bəzzih amət ayyəru ɪndet nəw?
   t-w: ____.

5. ast: bamət wɪst' sɪnt wəratočč allu?
   t-w: ____.

6. ast: yəwəratoččɪ sɪm man nəw?
   t-w: ____.

7. ast: yagərɪh ayyər ɪndet nəw?
   t-w: ____.

8. ast: bəkrəmt yagərɪš ayyər ɪndet nəw?
   t-w: ____.

9.12

təmari 1: yɪh wər mɪndɪn nəw?
t.2: məggabit nəw.
yɪh wər məggabit nəw.

t.2: yəmmimət'aw wər mɪndɪn nəw?
t.3: miyazia nəw.
yəmmimət'aw wər miyazia nəw.

t.3: bəzzih wər ayyəru ɪndet nəw?
t.4: ______________________________.

t.4: bəts'ədəy wərat ayyəru ɪndet nəw?
t.5: ______________________________.

t.5: yəmmimət'aw wər mɪndɪn nəw?
t.6: ______________________________.

t.6: bəzzih amət ayyəru ɪndet nəw?
t.7: ______________________________.

t.7: yəmmimət'aw wər mɪndɪn nəw?
t.8: ______________________________.

t.8: bəbəga wərat ayyəru ɪndet nəw?
t.1: ______________________________.

Model:

amətə mɪhrətu mɪndɪn nəw?
a) ši zət'əň məto hamsa səbatt nəw.
b) asra zət'ən məto hamsa səbatt nəw.
c) ši zət'əň məto hamsa səbatt amətə mɪhrət nəw.
d) asra zət'əň məto hamsa səbatt amətə mɪhrət nəw.

Note: amətə mɪhrət 'year' (literally, 'year of mercy')

9.13

1. 1945 asra zət'ən məto arba ammɪst nəw.
2. 1946 ši zət'ən məto arba sɪddɪst nəw.
3. 1947 ______________________________.
4. 1948 ______________________________.
5. 1949 ______________________________.
6. 1950 ______________________________.
7. 1951 ______________________________.
8. 1952 ______________________________.
9. 1953 ______________________________.
10. 1954 ______________________________.
11. 1955 ______________________________.
12. 1956 ______________________________.
13. 1957 ______________________________.
14. 1958 ______________________________.
15. 1961 ______________________________.

9.14

1. ast: amətə mɪhrətu mɪndɪn nəw? 1936.
   t-w: a) asra zət'əñ məto səlasa sɪddɪst nəw.
   b) asra zət'əñ məto səlasa sɪddɪst amətə mɪhrət nəw.

2. ast: amətə mɪhrətu mɪndɪn nəw? 1928.
   t-w: a) ______________________________.
   b) ____.

3. ast: amətə mɪhrətu mɪndɪn nəw? 1918.
   t-w: a) ______________________________.
   b) ____.

4. ast: amətə mɪhrətu mɪndɪn nəw? 1816.
   t-w: a) ______________________________.
   b) ____.

5. ast: amətə mɪhrətu mɪndɪn nəw? 1963.
   t-w: a) ______________________________.
   b) ____.

6. ast: amətə mɪhrətu mɪndɪn nəw? 1957.
   t-w: a) ______________________________.
   b) ____.

7. ast: amətə mɪhrətu mɪndɪn nəw? 1929.
   t-w: a) ______________________________.
   b) ____.

8. ast: amətə mɪhrətu mɪndɪn nəw? 1900.
   t-w: a) ______________________________.
   b) ____.

9.15

1. amətə mɪhrətu mɪndɪn nəw?
2. amətə mɪhrətu mɪndɪn nəw?
3. amətə mɪhrətu mɪndɪn nəw?
4. amətə mɪhrətu mɪndɪn nəw?
5. amətə mɪhrətu mɪndɪn nəw?
6. amətə mɪhrətu mɪndɪn nəw?
7. amətə mɪhrətu mɪndɪn nəw?
8. amətə mɪhrətu mɪndɪn nəw?

9.16

təmari 1: yɪh wər mɪndɪn nəw?
t.2: hamle nəw.

t.2: yəmmimət'aw wər mɪndɪn nəw?
t.3: ________________________________.

t.3: amətə mɪhrətu mɪndɪn nəw?
t.4: ________________________________.

t.4: k'ənu mɪndɪn nəw?
t.5: ________________________________.

t.5: ayyəru ɪndet nəw?
t.6: ________________________________.

t.6: bəbəgaw wərat ayyəru ɪndet nəw?
t.7: ________________________________.

t.7: bəkɪrəmtu wərat ayyəru ɪndet nəw?
t.8: ________________________________.

t.8: bəzzih wər ayyəru ɪndet nəw?
t.1: ________________________________.

9.17

1. ast: bəsɪnt amətə mɪhrət təwəlləədk?
t.1: ________________________________.

ast: bəsɪnt amətə mɪhrət təwəlləədš?
t.2: ________________________________.

ast: bəsɪnt amətə mɪhrət təwəlləədu?
t.3: ________________________________.

ast: bəsɪnt amətə mɪhrət kolej č'ərrəsk?
t.4: ________________________________.

ast: bəsɪnt amətə mɪhrət sɪra jəmməru?
t.5: ________________________________.

ast: bəsɪnt amətə mɪhrət agəbbaš?
t.6: ________________________________.

9.18 nɪgɪggɪr

ato məlaku: zəwdu!
zəwdu: abet!
ato məlaku: wəy gud! tɪlant and tɪnnɪš lɪj nəbbərk, zare šɪmagɪle. abbatɪh ɪndet nəw?
zəwdu: dəhna nəw.
ato məlaku: ɪnnatɪhɪs?
zəwdu: dəhna nat, ɪrguz nat.
ato məlaku: ɪwnət?
zəwdu: ɪwnət.
ato məlaku: məče tɪwəldalləčč?
zəwdu: mɪnalbat yəmmimət'aw sammɪnt.
ato məlaku: ɪndəzzih k'ɪrb?
zəwdu: yɪməslall.
ato məlaku: bət'am t'ɪru. bəl labbatɪh ato abbəbə səlamta akrɪbɪllɪñ. sɪme məlaku nəw.
zəwdu: yɪk'ɪrta, ɪne yato yohannɪs lɪj nəñ. ato abbəbə?
ato məlaku: yohannɪs man?

9.19 dɪrsət

zare k'ənu t'ɪru aydəlləm. nəfašša nəw, zɪnabɪmma nəw. kɪrəmt yɪməslal gɪn aydəlləm. ahun ts'ədəy nəw. tɪlant t'ɪru nəbbərə. k'əzk'azza nəbbərə. ayyəru zare mɪn nəkkaw? kɪrəmtɪs bəts'ədəy wɪst' mɪn yɪsəral?

zare, zare nəw; mɪnalbat nəgə kɪrəmtɪnña ts'ədəy yɪtarrək'u yɪhonal. nəgəm bɪruh ɪndəmihoñ təsfa alləñ. ɪnnayallən.

k'alat

agəbbaš	'you (fem) married'	
amətə mɪhrət	'year; date' (literally: year of mercy)	
bəl!	'say!'	
bɪruh	'clear; bright (sunny)'	
gɪnbot	'May'	
hamle	'July'	
hɪdar	'November'	
ɪndəmihon	'that it will/would be'	
ɪndəzzih	'like this; so'	
ɪnnayallən	'we shall/will see'	
ɪndet?	'how'	
ɪrguz	'pregnant'	
ɪwnət	'true'	
jəməru	'you (formal) start'	
kɪrəmt	'winter'	
k'əzk'azza	'cool'	
k'ɪrb	'near; close by'	
məggabit	'March'	
məskərəm	'September'	
miyazia	'April'	
mɪn nəkkaw?	'What happened to it/him'?	
muk'	'warm; hot'	
nəbbərə	'it was'	See lesson 12.
nəbbərk	'you were'	
nəfašša	'windy'	
nəhase	'August'	
p'agume	'13th month.' It is 5 days long or 6 days in each leap year)	
səlamta ak'rɪbɪlɪñ	'Give my regards'	

səne	'June'
tahsas	'December'
təsfa	'hope'(noun)
təwələdku	'I was born'
tılant	'yesterday'
tınnıš	'little; few'
tıwəldalləčč	'she will give birth'
t'ık'ımt	'October'
t'ırr	'January'
wər	'month'
yəkkatit	'February'
yəmmimət'aw	'the coming...' 'next'
yəsammınt k'ənočč	'days of the week'
yık'ırta	'Excuse me; please'
yıməslall	'it looks'
yıtarək'u yıhonal	'they might reconcile; agree'
zınabımma	'rainy'

təč'əmmari k'alat

(additional vocabulary)

aləm	'world'
amna	'last year'
bırd	'cold'
nəts'a; nəts'annət	'free; freedom'
t'or; t'orınnət	'spear; war'
wıl	'treaty; agreement'
zəndro	'this year'

FUNDAMENTALS OF AMHARIC UNIT II

assɪrəñña tɪmhɪrt

REVIEW - UNIT 2

1. Numerals

Exercise: 1

1 and
2 ______
3 ______
4 ______
5 ______
6 ______
7 ______
8 ______
9 ______
10 ______

11 ______
12 ______
13 ______
14 ______
15 ______
16 ______
17 ______
18 ______
19 ______
20 ______

21 ______
22 ______
23 ______
24 ______
25 ______
26 ______
27 ______
28 ______
29 ______
30 ______

Exercise 2

1. andɪnna and sɪnt nəw?
   andɪnna and hulətt nəw.

2. huləttɪnna sost sɪnt nəw?
   ______________________.

3. ammɪstɪnna sɪddɪst sɪnt nəw?
   ______________________.

4. huləttɪnna zət'əñ sɪnt nəw?
   ____

5. arattɪnna sɪmmɪnt sɪnt nəw?
   ______________________.

6. səbattɪnna səbatt sɪnt nəw?
   ______________________.

7. zət'əññɪnna and sɪnt nəw?
   ____

Exercise 3: (mək'ənəs) k'ənɪs!

1. səbatt kassɪr sik'ənəs sɪnt nəw?
   sost nəw.
2. səbatt kassɪr sɪnt nəw?
   sost nəw.
3. hulətt kəzət'əñ sik'ənəs sɪnt nəw?
   ________________________.
4. ammɪst kasra and sɪnt nəw?
   ________________________.
5. zət'əna kəməto sik'ənəs sɪnt nəw?
   ________________________.

Exercise 4: (mabbazzat) abza!

1. hulətt gize sost sɪnt nəw?
   sɪddɪst nəw.
2. hulətt bəsost sibbazza sɪnt nəw?
   sɪddɪst nəw.
3. sɪmmɪnt gize aratt sɪnt nəw?
   ________________________.
4. səbatt bəsəbatt sibbazza sɪnt nəw?
   ________________________.
5. sɪddɪst gize sɪmmɪnt sɪnt nəw?
   ________________________.

Exercise 5: (makkafəl) akkafl!

1. sɪmmɪnt laratt sikkəfəl sɪnt nəw?
   hulətt nəw.
2. sɪmmɪnt baratt sikkəfəl sɪnt nəw?
   hulətt nəw.
3. zət'əñɪn ləsost akkafl!
   ________________________.
4. səmanɪya lassɪr sikkəfəl sɪnt nəw?
   ________________________.
5. məto bassɪr sikkəfəl sɪnt nəw?
   ________________________.

Numerals continued.

Exercise 6.

100	and məto.	125	________.
200	________.	250	________.
300	________.	375	________.
400	________.	415	________.
500	________.	520	________.
600	________.	610	________.
700	________.	795	________.
800	________.	863	________.
900	________.	941	________.
1000	________.	1005	________.

2. Age, name, and Possessive suffixes.

SINGULAR

1.	-e	sɪme	'my name'	
	-ye	t'ərəp'p'ezaye	'my table'	
2.	-ɪh	sɪmɪh	'your name'	
	-h	t'ərəp'p'ezah	'your table'	
	-ɪš	sɪmɪš	'your name'	(fem.)
	-š	t'ərəp'p'ezaš	'your table'	(fem.)
	-wo	sɪmwo	'your name'	(formal)
		t'ərəp'p'ezawo	'your table'	(formal)
3.	-u	sɪmu	'his name'	
	-w	t'ərəp'p'ezaw	'his table'	
	-wa	sɪmwa	'her name'	
		t'ərəp'p'ezawa	'her table'	
	-aččəw	sɪmaččəw	'his/her name'	(formal)
		t'ərəp'p'ezaččəw	'his/her table'	(formal)

PLURAL

4.	-aččɪn	sɪmaččɪn	'our name'	
	-ččɪn	t'ərəp'p'ezačcɪn	'our table'	
5.	-aččɪhu	sɪmaččɪhu	'your name'	(plural)
	-ččɪhu	t'ərəp'p'ezaččɪhu	'your table'	(plural)
6.	-aččəw	sɪmaččəw	'their name'	
	-ččəw	t'ərəp'p'ezaččəw	'their table'	

Exercise 1 Ask questions concerning the age of the persons indicated by the pronouns and proper nouns on the left.

1. antə sɪnt amətɪh nəw?
2. ɪssu ____________________?
3. ɪsswa ____________________?
4. ɪnnantə ____________________?
5. ɪnnəssu ____________________?
6. anči ____________________?
7. ɪsswo ____________________?
8. ɪssaččəw ____________________?
9. abəba ____________________?
10. ato yohannɪs ____________________?
11. wəyzəro marta ____________________?

Exercise 2 Ask questions concerning the names of the persons indicated by the pronouns and proper nouns on the left.

1. antə sɪmɪh man nəw?
2. ɪssu ____________________?
3. ɪsswa ____________________?
4. ɪnnantə ____________________?
5. anči ____________________?
6. ɪsswo ____________________?
7. ɪnnəssu ____________________?
8. ɪssaččəw ____________________?
9. saba ____________________?
10. wəyzəro hanna ____________________?
11. zəwdu ____________________?
12. ato dawit ____________________?

3. Family Relationship.

y(ə)-	'of', 'belonging to'.
ɪnn(ə)-	'plural maker'.

bal		mist
	baləbet	
abbat		ɪnnat
wəndɪmm		ɪhɪt
aggot	ayat	akɪst

Exercise 1. Answer the following questions:

1. yabəba abbat man naččəw?
2. yəzəwdu abbat man naččəw?
3. yəwəyzəro hanna baləbet man naččəw?
4. yato yohannɪs baləbet man naččəw?
5. yəzəwdu wəndɪmm man nəw?
6. yəfana ɪhɪt man nat?
7. yato yohannɪs lɪjočč ɪnnəman naččəw?
8. yəhaddis ɪhɪtočč ɪnnəman naččəw?
9. yəfana wəndɪmmočč ɪnnəman naččəw?
10. yəwəyzəro hannanna yato yohannɪs lɪjočč ɪnnəman naččəw?

Exercise 2. Ask and tell the names of the parents, brothers and sisters of five of your class-mates.

4. Telling Time.

səat
tərub/kərub təkkul
___________ rub gudday.
kammɪst (dək'ik'a) ammɪst (dək'ik'a) gudday.

Exercise 1.

and səat.

1. 1:00 ______________________.
2. 4:30 ______________________.
3. 7:05 ______________________.
4. 8:45 ______________________.
5. 3:20 ______________________.
6. 5:35 ______________________.
7. 2:10 ______________________.
8. 6:40 ______________________.
9. 9:55 ______________________.
10. 11:30 ______________________.

Exercise 2. Convert the following Western time into Ethiopian time:

1. 1:45 ____________.
2. 3:30 ____________.
3. 5:10 ____________.
4. 6:50 ____________.
5. 7:45 ____________.
6. 11:05 ____________.
7. 10:15 ____________.
8. 8:35 ____________.
9. 12:00 ____________.
10. 5:05 ____________.

5. **Days, week, month, year.**

yəsammɪnt (k'ən)oč̌č̌ (k'ən)

səñño
maksəñño
rob
hamus
arb
k'ɪdame
ɪhud

zare nəgə

Exercise 1 A. What is the first day of the week?
B. What is the last day of the week?

Exercise 2 Make six questions and statements about the days of the week using /k'ən/, /zare/ and /nəgə/.

Questions	Statements	
1. k'ənu mɪndɪn nəw?	a) səñño nəw.	b) k'ənu səñño nəw.
2. zare ____________?	a) ____________.	b) ________________.
3. nəgə ____________?	a) ____________.	b) ________________.
4. ________________?	a) ____________.	b) ________________.
5. ________________?	a) ____________.	b) ________________.
6. ________________?	a) ____________.	b) ________________.

6. wər/wəročč.

1. məskərəm
2. t'ɪk'ɪmt
3. hɪdar
4. tahsas
5. t'ɪrr
6. yəkkatit
7. məggabit
8. miyazia
9. gɪnbot
10. səne
11. hamle
12. nəhasse
13. p'agume

yəmmimət'aw

Exercise 1 A. What is the first month of the year and what is the last month?
B. What is the length of each month?
C. Ask six questions and make six statements about the month. Use yəmmimət'aw.

Questions.	Statements.
1. wəru mɪndɪn nəw?	a) məskərəm nəw.
	b) wəru məskərəm nəw.
2. ____________?	a) ________________.
	b) ________________.
3. ____________?	a) ________________.
	b) ________________.
4. ____________?	a) ________________.
	b) ________________.
5. ____________?	a) ________________.
	b) ________________.

7. amətə mɪhrət.

1945	asra zət'əñ məto arba ammɪst.
1946	________________________.
1947	________________________.
1948	________________________.
1925	________________________.
1832	________________________.
1951	________________________.
1955	________________________.
1960	________________________.
1962	________________________.
1964	________________________.
1965	________________________.

amətə mɪhrətu mɪndɪn nəw?

8. Definite Article.

1. Masculine -u after consonants.
   -w after vowels.
   suffixed to masculine and neuter nouns.
2. Feminine -wa
3. With kinship nouns.
   -(ɪ)yyəw (masculine)
   -(ɪ)yyəwa (feminine)

Exceptions: lɪjitwa.
lɪjagərəditwa.

Exercise 1. Make the nouns on the left definite with a feminine definite suffix.

1. astəmari. astəmariwa.
2. hakim. ____________________.
3. ts'əhafi. ____________________.
4. lɪj. ____________________.
5. ɪnnat. ____________________.
6. akɪst. ____________________.
7. ɪhɪt. ____________________.
8. mist. ____________________.
9. lɪjagərəd. ____________________.
10. ayat. ____________________.
11. set. ____________________.

Exercise 2. Make the nouns on the left definit.

1. məts'ɪhaf. məts'ɪhafu.
2. ɪrsas. ____________________.
3. bərr. ____________________.
4. məskot. ____________________.
5. wəmber. ____________________.
6. t'ərəp'p'eza. ____________________.
7. astəmari. ____________________.
8. təmari. ____________________.

Exercise 3. Make sentences with the nouns on the left by making them definite. Follow the example.

1. məts'ɪhaf/t'ɪru. məts'ɪhafu t'ɪru nəw.
2. ɪrsas/rəjjɪm. ____________________.
3. bərr/k'əyy. ____________________.
4. məskot/səffi. ____________________.
5. wəmbər/ač'č'ɪr. ____________________.
6. t'ərəp'p'eza/addis. ____________________.
7. astəmari/t'ɪru. ____________________.
8. təmari/addis. ____________________.

Exercise 4. Make the nouns on the left definite with a masculine suffix.

1. abbat. abbatɪyyəw.
2. wəndɪmm. ____________________.
3. aggot. ____________________.
4. bal. ____________________.
5. ayat. ____________________.
6. səw. ____________________.

asra andəñña tımhırt

Model

məts'ıhafu ızzih nəw.
astəmariw ızziya nəw.

Note:

ızzih - 'here'.
ızziya - 'there'.

11.1 Repeat after the teacher.

astəmari: pointing to the objects in the exercise.

1. məts'ıhafu ızzih nəw.
2. wəmbəru ızziya nəw.
3. ırsasu ızzih nəw.
4. masməriyaw ızziya nəw.
5. məts'ıhafočču ızzih naččəw.
6. wəmbəročču ızziya naččəw.
7. ırsasočču ızzih naččəw.
8. masməriyawočču ızziya naččəw.

11.2

1. ast: məts'ıhafu yət nəw? ızzih.
t-w: a) ızzih nəw.
b) məts'ıhafu ızzih nəw.

2. ast: bərru yət nəw? ızziya.
t-w: a) __________.
b) ____________________.

3. ast: wəmbəru yət nəw? ızzih.
t-w: a) __________.
b) ____________________.

4. ast: masməriyaw yət nəw? ızziya.
t-w: a) __________.
b) ____________________.

5. ast: təmariwočču yət naččəw? ɪzzih.
t-w: a) __________.
b) ____________________.

6. ast: ɪbakkaččɪhu, astəmariw yət nəw? ɪzziya.
t-w: a) __________.
b) ____________________.

7. ast: ɪbakkaččɪhu, məts'ɪhafočču yət naččəw? izziya.
t-w: a) __________.
b) ____________________.

8. ast: ɪbakkaččɪhu, ɪrsasu yət nəw? ɪzzih.
t-w: a) __________.
b) ____________________.

Model

təmaribetu bəstək'əññ nəw.
hakimbetu bəstəgra nəw.

Note:

bəstə	'to', 'toward' used with directions.
k'əññ	'right'.
gra	'left'.

11.3 Repeat after the teacher

1. təmaribetu bəstək'əññ nəw.
2. babur t'abiyaw bəstəgra nəw.
3. ayroplan marəfiyaw bəstək'əññ nəw.
4. hakimbetu bəstəgra nəw.
5. postabetu bəstək'əññ nəw.
6. suk'u bəstəgra nəw.
7. polis t'abiyaw bəstək'əññ nəw.
8. hotelbetu bəstəgra nəw.

11.4

1. ast: təmaribetu yət nəw? bəstək'əññ.
t-w: a) bəstək'əññ nəw.
b) təmaribetu bəstək'əññ nəw.
ast: ruk' nəw?
t-w: ruk' aydəlləm. k'ɪrb nəw.

2. ast: postabetu yət nəw? bəstəgra.
t-w: a) __________.
b) ____________________.
ast: k'ɪrb nəw?
t-w: awon k'ɪrb nəw.

3. ast: suk'u yət nəw? bəstək'əññ.
t-w: a) __________.
b) ____________________.

4. ast: polis t'abiyaw yət nəw? bəstək'əññ.
t-w: a) __________.
b) ____________________.
ast: ruk' nəw?
t-w: awon, bət'am ruk' nəw.

5. ast: hakimbetu yət nəw? bəstək'əññ.
t-w: a) __________.
b) ____________________.

6. ast: babur t'abiyaw yət nəw? bəstəgra.
t-w: a) __________.
b) ____________________.

7. ast: hotel betu yət nəw? bəstək'əññ.
t-w: a) __________.
b) ____________________.

8. ast: ayroplan marəfiyaw yət nəw? bəstəgra.
t-w: a) __________.
b) ____________________.

ADDIS ABABA

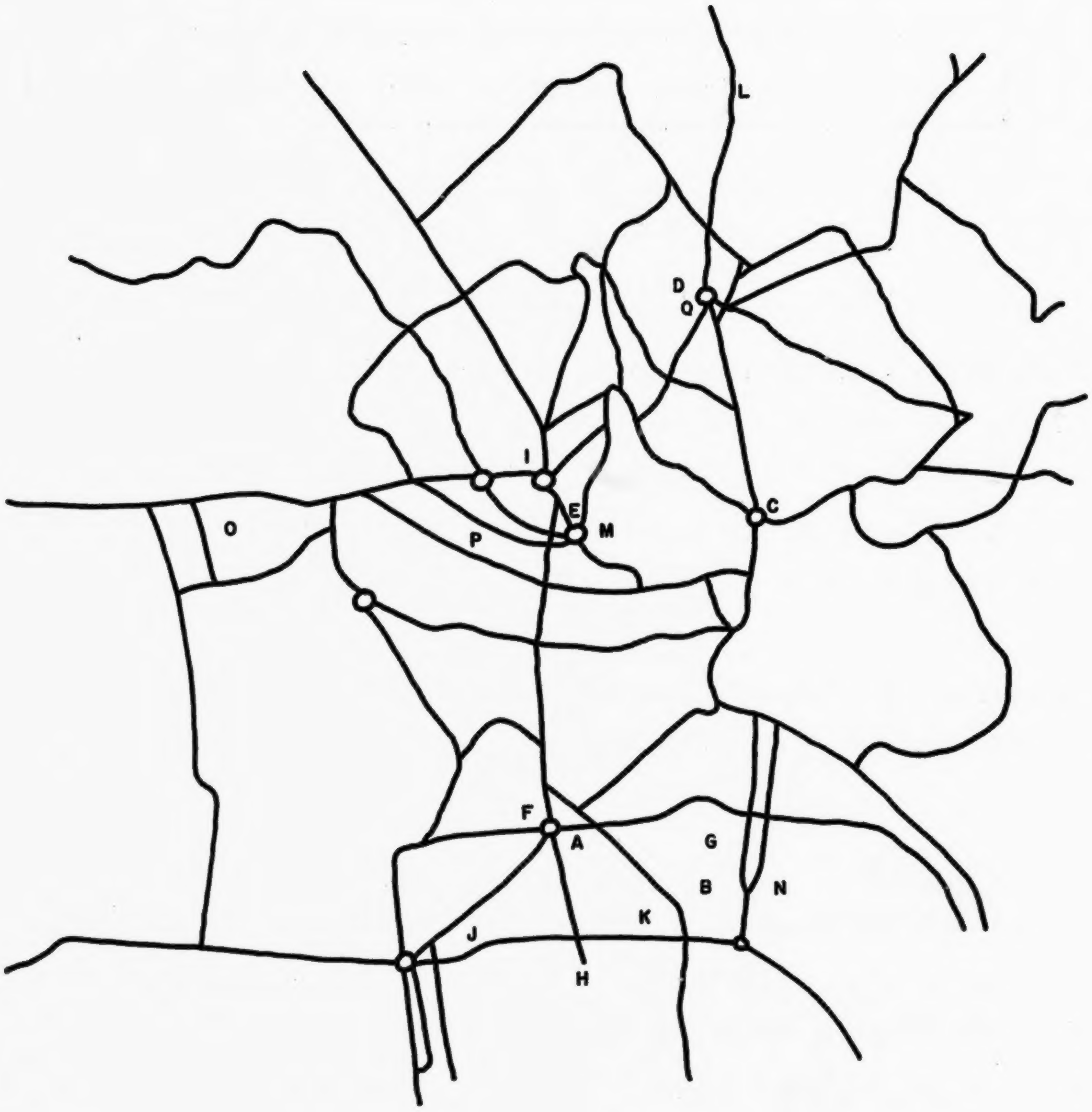

A - ETHIOPIA HOTEL

B - GHION HOTEL

C - "ARAT KILO"

D - HAILE SELASSIE I UNIVERSITY

E - "PIAZZA"

F - COMMERCIAL BANK OF ETHIOPIA

G - JUBILEE PALACE

H - RAILWAY STATION

I - ST. GEORGE CHURCH

J - HER IMPERIAL MAJESTY'S HANDICRAFT SCHOOL

K - STADIUM

L - AMERICAN EMBASSY

M - HAILE SELASSIE I STAR SQUARE

N - AFRICA HALL

O - NEW MARKET

P - POST OFFICE

Q - SIDDIS KILO

Model

təmaribetu kəhakimbetu bəstək'əññ nəw.
babur t'abiyaw kəhotel betu bəstəgra nəw.

Note: k(ə)- 'from' in relation to.

11.5 Repeat after the teacher

1. təmaribetu kəhakimbetu bəstək'əññ nəw.
2. hakimbetu kəsuk'u bəstəgra nəw.
3. suk'u kəpolis t'abiyaw bəstək'əññ nəw.
4. polis t'abiyaw kəpostabetu bəstəgra nəw.
5. postabetu kəbabur t'abiyaw bəstək'əññ nəw.
6. babur t'abiyaw kəhotelbetu bəstəgra nəw.
7. hotelbetu kayroplan marəfiyaw bəstək'əññ nəw.
8. ayroplan marəfiyaw kəhotelbetu bəstəgra nəw.

11.6

1. ast: təmaribetu yət nəw? postabet/bəstək'əññ.
   t-w: təmaribetu kəpostabetu bəstak'əññ nəw.

2. ast: hakimbetu yət nəw? polis t'abiya/bəstəgra.
   t-w: hakimbetu kəpolis tabiyaw bəstəgra nəw.

3. ast: postabetu yət nəw? suk'/bəstək'əññ.
   t-w: ______________________________.

4. ast: hotelbetu yət nəw? babur t'abiya/bəstəgra.
   t-w: ______________________________.

5. ast: suk'u yət nəw? postabet/bəstək'əññ.
   t-w: ______________________________.

6. ast: ayroplan marəfiyaw yət nəw? polis t'abiya/bəstəgra.
   t-w: ______________________________.

7. ast: babur t'abiyaw yət nəw? postabet/bəstək'əññ.
   t-w: ______________________________.

8. ast: polis t'abiyaw yət nəw? postabet/bəstəgra.
   t-w: ______________________________.

Model

mətsʼɪhafu bəstək'əññe nəw.
wəmbəru bəstəgraye nəw.
mətsʼɪhafu bəstək'əññɪh nəw.
wəmbəru bəstəgrah nəw.

Notes:

bəstək'əññ - 'on the right'.
bəstəgra - 'on the left'.
b - e, -ye - 'my'.
-h -ɪh - 'your' sing.masc.informal.

11.7

1. ɪne/hakimbetu hakimbetu bəstək'əññe nəw.
2. antə/polis t'abiyaw ______________________.
3. anči/postabetu ______________________.
4. ɪsswo/babur t'abiyaw ______________________.
5. ɪssu/ bankbet ______________________.
6. ɪsswa/hakimbet ______________________.
7. ɪssaččəw/bunnabet ______________________.
8. ɪnnəssu/mɪgɪbbet ______________________.
9. ɪnnantə/təmaribet ______________________.
10. ɪñña/awtobus t'abiya ______________________.

11.8

1. ɪne/təmaribet təmaribetu bəstəgraye nəw.
2. antə/bankbet ______________________.
3. anči/hakimbet ______________________.
4. ɪsswo/bunnabet ______________________.
5. ɪsswa/postabet ______________________.
6. ɪssaččəw/gəbəya ______________________.
7. ɪnnəssu/hotel bet ______________________.
8. ɪnnəssu/babur t'abiya ______________________.
9. ɪnnantə/mɪgɪbbet ______________________.
10. ɪñña/awtobus t'abiya ______________________.

11.9

1. ast: ɪbakkaččɪhu, hakimbetu yət nəw? bəstək'əññ/antə.
t-w: a) bəstək'əññɪh nəw.
b) hakimbetu bəstək'əññɪh nəw.

2. ast: postabetu yət nəw? təmaribet/bəstəgra.
t-w: a) kətəmaribetu bəstəgra nəw.
b) postabetu kətəmaribetu bəstəgra nəw.

3. ast: ɪbakkaččɪhu, hotel betu yət nəw? bankbet/bəstək'əññ.
t-w: a) ______________________________.
b) ____.

4. ast: təmaribetu yət nəw? babur t'abiya/bəstək'əññ.
t-w: a) ______________________________.
b) ____.

5. ast: babur t'abiyaw yət nəw? bəstəgra/ɪsswo.
t-w: a) ______________________________.
b) ____.

6. ast: ɪbakkaččɪhu, suk'u yət nəw? bəstək'əññ/anči.
t-w: a) ______________________________.
b) ____.

7. ast: ɪbakkaččɪhu, polis t'abiyaw yət nəw? bəstəgra/antə
t-w: a) ______________________________.
b) ____.

8. ast: ayroplan marəfiyaw yət nəw? hotel bet/bəstək'əññ.
t-w: a) ______________________________.
b) ____.

11.10 nɪgɪggɪr

wəyzərit mulunna ato gɪrma.

gɪrma: t'ena yɪst'ɪllɪñ mulu.

mulu: t'ena yɪst'ɪllɪñ gɪrma.

gɪrma: ɪndəmɪn addərš mulu?

mulu: dəhna ɪgziabher yɪmməsgən.
ɪndəmɪn addərk?

gɪrma: dəhna ɪgziabher yɪmməsgən.

mulu: betɪh yət nəw?

gɪrma: bete kandəñña polis t'abiya bəstəgra nəw.
yanči bet yət nəw?

mulu: yəne bet kəpostabetu bəstək'əññ nəw.

gɪrma: təmaribetɪš yət nəw?

mulu: təmaribete kəbabur t'abiyaw bəstəgra nəw.
ɪbakkɪh yaddis abəba bank yət nəw?

gɪrma: bəčərčɪl (churchil) godana lay nəw.

mulu: ɪgziabher yist'ɪllɪñ.

gɪrma: abro yɪst'ən.

mulu: t'ena yɪst'ɪllɪñ. dəhna wal.

gɪrma: t'ena yɪst'ɪllɪñ. dəhna wayi.

11.11

təmari 1: ɪbakkɪš, betɪš yət nəw?
t.2: bete ________________.

t.2: ɪbakkɪh, ityop'p'ɪya yət nəw?
t.3: ______________________.

t.3: ɪbakkɪwo, postabetu yət nəw?
t.4: ______________________.

t.4: babur t'abiyaw yət nəw?
t.5: ______________________.

t.5: ayroplan marəfiyaw yət nəw?
t.6: ______________________.

t.6: ɪbakkɪwo, ɪtege hotel yət nəw?
t.7: ______________________.

t.7: ɪbakkaččɪhu, sinima ityop'p'ɪya yət nəw?
t-w: ______________________.

t.8: postabeta bəstəgra nəw?
t.1: ______________________.

Model

1. təmaribetu kəpostabetu bəstəhuala nəw.
2. hakimbetu təmaribetu fitləfit nəw.
3. suk'u postabetu at'əgəb nəw.
4. yamerikan embassi kəsɪddɪst kilo bəlay nəw.
5. yətɪmhɪrt minister kəsɪddɪst kilo bətačč nəw.

Note:

1.	bəstə-	'to' See Unit III lesson 11 p. 168.
2.	huala	'back', 'behind'.
3.	fitləfit	'in front of', 'opposite'.
4.	at'əgəb	'close to', 'near'.
5.	bəlay	'above'.
6.	bətačč	'below'.

11.12 Repeat after the teacher.

1. təmaribetu kəpostabetu bəstəhuala nəw.
2. hakimbetu kəpostabetu fitləfit nəw.
3. yəsəlam guadd biro karat kilo bətačč nəw.
4. polis t'abiyaw kəsuk'u at'əgəb nəw.
5. yamerikan embassi kəsɪddɪst kilo bəlay nəw.
6. suk'u kəhotelbetu at'əgəb nəw.
7. hotelbetu kəpostabetu bəstəhuala nəw.
8. təmaribetu kəhakimbetu fitləfit nəw.

11.13

1. ast: təmaribetu yət nəw? postabet/bəstəhuala.
   t-w: a) kəpostabetu bəstəhuala nəw.
   b) təmaribetu kəpostabetu bəstəhuala nəw.

2. ast: hakimbetu yət nəw? babur t'abiya/fitləfit.
   t-w: a) ______________________.
   b) ____.

3. ast: polis t'abiyaw yət nəw? suk'/at'əgəb.
t-w: a) ______________________.
b) ___________________________________.

4. ast: postabetu yət nəw? polis t'abiya/bəstəhuala.
t-w: a) ______________________.
b) ___________________________________.

5. ast: sinimabetu yət nəw? bunnabet/fitləfit.
t-w: a) ______________________.
b) ___________________________________.

6. ast: babur t'abiyaw yət nəw? hotelbet/at'əgəb.
t-w: a) ______________________.
b) ___________________________________.

7. ast: suk'u yət nəw? sinimabet/bəlay.
t-w: a) ______________________.
b) ___________________________________.

8. ast: hotelbetu yət nəw? babur tabiya/bətačč.
t-w: a) ______________________.
b) ___________________________________.

11.14

temari 1: təmaribetu yət nəw? postabet/bəlay.
t.2: a) kəpostabetu bəlay nəw.
b) təmaribetu kəpostabetu bəlay nəw.

t.2: sinimabetu yət nəw? bunnabet/at'əgəb.
t.3: a) ______________________.
b) ___________________________________.

t.3: polis t'abiyaw yət nəw? hakimbet/bətačč.
t.4: a) ______________________.
b) ___________________________________.
t.4: hotelbetu yət nəw? babur t'abiya/fitləfit.
t.5: a) ______________________.
b) ___________________________________.
t.5: ayroplan marəfiyaw yət nəw? hotelbet/bəlay.
t.6: a) ______________________.
b) ___________________________________.
t.6: suk'u yət nəw? hotelbet/bəstəhuala.
t.7: a) ______________________.
b) ___________________________________.

t.7: polis t'abiyaw yət nəw? təmaribet/bəstək'əññ.
t.8: a) ______________________.
b) ______________________________.

t.8: postabetu yət nəw? polis t'abiya/bəstəgra.
t.1: a) ______________________.
b) ______________________________.

11.15 nɪgɪggɪr.

gənnətɪnna zəwdu.

zəwdu: t'ena yɪst'ɪllɪñ, gənnət.
gənnət: t'ena yɪst'ɪllɪñ, zəwdu.

zəwdu: ɪndəmɪn walš?
gənnət: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.
ɪndəmɪn walk?

zəwdu: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.
ɪhɪtɪšɪnna wəndɪmmɪš dəhna naččəw?
gənnət: dəhna naččəw.

zəwdu: təmaribetɪš yət nəw?
gənnət: postabetu at'əgəb nəw.

zəwdu: ɪbakkɪš, postabetu yət nəw?
gənnət: postabetu kəsinimabetu fitləfit nəw.

zəwdu: postabetu at'əgəb bunnabet allə?
gənnət: awon, kəpostabetu bətačč bunnabet allə.

zəwdu: kəpostabetu bəlay dəgmo mɪn allə?
gənnət: tɪllɪk' suk' allə.

zəwdu: ɪgziabher yɪst'ɪllɪñ.
gənnət: abro yɪst'ən.

zəwdu: dəhna amši.
gənnət: dəhna amš.

k'alat

at'əgəb	'nearby; close to'
awtobus t'abiya	'bus station'
ayroplan marɪfiya	'airport'
babur t'abiya	'railway station'
bankbet	'bank'
bəlay	'above'
bətačč	'under; below'
bəstə	'on the...(with locations)
bəstəgra	'on the left; to the left'
bəstəhuala	'at the back; behind'
bəstək'əññ	'on the right; to the right'
bunnabet	'coffee shop; bar'
embassi	'Embassy'
fitləfit	'infront of; opposite'
gəbəya	'market'
godana	'avenue'
hakimbet	'hospital'
hotelbet	'hotel'
ɪbakkaččɪhu	'please' (you, plural)
ɪzziya	'there'
polis t'abiya	'police station'
postabet	'post office'
sinimabet	'movie-house; theatre'
suk'	'shop; store'
yət	'where'
yətɪmhɪrt minister	'Ministry of Education'

təč'əmmari k'alat

akkababi	'vicinity'
ak'rabbiya	'around; near by'
hospital	'hospital'
madbet	'kitchen'
mado	'across'
məññɪtabet	'bed room'
məttat'əbiyabet	'bath-room'
salon	'living room'
šɪntbet	'toilet'
tɪmhɪrtbet, təmaribet	'school'
wədə gra	'to the left'
wədə huala	'at the back; behind'
wədə fit	'up ahead; forward'
wədə k'əñ	'to the right'
wət'bet	'kitchen'
yəngɪda marəfiyabet	'living room'

Ministries.

ləgasion	'legation'
mazzəgajabet	'Municipality'
mənged	'road; street'
yagər gɪzat minister	'Ministry of Interior'
yawra godana baləsɪlt'an	'Highway Authority'
yəhɪzbawi nuro ɪdgət minister	'Ministry of Community Development'
yəgənzəb minister	'Ministry of Finance'
yəməkkəlakəya minister	'Ministry of Defence'
yənɪgdɪnna yəndustri minister	'Ministry of Commerce and Industry'

yəršа minister	'Ministry of Agriculture'
yəsɪra minister	'Ministry of Public Works'
yət'ena t'ɪbbək'a minister	'Ministry of Public Health'
yət'urəta minister	'Ministry of Pensions'
yəts'ɪhfət minister	'Ministry of Pen'
yəwɪč'č' gudday minister	'Ministry of Foreign Affairs'
t'ək'lay minister	'Prime Minister's Office'

asra ḥuləttəñña tımhırt

Model

təmari nəbbərku.
astəmari alnəbbərkum.

Notes:

nəbbər- past stem of 'to be' past tense.
-ku 'I' personal ending. (subject suffix).
al- -(ı)m negative particle.

12.1 nəbbərku

1. təmari. təmari nəbbərku.
2. ızzih ______________________.
3. ts'əhafi ______________________.
4. gəbəre ______________________.
5. addis abəba ______________________.
6. kand wər bəfit addis abəba______________________.
7. t'əwat kıfıl ______________________.
8. nəggade ______________________.

12.2 alnəbbərkum.

1. astəmari astəmari alnəbbərkum.
2. ts'əhafi ______________________.
3. nəggade ______________________.
4. gəbəre ______________________.
5. tılantınna ızzih ______________________.
6. tılantınna ızziya ______________________.
7. kəhulətt wər bəfit ızzih______________________.
8. balləfəw amət astəmari ______________________.

12.3	nəñ	nəbbərku
1.	təmari nəñ.	təmari nəbbərku.
2.	ts'əhafi nəñ.	________________.
3.	astəmari nəñ.	________________.
4.	t'ɪru təmari nəñ.	________________.
5.	t'ɪru ts'əhafi nəñ.	________________.
6.	t'ɪru astəmari nəñ.	________________.
7.	nəggade nəñ.	________________.
8.	wət't'at nəñ.	________________.

12.4	nəbbərku	alnəbbərkum
1.	kand wər bəfit təmari nəbbərku.	kand wər bəfit təmari alnəbbərkum.
2.	kand amət bəfit sərratəñña nəbbərku.	________________.
3.	tɪlantɪnna Washington nəbbərku.	________________.
4.	zare t'əwat kɪfɪl nəbbərku.	________________.
5.	yəzare amət təmari nəbbərku.	________________.
6.	yəzare amət ts'əhafi nəbberku.	________________.
7.	yəzare amət astəmari nəbberku.	________________.
8.	yəzare amət addis abəba nəbbərku.	________________.

Model

təmari nəbbərk.
ts'əhafi nəbbərš.
nəggade nəbbəru.

Notes: Past Tense Personal Endings (Subject suffixes)

-k	'you'	singular, masculine, informal.
-š	'you'	singular, feminine, informal.
-u	'you'	sing.masc/fem. polite.

12.5 nəbbərk

1. təmari. təmari nəbbərk.
2. astəmari. ____________.
3. gəbəre. ____________.
4. nəggade. ____________.
5. gobəz təmari. ____________.
6. astəway təmari. ____________.
7. t'ɪru astəmari. ____________.
8. gobəz nəggade. ____________.

12.6 nəbbərš

1. ts'əhafi. ts'əhafi nəbbərš.
2. astəmari. ____________.
3. təmari. ____________.
4. t'ɪru ts'əhafi. ____________.
5. t'ɪru astəmari. ____________.
6. t'ɪru təmari. ____________.
7. gobəz təmari. ____________.
8. astəway təmari. ____________.

12.7 nəbbəru

1. nəggade. nəggade nəbbəru.
2. gəbəre. ______________________.
3. tɪlantɪnna ɪzzih. ______________________.
4. balləfəw sammɪnt jimma. ______________________.
5. zare t'əwat ayroplan marəfiya. ______________________.
6. yəzare sammɪnt harər. ______________________.
7. yəzare sammɪnt asməra. ______________________.
8. yəzare amət addis abəba. ______________________.

12.8

1. antə/təmari. təmari nəbbərk.
2. anči/ts'əhafi. ______________________.
3. ɪsswo/nəggade. ______________________.
4. anči/astəmari. ______________________.
5. ɪsswo/ɪzzih. ______________________.
6. antə/tɪlantɪnna ɪzzih. ______________________.
7. anči/t'ɪru ts'əhafi. ______________________.
8. ɪsswo/gobəz gəbəre. ______________________.

12.9

1. təmari nəh. təmari nəbbərk.
2. ts'əhafi nəš. ______________________.
3. nəggade nəwot. ______________________.
4. ɪzzih nəš. ______________________.
5. bəməňňɪta bet wɪst' nəwot. ______________________.
6. bəmətat't'əbiya bet wɪst' nəh. ______________________.
7. bəwət'bet wɪst' nəš. ______________________.
8. bəkɪfɪl wɪst' nəwot. ______________________.

12.10

1. ast: təmari nəbbərk?
t.1: awon nəbbərku.
awon, təmari nəbbərku.

2. ast: ts'əhafi nəbbərš?
t.2: awon nəbbərku.
awon, ts'əhafi nəbbərku.

3. ast: astəmari nəbbəru?
t.3: awon nəbbəru.
awon, astəmari nəbbəru.

4. ast: balləfəw amət yət nəbbərš?
t.4: balləfəw amət New York nəbbərku.

5. ast: tɪlantɪnna ɪzzih nəbbərk?
t.5: awon, ɪzzih nəbbərku.
awon, tɪlantɪnna ɪzzih nəbbərku.

6. ast: kand amət bəfi bəWashington wɪst' nəbbəru.
t.6: awon nəbbərku.
awon, kand amət bəfit beWashington wɪst' nəbberku.

12.11

təmari 1: təmari nəbbərš?
t.2: awon nəbbərku.

t.1: balləfəw amət yət nəbbərš?
t.2: balləfəw amət Los Angeles nəbbərku.

təmari 3: astəmari nəbbərk?
t.4: awon nəbbərku.

t.3: kand amət bəfit bəNew York wɪst' nəbbərk?
t.4: awon nəbbərku.

təmari 5: nəggade nəbbəru?
t.6: awon nəbbərku.

t.5: yəzare amət yət nəbbəru?
t.6: yəzare amət ɪzzih nəbbərku.

t.5: kəzziya bəfit yət nəbbəru?
t.6: kəzziya bəfit bə nazret wɪst' nəbbərku.

gəts'ts'

Model

təmari alnəbbərkɪm.
ts'əhafi alnəbbəršɪm.
nəggade alnəbbərum.

Notes: al- -(ɪ)m negative particles.
Perfective (past tense) Personal endings.
-k 'you' singular, masculine, informal.
-š 'you' singular, feminine, informal.
-u 'you' singular, masc/fem. formal.

12.12 alnəbbərkɪm

1. təmari təmari alnəbbərkɪm.
2. astəmari ______________________.
3. gəbəre ______________________.
4. nəggade ______________________.
5. gobəz təmari ______________________.
6. astəway təmari ______________________.
7. t'ɪru astəmari ______________________.
8. gobəz nəggade ______________________.

12.13 alnəbbəršɪm

1. ts'əhafi ts'əhafi alnəbbəršɪm.
2. təmari ______________________.
3. balləfəw amət təmari ______________________.
4. kand wər bəfit ts'əhafi ______________________.
5. yəzare sammɪnt ɪzzih ______________________.
6. tɪlantɪnna bəkɪfɪl wɪst' ______________________.
7. zare t'əwat bəmɪgɪbbet wɪst' ______________________.
8. tɪlantɪnna kəsəat bəhwala ɪzzih ______________________.

12.14 alnəbbərum

1. nəggade. nəggade alnəbbərum.
2. gəbəre. ____________________.
3. astəmari. ____________________.
4. balləfəw amət nəggade. ____________________.
5. yəzare amət harər wɪst' ____________________.
6. zare t'əwat ayroplan marəfiya ____________________.
7. bammɪst səat postabet ____________________.
8. ɪhud betəkristiyan ____________________.

12.15

1. antə/gəbəre gəbəre alnəbbərkɪm.
2. ančí/ts'əhafi ____________________.
3. ɪsswo/astəmari ____________________.
4. antə/ɪzzih ____________________.
5. ɪsswo/band səat ɪzzih ____________________.
6. ančí/balləfəw sammɪnt ɪzzih ____________________.
7. ɪsswo/nəggade ____________________.
8. antə/ɪhud betəkristiyan ____________________.

12.16 Present Past

1. təmari nəš. təmari nəbbərš.
2. astəmari nəwot ____________________.
3. ɪzzih nəh. ____________________.
4. yəsayns astəmari nəwot. ____________________.
5. yətəsfaye guaddəñña nəh. ____________________.
6. nəggade nəwot. ____________________.
7. ts'əhafi nəš. ____________________.
8. bət'am t'ɪru ts'əhafi nəš. ____________________.

12.17

1. ast: balləfəw amət təmari nəbbərk?
t.1: yəlləm alnəbbərkum.
yəlləm, balləfəw amət təmari alnəbbərkum.

2. ast: yəzare amət ts'əhafi nəbbərš?
t.2: yəlləm alnəbbərkum.
yəlləm Yəzare amət təmari alnəbbərkum.

3. ast: tɪlantɪnna yət nəbbəru?
t.3: tɪlantɪnna ɪzzih nəbbərku.

4. ast: tɪlantɪnna ɪzzih alnəbbəršɪm?
t.4: yəlləm alnəbbərkum.
yəlləm tɪlantɪnna ɪzzih alnəbbərkum.

5. ast: kand amət bəfit baddis abəba wɪst' alnəbbərum?
t.5: yəlləm alnəbbərkum.
yəlləm kand amət bəfit baddis abəba wɪst' alnəbbərkum.

6. ast: tɪlantɪnna ayroplan marəfiya alnəbbərkɪm.
t.6: yəlləm alnəbbərkum.
yəlləm, tɪlantɪnna ayroplan marəfiya alnəbberkum.

12.18

təmari 1: zare t'əwat postabet nəbbərš?
t.2: awon, nəbbərku.
awon, zare t'əwat postabet nəbbərku.

t.2: bəsɪddɪst səat kɪfɪl nəbbərk?
t.3: awon nəbbərku.
awon, bəsɪddɪst səat kɪfɪl nəbbərku.

təmari 3: tɪlantɪnna mata yət nəbbəru?
t.4: sinima nəbbərku.

t.3: kəman gar nəbbəru?
t.4: kəbaləbete gar nəbbərku.

təmari 5: band səat təkkul mɪgɪbbet alnəbbəršɪm?
t.6: yəlləm alnəbbərkum.

t.5: yət nəbbərš?
t.6: məññɪtabet nəbbərku.

təmari 7: balləfəw amət astəmari nəbbəru wəyɪss dirəktər?
t.8: dirəktər alnəbbərkum. astəmari nəbbərku.

t.7: yət təmaribet nəbbəru?
t.8: mədhane aləm təmaribet nəbbərku.

12.19 dɪrsət

sɪme samuəl nəw. ɪne yəsəlam guadd abal nəñ. ɪskə səne dɪrəs bəNew York universiti nəbbərku. bəNew York universiti wɪst' yətarik təmari nəbbərku. bət'am gobəz təmari alnəbbərkum. sənəfɪm alnəbbərkum. məhakələñña təmari nəbbərku.

abbatem bəlɪjɪnnətaččəw yəNew York univərsiti təmari nəbbəru. kəzziyam bəhuala astəmari nəbbəru. abbate ɪndəne məhakələñña təmari alnəbbərum. ɪssaččəw gobəzɪnna t'ənkara təmari nəbbəru. ahun, bəməngɪst məsrɪyabet bət'am yətəkəbərunna yətəweddədu tɪgu səratəñña naččəw. ɪssaččəwɪm bəwɪč'č' gudday minister wɪst' yafrika kɪfɪl (k'ɪrɪnč'af) šum naččəw.

asra səbattəñña tımhırt

Model

getahun təmari nəbbərə.
wəyzərit bırtukan ts'əhafi nəbbərəčč.
ato gırma stəmari nəbbəru.

Notes:

nəbbər- stem of Past tense 'be'.
Past tense Personal endings (subject suffixes).

-ə	'he'.
-əčč	'she'.
-u	'he' or 'she' formal.

12.20

1. təmari. təmari nəbbərə.
2. məsfın təmari. ____________________.
3. məsfın t'ıru təmari. ____________________.
4. məsfın ızzih. ____________________.
5. məsfın balləfəw amət ızzih. ____________________.
6. məsfın t'əwat band səat mıgıbbet. ____________________.
7. məsfın t'əwat mıgıbbet. ____________________.
8. məsfın zare t'əwat band səat mıgıbbet. ____________________.

12.21 nəbbərəčč

1. wəyzərit aster təmari. wəyzərit aster təmari nəbbərəčč.
2. wəyzərit sara astəmari. ____________________.
3. wəyzərit sara t'ıru astəmari. ____________________.
4. wəyzərit sara bət'am t'ıru astəmari. ____________________.
5. wəyzərit sara balləfəw amət astəmari. ____________________.
6. wəyzərit sara ızzih. ____________________.
7. wəyzərit sara tılantınna ızzih. ____________________.
8. wəyzərit sara tılantınna kəsəat bəhuala ızzih. ____________________.

12.22 nəbbəru

1. gəbəre   gəbəre nəbbəru.
2. ato asəffa gəbəre.   __________________.
3. ato ləmma nəggade.   __________________.
4. ato ləmma gobez nəggade.   __________________.
5. ato ləmma bəharər wɪst' nəggade.   __________________.
6. ato ləmma ɪzzih.   __________________.
7. ato ləmma balləfəw sammɪnt ɪzzih.   __________________.
8. ato ləmma kəwəndɪmmaččəw gar.   __________________.

12.23

1. ɪssu/təmari   təmari nəbbərə.
2. ɪsswa/ts'əhafi   __________________.
3. ɪssaččəw/ambasaddər   __________________.
4. ɪsswa/astəmari   __________________.
5. ɪsswa/yənglizɪñña astəmari   __________________.
6. ɪssu/yəsayɪns təmari   __________________.
7. ɪssaččəw/bamərika ambasaddər   __________________.
8. ɪsswa/yato yohannɪs ts'əhafi   __________________.

12.24

1. məsfɪn təmari nəw.   məsfɪn təmari nəbbərə.
2. ato yohannɪs yənglizɪñña astəmari naččəw.   __________________.
3. wəyzərit aster yambasaddəru ts'əhafi nat.   __________________.
4. t'ərəp'p'ezaw addis nəw.   __________________.
5. təmariwa ɪzzih nat.   __________________.
6. ato yohannɪs bəkɪfɪl wɪst' naččəw   __________________.
7. getahun kəməsfɪn gar nəw.   __________________.
8. gənnət gobəz təmari nat.   __________________.

12.25

1. ast: məsfɪn təmari nəbbərə?
t-w: awon nəbbərə.
awon təmari nəbbərə.

2. ast: wəyzərit sara balləfəw amət astəmari nəbbərəčč?
t-w: awon nəbbərəčč.
awon, balləfəw amət astəmari nəbbərəčč.

3. ast: ato ləmma balləfəw sammɪnt ɪzzih nəbbəru?
t-w: awon nəbbəru.
awon, balləfəw sammɪnt ɪzzih nəbbəru.

4. ast: gənnət tɪlantɪnna yət nəbbərəčč?
t-w: ɪzzih nəbbərəčč.

5. ast: ato yohannɪs bammɪst səat kəman gar nəbbəru?
t-w: kato gɪrma gar nəbbəru.

6. ast: məsfɪn kand səat bəfit yət nəbbərə?
t-w: kand səat bəfit kɪfɪl nəbbərə.

12.26

təmari 1: təsfaye t'əwat yət nəbbərə?
t.2: kɪfɪl nəbbərə.

t.1: kəkɪfɪl bəhuala yət nəbbərə?
t.2: kəkɪfɪl bəhuala bəbetə məts'ahɪft wɪst' nəbbərə.

t.3: wəyzəro yəši astəmari nəbbəru?
t.4: awon nəbbəru.

t.3: yənglizɪñña wəyɪss yamarɪñña astəmari nəbbəru?
t.4: yənglizɪññanna yamarɪñña astəmari nəbbəru.

t.5: getahun bassɪr səat yət nəbbərə?
t.6: ɪzzih nəbbərə.

t.5: kəman gar nəbbərə?
t.6: kato yohannɪs gar nəbbərə.

Model

getahun təmari alnəbbərəm.
wəyzərit yəši ts'əhafi alnəbbərəččɪm.
ato aləmu nəggade alnəbbərum.

Notes: al- -(ɪ)m negative particles.

Past tense Personal endings (subject suffixes).

-ə	'he'.
-əčč	'she'.
-u	'he' or 'she' formal.

12.27 alnəbbərəm

1. təmari. təmari alnəbbərəm.
2. getahun təmari. ______________________.
3. getahun t'ɪru təmari. ______________________.
4. getahun lzzih. ______________________.
5. getahun t'əwat ɪzzih. ______________________.
6. getahun t'əwat band səat ɪzzih. ______________________.
7. getahun yətəsfaye guaddəñña. ______________________.
8. getahun kətəsfaye gar. ______________________.

12.28 alnəbbərəččɪm

1. təmari. təmari alnəbbərəččɪm.
2. wəyzərit aster təmari. ______________________.
3. wəyzərit aster balləfəw amət təmari. ______________________.
4. wəyzərit aster astəmari. ______________________.
5. wəyzərit aster balləfəw amət astəmari. ______________________.
6. wəyzərit aster ɪzzih. ______________________.
7. wəyzərit aster tɪlantɪnna ɪzzih. ______________________.
8. wəyzərit aster yəzare amət ɪzzih. ______________________.

12.29 alnəbbərum

1. nəggade. nəggade alnəbbərum.
2. ato aləmu nəggade. ______________________.
3. ato aləmu kand amət
   bəfit nəggade. ______________________.
4. ato aləmu bəjimma wɪst'. ______________________.
5. ato aləmu bunna nəggade. ______________________.
6. ato aləmu habtam. ______________________.
7. ato aləmu bəjimma wɪst'
   bunna nəggade. ______________________.
8. ato aləmu šɪmagɪlle. ______________________.

12.30

1. ɪssu/ɪzzih. ɪzzih alnəbbərəm.
2. ɪsswa/t'əwat ɪzzih. ______________________.
3. ɪssaččəw/bədəsse wɪst'. ______________________.
4. ɪsswa/balləfəw amət
   təmari. ______________________.
5. ɪssu/kəne gar. ______________________.
6. ɪsswa/yəjiografi
   astəmari. ______________________.
7. ɪsswa/yato gɪrma
   ts'əhafi. ______________________.
8. ɪssu/yantə guaddəñña. ______________________.

12.31 Affirmative Negative

1. bəityop'p'ɪya wɪst' nəbbərə.
   bəityop'p'ɪya wɪst' alnəbbərəm.
2. bəgrik agər ambasaddər nəbbəru.
   ______________________.
3. kand amət bəfit bamerika wɪst' nəbbərəčč.
   ______________________.
4. ato ləmma habtam nəbbəru.
   ______________________.
5. məsɪn yətarik təmari nəbbərə.
   ______________________.
6. məts'ɪhafe addis nəbbərə.
   ______________________.
7. sɪmwa bɪrtukan nəbbərə.
   ______________________.
8. ato aləmu habtam nəggade nəbbəru.
   ______________________.

12.32

1. ast: getahun təmari nəbbərə?
t-w: yəlləm alnəbbərəm.
yəlləm, təmari alnəbbərəm.

2. ast: wəyzərit aster tɪlantɪnna ɪzzih nəbbərəčč?
t-w: yəlləm alnəbbərəččɪm.
yəlləm, tɪlantɪnna ɪzzih alnəbbərəččɪm.

3. ast: ato aləmu bunna nəggade nəbbəru?
t-w: yəlləm alnəbbərum.
yəlləm, bunna nəggade alnəbbərum.

4. ast: getahun zare t'əwat kətəsfaye gar alnəbbərəm?
t-w: yəlləm alnəbbərəm.
yəlləm, zare t'əwat kətəsfaye gar alnəbbərəm.

5. ast: ato aləmu bəjimma wɪst' alnəbbərum?
t-w: yəlləm alnəbbərum.
yəlləm, bəjimma wɪst' alnəbbərum.

6. ast: wəyzərit aster balləfəw amət astəmari alnəbbərəččɪm?
t-w: yəlləm alnəbbərəččɪm.
yəlləm, balləfəw amət astəmari alnəbbərəččɪm.

12.33

1. təmari 1: balləfəw amət ato yohannɪs yət nəbbəru?
t.2: balləfəw amət addis abəba wɪst' nəbbəru.
t.1: sɪraččəw mɪndɪn nəbbərə?
t.2: astəmari nəbbəru.
t.1: yək'uank'ua astəmari nəbbəru?
t.2: yəlləm, yək'uank'ua astəmari alnəbbərum
yəhisab astəmari nəbbəru.

2. təmari 3: tɪlantɪnna məsfɪn ɪzzih alnəbbərəm?
t.4: yəlləm, ɪzzih alnəbbərəm.
t.3: yət nəbbərə?
t.4: bəguaddəññaw bet nəbbərə.

3. təmari 5: wəyzərit sara yato gɪrma ts'əhafi alnəbbərəččɪm?
t.6: yəlləm alnəbbərəččɪm.
t.5: yəman ts'əhafi nəbbərəčč?
t.6: yato yohannɪs ts'əhafi nəbbərəčč.
t.5: yato gɪrma ts'əhafi man nəbbərəčč?
t.6: yato gɪrma ts'əhafi wəyzərit aster nəbbərəčč.

Model

təmariwočč nəbbərn.
ts'əhafiwočč nəbbəraččıhu.
nəggadewočč nəbbəru.

Notes: Past tense Personal Endings (subject suffixes).

-n	'we'.
-aččıhu	'you' plural.
-u	'they'.

12.34 nəbbərn

1. təmariwočč. təmariwočč nəbbərn.
2. ts'əhafiwočč. ________________.
3. nəggadewočč. ________________.
4. gəbərewočč. ________________.
5. astəmariwočč. ________________.
6. yamarıñña astəmariwočč. ________________.
7. č'amma nəggadewočč. ________________.
8. yato gırma təmariwočč. ________________.

12.35 nəbbəraččıhu

1. gobəz təmariwočč. gobəz təmariwočč nəbbəraččıhu.
2. addis təmariwočč. ________________.
3. t'ıru ts'əhafiwočč. ________________.
4. yədirektəru ts'əhafiwočč. ________________.
5. yək'uank'ua astəmariwočč. ________________.
6. yəsayıns astəmariwočč. ________________.
7. gazet'əññawočč. ________________.
8. gobəz sərratəññočč. ________________.

12.36 nəbbəru.

1. nəggadewočč. nəggadewočč nəbbəru.
2. č'amma nəggadewočč. ________________.
3. bunna nəggadewočč. ________________.
4. yəhisab təmariwočč. ________________.
5. yəjiografi astəmariwočč. ________________.
6. yato gırma ts'əhafiwočč. ________________.
7. yəhisab astəmariwočč. ________________.
8. yətarik astəmariwočč. ________________.

12.37

1. ɪñña/təmariwočč. təmariwočč nəbbərn.
2. ɪnnantə/astəmariwočč. ____________.
3. ɪnnəssu/ts'əhafiwočč. ____________.
4. ɪnnantə/bəkɪfɪl wɪst'. ____________.
5. ɪñña/bəsɪra lay. ____________.
6. ɪnnəssu/bərəft lay. ____________.
7. ɪnnantə/kəsɪddɪst wər bəfit təmariwočč. ____________.
8. ɪñña/bəbetaččɪn wɪst'. ____________.

12.38 Affirmative — Negative

1. təmariwočč nən. təmariwočč nəbbərn.
2. yəngliziñña astəmariwočč naččɪhu. ____________.
3. bərəft lay naččəw. ____________.
4. bəsɪra lay naččɪhu. ____________.
5. ato asəffanna ato gɪrma ɪzzih naččəw. ____________.
6. gənnətɪnna antə bəmɪgɪbbet wɪst' naččɪhu. ____________.
7. təsfayenna ɪne bəkɪfɪl wɪst' nən. ____________.
8. getahunɪnna ɪsswa bətəmaribet wɪst' naččəw. ____________.

12.39

1. ast: balləfəw amət təmariwočč nəbbəraččɪhu?
   t-w: awon nəbbərn.
   awon, təmariwočč nəbbərn.

2. ast: yət təmaribet nəbbəraččɪhu?
   t-w: k'ədamawi hayla sɪllase andəñña dərəja təmarɪ nəbbərn.

3. ast: astəmariwoččaččɪhu ɪnnəman nəbbəru?
   t-w: astəmariwoččaččɪn ato gɪrma, ato yohannɪs wəyzəro sofiyanna wəyzəro almaz nəbbəru.

4. ast: yamarɪñña astəmariaččɪhu man nəbbərə?
   t-w: yamarɪñña astəmariaččɪn ato gɪrma nəbbəru.

5. ast: kand amət bəfit astəmariwočč nəbbəraččɪhu?
t-w: awon nəbbərn.
awon, astəmariwočč nəbbərn.

6 ast: yamarɪñña astəmariwočč nəbbəraččɪhu?
t-w: awon, yamarɪñña astəmariwočč nəbbərn.

7. ast: yətəmaribetu sɪm man nəbbərə?
t-w: sɪmu k'ədamawi haylə sɪllase andəñña dərəja tɪmhɪrtbet nəw.

8. ast: yədirəktəru sɪm man nəbbərə?
t-w: yədirəktəru sɪm ato gɪrma nəw.

Model

təmariwočč alnəbbərnɪm.
ts'əhafiwočč alnəbbəraččɪhum.
nəggadewočč alnəbbərum.

Notes: al- -(ɪ)m negative particles.

Past Tense Personal Endings (subject suffixes).

-n	'we'.
-aččɪhu	'you' plural.
-u	'they'.

12.40 alnəbbərnɪm.

1. təmari.	təmariwočč.	təmariwočč alnəbbərnɪm.
2. ts'əhafi.	________.	________________.
3. astəmari.	________.	________________.
4. gəbəre.	________.	________________.

12.41 alnəbbəraččɪhum.

1. astəmari.	astəmariwočč.	astəmariwočč alnəbbəraččɪhum.
2. ts'əhafi.	________.	________________.
3. nəggade.	________.	________________.
4. gəbəre.	________.	________________.

12.42 alnəbbərum.

1. ts'əhafi.	ts'əhafiwočč.	ts'əhafiwočč alnəbbərum.
2. astəmari.	________.	________.
3. nəggade.	________.	________.
4. gəbəre.	________.	________.

12.43

1. ɪñña/ɪzzih.	ɪzzih alnəbbərnɪm.
2. ɪnnantə/t'əwat ɪzzih.	________.
3. ɪnnəssu/t'əwat band səat ɪzzih.	________.
4. ɪnnantə/tɪlantɪnna kɪfɪl.	________.
5. ɪnnəssu/kand amət bəfit astəmariwočč.	________.
6. ɪñña/yəzare sammɪnt addis ababa.	________.
7. ɪnnantə/yənglizɪñña astəmariwočč.	________.
8. ɪnnəssu/yəzare amət təmariwočč.	________.

12.44

Affirmative	Negative
1. təmariwočč nəbbərn.	təmariwočč alnəbbərnɪm.
2. ts'əhafiwočč nəbbəraččɪhu.	________.
3. astəmariwočč nəbbəru.	________.
4. yəzare sammɪnt ɪzzih nəbbəraččɪhu.	________.
5. yəhisab astəmariwočč nəbbəru.	________.
6. wəyzərit asterɪnna wəyzərit sara astəmariwočč nəbbəru.	________.
7. təsfayenna antə guaddəññočč nəbbəraččɪhu.	________.
8. məsfɪnɪnna ɪne baddis abəba wɪst' nəbbərn.	________.

12.45

1. ast: tılantınna dırredawa nəbbəraččıhu?
t-w: yəlləm alnəbbərnım.
yəlləm, tılantınna dırredawa alnəbbərnım.

2. ast: yət nəbbəraččıhu?
t-w: harər nəbbərn.

3. ast: kəman gar nəbbəraččıhu?
t-w: kəguaddəññoččaččın gar nəbbərn.

4. ast: gənnətınna zəwditu t'əwat kıfıl alnəbbərum?
t-w: yəlləm alnəbbərum.
yəlləm, kıfıl alnəbbərum.

5. ast: yət nəbbəru?
t-w: məññıtabetaččəw nəbbəru.

6. ast: kəhakimu gar nəbbəru?
t-w: awon nəbbəru.
awon kəhakimu gar nəbbəru.

12.46

1. təmari 1: yət nəbbəraččıhu?
t.2: postabet nəbbərn.
t.1: kəman gar nəbbəraččıhu?
t.2: kətəsfaye, kəmulunna kəməsfın gar nəbbərn.
t.1: postabet bəsınt səat nəbbəraččıhu?
t.2: baratt səat nəbbərn.

2. təmari 3: ınnəgənnət yət nəbbəru?
t.4: tərəft lay nəbbəru.
t.3: kəman gar nəbbəru?
t.4: kəgetahunınna kətəsfaye gar nəbbəru.
t.3: kəsammınt bəfit yət nəbbəru?
t.4: kəsammınt bəfit ızzih nəbbəru.
t.3: kənnantə gar nəbbəru?
t.4: awon, keñña gar nəbbəru.

12.47 yəsılk nıgıggır

sılk tək'əbbay: alo! yəməgənaññа minister.

ato amarə: t'ena yıst'ıllıñ.
lıj mulugeta allə?

sılk tək'əbbay: yəllum getaye.

ato amarə: zare biro nəbbərə?

sılk tək'əbbay: alnəbbərum.

ato amarə: tılantınnas sıra nəbbəraččıhu?

sılk tək'əbbay: tılantınna amət bəal nəbbərə, getaye.

ato amarə: ts'əhafiwım bıro alnəbbərəččım?

sılk tək'əbbay: amət bəal nəbbərə, getaye, alnəbbərəččım.

ato amarə: ts'əhafiwan ak'rıbılıñ.

sılk tək'əbbay: ızzih nəbbərəčč, ahun ləmısa hedalləčč.

ato amarə: biro lela man allə?

sılk tək'əbbay: yık'ırta getaye məsməru yıffəlləgal,
məlıkt alləwot?

ato amarə: yəmulugeta bet sılk k'ut'ır sınt nəw?

sılk tək'əbbay: yık'ırta getaye ıssun ts'əhafiwa bıčča
nəčč ləməst'ət yəmıtıčıl.

ato amarə: ıne yəmıkıtıl direktəru nəñ. huləttum
simət'u ındidəwılulıñ nıgəraččəw.

sılk tək'əbbay: ıšši, getaye.

12.48 tılantınna ızzih nəbbərku. ts'əhafiwam ızzih nəbbərəčč. huləttaččınım ızzih biro wıst' nəbbərn. sılk tək'əbbayu gın ızzih alnəbbərəm. ts'əhafiwanna ıne ləbordu sıbsəba sınızəggaj nəbbərə. sılk tək'əbbayu gın tılant amət bəal məslot sıra algəbbam yıhonall. ırgıt', zare t'wat biro alnəbbərkum, kəfıteñña fırdbet nəbbərku.

k'alat

ak'rɪbɪlɪñ	'put (somebody) on' (telephone)
algəbbam	'he was not in'
allə	'there is; there exists'
alləwot	'you (formal) have'
ambasaddər	'ambassador'
andəñña dərəja	'elementary'(1st step or level)
astəway	'keen'
balləfəw amət	'last year'
bəlɪjɪnnətaččəw	'in his (formal) youth'
betəkrɪstɪyan	'church' (christian)
bunna	'coffee'
č'amma	'shoes'
dərəja	'step'
gazet'əñña	'journalist'
gobəz	'brave; strong'
grik, grik agər	'Greek' 'Greece'
hedalləčč	'she has gone'
huləttaččɪnɪm	'both of us'(and)
huləttum	'both of them'
ɪnnəgənət	'the gənəts'
ɪrgɪt'!	'indeed!'
ɪskə...dɪrəs	'until'
k(ə)- -bəfit	'before'
kəzzih bəfit	'before this'
kəzziya bəfit	'before that'
k(ə)- -bəhuala	'after'
kəzzih bəhuala	'after this'
kəzziya bəhuala	'after that'
kəsəat bəhuala	'in the afternoon'
kəfɪtəñña fɪrdbet	'High Court'

k'ədamawi	'first' (title)
k'ədamawi haylə sɪllase	'Haile Sellasie Ist'
k'ɪrɪnč'af	'branch; dept.'
k'uank'ua	'language'
k'utɪr	'number'
ləbordu sɪbsəba sɪzəggaj...	'getting ready for the board meeting!..'
ləməst'ət	'to give (for)'
mata	'night'
məhakələňňa	'medium; average'
məlɪkt	'message'
bəməngɪst məsrɪyabet	'in government office'
məsmər	'line'
mɪsa	'lunch'
nɪgərraččəw	'tell them'
sənəf	'lazy'
sɪbsəba	'meeting; conference'
sɪlk	'telephone'
sɪlk k'utɪr	'telephone number'
sɪlk tək'əbbay	'operator'
simət'u	'when they come'
šum	'director; manager'
tɨgu	'conscientious; hard working'
t'ənkara	'strong'
yalləfəw	'last' (literally: that which has passed)
yətəkəbəru	'respected' (he formal)
yətəwəddədu	'loved' (he formal)
yɪffəlləgal	'he (it) is wanted)

təč'əmmari k'alat

buambua sərratəñña	'plumber'
dəha	'poor'
dagmawi	'second' (title)
dagmawi mɪnilɪk	'Menelik II'
fərənsay agər	'France'
geta	'rich'
hulətəñña dərəja	'Second Level; Secondary'
ɪngliz agər	'England'
jərmən agər	'Germany'
kanči bəfit	'before you' (sing.fem.)
kanči bəhuala	'after you' (sing.fem.)
kantə bəfit	'before you (sing.masc.)
kantə bəhuala	'after you' (sing.masc.)
kəsəat bəfit	'before noon'
kəsswo bəfit	'before you (formal)
kəsswo bəhuala	'after you (formal)
k'onsil	'consul'
mɪkɪttɪl dirəktər	'Vice Director'
mɪkɪttɪl ministr	'Vice Minister'
rəddat dirəktər	'Assistant director'
rəddat ministr	'Assistant Minister'
šay	'tea'
t'aliyan agər	'Italy'
wanna dirəktər	'Director-General'
wərk' səri	'gold-smith'

asra sostəñña tɪmhɪrt

Model bət'ərəp'p'ezaw lay məts'ɪhaf allə.

Notes: b(ə)- lay - 'on', 'on top of'.
allə - 'there is', 'there exists.

13.1 Repeat after the teacher.

1. bət'ərəp'p'ezaw lay ɪrsas allə.
2. bəwəmbəru lay məts'ɪhaf allə.
3. bəgɪdgɪddaw lay t'ɪk'ur səleda allə.
4. bəwələlu lay wərək'ət allə.
5. bəməskotu lay masməriya allə.
6. bəgɪdgɪddaw lay səat allə.
7. bəwəmbəru lay ɪrsas allə.
8. bət'ərəp'p'ezaw lay bɪrč'č'ɪk'k'o allə.

13.2

1. ast: bət'ərəp'p'ezaw lay ɪrsas allə?
t. a) awon allə.
b) awon, bət'ərəp'p'ezaw lay ɪrsas allə.

2. ast: bəwəmbəru lay məts'ɪhaf allə?
t. a) ____________.
b) ____.

3. ast: bəgɪdgɪddaw lay t'ɪk'ur səleda allə?
t. a) ____________.
b) ____.

4. ast: bəwələlu lay wərək'ət allə?
t. a) ____________.
b) ____.

5. ast: bəməskotu lay masməriya allə?
t. a) ______________.
b) ____________________________________.

6. ast: bəgɪdgɪddaw lay səat allə?
t. a) ______________.
b) ____________________________________.

7. ast: bəwəmbəru lay ɪrsas allə?
t. a) ______________.
b) ____________________________________.

8. ast: bət'ərəp'p'ezaw lay bɪrč'č'ɪk'k'o allə?
t. a) ______________.
b) ____________________________________.

Model

bət'ərəp'p'ezaw lay məts'ɪhafočč allu.
bəkɪfɪl wɪst' haya təmariwočč allu.

Notes: allu - 'there are'.
bə- wɪst' - 'in', 'inside'.

13.3 Repeat after the teacher.

1. bət'ərəp'p'ezaw lay ɪrsasočč allu.
2. bəwəmbəru lay məts'ɪhafočč allu.
3. bəgɪdgɪddaw lay t'ɪk'ur səledawočč allu.
4. bəwələlu lay wərək'ətočč allu.
5. bəməskotu lay masməriyawočč allu.
6. bəgɪdgɪddaw lay səatočč allu.
7. bəwəmbəru lay ɪrsasočč allu.
8. bət'ərəp'p'ezaw lay bɪrč'č'ɪk'k'owočč allu.

13.4

1. ast: bət'ərəp'p'ezaw lay ɪrsasočč allu?
   t. a) awon allu.
   b) awon, bət'ərəp'p'ezaw lay ɪrsasočč allu.

2. ast: bəwəmbəru lay məts'ɪhafočč allu?
   t. a) ______________.
   b) ____.

3. ast: bəgɪdgɪddaw lay t'ɪk'ur səledawočč allu?
   t. a) ______________.
   b) ____.

4. ast: bəwələlu lay wərək'ətočč allu?
   t. a) ______________.
   b) ____.

5. ast: bəməskotu lay masməriyawočč allu?
   t. a) ______________.
   b) ____.

6. ast: bəgɪdgɪddaw lay səatočč allu?
   t. a) ______________.
   b) ____.

7. ast: bəwəmbəru lay ɪrsasočč allu?
   t. a) ______________.
   b) ____.

8. ast: bət'ərəp'p'ezaw lay bɪrč'č'ɪk'k'owočč allu?
   t. a) ______________.
   b) ____.

13.5 Repeat after the teacher.

1. bəkɪfɪl wɪst' haya təmariwočč allu.
2. bəsammɪnt wɪst' səbatt k'ənočč allu.
3. bəwəmbəru lay hulətt məts'ɪhafočč allu.
4. bək'ən wɪst' asra hulətt səatočč allu.
5. bədək'ik'a wɪst' sɪlsa səkondočč allu.
6. bəməskotu lay sost ɪrsasočč allu.
7. bətəmaribet wɪst' məto təmariwočč allu.
8. bət'ərəp'p'ezaw lay aratt bɪɪročč allu.

13.6

1. ast: bəkɪfɪl wɪst' sɪnt təmariwočč allu? haya.
   t-w: a) haya təmariwočč allu.
   b) bəkɪfɪl wɪst' haya təmariwočč allu.

2. ast: bəsammɪnt wɪst' sɪnt k'ənočč allu?
   t-w: a) ______________________.
   b) ____.

3. ast: bəwəmbəru lay sɪnt məts'ɪhafočč allu?
   t-w: a) ______________________.
   b) ____.

4. ast: band dək'k'ik'a wɪst' sɪnt səkondočč allu?
   t-w: a) ______________________.
   b) ____.

5. ast: bək'ən wɪst' sɪnt səatočč allu?
   t-w: a) ______________________.
   b) ____.

6. ast: bət'ərəp'p'ezaw lay sɪnt ɪrsasočč allu?
   t-w: a) ______________________.
   b) ____.

7. ast: bətəmaribetu wɪst' sɪnt təmariwočč allu?
   t-w: a) ______________________.
   b) ____.

8. ast: bət'ərəp'p'ezaw lay sɪnt bɪɪročč allu?
   t-w: a) ______________________.
   b) ____.

13.7

1. ast: bət'ərəp'p'ezaw sɪr sɪnt məts'ɪhafočč allu?
   t.1: ____.

2. t.1: bəkɪfɪl wɪst' sɪnt təmariwočč allu?
   t.2: ____.

3. t.2: bəsammɪnt wɪst' sɪnt k'ənočč allu?
   t.3: ____.

4. t.3: bət'ərəp'p'ezaw sɪr sɪnt masməriyawočč allu?
t.4: ____.

5. t.4: bəwəmbəru sɪr sɪnt ɪrsasočč allu?
t.5: ____.

6. t.5: bət'ərəp'p'ezaw lay sɪnt bɪrč'č'ik'k'owočč allu?
t.6: ____.

7. t.6: band wər wɪst' sɪnt k'ənočč allu?
t.7: ____.

8. t.7: bamət wɪst' sɪnt wəročč allu?
t.8: ____.

Model

bət'ərəp'p'ezaw sɪr ɪrsas yəlləm.

Notes:

bə- sɪr - 'under'.
yə- -m - negative particles.
-llə - negative stem of 'there is'(sing.)
yəlləm - 'there is not'.

13.8

1. bət'ərəp'p'ezaw lay ɪrsas yəlləm.
2. bəwəmbəru sɪr məts'ɪhaf yəlləm.
3. bəgɪdgɪddaw lay t'ɪk'ur səleda yəlləm.
4. bəwələlu lay wərək'ət yəlləm.
5. bəməskotu lay masməriya yəlləm.
6. bət'ərəp'p'ezaw sɪr səat yəlləm.
7. bəwəmbəru sɪr ɪrsas yəlləm.
8. bəkɪfɪl wɪst' təmari yəlləm.

Model

bət'ərəp'p'ezaw lay ɪrsas allə?
a) yəlləm.
b) yəlləm, bət'ərəp'p'ezaw lay ɪrsas yəlləm.

13.9

1. ast: bət'ərəp'p'ezaw lay ɪrsas allə?
t-w: a) yəlləm.
b) yəlləm, bət'ərəp'p'ezaw lay ɪrsas yəlləm.

2. ast: bəwəmbəru sɪr məts'ɪhaf allə?
t-w: a) yəlləm.
b) yəlləm, ______________________________.

3. ast: bəwəmbəru sɪr dəbtər allə?
t-w: a) ________.
b) ______________________________________.

4. ast: bəwələlu lay wərək'ət allə?
t-w: a) ________.
b) ______________________________________.

5. ast: bəwəmbəru sɪr masməriya allə?
t-w: a) ________.
b) ______________________________________.

6. ast: bəgɪdgɪddaw lay səat allə?
t-w: a) ________.
b) ______________________________________.

7. ast: bəwəmbəru lay ɪrsas allə?
t-w: a) ________.
b) ______________________________________.

8. ast: bəkɪfɪlu wɪst' təmari allə?
t-w: a) ________.
b) ______________________________________.

Model

> bət'ərəp'p'ezaw sɪr ɪrsasočč yəllum.
> bəkɪfɪlu wɪst' təmariwočč yəllum.

Notes:

yə- -m - negative particles.
-llu - negative stem of the 'there are' (plural).
yəllum - 'there are not'.

13.10

1. bət'ərəp'p'ezaw sɪr ɪrsasočč yəllum.
2. bəwəmbəru sɪr məts'ɪhafočč yəllum.
3. bəgɪdgɪddaw lay t'ɪk'ur səledawočč yəllum.
4. bəwələlu lay wərək'ətočč yəllum.
5. bəməskotu sɪr masməriyawočč yəllum.
6. bət'ərəp'p'ezaw sɪr səatočč yəllum.
7. bəwəmbəru sɪr ɪrsasočč yəllum.
8. bəkɪfɪl wɪst' təmariwočč yəllum.

13.11

1. ast: bət'ərəp'p'ezaw sɪr ɪrsasočč allu?
   t-w: a) yəllum.
   b) yəlləm, bət'ərəp'p'ezaw sɪr ɪrsasočč yəllum.

2. ast: bəwəmbəru sɪr məts'ɪhafočč allu?
   t-w: a) ________.
   b) ____.

3. ast: bət'ərəp'p'ezaw sɪr dəbtəročč allu?
   t-w: a) ________.
   b) ____.

4. ast: bəwələlu lay wərək'ətočč allu?
   t-w: a) ________.
   b) ____.

5. ast: bəməskotu lay masməriyawočč allu?
   t-w: a) ________.
   b) ____.

6. ast: bəgɪdgɪddaw sɪr səatočč allu?
t-w: a) __________.
b) ____.

7. ast: bəwəmbəru sɪr ɪrsasočč allu?
t-w: a) __________.
b) ____.

8. ast: bəkɪfɪlu wɪst' təmariwočč allu?
t-w: a) __________.
b) ____.

13.12

1. ast: bət'ərəp'p'ezaw sɪr məts'ɪhaf allə?
t-w: a) awon allə.
b) awon, bət'ərəp'p'ezaw sɪr məts'ɪhaf allə.

2. ast: bət'ərəp'p'ezaw lay məts'ɪhafočč allu?
t-w: a) yəlləm.
b) yəlləm, bət'ərəp'p'ezaw lay məts'ɪhafočč yəllum.

3. ast: bəsahɪnu lay sɪni allə?
t-w: a) ________.
b) ____.

4. ast: bək'ən wɪst' assɪr səatočč allu?
t-w: a) ________.
b) ____.

5. ast: bəgɪdgɪddaw lay səatočč allu?
t-w: a) ________.
b) ____.

6. ast: bəsammɪnt wɪst' ammɪst k'ənočč allu?
t-w: a) ________.
b) ____.

7. ast: bəwər wɪst' aratt sammɪntočč allu?
t-w: a) ________.
b) ____.

8. ast: bamət wɪst' assɪr wəročč allu?
t-w: a) ________.
b) ____.

Model

bət'ərəp'p'ezaw lay mɪn allə? mɪnɪmm.
a) mɪnɪmm yəlləm.
b) bət'ərəp'p'ezaw lay mɪnɪmm yəlləm.

Notes:

mɪn - 'what'.
-ɪmm - negative particles.
mɪnɪmm - 'nothing'.

Note the use of double negatives.

13.13

1. ast: bət'ərəp'p'ezaw lay mɪn allə?
t-w: a) mɪnɪmm yəlləm.
b) bət'ərəp'p'ezaw lay mɪnɪmm yəlləm.

2. ast: bəsɪniw wɪst' mɪn allə?
t-w: a) ______________.
b) ____.

3. ast: bəbɪrč'č'ɪk'k'ow wɪst' mɪn allə?
t-w: a) ______________.
b) ____.

4. ast: bəsahɪnu lay mɪn allə?
t-w: a) ______________.
b) ____.

5. ast: bəbetu wɪst' mɪn allə?
t-w: a) ______________.
b) ____.

6. ast: bəbərru sɪr mɪn allə?
t-w: a) ______________.
b) ____.

7. ast: bəwəmbəru sɪr mɪn allə?
t-w: a) ______________.
b) ____.

8. ast: bəməskotu sɪr mɪn allə?
t-w: a) ______________.
b) ____.

13.14

təmari 1: bət'ərəp'p'ezaw lay məts'ɪhaf allə?
t.2: awon allə.
awon, bət'ərəp'p'ezaw lay məts'ɪhaf allə.

t.2: bət'ərəp'p'ezaw lay ɪrsas allə?
t.3: a) yəlləm.
b) yəlləm, bət'ərəp'p'ezaw lay ɪrsas yəlləm.

t.3: bəwəmbəru sɪr mɪn allə?
t.4: a) mɪnɪmm yəlləm.
b) bəwəmbəru sɪr mɪnɪmm yəlləm.

t.4: bəbɪrč'č'ɪk'k'ow wɪst' wɪha allə?
t.5: a) ____________.
b) ______________________________.

t.5: bəsahɪnu lay mɪn allə?
t.6: a) ____________.
b) ______________________________.

t.6: bəkɪfɪlu wɪst' sɪnt təmariwočč allu?
t.7: a) ____________.
b) ______________________________.

t.7: bəgɪdgɪddaw lay sɪnt səatočč allu?
t.8: a) ____________.
b) ______________________________.

t.8: bamət wɪst' assɪr weročč allu?
t.1 a) ____________.
b) ______________________________.

13.15 t'ɪyak'enna məls.

astəmari: t'ena yɪst'ɪllɪñ, təmariwočč.
təmariwočč: t'ena yɪst'ɪllɪñ, astəmari.
astəmari: t'ɪyake. ityop'p'ɪya yət nat? hayle.
hayle: ityop'p'ɪya bafrika wɪst' nat.
astəmari: wəyɪmm? getaččəw.
getaččəw: ityop'p'ɪya kəgɪbts' bəstə dəbub nat.
astəmari: wəyɪmm? gənnət.
gənnət: ityop'p'ɪya kəkenya bəstə səmen nat.
astəmari: Niw York yət nəw? bəityop'p'ɪya wɪst' nəw?
gənnət: yəlləm. Niw York bamerika wɪst' nəw.
astəmari: sudan yət nəw? mɪɪrab?
fasil: sudan kəityop'p'ɪya bəstə mɪɪrab nəw.
astəmari: yək'əy bahɪr kəityop'p'ɪya bəstə dəbub nəw?
təsəma: yəlləm aydəlləm. yək'əy bahɪr kəityop'p'ɪya bəstə mɪsrak' nəw.
astəmari: bəityop'p'ɪya wɪst' bɪzu bəməret wɪst' yəmmihed baburočč (subways) allu?
dəssaleñ: mɪnɪmm yəlləm.

13.16 dɪrsət

ityop'p'ɪya bafrika wɪst' nat. ityop'p'ɪya bəsudanɪnna bək'əy bahɪr məhakəl nəčč, kəgɪbts' bətaččɪnna kəkenya bəlay nəčč.

ɪndə ityop'p'ɪya ak'ot'at'ər bəši zət'əñ məto hamsa zət'əñ amətə mɪhrət yəityop'p'ɪya hɪzb k'ut'ɪr haya ammɪst milyon nəw.

ityop'p'ɪya yəsost ši zəmən tarik allat.

k'alat

allat	'she has'
allu	'there are'
b(ə)- lay	'on; on top of'
b(ə)- sɪr	'under'
b(ə)- wɪst'	'in; inside'
dəbub	'south'
gɪdgɪdda	'wall'
hɪzb	'people'
masmərɪya	'ruler'
məhakəl	'in the middle of'
milyon	'million'
mɪɪrab	'west'
mɪnɪmm	'nothing'
mɪsrak'	'east'
sahɪn	'plate'
səmen	'north'
sɪni	'cup'
t'ɪyak'e	'question'
yək'əy bahɪr	'Red Sea'
yəllum	'there are not'
zəmən	'era; year'
ɪndə ityop'p'ɪya ak'ot'at'ər	'according to Ethiopian calender'

təč'əmmari k'alat

aratt frank	'ten cents'
assɪr santim	'ten cents'
borsa	'wallet; purse; bag'
gənzəb	'money'
haya ammɪst santim	'twenty-five cents'
sɪmuni	'twenty-five cents'
hamsa santim	'fifty cents'
šɪlɪng	'fifty cents'
ammɪst santim	'five cents'
hulətt frank	'five cents'

asra arattəñña tɪmhɪrt

Model

mətsʼɪhaf alləñ.
mətsʼɪhafočč alluñ

Notes:

alla - 'there is'.
-ñ - 'me', personal ending (object suffix).
allu - 'there are'.
alləñ - 'I have' (with singular noun).
alluñ - 'I have' (with plural noun).

14.1 alləñ

1. ɪrsas	ɪrsas alləñ.
2. mətsʼɪhaf	______.
3. tʼərəpʼpʼeza	______.
4. wəmbər	______.
5. bet	______.
6. lɪbs	______.
7. tʼɪru fərəs	______.
8. tɪllɪkʼ məkina	______.

14.2 alluñ

1. ɪrsasočč	ɪrsasočč alluñ.
2. mətsʼɪhafočč	______.
3. tʼərəpʼpʼezawočč	______.
4. wəmbəročč	______.
5. betočč	______.
6. lɪbsočč	______.
7. tʼɪru fərəsočč	______.
8. tannaš wəndɪmmočč	______.

Model

məts'ɪhaf yəlləňňɪm.
məts'ɪhafočč yəlluňňɪm.

Notes:

yə- -ɪm	-	negative particle.
-llə	-	singular stem of the verb 'have'.
-llu	-	plural stem of the verb 'have'.
-ňň	-	'me' (object suffix).
yəlləňňɪm	-	'I do not have' (with sing/noun).
yəlluňňɪm	-	'I do not have' (with a plural noun).

14.3 yəlləňňɪm

1. k'əyy məkina. k'əyy məkina yəlləňňɪm.
2. tannaš wəndɪmm. ________________________.
3. tɪllɪk' bet. ________________________.
4. t'ɪru astəmari. ________________________.
5. addis lɪbs. ________________________.
6. t'ɪru guadəňňa. ________________________.
7. nəč'č' fərəs. ________________________.
8. rəjjɪm ɪrsas. ________________________.

14.4 yəlluňňɪm

1. rəjjɪm ɪrsasočč. rəjjɪm ɪrsasočč yəlluňňɪm.
2. k'əyy məkinawočč. ________________________.
3. yəjiografi məts'ɪhafočč. ________________________.
4. tɪnnɪš wəndɪmmočč. ________________________.
5. addis lɪbsočč. ________________________.
6. aroge šəmizočč. ________________________.
7. bɪzu məts'ɪhafočč. ________________________.
8. t'ɪru təmariwočč. ________________________.

14.5 yəlləňňɪm/yəlluňňɪm

1. məts'ɪhafočč. məts'ɪhafočč yəlləňňɪm.
2. bet. ________________________.
3. č'amma. ________________________.
4. šəmɪzočč. ________________________.

5. t'ɪru guadəñña. ____________________.
6. t'ɪru sɪra. ____________________.
7. tɪllɪk' bet ____________________.
8. addis təmariwočč. ____________________.

14.6

1. məts'ɪhaf alləñ. məts'ɪhaf yəlləññɪm.
2. ɪrsasočč alluñ. ____________________.
3. bɪzu wəndɪmmočč alluñ. ____________________.
4. addis č'ammawočč alluñ. ____________________.
5. aroge lɪbs alləñ. ____________________.
6. fərəs alləñ. ____________________.
7. bɪzu šəmizočč alluñ. ____________________.
8. t'ɪru astəmari alləñ. ____________________.

Model

gənzəb alləh. bɪzu məts'ɪhafočč alluh.
gize alləš. bɪzu k'əmɪsočč alluš.
yəsayɪns məts'ɪhafočč alləwot.
yənglɪzɪñña məts'ɪhafočč alluwot.

Notes:

allə, allu - stems of 'have' aing/plural.
-h * -'you' (sing. masculine)
-š * -'you' (sing. feminine)
-wot * -'you' (formal)

*See Lesson 2 (Notes) Unit I. Page 74.

14.7 alləh

1. ɪrsas ɪrsas alləh.
2. bɪɪr ____________________.
3. məts'ɪhaf ____________________.
4. lɪbs ____________________.
5. mist ____________________.

14.8 alləš

1. ɪhɪt ɪhɪt alləš.
2. gənzəb ____________________.
3. ɪrsas ____________________.
4. guadəñña ____________________.
5. bal ____________________.

14.9 alləwot

1. k'əyy məkina. k'əyy məkina alləwot.
2. t'ɪk'ur lɪbs. ______________________.
3. k'ət'əro. ______________________.
4. k'onjo ɪhɪt. ______________________.
5. lɪj. ______________________.

14.10 alluh

1. wəndɪmmočč. wəndɪmmočč alluh.
2. bɪɪročč. ______________________.
3. fərəsočč. ______________________.
4. betočč. ______________________.
5. lɪjočč. ______________________.

14.11 alluš

1. bɪzu lɪbsočč. ______________________.
2. t'ɪru təmariwočč. ______________________.
3. aroge č'ammawočč. ______________________.
4. addis šəmizočč. ______________________.
5. ɪhɪtočč. ______________________.

14.12 alluwot

1. t'ɪru guadəññočč. ______________________.
2. sost məkinawočč. ______________________.
3. hulətt lɪjočč. ______________________.
4. bɪzu t'ɪru məts'ɪhafočč. ______________________.
5. ayatočč. ______________________.

14.13

alləh, alləš, alləwot
alluh, alluš, alluwot

1. antə/yəhisab məts'ɪhaf. yəhisab məts'ɪhaf alləh.
2. anči/bɪzu č'ammawočč. ______________________.
3. ɪsswo/ məts'ɪhaf. ______________________.
4. anči /t'ɪru šəmɪzočč. ______________________.

5. antə/ɪrsasočč. ______________________________.
6. ɪsswo/t'ɪru šəmɪzočč. ______________________________.
7. antə/bɪzu təmariwočč. ______________________________.
8. anči/t'ɪru wəndɪmm. ______________________________.

14.14

	Singular	Plural
		alluh, allus, alluwot
1.	ɪrsas alləh.	ɪrsasočč alluh.
2.	guadəñña alləš.	______________________________.
3.	məts'ɪhaf alləwot.	______________________________.
4.	wəndɪmm alləh.	______________________________.
5.	aroge məkina alləš.	______________________________.
6.	addis č'amma alləwot.	______________________________.
7.	t'ɪru k'əmis alləš.	______________________________.
8.	bɪzu guaddəñña alləh.	______________________________.

14.15

1. ast: yətarik məts'ɪhafočč alluwot?
t. a) awon alluñ.
b) awon, yətarik məts'ɪhafočč alluñ.

2. ast: t'ɪru yəhisab məts'ɪhaf alləh?
t. a) ______________.
b) ____.

3. ast: bəniwyork kətəma wɪst' bɪzu guadəññočč alluš?
t. a) ______________.
b) ____.

4. ast: bəzzih kətəma wɪst' bɪzu guadəññočč alluwot?
t. a) ______________.
b) ____.

5. ast: baddis abəba wɪst' betočč alluš?
t. a) ______________.
b) ____.

6. ast: ahun, bɪzu məts'ɪhafočč alluš?
t. a) ______________.
b) ____.

14.16

təmari 1: məkina alləh?
t.2: awon alləñ. awon, məkina alləñ.

t.1: mın aynət məkina alləh?
t.2: volks wagon alləñ.

t.1: t'ıru məkina nəw?
t.2: awon, bət'am t'ıru məkina nəw.

təmari 3: t'əwat band səat kıfıl alləš?
t.4: awon alləñ.

t.3: mın kıfıl alləš?
t.4: yamarıñña kıfıl alləñ.

t.3: tımhırtu t'ıru nəw?
t.4: awon bət'am t'ıru nəw.

təmari 5: yamarıñña məts'ıhafočč alluwot?
t.6: awon alluñ. awon, yamarıñña məts'ıhafočč alluñ.

t.5: mın aynət məts'ıhafočč alluwot?
t.6: bızu aynət məts'ıhafočč alluñ.

t.5: məts'ıhafočču addis naččəw?
t.6: awon, addis naččəw.

Model

1. gənzəb yəlləhım.
   məts'ıhafočč yəlluhım.
2. gize yəlləšım.
   k'əmisočč yəllušım.
3. yəsayıns məts'ıhaf yəlləwotım.
   yənglızıñña məts'ıhafočč yəlluwotım.

Notes:	yə- -(ı)m	See Unit III Lesson 14 page 266.
	-h	See Unit I Lesson 2 page 74.
	-š	See Unit I Lesson 2 page 74.
	-wot	See Unit I Lesson 2 page 74.
	-u	'you' formal (subject suffix)

14.17 yəlləhɪm

1. məts'ɪhaf.
2. gize.
3. yənglɪzɪñña məts'ɪhaf.
4. tɪmhɪrt.
5. mist.

məts'ɪhaf yəlləhɪm.

______________________________.

______________________________.

______________________________.

______________________________.

14.18 yəlləšɪm

1. k'ət'əro.
2. gudday.
3. bɪzu gize.
4. sɪra.
5. bal.

______________________________.

______________________________.

______________________________.

______________________________.

______________________________.

14.19 yəlləwotɪm

1. məkina.
2. fərəs.
3. č'amma.
4. gudday.
5. lɪj.

______________________________.

______________________________.

______________________________.

______________________________.

______________________________.

14.20 yəlluhɪm

1. t'ɪru təmariwočč.
2. bɪzu məts'ɪhafočč.
3. addis č'ammawočč.
4. bɪzu guadəññočč.

______________________________.

______________________________.

______________________________.

______________________________.

14.21 yəllušɪm

1. t'ɪru astəmariwočč.
2. addis səatočč.
3. fərəsočč.
4. yətarik məts'ɪhafočč.

______________________________.

______________________________.

______________________________.

______________________________.

14.22 yəlluwotɪm

1. fərəsočč. ____________________.
2. yək'uank'ua məts'ɪhafočč. ____________________.
3. gobəz təmariwočč. ____________________.
4. t'ɪru məts'ɪhafočč. ____________________.

14.23

	yəlləhɪm, yəlləšɪm, yəlləwotɪm. yəlluhɪm, yəllušɪm, yəlluwotɪm.
1. antə/fərəs.	fərəs yəlləhɪm.
2. anči/ k'ət'əro.	____________________.
3. ɪsswo/gudday.	____________________.
4. anči/ addis bɪɪročč.	____________________.
5. antə/yətarik məts'ɪhaf.	____________________.
6. ɪsswo/guadəññočč.	____________________.
7. anči/məkina.	____________________.
8. antə/təmbɪročč.	____________________.

14.24

Affirmative.	Negative.
1. sɪra alləh.	sɪra yəlləhɪm.
2. gudday alləš.	____________________.
3. fərəsočč alluwot.	____________________.
4. məkinawočč alluh.	____________________.
5. t'ɪru guadəññočč.	____________________.
6. aroge yətarik məts'ɪhaf alləwot.	____________________.
7. bal alləš.	____________________.
8. mist alləh.	____________________.

14.25

1. təmari 1: addis məkina alləš?
t.2: yəlləm, addis məkina yəlləññɪm.

t.1: mɪn aynət məkina alləš?
t.2: yasra zət'əñ məto hamsa sost Ford alləñ.

t.1: t'ɪru məkina nəw?
t.2: bət'am t'ɪru məkina nəw.

2. təmari 3: t'əwat bəsost səat kɪfɪl alləš?
t.4: yəlləññɪm.
t'əwat bəsost səat kɪfɪl yəlləññɪm.

t.3: ahun, k'ət'əro alləš?
t.4: yəlləm, k'ət'əro yəlləññɪm.

3. təmari 5: bəzzih amət bɪzu məts'ɪhafočč alluš?
t.6: awon alluñ. awon, bɪzu məts'ɪhafočč alluñ.

t.5: mɪn aynət məts'ɪhafočč alluš?
t.6: lɪyyu lɪyyu aynət məts'ɪhafočč alluñ.

14.26

1. ast: yamarɪñña məts'ɪhaf alləh?
t. a) yəlləm, yəlləññɪm.
b) yəlləm, yamarɪñña məts'ɪhaf yəlləññɪm.

2. ast: yəhisab məts'ɪhafočč alluš?
t. a) yəlləm, yəlluññɪm.
b) yəlləm, yəhisab məts'ɪhafočč yəlluññɪm.

3. ast: bəzzih sammɪnt bɪzu gize alləwot?
t. a) ____________________.
b) ____.

4. ast: bəzzih amət sɪra alləš?
t. a) ____________________.
b) ____.

5. ast: bəniwyork wɪst' bɪzu guaddəññočč alluwot?
t. a) ____________________.
b) ____.

6. ast: t'ɪru yək'uank'wa astəmariwočč alluh?
t. a) ____________________.
b) ____.

14.27 nɪgɪggɪr.

aləmunna fana.

aləmu: t'ena yɪst'ɪllɪñ, fana.
fana: t'ena yɪst'ɪllɪñ, aləmu.

aləmu: ɪndəmɪn nəš?
fana: dəhna, ɪgziabher yɪmməsgən.
ɪndəmɪn nəh?

aləmu: dəhna nəñ, ɪgziabher yɪmməsgən.
abbatɪš dəhna naččəw?
fana: dəhna naččəw.
ɪhɪtɪh dəhna nat?
aləmu: dəhna nat.

fana: ahun yət nat?
aləmu: ɪzzih nat.

fana: sɪnt wəndɪmmočč alluh, aləmu?
aləmu: wəndɪmmočč yəlluññɪm. ančɪ sɪnt wəndɪmmočč alluš?
fana: and wəndɪmm alləñ.

aləmu: abbatɪš gəbəre naččəw?
fana: yəlləm gəbəre aydəllum.
nəggade naččəw.

aləmu: suk'aččəw yət nəw?
fana: baddis abəba wɪst' nəw.

fana: t'ena yɪst'ɪllɪñ, aləmu, dəhna wal.
aləmu: dəhna wayi, fana.

Model

məts'ɪhaf alləw.
məts'ɪhafočč allut.

bɪɪr allat.
bɪɪročč alluwat.

ɪrsas allaččəw.
ɪrsasočč alluwaččəw.

Notes: Personal Endings (object suffixes).

-w and -t 'him' informal.
-w occurs with singular stem.
-t with plural stem.
-at 'her' informal.
-aččəw 'him' or 'her' formal.

14.28 alləw

1. məts'ɪhaf	məts'ɪhaf alləw.
2. ɪrsas	____________.
3. bɪɪr	____________.
4. gudday	____________.
5. mist	____________.

14.29 allat

1. guaddəñña	guaddəñña allat.
2. məkina	____________.
3. č'amma	____________.
4. wəndɪmm	____________.
5. bal	____________.

14.30 allaččəw

1. bɪzu səat	bɪzu səat allaččəw.
2. bɪzu sɪra	____________________.
3. addis lɪbs	____________________.
4. k'ət'əro	____________________.
5. lɪj	____________________.

14.31 allut

1. bɪzu bɪɪročč	bɪzu bɪɪročč allut.
2. sost səatočč	____________________.
3. aratt betočč	____________________.
4. səbatt məts'ɪhafočč	____________________.
5. hulətt aggotočč	____________________.

14.32 alluwat

1. bɪzu k'əmɪsočč	bɪzu k'əmɪsočč alluwat.
2. assɪr məts'ɪhafočč	____________________.
3. hulətt dəbtəročč	____________________.
4. bɪzu ɪhɪtočč	____________________.
5. sost akɪstočč	____________________.

14.33 alluwaččəw

1. bɪzu lamočč	bɪzu lamočč alluwaččəw.
2. aratt fərəsočč	____________________.
3. ammɪst bəgočč	____________________.
4. sɪddɪst fɪyyəločč	____________________.
5. hulətt wɪššawočč	____________________.

14.34

	alləw, allat, allaččəw. allut, alluwat, alluwaččəw.
1. ɪssu/t'ɪru bet	t'ɪru bet alləw.
2. ɪsswa/fərəsočč	____________________.
3. ɪssaččəw/addis məkina	____________________.
4. ɪsswa/t'ɪru k'əmɪs	____________________.

5. ɪssu/aratt aroge dəbtəročč ______________________________.
6. ɪssaččəw/bɪzu kəbtočč ______________________________.
7. ɪssu/t'ɪk'ur məkina ______________________________.
8. ɪssaččəw/bɪzu guadəññočč ______________________________.

14 35

1. ast: asəffa zare k'ət'əro alləw?
t-w: a) awon alləw.
b) awon, asəffa zare k'ət'əro alləw.

2. ast: yəši bəzzih amət sɪra allat?
t-w: a) awon allat.
b) awon, yəši bəzzih amət sɪra allat.

3. ast: ato kətəma zare bɪzu sɪra alləw?
t-w: a) ______________.
b) ____.

4. ast: aster bɪzu guadəññočč alluat?
t-w: a) ______________.
b) ____.

5. ast: zəwdu bɪzu yamarɪñña məts'ɪhafočč allut?
t-w: a) ______________.
b) ____.

6. ast: ato kəbbədə bɪzu suk'očč alluaččəw?
t-w: a) ______________.
b) ____.

7. ast: gənnət hulətt ɪhɪtočč alluat?
t-w: a) ______________.
b) ____.

8. ast: ato kətəma t'ɪru məkina alləw?
t-w: a) ______________.
b) ____.

Model

1. məkina yəlləwɪm.
   yamarɪñña məts'ɪhafočč yəllutɪm.
2. gudday yəllatɪm.
   məkɪnawočč yəlluatɪm.
3. k'ət'əro yəllaččəwɪm.
   bɪzu təmariwočč yəlluaččəwɪm.

Notes:

yə- -ɪm	negative particle.
-llə	singular stem of the verb 'have'
-llu	plural stem of the verb 'have'.

14.36 yəlləwɪm

1. gize gize yəlləwɪm.
2. ṣɪra ____________________.
3. k'ət'əro ____________________.
4. gudday ____________________.
5. mist ____________________.

14.37 yəllatɪm

1. məkina məkina yəllatɪm.
2. gənzəb ____________________.
3. yətarik məts'ɪhaf ____________________.
4. wət'bet ____________________.
5. bal ____________________.

14.38 yəllaččəwɪm

1. aškər aškər yəllaččəwɪm.
2. žəbəñña ____________________.
3. gərəd ____________________.
4. sərratəñña ____________________.
5. lɪj ____________________.

Model

1. məkina yəlləwɪm.
   yamarɪñña məts'ɪhafočč yəllutɪm.
2. gudday yəllatɪm.
   məkɪnawočč yəlluatɪm.
3. k'ət'əro yəllaččəwɪm.
   bɪzu təmariwočč yəlluaččəwɪm.

Notes:

yə- -ɪm	negative particle.
-llə	singular stem of the verb 'have'
-llu	plural stem of the verb 'have'.

14.36 yəlləwɪm

1. gize gize yəlləwɪm.
2. ṣɪra ______________________.
3. k'ət'əro ______________________.
4. gudday ______________________.
5. mist ______________________.

14.37 yəllatɪm

1. məkina məkina yəllatɪm.
2. gənzəb ______________________.
3. yətarik məts'ɪhaf ______________________.
4. wət'bet ______________________.
5. bal ______________________.

14.38 yəllaččəwɪm

1. aškər aškər yəllaččəwɪm.
2. zəbəñña ______________________.
3. gərəd ______________________.
4. sərratəñña ______________________.
5. lɪj ______________________.

14.39 yəllutɪm

1. gazet'awočč	gazet'awočč yəllutɪm.
2. yamarɪñña gazet'awočč	________________________.
3. yəjiografi məts'ɪhafočč	________________________.
4. yəhisab məts'ɪhafočč	________________________.

14.40 yəlluatɪm

1. bɪzu lɪbsočč	bɪzu lɪbsočč yəlluatɪm.
2. wət'betɪnna zəbəñña	________________________.
3. gərədɪnna aškər	________________________.
4. sərratəññočč	________________________.

14.41 yəlluaččəwɪm

1. yəč'amma suk'očč	yəč'amma suk'očč yəlluaččəwim.
2. yəlɪbs suk'očč	________________________.
3. hotelbetočč	________________________.
4. bunnabetočč	________________________.

14.42

Affirmative	Negative
1. k'ət'əro alləw	k'ət'əro yəlləwɪm.
2. t'ɪru wət'bèt allat	________________________.
3. zəbəñña allaččəw	________________________.
4. sost suk'očč alluat	________________________.
5. bɪzu məts'ɪhafočč alluat	________________________.
6. aratt sərratəññočč alluaččəw	________________________.
7. t'ɪru zəbəñña alləw	________________________.
8. tɪllɪk' məkina allaččəw	________________________.

14.43

1. ast: zəwdu kənnantə gar k'ət'əro alləw?
   t-w: a) yəlləm yəlləwɪm.
        b) yəlləm, kəñña gar k'ət'əro yəlləwɪm.

2. ast: ato gɪrma basməra wɪst' bɪzu suk'očč alluaččəw?
   t-w: a) yəlləm yəllaččəwɪm.
        b) yəlləm, bɪzu suk'očč yəlluaččəwɪm.

3. ast: gənnət bɪzu yənglɪzɪñña məts'ɪhafočč alluat?
   t-w: a) yəlləm yəlluatɪm.
        b) yəlləm, bɪzu yənglɪzɪñña məts'ɪhafočč yəlluatɪm.

4. ast: ato yohannɪs fərəs allaččəw?
   t-w: a) yəlləm yəllaččəwɪm.
        b) yəlləm, ato yohannɪs fərəs yəllačə̌wɪm.

5. ast: mulu bəzzih sammɪnt fətəna allat?
   t-w: a) yəlləm yəllatɪm.
        b) yəlləm, mulu bəzzih sammɪnt fətəna yəllatɪm.

6. ast: haddis bədəsse wɪst' bɪzu guaddəññočč allut?
   t-w: a) yəlləm yəllutɪm.
        b) yəlləm, haddis bədəsse wɪst' bɪzu guaddəññočč yəllutɪm.

Model

tɪmhɪrt allən.
t'ɪru astəmariwočč allun.

bɪzu gize allaččɪhu.
t'ɪru guaddəññočč alluaččɪhu.

k'ət'əro allačə̌w.
bɪzu məts'ɪhafočč alluaččəw.

Notes:

-n	'we' (subject marker)
-aččɪhu	See Unit I lesson 4 page 109.
-aččəw	See Unit I lesson 4 page 109.

14.44 allən

1. tımhırt	tımhırt allən.
2. sıra	______________________.
3. bızu sıra	______________________.
4. band səat tımhırt	______________________.
5. gənzəb	______________________.

14.45 allaččıhu

1. tıllık' bet	tıllık' bet allaččıhu.
2. t'ıru məkina	______________________.
3. t'ıru wət'bet	______________________.
4. zəbəñña	______________________.
5. gərəd	______________________.

14.46 allaččəw

1. fərəs	fərəs allaččəw.
2. aškər	______________________.
3. gərəd	______________________.
4. məkina	______________________.
5. suk'	______________________.

14.47 allun

1. bɪzu guaddəññočč bɪzu guaddəññočč allun.
2. t'ɪru guaddəññočč ____________________.
3. bɪzu məts'ɪhafočč ____________________.
4. t'ɪru astəmariwočč ____________________.

14.48 alluaččɪhu

1. fərəsočč fərəsočč alluačɪ̌hu.
2. suk'očč ____________________.
3. yəlɪbs suk'očč ____________________.
4. taksiwočč ____________________.

14.49 alluaččəw

1. hotelbetočč hotelbetočč alluaččəw.
2. sost bunnabetočč ____________________.
3. hulətt sinimabetočč ____________________.
4. sost tɪllɪk' məkinawočč ____________________.

14.50

1. ɪñña/zare tɪmhɪrt zare tɪmhɪrt allən.
2. ɪnnantə/səñño sɪra ____________________.
3. ɪnnəssu/bəhulətt səat k'ət'əro ____________________.
4. ɪnnantə/məkinawočč ____________________.
5. ɪnnəssu/fərəsočč ____________________.
6. ɪñña/bɪzu məts'ɪhafočč ____________________.
7. ɪnnəssu/t'ɪru astəmariwočč ____________________.
8. ɪnnantə/t'ɪru guaddəññočč ____________________.

14.51

1. ast: ɪnnəwəyzəro sofiya t'ɪru wət'bet allaččəw?
t-w: a) awon allačə̌w.
b) awon, t'ɪru wət'bet allačə̌w.

2. ast: zare yamariñña tɪmhɪrt allən?
t-w: a) awon allən.
b) awon, zare yamarɪñña tɪmhɪrt allən.

3. ast: bəmimət'aw sammɪnt ɪrəft allaččəw?
t-w: a) awon allaččəw.
b) awon, bəmimət'aw sammɪnt ɪrəft allən.

4. ast: baratt səat yəhisab tɪmhɪrt allaččəw?
t-w: a) awon allaččəw.
b) awon, baratt səat yəhisab tɪmhɪrt allačə̌w.

5. ast: bɪzu təmariwočč alluaččɪhu?
t-w: a) awon allun.
b) awon, bɪzu təmariwočč allun.

6. ast: ato yohannɪs bɪzu lɪjočč allaččəw?
t-w: a) awon allačə̌w.
b) awon, ato yohannɪs bɪzu lɪjočč allaččəw.

7. ast: ɪñña t'ɪru astəmariwočč allun?
t-w: a) awon allun.
b) awon, ɪñña t'ɪru astəmariwočč allun.

8. ast: ato ləmma k'ət'əro allaččəw?
t-w: a) awon allačə̌w.
b) awon, ato kətəma k'ət'əro allačə̌w.

Model

tɪmhɪrt yəllənɪm.
t'ɪru məts'ɪhafočč yəllunɪm.

bɪzu gize yəllaččɪhum.
bɪzu guaddəññočč yəlluačɪ̌hum.

t'ət'əro yəllaččɪhum.
məkinawočč yəlluačə̌wɪm.

Notes:

yə- -(ɪ)m	See Unit IIIlesson 14 Page 226
-n-	'we' (subject marker)
-u-	See Unit III lesson 14 page 270
-aččəw	See Unit III lesson 14 page 275
-aččɪhu	'you' (plural).

14.52 yəllənɪm

1. tɪmhɪrt	tɪmhɪrt yəllənɪm.
2. gize	________.
3. k'ət'əro	________.
4. gudday	________.

14.53 yəllaččɪhum

1. wət'bet	wətbet yəllaččɪhum.
2. gərəd	________.
3. aškər	________.
4. zəbəñña	________.

14.54 yəllaččəwɪm

1. t'ɪnat	t'ɪnat yəllaččəwɪm.
2. məts'ɪhaf	________.
3. ɪrsas	________.
4. yənglәzəñña məts'ɪhaf	________.

14.55 yəllunɪm

1. məts'ɪhafočč	məts'ɪhafočč yəllunɪm.
2. bɪɪročč	________.
3. ɪrsasočč	________.
4. məkinawočč	________.

14.56 yəlluaččɪhum

1. guaddəňňočč	guaddəňňočč yəlluaččɪhum.
2. aškəročč	________________.
3. wət'betočč	________________.
4. gərədočč	________________.

14.57 yəlluaččəwɪm

1. suk'očč	suk'očč yəlluaččəwɪm.
2. yəč'amma suk'očč	________________.
3. yəlɪbs suk'očč	________________.
4. sərratəňňočč	________________.

14.58

Affirmative	Negative
1. zare t'əwat sɪra allən.	zare t'əwat sɪra yəllənɪm.
2. bɪzu məts'ɪhafočč alluaččəw.	________________.
3. t'ɪru ts'əhafiwočč alluaččɪhu.	________________.
4. t'ɪru astəmari allaččəw.	________________.
5. bɪzu suk'očč allun.	________________.
6. t'əwat tɪmhɪrt allaččɪhu.	________________.
7. bɪzu t'ɪru təmariwočč allun.	________________.
8. t'ɪru sinimabet allaččəw.	________________.

14.59

1. ast: zare t'əwat sɪra allaččɪhu?
t-w: a) yəlləm yəllənɪm.
b) yəlləm, zare t'əwat sɪra yəllənɪm.

2. ast: kəsəat bəfit bɪzu təmariwočč alluaččɪhu?
t-w: a) yəlləm yəllunɪm.
b) yəlləm, bɪzu təmariwočč yəllunɪm.

3. ast: ato aləmunna ato ləmma nəgə bɪzu sɪra allaččəw?
t-w: a) yəlləm yəllaččəwɪm.
b) yəlləm, nəgə bɪzu sɪra yəllaččəwɪm.

4. ast: t'ɪru yamarɪñña məts'ɪhafočč alluaččɪhu?
t-w: a) yəlləm yəllunɪm.
b) yəlləm, yamarɪñña məts'ɪhafočč yəllunɪm.

5. ast: lɪjočč bɪzu guaddəññočč alluaččəw?
t-w: a) yəlləm yəlluaččəwɪm.
b) yəlləm, bɪzu guaddəññočč alluaččəw?

6. ast: nəgə ɪrəft allačɪ̌hu?
t-w: a) yəlləm yəllənɪm.
b) yəlləm, nəgə ɪrəft yəllənɪm.

14.59 nɪgɪggɪr

ayələ: t'ena yɪst'ɪllɪñ, bək'k'ələ.

bək'k'ələ: t'ena yɪst'ɪllɪñ, ayələ. ɪndəmɪn addərk?

ayələ: dəhna ɪgziabher yɪmməsgən, antəs?

bək'k'ələ: mɪnɪmm alɪl.

ayələ: mɪnəw? gəna fətəna alč'ərəskɪm?

bək'k'ələ: gəna məče. zare sost fətəna alləñ.

ayələ: ɪnnəgənətɪs, zare allaččəw?

bək'k'ələ: ɪnnəssu zare yəllaččəwɪm. antəs?

ayələ: ɪne mɪnɪmm yəlləññɪm. gɪn nəgə hulətt kəbbad fətənawočč alluñ.

bək'k'ələ: ɪhɪtɪhɪs, zare fətəna allat?

ayələ: zare yəllatɪm. gɪn nəgə sost fətənawočč alluat. wəndɪmmɪhɪs, č'ərrəsə?

bək'k'ələ: zare and alləw. dəgmo nəgə hulətt allut.

ayələ: atɪsga! mɪnalbat k'əllal fətəna yɪhonall. dəhna hun, bək'k'ələ, yɪk'nah.

bək'k'ələ: lantəm. dəhna hun.

14.60 dɪrsət

bətəsəbe bɪzu gənzəb allaččəw. bɪzu fɪyyəloččɪnna fərəsočč, lamoččɪnna bərewočč alluaččəw. dəgmo and tɪllɪk' bet allən. nəgər gɪn məkina yəllənɪm.

aggote gɪn and t'ɪru məkina alləw. kəbtɪnna mərət gɪn yəlləwɪm. aggote yəB.A. digri alləw. bətɪmhɪrtu bət'am gobəz nəbbərə. aggote bɪzu guadəññočč allut. gɪn mist yəlləwɪm. bihonɪm bɪzu yəset guadəññawočč (kənfər wədajočč) allut.

k'alat

addis	'new'
aroge	'old; worn out'
atɪsga	'Don't worry'
aynət	'kind; sort; type'
bəg	'sheep'
bet	'house; home'
č'ərrəsə	'he finished'
alč'ərəskɪm	'you did not finish'
dəhna hun	'good-by' (sing.masc. you)
fərəs	'horse'
fɪyyəl	'goat'
gazet'a	'newspaper'
gəna	'yet'
gəna məče(məče gəna)	'not as yet'
gɪn	'but'
ɪrəft	'vacation; rest'
jiografi	'geography'
yəjiografi məts'ɪhaf	'geography book'
kətəma	'town; city'
kəbt	'cattle'
k'əmis	'dress' (lady's)
k'əyy	'red'
k'əllal	'easy'
k'onjo	'pretty; beautiful'
kəbbad	'hard; heavy'
lam	'cow'
lantəm	'to you also'(the same to you)masc.
lɪyyu	'different'
lɪyyu lɪyyu	'different' (many)
mərət	'land'
mɪnəw?	'what happened'
mɪnɪmm alɪl	'not bad or good either'(greeting)

nəgər gın	'but'
rəjjım	'tall'
šəmiz	'shirt'
taksi	'taxi-cab'
tarik	'history'
tembır	'stamp'
wıšša	'dog'
yəset guadəñña	'girl friend'
yık'nah	'Good luck' (sing.Masc. you)

təč'əmmari k'alat

addaraš	'hall'
anbəssa	'lion'
bılıḥ	'clever'
dəkkama	'weak'
dımmət	'cat'
fot'a	'towel'
yəfit fot'a	'face-towel'
yəjj fot'a	'hand-towel'
gıməl	camel'
hayləñña	strong'
k'ošaša	'dirt; dust'(dirty; dusty)
məts'het	'magazine'
nəbır	'leopard'
səyčento	'taxi'
zıhon	'elephant'

asra ammɪstəñña tɪmhɪrt

kɪlləsa - Unit 3.

1. Location and Direction words.

ɪzzih	'here'	bəstək'əññ	'on the right'
ɪzziya	'there'	bəstəgra	'on the left'
at'əgəb	'close to'	bəstəhuala	'behind'
fitləfit	'in front'	mado	'across'
bəlay	'above'	bətačč	'below'
k'ɪrb	'near'	ruk'	'far'

Exercise 1 Use the above location words in sentences. Follow the examples below.

1. təmaribet/ɪzzih. təmaribetu ɪzzih nəw.
2. hakimbet/ɪzziya. hakimbetu ɪzziya nəw.
3. ayroplan marəfiya/bəstək'əññ. ______________________.
4. babur t'abiya/bəstəgra. ______________________.
5. postabet/ruk' ______________________.
6. gəbəya/k'ɪrb. ______________________.

Exercise 2

1. bankbet/sinimabet/at'əgəb. bankbetu sinimabetu at'əgəb nəw.
2. postabet/ras hotel/fitləfit. ______________________.
3. embassi/təmaribet/bəstək'əññ. ______________________.
4. awtobus t'abiya/postabet/bəstəgra. ______________________.
5. bete/hakimbet/bəstəhuala. ______________________.
6. awtobus mak'omiya/məngəd/mado. ______________________.
7. amerikan embassi/sɪddɪst kilo/bəlay. ______________________.
8. yəsəlamguadd biro/aratt kilo/bətačč. ______________________.

Exercise 3

1. bankbet/fitləfit/ antə bankbetu fitləfitɪh nəw.
2. sinimabet/bəstək'əññ/ anči ____________________.
3. postabetu/bəstəgra/ɪsswo ____________________.
4. babur t'abiya/bəstəhuala/ ɪnnantə ____________________.
5. embassi/fitləfit/ anči ____________________.
6. biro/bəstəgra/antə ____________________.

2. Please.

ɪbakkɪh	'please'	'you'	singular masculine.
ɪbakkɪš	'please'	'you'	singular feminine.
ɪbakkɪwo	'please'	'you'	masculine and fem. (formal)
ɪbakkaččɪhu	'please'	'you'	plural

Exercise Ask questions about locations. Follow the examples below.

1. antə/yamerikan embassi. ɪbakkɪh yamerikan embassi yət nəw?
2. anči/yəsəlam guadd biro. ____________________?
3. ɪsswo/yafrika addaraš. ____________________?
4. ɪnnantə/ yunivərsiti. ____________________?
5. ɪnnantə/gənnət hotel. ____________________?
6. anči/yafrika addaraš. ____________________?
7. antə/postabet. ____________________?
8. ɪsswo/ayroplan t'abiya. ____________________?

Memorize the following dialogues

1. təsfaye: ɪbakkɪwo yəsəlam guadd biro yət nəw?
ato aləmu: kafrika addaraš bəstəhuala nəw.

təsfaye: ɪndet məhed ɪčɪlalləhu?
ato aləmu: bawtobus wəyɪmm bətaksi məhed tɪčɪllaləh.

təsfaye: yawtobus mək'omiyaw yət nəw?
ato aləmu: yawtobus mək'omiyaw kəməngəd mado nəw.

təsfaye: ɪgziabher yɪst'ɪllɪñ.
ato aləmu: abro yɪst'ən.

2. ato gɪrma: ɪbakkɪwo tɪmhɪrt ministerɪn liyasayyuññ
yɪčɪlallu?

ato ləmma: tɪmhɪrt minister aratt kilo at'əgəb nəw.

ato gɪrma: ɪndet məhed ɪčɪlalləhu?

ato ləmma: bəgrwo məhed yɪčɪlallu.
bək'ət't'ɪta wədəfit yɪhidunna wədə
gɪra yɪzuru.

ato gɪrma: ɪgziabher yɪst'ɪllɪñ.

ato ləmma: abro yɪst'ən.

3. ato yohannɪs: taksi!

taksi nəji: abet! wədet ləməhed yɪfəllɪgallu?

ato yohannɪs: wədə ayroplan marəfiya ləməhed
ɪfəllɪgalləhu.

taksi nəji: ɪšši. yɪgbu.

ato yohannɪs: wagaw sɪnt nəw?

taksi nəji: and bɪrr kəhaya ammɪst santim nəw.

ato yohannɪs: yɪhəwɪnna.

taksi nəji: ɪgziabher yɪst'ɪllɪñ.

ato yohannɪs: abro yɪst'ən.

1. Past of 'be' with subject markers (Past tense personal endings)

stem nəbbər-

Singular	1.	nəbbərku	'I was'
	2.	nəbbərk	'you were' sing/masc. - informal
		nəbbərš	'you were' sing/fem. - informal
		nəbbəru	'you were' sing/fem/masc. - formal
	3.	nəbbərə	'he/it was' - 'there was' - informal
		nəbbərəčč	'she was' - informal
		nəbbəru	'he/she was'- formal
Plural	4.	nəbbəru	'we were'
		nəbbəraččɪhu	'you were'
		nəbbəru	'they were' - 'there were'

Exercise
1. Make a list of the subject markers (suffixes).
2. What do you notice about you (formal), he/she (formal) and they?
3. Make ten sentences with the past of 'be'. -- (AFFIRMATIVE)

Examples:

1. balləfəw amət addis abəba nəbbərku.
2. basra zət'əñ məto hamsa sost amətə mɪhrət yət nəbbərš?

2. Negative

Negative particles /al-　　-(ɪ)m/

Practice the negative of be past

1. ɪne　　alnəbbərkum.

Singular
2. antə　　____________.
ančí　　____________.
ɪsswo　　____________.
3. ɪssu　　____________.
ɪsswa　　____________.
ɪssaččəw　　____________.

Plural
4. ɪñña　　____________.
ɪnnantə　　____________.
ɪnnəssu　　____________.

Exercise 1 Make ten sentences of the negative of be.

Examples:

1. balləfəw amət addis abəba alnəbbərkum.
2. təsfayenna məsfɪn bəkɪfɪl wɪst' alnəbbərum.

Exercise 2 Convert the following sentences into the negative.

1. bət'ərəp'p'ezaw lay məts'ɪhafočč nəbbəru.
2. bəkɪfɪl wɪst' bɪzu təmariwočč nəbbəru.
3. tɪlantɪnna səñño nəbbər.
4. ɪnena məsfɪn ɪzzih nəbbərn.
5. gətahunɪnna anči hakimbet nəbbəraččɪhu.
6. balləfəw amət təmari nəbbərku.
7. wəyzərit bɪrtukan yato gɪrma ts'əhafi nəbbərəčč.
8. anči yato yohannɪs ts'əhafi nəbbərš.

Exercise 3 Memorize the following dialogue.

bəhotelbet wɪst'

asallafi: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
ato gɪrma: t'ena yɪst'ɪllɪñ.
asallafi: mɪn lamt'a getaye?
ato gɪrma: mɪn aynət mɪgɪb allaččɪhu?
asallafi: yədoro wət', yəbəg wət', yatkɪlt wət', yəbəg allɪč'č'a, yədoro t'ɪbsɪnna yəbəg t'ɪbs allən.
ato gɪrma: yədoro wət' amt'allɪñ.
asallafi: ɪšši getaye. mɪn yɪt'ət't'allu?
ato gɪrma: t'əjj allaččɪhu?
asallafi: awon t'ɪru t'əjj allən.
ato gɪrma: t'əjj amt'allɪñ.

3. Prepositions

A.

b(ə)- lay	'on; on top of'
b(ə)- wɪst'	'in; inside'
k(ə)- sɪr	'under; underneath'
k(ə)-	'from'

B.

allə	'there is'
allu	'there are'

Exercise Make six sentences with allə and allu. Make use of b(ə)- lay, b(ə)- wɪst' and b(ə)- sɪr.

Examples:

1. wəmbər/məts'ɪhaf	bəwəmbəru lay məts'ɪhaf allə.
2. kɪfɪl /təmariwočč	bəkɪfɪl wɪst' təmariwočč allu.

1. gɪdgɪdda/səat. ________________________.
2. sammɪnt/səbatt k'ənočč ________________________.
3. wəmbər/mɪnt'af ________________________.
4. gɪdgɪdda/sɪɪločč ________________________.
5. borsa/gənzəb ________________________.
6. t'ərəp'p'ezawočč/ mɪnt'afočč ________________________.

4. Negatives

Negative particles /yə- -m/

yəlləm	'there is not.'
yəllum	'there are not.'

Exercise 1 Change the following statements and questions into the negative.

1. bəkɪfɪl wɪst' təmariwočč allu. bəkɪfɪl wɪst' təmariwočč yəllum.
2. bəgɪdgɪddaw lay səat allə? ________________________?
3. bət'ərəp'p'ezaw sɪr mɪnt'afočč allu. ________________________.
4. bəborsaw wɪst' gənzəb allə? ________________________?
5. bəgɪdgɪddaw lay sɪɪločč allu? ________________________?
6. balgaw sɪr č'amma allə. ________________________.

Exercise 2 Answer the following questions.

1. bəsammɪnt wɪst' sɪnt k'ənočč allu?
2. bamət wɪst' sɪnt wəročč allu?
3. band səat wɪst' sɪnt dək'ik'awočč allu?
4. band dək'ik'a wɪst' sɪnt səkondočč allu?
5. band wər wɪst' sɪnt k'ənočč allu?
6. band k'ən wɪst' sɪnt səatočč allu?

Memorize the following dialogues

1. ato asəffa: ɪbakkɪwo bəzzih kətəma wɪst' dəhna hotel allə?
ato gɪrma: awon šəwa hotel t'ɪru nəw.

ato asəffa: šəwa hotel-yət nəw?
ato gırma: šəwa hotel kəityop'p'ıya yayər məngəd biro bətačč nəw.

ato asəffa: wədəzziya bətaksi məhed ıčılalləhu?
ato gırma: awon bətaksi məhed yıčılallu.

ato asəffa: ıgziabher yıst'ıllıñ.
ato gırma: abro yıst'ən.

2. ato asəffa: t'ena yıst'ıllıñ.
ıngıda tək'əbbay: t'ena yıst'ıllıñ.

ato asəffa: bado kıfıl alləwot?
ıngıda tək'əbbay: awon, bızu bado kıfločč alluñ.

ato asəffa: kıfloččun liyasayyuñ yıčılallu?
ıngıda tək'əbbay: awon. mın aynət kıfıl yıfəllıgallu?

ato asəffa: nıts'uh kıfıl kəməttat'əbiya bet gar ıfəllıgalləhu.
ıngıda tək'əbbay: yıh nıts'uh kıfıl nəw. mətat't'əbiya betım alləw.

ato asəffa: kirayu sınt nəw?
ıngıda tək'əbbay: kirayu bək'ən aratt bırr kəhamsa santim nəw.

ato asəffa: t'ıru yıhın kıfıl ıwəsdalləhu.

5. 'Have' with personal endings (object markers)
'all(ə)-' with singular nouns.

singular	1.	alləñ	'I have'
	2.	alləh	'you' have (sing. masc.)
		alləš	'you' have (sing. fem.)
		alləwot	'you' have (formal)
	3.	alləw	'he has'
		allat	'she has'
		allaččəw	'he/she has (formal)
plural	4.	allən	'we have'
		allaččıhu	'you' have (plural)
		allaččəw	'they have'

Exercise

1. What is the stem of 'have' with singular nouns?
2. Make ten sentences in the singular with 'have', one with each person as a subject.

'allu' - with plural nouns

	1.	alluň	'I have'.	
	2.	alluh	'you have'.	(Sing/masc.informal).
		allušˇ	'you have'.	(sing/fem.informal).
		alluwot	'you have'.	(sing/formal).
Singular	3.	allut	'he has'.	
		alluat	'she has'.	
		alluaččəw	'he/she has' (formal).	
	4.	allun	'we have'.	
Plural		alluaččɪhu	'you have'. (plural).	
		alluaččəw	'they have'.	

Exercise

1. What is the stem of 'Have' with plural nouns?
2. What is different about the suffix 'he' in the singular and plural?
3. Make ten sentences with 'Have' in the plural.

6. Negative of 'Have'.

Negative particles /yə-   -(ɪ)m/

		With Singular nouns		With Plural nouns	
	1.	yəlləňňɪm	1.	yəlluňňɪm.	
	2.	yəlləhɪm	2.	yəlluhɪm.	
		yəlləšɪm		yəllušɪm.	
		yəlləwotɪm		yəlluwotɪm.	
Singular	3.	yəlləwɪm	3.	yəllutɪm.	Singular
		yəllatɪm		yəllušɪm.	
		yəllaččəwɪm		yəlluaččəwɪm.	
	4.	yəllənɪm	4.	yəllunɪm.	
Plural		yəllaččɪhum		yəlluaččɪhum.	Plural
		yəllaččəwɪm		yəlluaččəwɪm.	

Exercise 1

	Affirmative	Negative
1.	məkina alləň.	məkina yəlləňňɪm.
2.	gənzəb alləh.	________________.
3.	gərəd alləš.	________________.
4.	zəbəňňa alləwot.	________________.
5.	t'ɪru bet alləw.	________________.
6.	addis k'əmis allat.	________________.
7.	mist allaččəw.	________________.
8.	ityop'p'ɪyawi astəmari allən.	________________.
9.	ɪnglizɪňňa astəmari allaččɪhu.	________________.
10.	bɪzu sɪra allaččəw.	________________.

Exercise 2

	Negative	Affirmative
1.	wəndɪmmočč yəlluňňɪm.	wəndɪmmočč alluň.
2.	lɪjočč yəlluhɪm.	________________.
3.	guaddəňňočč yəllušɪm.	________________.
4.	məkinawočč yəlluwotɪm.	________________.
5.	yamarɪňňa məts'ɪhafočč yəllutɪm.	________________.
6.	t'ɪru k'əmisočč yəlluatɪm.	________________.
7.	gərədɪnna aškər yəlluaččəwɪm.	________________.
8.	yamarɪňňa astəmariwočč yəllunɪm.	________________.
9.	yənglizɪňňa məts'ɪhafočč yəlluaččɪhum.	________________.
10.	t'ɪru ts'əhafiwočč yəlluaččəwɪm.	________________.

7. yato yohannɪsɪnna yəwəyzəro hanna betəsəb.

yato yohannɪsɪnna yəwəyzəro hanna betəsəb tɪllɪk' nəw. ato yohannɪsɪnna wəyzəro hanna hulətt setočč lɪjoččɪnna hulətt wəndočč lɪjočč alluaččəw.

betaččəw tɪllɪk' nəw. aratt məňňɪtabetočč, sost məttat'əbiyabetočč, and tɪllɪk' yəngɪda marəfiya kɪfɪlɪnna and mɪgɪbbet allut. gɪbbiw bət'am səffinna k'onjo nəw. t'ɪru yatkɪlt bota allaččəw. batkɪlt botaw wɪst' lɪyyu lɪyyu abəbawočč allu.

Exercise 1.

1. ast: ato yohannɪsɪnna wəyzəro hanna sɪnt lɪjočč alluaččəw?
   t-w: ____________________________________.

2. ast: sɪnt setočč lɪjočč alluaččəw?
   t-w: ____________________________________.

3. ast: sɪnt wəndočč lɪjočč alluaččəw?
   t-w: ____________________________________.

4. ast: yato yohannɪsɪnna yəwəyzəro hanna bet sɪnt kɪfɪločč allut?
   t-w: ____________________________________.

5. ast: sɪnt məññɪtabetočč allut?
   t-w: ____________________________________.

6. ast: sɪnt məttat'əbiyabetočč allut?
   t-w: ____________________________________.

7. ast: yəngɪda marəfiyaw kɪfɪl tɪnnɪš nəw?
   t-w: ____________________________________.

8. ast: batkɪlt botaw wɪst' mɪn allə?
   t-w: ____________________________________.

Exercise 2.

1. ast: betəsəbɪh tɪllɪk' nəw?
   t. ____________________________________.

2. ast: wəndɪmmoččɪnna ɪhɪtočč alluh?
   t. ____________________________________.

3. ast: betaččɪhu tɪllɪk' nəw?
   t. ____________________________________.

4. ast: sɪnt kɪfɪločč allut?
   t. ____________________________________.

5. ast: sɪnt məññɪtabetočč allut?
   t. ____________________________________.

6. ast: yatkɪlt bota allaččɪhu?
   t. ____________________________________.

Exercise 3.

1. ast: betəsəbɪš yət nəw?
   t. ______________________________.

2. ast: betəsəbɪš tɪllɪk' nəw?
   t. ______________________________.

3. ast: betaččɪhu yət nəw?
   t. ______________________________.

4. ast: betaččɪhu sɪnt kɪfɪločč allut?
   t. ______________________________.

5. ast: gɪbbiaččɪhu səffi nəw?
   t. ______________________________.

6. ast: yatkɪlt bota allaččɪhu?
   t. ______________________________.

VOCABULARY

ENGLISH -- AMHARIC

A

above	bəlay ; lay
according to Ethiopian calendar	ɪndə ityop'p'ɪya ak'ot'at'er
across	mado
Africa	afrika
African (masc.)	afrikawi
African (fem.)	afrikawit
after	k (ə) - -bəhuala
after that	kəzziya bəhuala
after this	kəzzih bəhuala
after you (sing. fem.)	kanči bəfit
after you (masc. sing.)	kantə bəhuala
after you (formal)	kəsswo bəhuala
again	ɪndəgəna
age; year	amət
his age	amətu
her age	amətwa
his (formal) age	amətsččew
airport	ayroplan marɪfiya
ambassador	ambasaddər
alone	bɪčča
also	dəgmo
also he (formal)	ɪssaččəwɪm
all of you	hullaččɪhum
America	amerika
American (fem.)	amerikawit
American (masc.)	amerikawi
Americans	amerikawɪyan
Amharic	amariñña
and you ?	antəs?
answer (you feminine)	məllɪši
answer (formal)	yɪməllɪsu
answer (masc.)	məllɪs

A

answer (you plural)	mellɪsu
appointment	k'ət'əro
April	miyazia
are (there are)	allu
(there are not)	yellum
around; near by	ak'rabbiya
assistant director	rəddat dirəktər
assistant Minister	rəddat ministər
at (since) (the) night	kəlelitu
at the back; behind	wədə huala
aunt	akɪst
avenue	godana

B

bank	bankbet
bathroom	məttat'əbiyabet
Baptismal	t'ɪmkɪət
bedroom	məññɪtabet
before	k(ə)- -bəfit
before noon	kəsəat bəfit
before that	kəzziya bəfit
before this	kəzzih bəfit
before you (formal)	kəsswo bəfit
before you (masc. sing.)	kantə bəfit
begin (he began)	jəmmərə
bell	dəwel
belonging to	y (ə)-
belonging to Mrs.	yəwəyzəro
birth (she will give birth)	tɪwəldalləčč
year of the birth	yətɪwlɪdd zəmən
birthday	yəlɪdət k'en
born (I was born)	təwələdku
he was born	təwəllədə

B

book	mets'ɪhaf
books	məts'ɪhafoč̌č̌
both of them	hulləttum
both of us (and)	hullettač̌č̌ɪnɪm
branch; dept.	k'ɪrɪnč̌'af
British	ɪngliz
brother	wəndɪmm
bus	awtobus
bus-driver	awtobus nəji
bus station	awtobus t'abiya
but	gɪn
by	b(ə)-
by car	bəməkina
calendar (according to the Ethiopian calendar)	ɪndə iṫyop'p'ɪya ak'ot'at'ər
camel	gɪməl
capital city	wanna kətəma
carpenter	anat'i
cat	dɪmmət
cattle	kəbt
cents	santim (oč̌č̌)
five cents	ammɪst santim
five cents	hullətt frank
ten cents	aratt frank
ten cents	assɪr santim
twenty-five cents	haya ammɪst santim
twenty-five cents	sɪmuni
fifty cents	hamsa santim
fifty cents	šɪlɪng
chair	wəmbər
chairs	wembəroč̌č̌
children	lɪjoč̌č̌
church (christian)	betəkrɪstɪyan
class hour	yəkɪfɪl seat

C

clear; bright (sunny)	bɪruh
clever	bɪlɪh
close your book (you fem.)	məts'ɪhafɪšɪn zɪgi
close your book (you masc.)	məts'ɪhafɪhɪn ziga
close your book (you plural)	məts'ɪhafaččɪhun zigu
close your book (you formal)	məts'ɪhafɪwon yɪzgu
clothing	lɪbs
coffee	bunna
coffee shop; bar	bunnabet
cold	bɪrd
conscientious; hard-working	tɪgu
consul	k'onsil
cool	k'əzk'azza
coronation day	yəzəwd bəal
correct	
it is correct	lɪkk nəw
it is not correct	lɪkk aydəlləm
country	agər
her country	agərwa
his country	agəru
his country (formal)	agəraččəw
my country	agəre
your country (fem.)	agərɪš
your country (masc.)	agərih
your country (formal)	agərwo
cow	lam
cup	sɪni

D

days of the week	yəsammɪnt k'ənočč
December	tahsas
dentist	yət'ɪrs hakim
dialogue	nɪgɪggɪr
different	lɪyyu

D

different (many)	lɪyyu lɪyyu
director	direktər
director; manager	sǔm
Director General	wanna direktər
Director of a Bank	yəbankbet direktər
dirt; dust (dirty, dusty)	k'ošaša
divide	akkafl
to divide	makkafəl
when divided	sikkəfəl
doctor	hakim
doctors	hakimočč
dog	wɪšša
Don't worry	atɪsga
door	bərr
doors	bərročč
dress (lady's)	k'əmis
during/since the day began	kək'ənu
during the day	kək'ənu

E

east	mɪsrak'
Easter	fasika
easy	k'əllal
elder	tallak'
elders	tallak'očč
elementary	andəñña dərəja
elephant	zɪhon
embassy	embassi
engineer	məhandis
engineers	məhandisočč
England	ɪngliz agər
English	ɪnglizeñña
English man	ɪnglizawi
English men	inglizawɪyan

E

era; year	zəmən
Ethiopia	ityop'p'ɪya
Ethiopian (masc)	ityop'p'ɪyawi
Ethiopian (fem)	ityop'p'ɪyawit
European	awroppawi
excuse me please	yɪk'ɪrta
exercise book	dəbtər
exercise books	dəbtəročč

F

face towel	yəfit fot'a
family	betəsəb
farmer	gəbəre
farmers	gəbərewočč
far	ruk'
father	abbat
February	yəkkatit
fifty cents	hamsa santim
fine, well	dəhna
finish (he finished)	č'ərrəsə
you did not finish	alč'ərəskɪm
first	andeñña
first (title)	k'ədamawi
first lesson	andəñña tɪmhɪrt
fine	dəhna
five cents	ammɪst santim
forty	arba
fourth	arattəñña
for you also	lantəm
France	fərənsay agər
free; freedom	nəts'a; nəts'annət
French	fərənsay
French language	fərənsayɪñña

F

French man	fərənsawi
Friday	arb
from, since	k(ə)-

G

geography	jiografi
geography book	yəjiografi mets'ɪhaf
Germany	jərmən agər
getting ready for the board meeting	ləbordusɪbsəba sɪzəggaj
girl	lɪjagərəd
girl friend	yəset guadəñña
to give (for)	ləməst'et
give my regards	səlamta ak'rɪbɪlɪñ
he will go, he is going	yɪhedall
goat	fɪyyəl
God	ɪgziabher
goldsmith	wərk'səri
good	t'ɪru
very good	bət'am t'iru
good well	məlkam
good afternoon	
You (masc. sing)	ɪndəmɪn walk?
you (formal)	ɪndəmɪn walu?
you (plural)	ɪndəmɪn walaččɪhu
you (fem. sing)	ɪndəmɪn walš?
good-by (sing. masc.)	dəhna hun
good day	
2nd per. (masc. sing)	dəhna wal
(fem. sing)	dəhna wayi
(formal)	dəhna yɪwalu
(plural)	dəhna walu
good evening (fem. sing)	dəhna amši

G

you (masc.) sing.)	dəhna amš
you (plural)	dəhna amšu
you (formal)	dəhna yamšu
good evening (literally: How did you pass the evening)	ɪndəmɪn aməššəh
you (fem. sing.)	ɪndəmɪn aməššəš?
you (formal)	ɪndəmɪn aməššu
you (formal)	ɪndəmɪn aməššaččɪhu
good luck	yɪk'nah
you (masc. sing.)	yɪk'nah
good morning	
2nd pers. (masc. sing.)	ɪndɪmɪn addərk?
(fem. sing.)	ɪndəmɪn addərš?
(formal)	ɪndəmɪn addəru?
(plural)	ɪndəmɪn addəraččɪhu?
goodness	wəy gud !
good night	
(masc. sing.)	dəhna ɪdər
(fem. sing)	dəhna ɪdəri
(formal. S)	dəhna yɪdəru
(plural)	dəhna ɪdəru
grandfather	yəwənd ayat
grandmother	yəset ayat
grandson	yəlɪj lɪj
Greek, Greece	grik. grik agər
guard	zəbəňňa

H

Haile Sellasie 1st	k'ədamawi hayl̶ə sɪllase
hair	ts'əgur
hair dresser, barber	ts'əgur astəkakay
half (time and money)	təkkul
hall	addaraš

H

hard, heavy	kəbbad
I have (sing.)	alleñ
you have (formal)	allewot
you have (sing.)	alləh
she has	allat
he	ɪssu / ɪrsu;
health(lit. let God give you health)	t'ena
hello	t'ena yɪst'ɪllɪñ
here	ɪzzih
here it is	yɪhəwɪnna
High Court	kəfɪtəñña fɪrdbet
history	tarik
hope.(noun)	təsfa
horse	fərəs
hospital	hakimbet
hotel	hotelbet
hour, time, watch	səat
house, home	bet
how ?	ɪndəmɪn ?
How are you ?	ɪndəmɪn naččɪhu ?
(plural)	ɪndəmɪn naččɪhu
(formal)	ɪndəmɪn nəwot
(sing.)	ɪndəmɪn nəh
his / her (formal) husband or wife	baləbetaččəw

I

I	nən. ɪne
I can	ɪčɪlalləhu
in Addis Ababa	baddis ababa wɪst'
in front of	fitləfit
in front of, opposite	fitləfit
in, inside	b(ə)- -wɪst'
inside	b(ə)- -wɪst'
indeed	ɪrgɪt'!

I

in government office	bəməngɪst məsrɪyabet
in (since) The evening	kəmɪšɪtu
in (since) the morning	kət'watu
Independance Day	yənəts'annət bəal
is (here it is)	yɪhəwɪnna

J

January	t'ɪrr
journalist	gazet'əñña
judge	dañña
July	hamle
June	səne

K

kind, sort, type	aynət
kitchen	wət'bet

L

labourer	sərratəñña
land	məret
language	k'uank'ua
last (literally, "that which has passed")	yalləfəw
last year	balləfəw amət
lawyer	t'əbək'a
lazy	sənəf
left	gra
leopard	nəbɪr
let me ...	l(ɪ)-
let me sleep	lɪteñña
let me go	lɪhid
let us begin	ɪnnɪrəf
let us rest	ɪnnɪrəf
like this	ɪndəzzih

L

line	məsmər
lion	anbəssa
listen (you, plural)	addamt'u
listen (you, fem.)	addamči
listen (you, masc.)	addamt'
listen (you, formal)	yaddamt'u
little, few	tɪnnɪš
looks (it looks)	yɪməslall
loved (he, formal)	yətəwəddədu
lunch	mɪsa

M

magazine	məts'het
maid	gərəd
main; important	wanna
His Imperial Majesty's birthday	yəgɪrmawinətačə̌w yəlɪdət k'ən
man servant	aškər
many; much	bɪzu
March	məggabit
market	gəbəya
married person	balətɪdar
mathematic	hisab
married; you (fem.) are married	agəbbaš
married; he married ...(someone)	
May	gɪnbot
mechanic	məkanik
medium, average	məhakələňňa
Menelik II	dagmwi mɪnɪlɪk
meeting, conference	sɪbsəba
merchant	nəggade
message	məlɪkt
Ministry of Agriculture	yərša minister

M

Ministry of Commerce and Industry	yənɪgdɪnna yəndustri minister
Ministry of Community Development	yəhɪzbawi nuro ɪdgət minister
Ministry of Defence	yəməkkəlakəya minister
Ministry of Finance	yəgənzəb minister
Ministry of Foreign Affairs	yəwɪč'ɪč' gudday minister
Ministry of Interior	yagər gizat minister
Ministry of Pen	yəts'ɪhfət minister
Ministry of Pensions	yət'urəta minister
Ministry of Public Health	yət'ena t'ɪbbəh'a minister
Ministry of Public Works	yəsɪra minister
minute	dək'ik'a
Miss	wəyzərit
Monday	səňňo
month	wər
Moscow, Russia	məskob
Mrs.	wəyzəro
middle (in the middle of)	məhakəl
million	milyon
multiply	abza
when multiplied	sibbazza

N

name	sɪm
narrative	dɪrsət
nationality	zəginnət
her nationality	zəgɪnnətwa
his nationality	zəgɪnnətu
his nationality (formal)	zəgɪnnəyaččəw
your nationality	zəgɪnnətih
my nationality	zəgɪnnəte

N

near, close by	k'ɪrb
nearly, close by	at'əgəb
new	addis
newspaper	gazet'a
New Year	addis amət
night	mata
no	yəlləm
not bad. not good either (greeting)	mɪnɪm alɪl
not (it is not)	aydəlləm
nothing	mɪnɪm
north	səmən
now	ahun
November	hɪdar
number	k'ut'ɪr
nurse	nərs
nurse	astamami
nurses	astamamiwočč

O

October	t'ɪk'ɪmt
oculist	yayn hakim
of	
O.K.; alright	ɪšši
old; worn out	aroge
old lady	arogit
old man	sɪ̌magɪle
on; on top of	b(ə)- lay
on the ....(with locations)	bəstə-
on the left, to the left	bəstegra
on the right, to the right	bəstek'eññ
one by one	tərabətəra

O

operator	sɪlk tək'ebbay
opposite	fitləfit
or (used with a statement sentence)	wəyɪmm

P

page	gəts'ts'
Peace Corps member	yəsəlam guadd abal
pencil	ɪrsas
pencils	ɪrsasočč
people	hɪzb
perhaps	mɪnalbat
person	səw
pilot	ayroplan nəji
photographer	fotograf anši
plate	sahɪn
I deceived (teased) him	təč'č'awətkubət
it/he deceived (teased) me	təč'č'awətəbɪñ
please	
you (plural)	ɪbakkaččɪhu
you (masc. sing.)	ɪbbakɪh
you (fem. sing.)	ɪbbakɪš
you (formal)	ɪbbakwo
plumber	buambua sərratəñña
policeman	polis
police station	polis t'abi̦ya
poor	dəha
post office	postabət
pregnant	ɪrguz
pretty, beautiful	k'onjo
purse. wallet, bag	borsa
put (soembody)on(telephone)	ak'rɪbɪlɪñ

Q

question	t'ɪyyak:'e

R

railway station	babur t'abiya
rainy	zɪnabɪmma
they might reconcile, agree	yɪtarək'u yɪhonal
red	k'əyy
Red Sea	yək'ey bahɪr
relative	zəməd
respected (he formal)	yəyəkəbəru
rich	geta
right	k'əññ
ruler (measure)	masmərɪya
it / he is running, it will run	yɪhedall
Russian (fem.)	məskobowit

S

Saint's Day	yəsəmaɪtat k'ən
Saturday	k'ɪdame
science	sayɪns
school	təmaribet
school district	
second (title)	dagmwi
second lesson	huləttəñña tɪmhɪrt
second-level, secondary	hulətəñña dərəja
secretary	ts'əhafi
secretaries	ts'ehafiwočč
we shall / will see	ɪnnayallən
September	məskərəm
she	ɪsswa / ɪrswa
sheep	bəg
shoes	č'amma
shop, store	suk'

S

show (would you (formal) show it to me)	liyasayyuññ yɪčɪlallu
sit down	
you (masc. sing.)	k'uč'č' bəl
you (fem. sing.)	k'uč'č'bəyi
you (plural)	k'uč'č'bəlu
you (formal)	k'uč'č' yibəlu
sixth	sɪddɪstəñña
soldier	wəttadər
south	dəbub
spear; war	t'or; t'orɪnnət
stamp	təmbɪr
stand up	
you (fem. sing.)	tənəši
you (masc. sing.)	tənəsa
you (plural)	tənəsu
you (formal)	yɪnnəsu
you (formal) start	jəmməru
step	dərəja
straight	bək'ət'ɪta
strong	t'ənkara
strong(person)	gobəz
stop (as on a stop sign)	mək'omiya
student	təmari
students	təmariwočč
subtract (to subtract)	mək'ənəs
subtract !	k'ənɪs
when subtracted	sik'k'ənəs
Sunday	ɪhud

T

table	t'ərəp'p'eza
tables	t'ərəp'p'əzawočč
tall	rəjjɪm

T

tailor	lɪbs səfi
taxi	səyčento
taxi-cab	taksi
taxi-driver	takši nəji
tea	šay
teacher	astəmari
Teferi Mekonnen School	yətəfəri məkonnɪn tɪmhɪrtbet
Tesfay and...	təsfayenna
telephone	sɪlk
telephone number	sɪlk k'utɪr
tell them	nɪgəraččəw
ten cents	aratt frank
thanks (literally: Thanks to be God)	ɪgziabher yɪmməsgən
that it will / would be	ɪndəmihon
there are	allu
there are not	yəllum
there is, there exists	allə
these	ɪnnəzzih
this	yɪh
they	ɪnnəssu / ɪnnərsu
thirteenth month (5 days long, 6 days in leap year)	p'agume
this year	zəndro
this (of) person, formal	ɪññih
three	sost
Thursday	hamus
to, for	l(ə)-
to. towards	wədə
today	zare
to (my) house, (going)home	wədə bet
to, for	l(ə)-

T

to this, for this	ləzzih
to you also (the same to you) masc.	lantəm
to where	wədet
towel	fot'a
face towel	yəfit fot'a
hand towel	yəjj fot'a
town, city	kətəma
treaty, agreement	wɪl
true	ɪwnət
Tuesday	maksəñño
twenty	haya

U

under, below	b(ə)- sɪr (ɓatačč)
university student	yəyuniversiti təmari
until	ɪskə...dɪrəs

V

vacation, rest	ɪrəft
very	bət'am
Vice Director	mɪkɪttɪl direktər
Vice Minister	mɪkɪttɪl minister
Victory of Adna	yadwa dɪl

W

waiter	asallafi
wall	gɪdgɪdda
wallet, purse, bag	borsa
it is wanted	yɪffəlləgall
warm, hot	muk'
it was	nəbbərə
you were	nəbbərk
he was not in	algəbbam
weak	dəkkama

W

weather	ayyər
Wednesday	rob(rəbu)
well known	yətawək'ə
west	mɪɪrab
what?	mɪndɪn?
what happened?	mɪnəw?
what happened to it / him?	mɪn nəkkaw?
when they come	símɪt'u
where	yət
who? (plural)	ɪnnəman?
who?	man ?
wife	baləbet
window	məskot
windows	məskotočč
windy	nəfašša
winter	kɪrəmt
with	k(ə)- gar
with my brother	kəguaddəňňaye gar
with my friend	kəwəndɪmme gar
with whom?	kəman gar?
his work	sɪraw
your work	sɪra:h
world	aləm

Y

year, age	amət
year, date (literally: year of mercy)	amətəmɪhrət
year, era	zəmən
year, (New Year)	addis amət
yes	awon
yes they are	awon naččəw

Y

yesterday	tɪlant (tɪlantɪnna)
yet	gəna
not as yet	gəna məče (məč gəna)
you	
(sing. masc.)	antə
(fem. sing.)	anči
(formal)	ɪsswo / ɪrswo
you are going; you will go	
(masc. sing.)	tɪhedalləh
(fem.sing.)	tɪhejialləš
youth	
in his(formal)youth	bəlɪjɪnnətaččew
young person	wət't'at

VOCABULARY

AMHARIC-ENGLISH

A

abbat	father
abza	multiply
addamt'u	listen (you plural)
addamč'i	listen (you fem.)
addamt'	listen (you masc.)
addaraš	hall
addis	new
addis amət	New Year
afrika	Africa
afrikawi	African (masc.)
afrikawit	African (fem.)
agəbba	he married .....
agəbbaš	you (fem.) are married
agər	country
agəraččəw	his country (formal) their country (plural)
agəre	my country
agərɪh	your country (masc.)
agərɪš	your country (fem.)
agəru	his country
agərwa	her country
agərwo	your country (formal)
aggot	uncle
ahun	now
akɪst	aunt
akkababi	vicinity
akkafl !	divide
ak'rabbiya	around; near by
ak'rɪbɪlɪň	put (somebody)on(telephone)
alč'ərəskɪm	you did not finish
aləm	world
algəbbam	he is not in
allat	she has

A

allə	there is; there exists
alləh	you have (sing.masc)
alləñ	I have (sing.)
alləwot	you (formal) have
allu	there are
alluačə̌w	they have (plural)
amarıñña	Amharic
ambasaddər	ambassador
amerikawıyan	Americans
amerika	America
amerikawi	American (masc.)
amerikawit	American (fem.)
amət	age, year
amətaččəw	his (formal) age
amətə mıhrət	year, date (year of mercy)
amətu	his age
amətwa	her age
ammıst	five
ammıst snatım	five cents
anat'i	carpenter
amna	last year
anbəssa	lion
anči	you (sing. fem.)
andəñña	first
andəñña dərəja	elementary (first level)
andəñña timhırt	first lesson
antəs?	and you?
aratt frank	ten cents
arattəñña	fourth
arb	Friday
arba	forty
aroge	old, worn out
arogit	old lady
aškər	man-servant
asra hulətt	twelve

A

assallafi	waiter
assɪr santim	ten cents
astamami	nurse
astamamiwočč	nurses
astəmari	teacher
astəway	keen
at'əgəb	nearby; close to
atɪsga	don't worry
ato	Mr.
awtobus	bus
awtobus nəji	bus-driver
awon	yes
awon naččəw	yes they are
awroppawi	European
awtobus t'abiya	bus station
aydəlləm	it is not
aynət	kind; sort; type
ayroplan marɪfiya	airport
ayroplan nəji	pilot
ayyər	weather

B

babur t'abiya	railway station
baddis abəba wɪst	in Addis Abeba
baləbetaččew	his / her (formal) husband or wife
balətɪdar	married person
balləfəw amət	last year
bankbet	bank
b(ə)-	by
bəg	sheep
bəgre	on foot; (literally:by my feet)
bək'ət'ɪta	straight
bəl	say
bəlay	above

B

b(ə)- sɪr	under
bəlɪjɪnnətaččəw	in his (formal) youth
bəmakina	by car
bəməngɪst məsrɪyabet	in government office
bəmɪn ?	by what ?
bərr	door
bərročč	doors
bəstə-	on the...(with locations)
bəstəgra	on the left; to the left
bəstəhuala	at the back; behins
bəstək'əññ	on the right; to the right
bətačč	under; below
bət'am	very
betsəb	family
b(ə)- wɪst	in; inside
bet	house; home
betəkrɪstɪyan	church (christian)
bɪčča	alone
bɪččayen	by myself; alone
bɪɪr	pen
bɪlɪh	clever
bɪrd	cold
bɪrruh	clear; bright, sunny
bɪrr	dollar
bɪzu	many / much
borsa	purse; wallet
buambua sərratəñña	plumber
bunna	coffee
bunnabet	coffee-shop; bar

C

č'amma	shoe
č'ərrəsə	he finished

D

dagmawi	second (title)
dagmawi mɪnɪlɪk	Menelik II
dañña	judge
dəbtər	exercise-book
dəbtəročč	exercise-books
dəbub	south
dəgmo	also
deha	poor
dəhna	fine, well
dəhna amš	good evening (you)masc. sing.
aəhna amši	good evening (you)fem. sing.
dəhna amšu	good evening (you) plural
dəhna ɪdər	good night (masc. sing.)
dəhna ɪdəri	good night (fem. sing.)
dəhna ɪdəru	good night (plural)
dəhna hun	good-by (masc. sing.)
dəhna wal	good day (2nd pers. sing. masc.)
dəhna walu	good day (plural)
dəhna wayi	good day (fem. sing.)
dəhna yamšu	good evening (you) formal
dəhna yiawalu	good day (formal)
dək'ik'a	minute
dəkkama	weak
dərəja	step
dəwəl	bell
dəwəlu tədəwwələ	the bell rang
dɪgəməw	repeat it (you masc.)
dɪgəwiw	repeat it (fem.)
digəmut	repeat (plural)
dimmət	cat
direktər	director
dɪrsət	narrative

E

embassi	Embassy

F

fasika	Easter
fərənsay	French
fərənsay agər	France
fərənsayɪñña	French language
fərənsawi	French man
fərəs	horse
fətəna	test, examination
fitləfit	in front of; opposite
fiyyəl	goat
fot'a	towel
fotograf anši	photographer

G

gazet'a	newspaper
gazet'əñña	journalist
gəbəre	farmer
gəbərewočč	farmers
gəbəya	market
gəna	yet
gəna məče (məče gəna)	not as yet
gənzəb	money
gərəd	maid
gəta	rich
gəts'ts'	page (book)
gɪdgɪdda	wall
gɪməl	camel
gɪn	but
gɪnbot	May
gobəz	brave; strong
godana	avenue
gra	left
grik. grik agər	Greek, Greece

H

habtam	rich, wealthy
hakim	doctor
hakimbet	hospital
hakimočč	doctors
hamle	July
hamus	Thursday
haya	twenty
haya ammɪst santim	twenty-five cents
hayləñña	strong
hedalləčč	she has gone
hisab	mathematic
hɪdar	November
hɪzb	people
hospital	hospital
hotel bet	hotel
hullətt	two
hullətt frank	two francs
hulətəñña dərəja	second level; secondary
huləttaččɪnɪm	both of us
huləttum	both of them
hullaččɪhum	all of you
hulətteñña tɪmhɪrt	second lesson

I

ityop'p'ɪa	Ethiopia
ityop'p'ɪyawi	Ethiopian (masc.)
ityop'pɪyawit	Ethiopian (fem.)
ɪbbakɪh	please (you masc. sing.)
ɪbbakɪš	please (you fem. sing.)
ɪbbakwo	please (you formal)
ɪbbalalləhu	I am called (my name is...)
ɪčɪlalləhu	I can
ɪgziabher	God
ɪgziabher yɪmməsgən	Thanks(literally:Thanks be to God)

I

ɪhɪt	sister
ɪhud	Sunday
ɪndəgəna	again (repeat again)
ɪndə ityo'p'-ya ak'ot'at'ər	according to Ethiopian calendar
ɪndəmihon	that it will be
ɪndəmɪn	how
ɪndəmɪn addaraččɪhu	good morning (2nd pers. plural)
ɪndəmɪn addərk	good morning (2nd pers.masc.)
ɪndəmɪn addərš	good morning (2nd pers. fem.)
ɪndəmɪn addəru	good morning (2nd pers, form.)
ɪndəmɪn naččɪhu	how are you (plural)
ɪndəmɪn nəh	how are you (sing.)
ɪndəmɪn nəš	how are you (fem.)
ɪndəmɪn nəwot	how are you (formal)
ɪndəmɪn walaččɪhu	good afternoon (you plural)
ɪndəmɪn walk	good afternoon (you masc. sing.)
ɪndəmɪn walš	good afternoon (you fem. sing.)
ɪndəmɪn walu	good afternoon (formal)
ɪndəzzih	like this
ɪndet?	how ?
ɪne	I
ɪngliz	British
ɪngliz agər	England
ɪnglizawi	Englishman
ɪnglizawiyan	Englishmen
ɪnglizəñña	English
ɪñña	we
ɪnnat	mother
ɪnnantə	you (plural)
ɪnnayallən	we shal see
ɪnnəman	who (plural)
ɪnnəgənnət	the gənəts
ɪnnəssu / ɪnnərsu	they

I

ɪnnəzzih	these
ɪññih	this (of pers.) (formal)
ɪnnɪjəmmɪr	let us begin
ɪnnɪrəf	let us rest
ɪrəft	vacation; recess; break
ɪrgɪt	indeed
ɪrguz	pregnant
ɪrsas	pencil
ɪrsasočč	pencils
ɪsəralləhu	I am working; I will work
ɪskə...dɪrəs	until
ɪssaččəw / ɪrsačə̌w	she/he (formal)
ɪssaččəwɪm	also he (formal) he too
ɪšši	O.K. (yes)
ɪsswa / ɪrswa	she
ɪsswo / ɪrswo	you (formal)
ɪssu / ɪrsu	he
ɪwnət	true, truth
ɪzzih	here
ɪzziya	these

J

jəmməru	they started; they began
jəmmərə	he began
jərmən	German
jərmən agər	Germany
jərmənawi	German (masc.)
jiografi	Geography

K

kanči bəfit	before you (sing. fem.)
kanči bəhuala	after you (sing. fem.)
kantə bəfit	before you (sing. masc.)
kantə bəhuala	after you (sing. masc.)

K

k(ə)-	from; since
k(ə)- bəfit	before
k(ə)- -bəhuala	after
k(ə)- gar	with
kəbbad	hard; heavy
kəbt	cattle
k'ədamawi	first (title)
kədamawi haylə sɪllase	Haile S llasie Ist
kəfɪtaññа fɪrbət	High Court
kəguaddəññaye gar	with my friend
kək'ənu	during/since the day
k'əllal	easy
kəlelitu	at(since)the night
kəman gar	with whom
k'əmɪs	dress(lady's)
kəmɪštu	in the evening
k'ənɪs	subtract
k'əññ	right
kəsəat bəhuala	in the afternoon
kəsəat bəfit	before noon
kəsswo bəhuala	after you (formal)
kətəma	town, city
k'ət'əro	appointment
kət'əwatu	in (since) the morning
kət'watu	in the morning
k'əyy	red
kəwəndɪmme gar	with my brother
k'əzkəazza	cool
kəzzih bəhuala	after this
kəzzih bəfit	before this
kəzziya bəhuala	after that
k'ɪdame	Saturday
k'ɪrb	near; close by

K

kɪrəmt	winter
k'ɪrɪnč'af	branch, dept.
k'onjo	pretty, beautiful
k'onsil	consul
k'ošaša	dirt; dust (dirty; dusty)
k'uank'ua	language
k'uč'č' bəl	sit down (you masc.)
k'uč'č' bəlu	sit down (you plural)
k'uč'č' bəyi	sit down (you fem.)
k'uč'č yɪbəlu	sit down (you formal)
k'ut'ɪr	number

L

lam	cow
lantəm	for you also
lato	to Mr., or for Mr.
l(ə)-	to; for
ləbordu sɪbsəba sɪzəggaj...	getting ready for the board meeting
ləgasion	legation
ləməst'ət	to give (for)
ləwəyzəro	to Mrs. or for Mrs.
lɪbs	clothing
lɪbssəfi	tailor
liyasayyuññ yɪcɪlallu	would you (formal) show it to me
l(ɪ)-	let me .....
lɪhid	let me go
lɪjagərəd	girl
lɪjočč	children
lɪkk nəw	it is correct; it is right
lɪtəñña	let me sleep
lɪyyu	different
liyyu liyyu	different (many)

M

mabbazzat	to multiply
madbet	kitchen
mado	across
makkafəl	to divide
maksəñño	Tuesday
man	who
masməriya	ruler (measure)
mata	evening
mazzəgajabet	Municipality
məče	when
məggabit	March
məhakkəl	in the middle
məhakələñña	medium; average
məhandis	engineer
məhandisočč	engineers
mekanik	mechanic
mək'ənəs	to subtract
mək'omiya	stop,(as on a stop sign)
məlɪkt	message
məlkam	good, well
məllɪs	answer (you masc.)
məllɪši	answer (you fem.)
məllɪsu	answer (you plural)
məngəd	road-street
məññɪtabet	bedroom
məret	earth; ground, land
meskarəm	September
məskob	Moscow; Russia
məskobawit	Russian (feminine)
məskot	window
məskotočč	windows
məsmər	line

M

məšše	it is dark/night
məts'het	magazine
məts'ɪhahaččɪhun zigu	close your book (plural)
məts'ɪhafɪhɪn zɪga	close your book (masc.sing.)
mətsɪhafɪšɪn zɪgi	close your book (fem.sing.)
mətsɪhafɪwon yizgu	close your book (formal)
məts'ɪhafočč	books
məts'ɪhaf	book
mət'	you came
məttat'əbiyabet	bath-room
milyon	million
mɪɪrab	west
mɪkɪttɪl direktər	Vice Director
mɪkəttɪl minister	Vice Minister
mɪn nəkkaw ?	what happened to it /him ?
mɪnalbut	perhaps
mɪndɪn?	what?
mɪnəw	what happened?
mɪnɪm	nothing
mɪnɪm alɪl	not bad or good either (greeting)
mɪsa	lunch
mɪsrak'	east
miyazia	April
muk'	warm, hot

N

načə̌w	they (he/she) formal
naččɪhu	you (plural)
nat (nəčč)	she
nəbbərk	you were (masc. sing.)
nəbbərš	you were (fem. sing.)
nəbɪr	leopard
nəfašša	windy

N

nəgə	tomorrow
nəgər gɪn	but
nəggade	merchant
nəggadewočč	merchants
nəhase	August
nəh	you (sing. masc.) are
nəñ	I am
nərs	nurse
nəš	you (sing. fem.) are
nəts'a; nəts'annət	free; freedom
nəw	he is
nəwot	you are (formal)
nɪgəraččəw	tell them
nɪgɪggɪr	dialogue

P

p'agume	13th month. It is 5 days long or 6 days in each leap year.
polis	policeman
polis t'abiya	police station
polisočč	police men
postabet	post office

R

rəddat direktər	Assistant director
rəddat mɪnister	Assistant minister
rəjjɪm	tall
rob (rəbu)	Wednesday
rukə	far

S

sahɪn	plate
salon	living room

S

šay	tea
sayɪns	Science
səat	hour; time; watch
səlamta ak'rɪbɪlɪñ	give my regards
səmən	north
šəmiz	shirt
sənəf	lazy
sənə	June
səñño	Monday
sərratəñña	labourer
səw	person
səyčento	taxi
sibbazza	when multiplied
sik'ənnəs	when subtracted
sikkəfəl	when divided
sɪmət'u	when they come
sinimabet	movie-house; theatre
sɪbsəba	meeting, conference
sɪddɪstəñña	sixth
šɪlɪng	fifty cents
sɪlk	telephone
sɪlk tək'əbbay	operator
sɪlk k'utɪr	telephone number
sɪm	name
šɪmagɪle	old man
sɪmuni	twenty-five cents
sɪni	cup
sɪnt	how much; how many
šɪntbet	toilet
sɪrah	your work
sɪraw	his work
sɪrawa	her work
sɪračəw	his work (formal)

S

sost	three
sostəñña	third
suk'	shop; store
šum	director, manager

T

tahsas	December
taksi	taxi
taksi nəji	taxi-driver
t'aliyan agər	Italy
tallak'	elder
tallakəočč	elders
tallak'oččɪh	your elders
tannaš	my younger
tarik	history
t'əbək'a	lawyer
təč'čawətəbɪñ	it/he deceived (teased)me
təč'čawətkubət	I deceived (teased) him/it
təkkul	half (time and money)
t'ək'lay ministr	Prime Minister's Office
təmari	student
təmaribet	school
təmariwočč	students
təmbɪr	stamp
t'əna	health
t'əna yɪst'ɪllɪñ	hello (literally: May he (God) give you health)
tənəsa	stand up (you masc.)
tənəši	stand up (you fem.)
tənəsu	stand up (you plural)
t'ənkara	strong
təra bətəra	one by one
t'ərəp'p'ezawočč	tables
təsfa	hope
təsfayənna	Tesfaye and .....

T

təwələdku	I was born
təwəllədə	he was born
tɪgu	conscientious, hard-working
tɪhedalləh	you are going; you will go (masc. sing.)
tɪhejialləš	you are going; you will go (fem. sing.)
t'ɪk'ɪmt	October
tɪlant	yesterday
t'ɪmk'ət	Baptismal
tɪmhɪrtbet. təmaribet	school
tɪnnɪš	little, few
t'ɪrr	January
t'ɪru	good
tɪwəldalləčč	she will give birth
t'ɪyyak'e	question
t'or; t'orɪnnət	spear; war
ts'əgur	hair
ts'əgut astəkakay	hair dresser; barber
ts'əhafi	secretary
ts'əhafiwočč	secretaries

W

wana	swimming
wanna	capital; important
wədə bet	to (my) house; going home
wədə gra	to the left
wədə huala	at the back, behind
wədə k'əñ	to the right
wədət	to where
wəmbər	chair
wəmbəročč	chairs

W

wəndimm	brother
wər	month
wərk'səri	gold-smith
wət'bet	kitchen
wəttadər	soldier, army-man
wət'təat	young person
wəy gud	goodness
wəyɪmm	or (used with a statement sentence)
wəyyɪs	or (used with question sentences only)
wəyzerit	Miss
wəyzero	Mr.
wɪl	treaty; agreement
wɪšša	dog

Y

yaddamt'u	listen (you, formal)
yadwa dɪl	Victory of Adwa
yager gɪzat minister	Ministry of Interior
yalləfəw	last (literally: that which has passed)
yawra godana baləsɪlt'an	Highway Authority
yayn hakim	occulist
y(ə)-	belonging to
yəbankbet diraktər	director of a Bank
yəfit fot'a	face-towel
yəgənzəb minister	Ministry of Finance
yəgɪrmawinətačə̌w yəlɪdət k'ən	his Imperial Majesty's birthday
yəhizbawi nuro ɪdgət minister	Ministry of Community Development.
yəjj fot'a	hand-towel
yəjiografi məts'ɪhaf	geography book
yək'əy bahɪr	Red Sea

Y

yəkɪfɪl səat	class hour
yəkkatit	February
yəlɪj lɪj	grand-son
yəlləm	there are not
yəm'əkkəlakəya minister	Ministry of Defence
yəmmimət'aw	the coming ..... next
yənəts'annət beal	Independence Day
yəngɪda marəfiyabet	living room
yənɪdɪnna	Ministry of Commerce & Industry
yərša minister	Ministry of Agriculture
yəsammɪnt k'ənočč	days of the week
yəslam guadd abal	Peace Corps member
yəset ayat	Grand-Mother
yəsɪra minister	Ministry of Public Works
yət	where
yətawək'u	well-known, famous
yət'ena t'ɪbbek'a minister	Ministry of Public Health
yətəfəri məkonnɪn tɪmhɪrtbet	Teferi Mekonnen School
yətəkəbəru	respected (he, formal)
yətəeəddədu	loved (he, formal)
yətɪmhɪrtbet direktər	School Director
yət'ɪrs hakɪm	dentist
yətɪwlɪdd zəmən	the year of birth
yət'ɪhfət minister	Ministry of Pen
yət'urəta minister	Ministry of Pensions
yəwənd ayat	Grand-father
yəwəyzəro	belonging to Mrs.
yəwɪčč gudday minister	Ministry of Foreign Affairs
yəyuniversiti təmari	University student
yɪčči	this (person/thing) fem. sing.
yɪdgəmut	repeat it (you formal)
yɪffəlləgal	it is wanted; he is wanted

Y

yıh	this
yıhedal	he is going; he will go
yıhədallu	he/she (formal) is going, will go.
yıhəwınna	here it is
yık'ırta	excuse-me; please
yık'nah	good luck (sing. masc. you)
yıməllısu	answer (you, formal)
yıməslall	it looks
yınnəsu	stand up (you formal)
yıtarək'u yıhonal	they might reconcile, agree
yırot'al	it/he is running; it will run

Z

zare	today
zəbəñña	guard
zegınnətıh	your nationality
zəgınnətwa	her nationality
zəgınnətu	his nationality
zəgınnətaččəw	his (formal) nationality
zəgınnətə	my nationality
zəməd	relative
zəmən	era; year
zıhon	elephant
zınabımma	rainy